"SKRIV SYNET OP OG SKRIV DET TYDELIG PÅ TAVLERNE, FOR AT MAN LET KAN LÆSE DET!"

HABAKUK 2, 2.

B

ANDEN HUSHOLDNING
eller "nærv. onde Verden."

C

TREDJE HUSHOLDNING
Tidernes Fylde,
Ef. 1: 10.

A

FÖRSTE HUSHOLDNING
Til Syndfloden, 1656 År.

D

Stam-
fædrenes Tid

E

JÖDISK TIDSALDER
fra
Jakobs Död til Enden af
de "70 Uger."

F

EVANGELIEALDEREN
fra
Jesu Dåb til Fuldendelsen af
"Menigheden, som er hans Legem."

G

TUSINDÅRET.
Tiden for
KRISTI REGERING.
"Han bör regere, indtil han har lagt alle
Fiender under sine Födder."

H

Tilk.
Tider.

HÖST

HÖST.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

K

L

M

N

P

R

En
stor Skare

Israel
genoprettet.

Menneskeheden
oplöftet til menneskelig
Fuldkommenhed og Liv.

Den uretfærdiggjorte
Verden på Fordærvelsens Stade.

De uforbederlige
ödelagte.

Den anden Död.

TABERNAKLET

I ÖRKENEN

Dets Lære i Samklang med
"Planen."

KORT OVER TIDSALDRENE.

Tl Belysning af Guds Plan for at före mange Sönner til Herlighed, og af hans Forsæt:

"Hans Velbehag i en Husholdning over de afmålte Tiders Fylde. for at opsamle alt under et Hoved i den Salvede, det, som er i Himlene, og det, som er på Jorden—under ham." Ef. 1. 10.

TABERNAKLET.

Hvad det lærer, står i Samklang med Kortet over Tidsaldrene, idet det viser, at de samme TRIN er nödvendige for at komme fra Synden til Herligheden.

Hele Pladsen inden for Tabernakel-Indhegningen kaldtes "Helligdommen." Uden for Forgården var alt vanhelligt og svarer til det uretfærdiggjorte Stade på Kortet. FORGÅRDS-Indhegningen står på Linie med det retfærdiggjorte eller FULDKOMNE MENNESKELIGE Trin. Det "Hellige" betegner offerviede Kristnes Stilling, AVLEDE af Ånden. Det "Allerhelligste," inden for det andet Forhæng, fremstiller den FULDKOMNE ÅNDELIGE Tilstand, hvori "vi skal være HAM lig." Herlighedstrinet er endnu længer op ad den storartede Håbets Stige,—"Herlighed, Ære og Uforgængelighed."

Tidsaldrenes Plan

FØRSTE BIND AF SERIEN

MILLENNIETS DAGGRY

»Retfærdiges Sti er lig et straalende Lys, som bliver klarere og klarere indtil højlys Dag.«

Over fire Millioner Ekspl. spredte i forskellige Sprog.

Et Forsvar for Guds Karakter og Styrelse, hvilket, ved at anerkende hele Bibelen og vise dens indre Harmoni, tilkendegiver, at Tilladelsen af det Onde i For- og Nutid tjener til Menneskeslægtens Opdragelse og Forberedelse til dens Indførelse i

Profetiens Guldalder,

i hvilken alle Jordens Slægter vil blive velsignede med fuld Kundskab om Gud og fuld Lejlighed til at opnaa evigt Liv ved Genløseren, som da bliver den store Genopretter og Livgiver. — Ap. G. 3, 19—21.

Udgivere:
Watch Tower Bible & Tract Society
Brooklyn, N. Y., U. S. A.
København og Kristiania
1912.

Kongers Konge og Herrers Herre

til Gavn for

Hans indviede „Hellige“,

der venter paa Sønnekaar,

og for

„alle dem, der paa ethvert Sted paakalder Herren“,

„Troens Husfolk“,

og for

den sukkende Skabning, der er i Nød og Smerte og venter paa Guds Sønners Aabenbarelse,

tilegnes dette Værk.

„For at oplyse alle om, hvordan Husholdningen er angaaende den Hemmelighed, som fra Verdens Begyndelse har været skjult i Gud.“ „Som Han overflødig har tildelt os i al Visdom og Forstand; idet Han har kundgjort os sin Viljes Hemmelighed efter sin velbehagelige Beslutning, som Han forud fattede hos sig selv med Hensyn til en Husholdning i Tidernes Fylde, igen at samle alt i Kristus.“

Ef. 3, 4. 5. 9 1, 8—10.

Forord.

Efter i adskillige Aar at have været Medlem af den „ortodokse“ Kongregationalistkirke vaagnede dette Værks Forfatter til Bevidsthed om, at der maatte være noget i Bund og Grund galt ved nogle af eller ved alle Kristenhedens hverandre modsigende Trosbekendelser, og i sit Forsøg paa at faa dem til at stemme med hverandre og med sund Sans blev han ført til selve Randen af Bibelfornegtelsens Svælg, idet han drog den Slutning, at Bibelen, ligesom Trosbekendelserne, maatte være selvmodsigende og stridende mod sund Fornuft, eftersom det jo paastaaes, at de alle er byggede paa Bibelen. Imidlertid blev han ved Guds Ledelse ført til selv at gennemgranske Skriften, aldeles bortset fra menneskelige Fordomme, Læresætninger og Overleveringer. Som en Følge af inderlig Bøn om og Attraa efter at kende Sandheden og som Resultat af ihærdig Gransken af Bibelen i Aarevis blev han af Aanden gennem Ordet bragt til at se en Skønhed, Enkelhed og Harmoni i den guddommelige Aabenbaring, der var lige tilfredsstillende baade for hans Hjerte og hans Fornuft — langt ud over, hvad han nogensinde havde bedt om eller ventet eller troet var muligt. Han kan nu af Hjertet synge disse Ord, som han længe havde ønsket maatte være et fuldt og sandt Udtryk for hans Erfaring:

„Hvor fast er den Grundvold, Forjættelsens Ord,
som lagt er for Helliges Tro her paa Jord.“

Og dette Lys, for hvilket de tilsyneladende Modsigelser i Bibelen forsvinder, med hvilket Hjerte og Hoved føler sig tilfredsstillet, og som nu i disse sidste Dage kastes over det guddommelige Ord, burde de, der er fortrolige med Skriften, ikke undre sig over; thi de vil straks huske, at Gud har forud-

sagt, at det vilde ske saaledes — at „de Retfærdiges [Herrens retfærdiggjorte Menigheds] Sti er lig et straalende Lys, der skinner klarere og klarere indtil højlys Dag". Desuden staar der skrevet, at det er en Del af den guddommelige Plan at lade Sandheden komme gradvis frem i Evangeliealderen som „Mad i rette Tid" for Troens Husfolk. Og endvidere har Gud gennem Profeten paa Forhaand tydelig tilkendegivet saa vel den nuværende Kundskabsforøgelse paa alle Omraader, som at det nu er den rette Tid til, at den guddommelige Plans Hemmelighed skulde afsløres for Hans Folk som en Modvægt mod de Indflydelser, der spreder Tvivl, og som fremkaldes af en stor Del af Nutidens Videnskab, Filosofi og verdslige Bekymringer. (Se Dan. 12, 4. 9. 10 og det paa Titelbladet anførte Sted, Ordsp. 4, 18.)

Idet Forfatteren nu udgiver dette Bind som „Mad i rette Tid" for Guds Folk, fralægger han sig dog al Ære som værende Ophavsmanden til den heri omhandlede Tidsalderplan. Han ved ikke alene, at han er ude af Stand til at udtænke saa vidunderligt og helstøbt et Værk, men han er overtydet om, at ingen anden end Gud, hvem han tilskriver Æren, kunde udtænke det.

Forfatteren af dette Værk har kun til Maal at være Herrens, Sandhedens og Menighedens Tjener — en af de Tjenere, der skal findes at give Mad i rette Tid i den nye Husholdnings Daggry, og som Herren lover at ville kendes ved og velsigne. (Matt. 24, 45. 46.) Han har ikke forsøgt at behandle Emnerne udtømmende i dette Bind; men idet han overlader mange og vigtige Træk til efterfølgende Bind, har han heri bestræbt sig for at tegne de vigtige Omrids af den hele Tidsalderplan, som det er saa nødvendigt at se, før Planens Enkeltheder kan paaskønnes eller Ordet som et Hele „rettelig deles". Han har lagt Vind paa at fremstille Emnerne i en saadan Orden, at Tvivleren ikke mindre end Ordets troende Læser kan skride frem i Undersøgelsen Skridt for Skridt med voksende Tillid; at Sandheder ikke skal blive Snublestene ved at stilles paa urette Plads; at selv forudfattede Meninger, der er i Strid med Guds Plan, maa kunne ryddes af Vejen med saa lidt Modstand som mulig, og at alle Klasser ærlig tænkende Mennesker kan blive sat i Stand til at indse, at Bibelen virkelig er Guds Ord, og at Hans deri aabenbarede Plan er en eneste storartet Aabenbarelse af Retfærdighed, Visdom, Kærlighed og Magt. Skulde denne Opgave lykkes, om end kun i et begrænset Omfang, vil Forfatteren føle, at hans Arbejde i Sandhedens Tjeneste er blevet velsignet.

Vi overdrager nu hver af Bogens Læsere visse Ansvar med Hensyn til de Sandheder, som den henleder Opmærksomheden paa. Vær Tro i eders Husholdning. Lad eders Lys skinne saaledes, at det kan ære eders Fader, som er i Himlen.

Eders Tjener, Forfatteren
Charles T. Russell.

Allegheny, Pa., U. S. A.

Forord til den dansk-norske Udgave.

De i dette Bind anførte Skriftsteder er for det gamle Testamentes Vedkommende i Regelen taget fra den nyere norske Bibeloversættelse. I enkelte Tilfælde er den engelske Bibeloversættelse fulgt. For det nye Testamentes Vedkommende har vi bestræbt os for at byde Læseren saadanne Oversættelser, som tydeligst gengiver Grundtekstens Mening.

Hvad Sproget angaar, har vi taget lige Hensyn til danske og norske Læsere. For de danskes Skyld har vi f. Eks. skrevet saadanne Ord som „Kærlighed", „Genoprettelse", o.s.v. uden j; og for de norskes Skyld f. Eks. „Fiender" (i Stedet for „Fjender"), „Sejer" (i Stedet for „Sejr") o.s.v. Vi har søgt at gøre vort Bedste for, at Stavemaaden ikke skulde komme til at virke stødende for være sig norske eller danske Læsere.

Indhold.

SYVENDE KAPITEL.

TILLADELSEN AF DET ONDE OG DETS FORHOLD TIL GUDS PLAN.

OTTENDE KAPITEL.

DOMMENS DAG.

NIENDE KAPITEL.

GENLØSNING OG GENOPRETTELSE.

TIENDE KAPITEL.

FORSKELLEN MELLEM AANDELIG OG MENNESKELIG NATUR.

ELLEVTE KAPITEL.

DE TRE VEJE: DEN BREDE VEJ, DEN SNÆVRE VEJ OG ALFARVEJEN.

TOLVTE KAPITEL.

FORKLARING AF KORTET OVER TIDSALDRENES PLAN.

TRETTENDE KAPITEL.

DENNE VERDENS RIGER.

FJORTENDE KAPITEL.

GUDS RIGE.

FEMTENDE KAPITEL.

JEHOVAS DAG.

SEKSTENDE KAPITEL.

AFSLUTNINGSTANKER.

MILLENNIETS
(TUSINDAARSRIGETS)
DAGGRY.

FØRSTE KAPITEL.

INDLEDNING TIL DETTE VÆRKS EMNE OG DEN HERI FULGTE METODE.

En Nat fuld af Graad og en Morgen fuld af Glæde. — To Maader at søge Sandhed paa. — Den Maade, der er fulgt her. — Værkets Omfang. — Forskellen mellem den ærbødige Skriftgranskning og den farlige Spekulationsvane. — Profetiens Hensigt. — Verdens nuværende religiøse Tilstand set fra to Standpunkter. — Ægyptisk Mørke. — En Forjættelsesbue. — De Retfærdiges Sti bliver klarere. — Aarsagen til det store Frafald. — Reformationen. — Den samme Aarsag hindrer atter virkelige Fremskridt. — Fuldkommenhed i Kundskab hører ikke til Fortiden, men til Fremtiden.

TITELEN „Millenniets (Tusindaarsrigets) Daggry" vækker Forestillingen om en mørk Nat, der giver Plads for en herlig Dag. Og dette udtrykker nøjagtig Tanken, der ligger til Grund for dette Værk. Vi tror, at fra dette Standpunkt og fra intet andet kan den guddommelige Aabenbarings Lærdomme sees i sin fulde Skønhed og Harmoni. Den Tidsperiode, i hvilken det Onde har været tilladt, har været en mørk Nat for Menneskeslægten, en Nat, som aldrig vil kunne glemmes; men en herlig Dag, der oprinder med Ret-

færdighed og guddommelig Gunst, skal indføres af Messias, der som Retfærdighedens Sol skal opgaa og skinne fuldt og klart ind i og over alle og bringe Lægedom og Velsignelse; og den Dag vil mere end opveje den frygtelige Nat fuld af Graad, Suk, Pine, Sygdom og Død, hvori den sukkende Skabning har været saa længe. „Graad kan vare en Nat over, men Glæde kommer om Morgenen.“ — Ps. 30, 6. Eng. Overs.

Hvorvel hele Skabningen sukker i Smerte, venter, længes og haaber den dog ligesom indstinktmæssig efter Dagen, efter Guldalderen; dog famler Menneskene i blinde, fordi de ikke kender Jehovas naadige Hensigter. Men deres højeste Opfattelse af en saadan Tidsalder staar dog langt tilbage for, hvad Virkeligheden vil blive. Den store Skaber er ved at berede „et Gæstebud med fede og marvfulde Retter“, som vil forbavse Hans Skabninger og være langt overflødigere, end hvad de med Rimelighed kunde bede om eller vente sig. Og sine undrende Skabninger, der betragter Længden og Bredden og Højden og Dybden af Guds Kærlighed, giver Han følgende Forklaring: „Mine Tanker er ikke eders Tanker, og mine Veje er ikke eders Veje; thi ligesom Himmelen er højere end Jorden, saa er mine Veje højere end eders Veje, og mine Tanker højere end eders Tanker.“ — Es. 55, 8. 9.

Vi vil i dette Værk — og vi haaber med Held — bestræbe os for at fremsætte Guds Plan for den interesserede og uhildede Læser, saaledes som den vedrører og opklarer Hans fortidige, nuværende og fremtidige Handlemaade, paa en mere harmonisk, skøn og fornuftig Maade, end den i Almindelighed er bleven forstaaet og fremstillet. Dog fralægger Forfatteren sig paa det bestemteste, at dette er Resultatet af overordentlig Visdom eller Dygtighed

fra hans Side. Det er Lyset fra Retfærdighedens Sol i dette den tusindaarsrige Dags Morgengry, som aabenbarer disse Ting som „nærværende Sandhed“, hvis rette Tid nu er inde til at blive forstaaet af de Oprigtige — de Rene af Hjertet.

Eftersom Tvivlesygen griber om sig, bliver selve Grundvolden for sand Religion og for Sandheden selv ofte draget i Tvivl, endog af de Oprigtige. Vi har bestræbt os for at blotte tilstrækkelig af den Grundvold, hvorpaa al Tro skulde bygges — Guds Ord — til at give selv den Vantro Tillid til dets Vidnesbyrd. Og vi har bestræbt os for at gøre dette paa en Maade, der henvender sig til og kan godkendes af Fornuften som et Grundlag. Og endvidere har vi søgt paa det Grundlag at fremstille Skriftens Lære saaledes, at almindelig menneskelig Dømmekraft kan prøve dens Vinkler og Maal efter de strengeste Retfærdighedsregler, den kan opbyde.

Da vi tror, at Bibelen aabenbarer en sammenhængende og samstemmende Plan, som, naar den sees, maa anbefale sig selv til enhver helliget Samvittighed, udgives dette Værk med det Haab at komme saadanne, som grunder paa Guds Ord, til Hjælp ved at fremsætte Tanker, der stemmer overens indbyrdes og med det inspirerede Ord. De, som anerkender Bibelen som Guds Plans Aabenbaring — og til saadanne henvender vi os i Særdeleshed — vil uden Tvivl være enige med os i, at om den er indblæst af Gud, maa dens Lærdomme, naar de tages som et Hele, aabenbare en Plan, som stemmer overens med sig selv og med sin guddommelige Ophavsmands Karakter. Som Sandhedssøgere skulde vort Formaal være at opnaa en fuld Kundskab om Guds aabenbarede Plan; og dette har vi som Guds Børn Grund til at vente,

eftersom det er lovet, at Sandhedens Aand skal vejlede os til hele Sandheden. — Joh. 16, 13.

Som Granskere har vi to Veje aabne for os. Den ene er at søge blandt alle de Opfattelser, som er fremstillet af de forskellige Sekter, og fra hver af dem tage den Del, som vi vilde anse for at være Sandhed — et endeløst Arbejde. En Vanskelighed ved denne Metode vilde være, at dersom vor Dømmekraft var forvendt og vildledt, eller vore forudfattede Meninger hældede til en eller anden Side — og med hvem er dette ikke Tilfældet? — vilde disse Vanskeligheder hindre vort rette Valg, og vi kunde komme til at vælge Vildfarelsen og forkaste Sandheden. Endvidere, dersom vi skulde antage denne Fremgangsmaade, vilde vi gaa Glip af meget, fordi Sandheden er fremadskridende og skinner klarere og klarere indtil højlys Dag for dem, som søger efter den og vandrer i dens Lys, medens de forskellige Kirkers Trosbekendelser er fastslaaede og stillestaaende og blev det for Aarhundreder siden. Og hver af dem maa indeholde en stor Del Vildfarelse, eftersom hver eneste af dem i nogle vigtige Punkter modsiger de andre. Denne Fremgangsmaade vilde føre ind i en Raadvildhedens og Forvirringens Labyrint. Den anden Fremgangsmaade er at frigøre vort Sind for al Fordom og at have i Erindring, at ingen kan vide mere om Guds Planer, end Han har aabenbaret i sit Ord, og at det blev givet til de Ydmyge og Sagtmodige af Hjertet. Er vi nu saadanne, og søger vi oprigtig og ærlig Ordets Ledelse og Undervisning alene, skal vi af dets store Ophavsmand blive ledet til en Forstaaelse af det, efterhaanden som Tiden er inde til at det kan forstaaes, ved at vi gør Brug af de forskellige Hjælpemidler, som Gud har skaffet tilveje. — Se Ef. 4, 11—16.

Dette Værk er særlig bestemt til at være en

Hjælp for denne Slags Læsere. Man vil lægge Mærke til, at det kun henviser til Bibelen, undtagen hvor Verdenshistorien adspørges for at paavise Opfyldelsen af Bibelens Udsagn. Der er ikke bleven tillagt den moderne Teologi nogen Vægt, og de saakaldte Kirkefædre er bleven udeladt. Mange af dem har vidnet i Harmoni med de Tanker, der er udtrykt i dette Værk, men vi tror, at det er en almindelig Svaghed hos Mennesker baade i Nutid og Fortid at tro visse Læresætninger, fordi andre, hvem de havde Tillid til, gjorde det. Det er aabenbart en rig Kilde til Vildfarelse, thi der er mange gode Mennesker, som har troet og lært Vildfarelser med god Samvittighed. (Ap. G. 26, 9.) Sandhedssøgere skulde tømme sine Kar for Overleveringens mudrede Vand og fylde dem ved Sandhedens Kildevæld — Guds Ord.

Endog til en almindelig og hastig Undersøgelse af hele Bibelen og dens Lærdomme er dette Værk for lille; men med Tanken paa den Hast, Folk har i vore Dage, har vi lagt Vind paa at fatte os saa kort, som Emnernes Vigtighed synes at tillade.

Til den interesserede Sandhedssøger vil vi henstille, at det vil være unyttigt for ham flygtig at gennemlæse dette Værk og dog haabe at indse det vægtige og harmoniske i den heri fremstillede Plan og de bibelske Beviser, som er fremstillede heri. Vi har bestræbt os for helt igennem at fremstille de forskellige Dele af Sandheden i et saadant Sprog og i en saadan Orden, at alle Klasser Læsere klart kan gribe Emnet og forstaa Planen i det store. Medens grundigt og regelmæssigt Studium er nødvendigt til Forstaaelse af en hvilken som helst Videnskab, er det særlig nødvendigt med Hensyn til den guddommelige Aabenbarings Videnskab. Og naar det gælder dette Værk, er

det dobbelt nødvendigt, fordi det foruden at være en Afhandling om guddommelig aabenbarede Sandheder tillige er en Undersøgelse af Emnet fra et, saavidt vi ved, helt forskelligt Standpunkt fra noget andet Værks. Vi har ingen Undskyldning at fremkomme med, fordi vi behandler mange Emner, som sædvanlig forbigaaes af Kristne — blandt andre, vor Herres Tilkommelse og det gamle og nye Testamentes Profetier og Sindbilleder. Intet teologisk System, som overser eller udelader de vigtigste Træk i Skriften, skulde fremstilles eller antages. Vi haaber dog, at man vil se en stor Forskel mellem paa den ene Side den alvorlige, ædru og ærbødige Gransken af Profetien og andre Dele af Skriften i Lyset af opfyldte historiske Kendsgerninger for at opnaa Slutninger, som helliget sund Fornuft kan bifalde, og paa den anden Side den altfor hyppige Brug af almindelig Spekulation, som, naar den anvendes paa guddommelig Profeti, altfor let giver vilde Fantasier og lunefulde Indbildninger løse Tøjler. De, som henfalder til denne farlige Vane, udvikler sig i Almindelighed til Profeter (?) i Stedet for til Granskere af Profetien.

Intet Arbejde er ædlere eller mere forædlende end en ærbødig Gransken i Guds aabenbarede Planer — „hvilke Ting Englene begærer at skue ind i.“ (1 Pet. 1, 12.) Den Omstændighed, at Gud i sin Visdom tilvejebragte Profetier om Fremtiden saa vel som Erklæringer, der angaar Nutiden og Fortiden, er i sig selv en Bebrejdelse fra Jehovas Side for Daarskaben hos nogle af Hans Børn, som har undskyldt sin Uvidenhed og sin Forsømmelse med Hensyn til at granske i Hans Ord, ved at sige: „Der er nok i Mattæus' femte Kapitel til at frelse hvem som helst.“ Vi maa heller ikke tro, at Profetien blot er givet for at tilfredsstille Nysgerrighed angaaende Fremtiden. Dens Formaal er øjensynlig at gøre det indviede Guds Barn bekendt med sin Faders Planer og saaledes at vække dets Interesse og Deltagelse for de samme Planer, samt at sætte det i Stand til at betragte baade det nærværende og det fremtidige fra Guds Standpunkt. Naar det saaledes er interesseret i Herrens Værk, kan det tjene med Aanden og ogsaa med Forstanden; ikke blot som Tjener, men som Barn og Arving. For saadanne bliver Aabenbarelsen af det, som skal komme, en Modvægt mod nærværende Indflydelser. Virkningen af omhyggelig Granskning kan ikke være andet end styrkende for Troen og en Spore til Hellighed.

Er man uvidende om Guds Plan for Verdens Befrielse fra Synden og dens Følger, og er man fangen i den falske Forestilling, at Navnkirken i sin nuværende Tilstand er det eneste Redskab, ved hvilket Verden kan blive omvendt, da synes Menneskehedens religiøse Tilstand nu, efter at Evangeliet er blevet prædiket i næsten nitten Aarhundreder, saa haabløs, at den er egnet til at opvække alvorlige Tvivl hos ethvert tænkende Menneske. Og saadanne Tvivl kommer man ikke let over med noget mindre end Sandheden. For enhver tænkende Iagttager maa i Virkeligheden én af to Ting være uomtvistelig: Enten har Kirken gjort en stor Fejltagelse i at tro, at den i den nuværende Tidsalder og i sin nuværende Tilstand har faaet det Hverv at omvende Verden, eller ogsaa er Guds Plan ynkelig mislykket. Hvilken af disse to Slutninger skal vi antage som den rigtige?

Mange har og mange vil utvivlsomt antage den sidste og slutte sig til Fritænkernes Rækker enten lønligt eller aabenbart. At komme dem til Hjælp, der saaledes falder ærligt, er et af dette Binds Formaal.

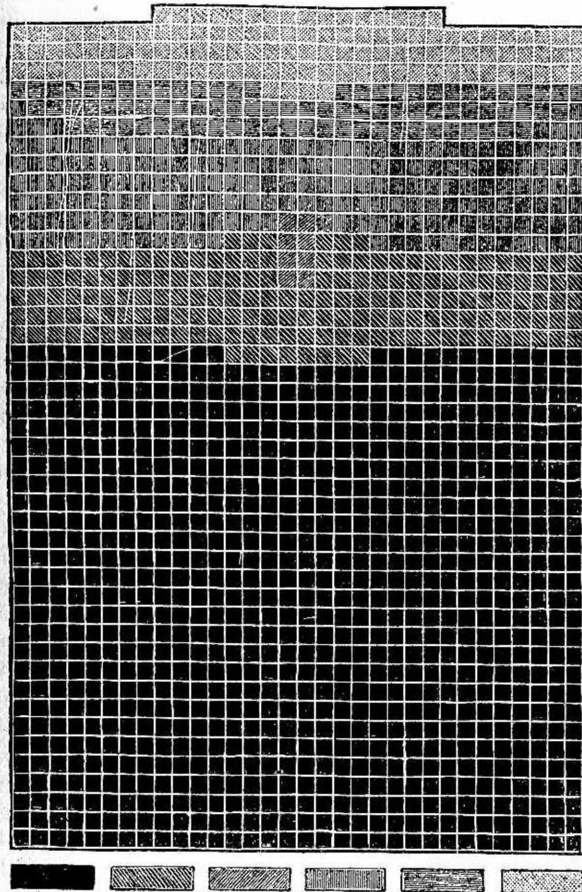
Paa Side 19 gengiver vi en Tegning, der er udgivet af „Londoner Missionsselskabet" og senere i de forenede Stater af „Presbyterianernes kvindelige Missionskomité". Den er kaldt „Et stumt Opraab paa den ydre Missions Vegne". Den fortæller en sørgelig Historie om Mørke og Uvidenhed angaaende det eneste Navn, givet under Himlen eller blandt Mennesker, hvorved vi kan blive frelste.

„The Watchman" (Vægteren) — Unge Mænds kristelige Forenings Blad i Chicago — offentliggjorde denne samme Tegning og udtalte sig saaledes derom:

„Nogles Tanker med Hensyn til Verdens aandelige Tilstand er meget taagede og svævende. Vi hører om herlig Vækkelsesvirksomhed hjemme og ude, om nye Missionsforetagender i forskellige Retninger, om at det ene Land efter det andet aabner sig for Evangeliet og om store Summer, der bliver skænket til at udbrede det; og vi faar den Tanke, at der gøres tilstrækkelige Anstrengelser for at bringe Jordens Folkeslag under Evangeliets Indflydelse. Man beregner, at Jordens Folkemængde for Tiden er 1,424,000,000, og ved at studere Tegningen vil vi se, at langt over Halvdelen — næsten de to Tredjedele — endnu er h e l t o g h o l d e n t Hedninger, og Resten er for det meste enten Tilhængere af Mohammed eller Medlemmer af hine store frafaldne Kirkesamfund, hvis Religion egentlig er en kristnet Afgudsdyrkelse, og som neppe kan siges at have eller forkynde Kristi Evangelium. Og selv hvad de 116 Millioner, der af Navn er Protestanter, angaar, maa vi huske paa, hvor forholdsvis stort et Antal i Tyskland, England og i dette Land (Amerika), der er sunket ned i Fritænkeri og Vantro — et Mørke, der om mulig er dybere end

TEGNING

DER UDVISER JORDENS VIRKELIGE FOLKEMÆNGDE INDDELT EFTER RELIGION.

rent Hedenskab — samt hvor mange der er forblindede ved Overtro eller begravede i tyk Uvidenhed. Medens altsaa omtrent otte Millioner Jøder endnu forkaster Jesus af Nasaret, og medens mere end 300 Millioner, som bærer Hans Navn, er faldt fra Hans Tro, bøjer 170 Millioner sig for Mohammed, og den store Rest af Menneskeslægten er indtil denne Dag Tilbedere af Stok og Sten, af sine egne Forfædre, af døde Helte eller af selve Djævelen, idet de alle paa en eller anden Maade tjener og tilbeder Skabningen i Stedet for Skaberen, som er Gud over alle Ting, velsignet i Evighed. Er dette ikke nok til at bedrove en tænkende Kristens Hjerte?"

Dette er i Sandhed et bedrøveligt Billede. Og skønt Tegningen ved forskellige Afskygninger fremstiller Forskel mellem Hedninger, Mohammedanere og Jøder, er dog alle i lige stor Uvidenhed om Kristus. Nogle kan maaske ved første Øjekast synes, at denne Betragtningsmaade med Hensyn til Antallet af Kristne er altfor mørk og noget overdreven, men vi tror lige det modsatte. Den viser Navnkristenheden i de lysest mulige Farver. Naar f. Eks. 116 Millioner staar anført som Protestanter, saa er dette et Siffer, som langt overstiger det virkelige Antal. 16 Millioner vilde, tror vi, nærmere gengive Antallet af bekendende Kirkemedlemmer af den voksne Alder, og én Million vilde, frygter vi, være et altfor rundeligt Overslag over den „lille Hjord", „de helligede i Kristus Jesus", som „ikke vandrer efter Kødet, men efter Aanden". Man maa huske, at et stort Antal af Kirkemedlemmerne er Børn og Spædbørn, som altid regnes med i Optællingen. Dette er især Tilfældet i de europæiske Lande. I mange af disse bliver Børn regnet for Kirkemedlemmer fra den tidligste Barndom.

Men mørkt, som dette Billede ser ud, er det dog ikke det mørkeste Billede, den faldne Menneskeslægt frembyder. Det ovenfor staaende Træsnit fremstiller kun den nulevende Generation. Naar vi fæster vore Tanker ved den Omstændighed, at Aarhundrede efter Aarhundrede af de forløbne seks Tusind Aar har bortrevet andre store Skarer, af hvilke næsten alle var indhyllet i samme Uvidenhed og Synd, hvor bælgmørk er Tilstanden da ikke! Set fra det almindelige Synspunkt, er det i Sandhed et sørgeligt Billede.

De forskellige Trosbekendelser i vor Tid lærer, at alle disse Milliarder af Mennesker, uvidende om det eneste Navn, der er givet under Himlen, hvorved vi kan vorde frelste, gaar lige til evig Pine; og ikke det alene, men at alle de 116 Millioner Protestanter, undtagen de meget faa Hellige, er sikre paa den samme Skæbne. Intet Under derfor, at de, der har saadanne frygtelige Forestillinger om Jehovas Planer og Hensigter, er ivrige efter at fremme Missions-Foretagender; det underlige er, at de ikke bliver vanvittige derover. Virkelig at tro dette og at føle Vægten af saadanne Slutninger, vilde frarøve Livet enhver Glæde og kaste et mørkt Skær over hver Lysplet i Naturen.

For at vise, at vi ikke har stillet „Ortodoksiens" Opfattelse af Hedningernes Skæbne i et galt Lys, anfører vi et Stykke fra det lille Skrift: „Et stumt Opraab paa den ydre Missions Vegne", hvori Tegningen var offentliggjort. Den sidste Sætning deri lyder saaledes: „Bring Evangeliet ud til de talrige Slægter — de Tusind Millioner Sjæle, som dør i Haabløshed uden Kristus, indtil 100,000 om Dagen."

Men skønt dette er det mørke Udsyn fra menneskelige Trosbekendelsers Standpunkt, fremstiller Bibelen et lysere Syn, som det er vor Hen-

sigt at pege hen paa i denne Bog. Undervist af Ordet kan vi ikke tro, at Guds store Frelsesplan nogensinde var bestemt til at mislykkes eller nogensinde vil mislykkes. Det vil være en Lettelse for det raadvilde Guds Barn at lægge Mærke til, at Esaias forudsiger selve denne Tingenes Tilstand og Lægemidlet derfor, naar han siger: „Se, Mørke dækker Jorden og Mulm Folkene, men over dig skal Herren opgaa, og over dig skal Hans Herlighed aabenbare sig. Og Folkefærd [Hedningerne] skal vandre til dit Lys." (Es. 60, 2, 3.) I denne Profeti er det tætte Mørke belyst af denne Forjættelsesbue: „Folkefærd [Jordens Nationer i Almindelighed] skal vandre til dit Lys."

Verdens stadige Elendighed og Mørke og Sandhedens langsomme Fremgang har været en Gaade for Menigheden, og Verden har selv kendt og følt sin Tilstand. Ligesom det Mørke, der indhyllede Ægypten, har ogsaa dette været et Mørke, der kunde føles. Læg som Bevis herpaa Mærke til Aanden i følgende Linier, der er klippet ud af et Philadelphia-Tidsskrift. Tvivlen og Mørket, som er bleven forstærket ved de forskellige Skolers hinanden modsigende Trosbekendelser, var endnu ikke bleven uddrevet af Forfatterindens Sind ved den guddommelige Sandheds Straaler, der skinner lige fra Guds Ord:

Liv! O Hemmelighed! Hvem ser,
hvad Brug Gud har for dette Ler?
Med Snilde skabt, Hans Hænders Værk —
Muld, Sjæl og Sind og Vilje stærk;
født for at dø er Skæbnen just.
Hvor er saa dette Aandepust?
Ej én af Skaren uden Tal,
som leved, led og døde, skal

fortælle, hvad os venter hist,
den Fremtid, som er vor forvist.
O Gud, om Lys vi trygler Dig,
en Ledestjerne paa vor Vej,
ej Troens Skimt, men Øjets Syn,
der klarer Nattens mørke Bryn:
Al Tvivl og Skræk og Rædselsgru,
som skæmmer hvert et Gode nu.
Ej Tanken hviler; modig, kæk,
den Tidens Dogmer gi'r et Knæk —
hvad Sekt og Skole uklart lær'
og Lænker om Fornuften er.
Vi søger Dig at kende ret —
vor Plads hos Dig; — ja for os sæt
vor Rolle i den store Plan,
uendelige Skabermand.
Løft dette Slør, paa alting lagt,
„Der vorde Lys!" bliv atter sagt.
Afdæk din Trones Løndomsskat;
vi famler om i Mørkheds Nat.

Hertil svarer vi:

Snart Livets Gaade løst! Vi ser,
hvor glad Gud er ved dette Ler.
Snildt virket af Hans Haand det blev —
Fornuft og Vilje Han indskrev —,
født ej til Død, nej Fødsel ny
paafølger „Støv til Støv skal bli".
Thi én, som leved, døde, led
langt mer, end alle andre ved,
stod op — man ser, hvad Gud har for;
hin Fremtid er jo altsaa vor.
Det Lys fremglimter af Hans Ord
til Ledestjerne her paa Jord;
vel Troens Skimt, men v i s t som Syn,
det klarer Nattens mørke Bryn:

Tvivl, Frygt og Skræk og Rædselsgru,
der skæmmer vore Goder nu.
Nu, Herre, Tanken modig, kæk,
der Tidens Dogmer gi'r et Knæk —
hvad Sekt og Skole uklart lær'
og Lænker om Fornuften er —,
kan søge Dig og kende ret
vor Plads hos Dig, ja ganske let
vor Rolle i den store Plan,
uendelige Skabermand. —
Han løfter Sløret, dem, som ser
ved Lyset ovenfra, Han gi'r
at skue Tronens Hem'lighed,
skjult for Fortidsslægters Led.

En saadan Velsignelse tilflyder nu Verden derved, at Guds Hensigt afsløres, og Guds Ord lukkes op, og vi tør haabe, at denne Bog udgør en Del af den Velsignelse og Aabenbarelse.

De, som vil vende sig bort fra det, der er blot menneskelige Spekulationer, og hengive sin Tid til at ransage Skriften samt derved ikke udelukke Fornuften, da Gud indbyder os til at bruge den (Es. 1, 18), vil finde, at en velsignet Forjættelsesbue omspænder Himmelen. Det er en Fejltagelse at tro, at de, som er uden Tro og deraf følgende Retfærdiggørelse, skulde være i Stand til at forstaa Sandheden klart; den er ikke for saadanne. Psalmisten siger: „Lys [Sandhed] er saaet for de Retfærdige.“ (Ps. 97, 11.) For Gudsbarnet er der tilvejebragt en Lygte, hvis Lys fordriver meget af Mørket fra dets Sti. „Dit Ord er en Lygte for min Fod og et Lys paa min Sti.“ (Ps. 119, 105.) Men det er kun „den Retfærdiges Sti“, som „er lig et straalende Lys, der skinner klarere og klarere indtil højlys Dag“ (Ordsp. 4, 18). I Virkeligheden er der „ingen Retfærdig, end ikke

én“ (Rom. 3, 10); den Klasse, der her hentydes til, er „retfærdiggjort ved Tro“. Kun denne Klasse har den Forret at vandre paa den Sti, hvor Lyset skinner klarere og klarere — at se ikke blot den nuværende Udfoldelse af Guds Plan, men ogsaa kommende Ting. Skønt det er sandt, at hver enkelt Troendes Sti er lys, gælder dette Udsagn dog særlig de Retfærdige (Retfærdiggjorte) som en Klasse betragtet. Patriarker, Profeter, Apostler og Hellige i Fortid og Nutid har alle vandret i dens tiltagende Lys; og Lyset vil vedblive at tiltage ud over Nutiden — „indtil højlys Dag“. Det er stadig én og samme Sti, og det ene vedvarende og tiltagende Lys er Guds Ord, der oplyser, efterhaanden som Tiden er inde derfor.

Derfor „Glæder eder i Herren, I Retfærdige“, idet I forventer Opfyldelsen af dette Løfte. Mange har saa lidt Tro, at de ikke leder efter mere Lys, og paa Grund af sin Utroskab og Skødesløshed faar de Lov at sidde i Mørke, medens de kunde have vandret i det tiltagende Lys.

Guds Aand, som er given til at lede Menigheden til hele Sandheden, vil tage af de skrevne Ting og vise os dem; men vi behøver ikke noget ud over, hvad der staar skrevet, thi den hellige Skrift er mægtig til at gøre os vise til Salighed ved Troen paa Kristus Jesus. — 2 Tim. 3, 15.

Skønt det endnu er sandt, at „Mørke dækker Jorden og Mulm Folkene“, skal Verden dog ikke altid forblive i denne Tilstand. Vi har faaet Sikkerhed for, at der kommer en Morgen (Es. 21, 12). Ligesom Gud nu lader den naturlige Sol skinne for Retfærdige og Uretfærdige, saaledes vil Retfærdighedens Sol paa Tusindaarsdagen skinne til Gavn for hele Verden og „føre frem for Lyset det, som er skjult i Mørket“ (1 Kor. 4, 5). Den vil bortjage

det Ondes skadelige Dunster og bringe Liv, Sundhed, Fred og Glæde.

Naar vi ser tilbage paa Fortiden, finder vi, at Lyset da kun skinnede svagt. Taagede og dunkle var Forjættelserne i de henrundne Tidsaldre. De Forjættelser, der blev givet Abraham og andre, og som var forbilledlig fremstillet i det kødelige Israels Lov og Ceremonier, var kun Skygger og gav kun et svagt Begreb om Guds vidunderlige og naaderige Planer. Idet vi naar Jesu Dage, forøges Lyset. Den højeste Forventning havde indtil da været den, at Gud vilde sende en Befrier, som skulde frelse Israel fra deres Fiender og ophøje dem til at være den første Nation paa Jorden, i hvilken ophøjede og indflydelsesrige Stilling Gud vilde bruge dem som sit Redskab til at velsigne alle Jordens Slægter. Det Tilbud, der blev gjort dem om Arveret i Riget, var med Hensyn til de Betingelser, der blev stillet, saa forskelligt fra, hvad de havde ventet, og Udsigterne til, at den udvalgte Klasse nogensinde vilde opnaa den forjættede Ophøjelse, var udvortes og menneskelig set saa usandsynlige, at alle, undtagen et Faatal, derved forblindedes for Budskabet. Og deres Blindhed for og Fiendtlighed imod det tog paa en naturlig Maade til, da Tiden ifølge Guds Plan var inde til at lade Budskabet naa videre ud og lade Indbydelsen til Delagtighed i Riget blive anvendelig for ethvert Menneske, som ved at tro vilde blive regnet som et Barn af den troende Abraham og en Arving til den Forjættelse, der blev givet ham.

Men da det Evangelium, som Jesus lærte, blev forstaaet efter Pinsefesten, gik det op for Menigheden, at Velsignelserne for Verden skulde blive af en varig Art, og at Riget, for at opfylde denne Bestemmelse, vilde blive aandeligt og bestaa af

„sande Israeliter“, en „lille Hjord“, udvalgt baade fra Jøder og Hedninger til at ophøjes til aandelig Natur og Magt. Derfor læser vi, at Jesus bragte Liv og Uforgængelighed for Lyset ved Evangeliet (2. Tim. 1, 10). Og siden Jesu Tid skinner der endnu mere Lys, som Han forudsagde, at der vilde: „Jeg har endnu meget at sige eder, men I kan ikke taale det nu. Men naar han, Sandhedens Aand, kommer, skal han vejlede eder til al Sandhed; . . . og de tilkommende Ting skal han forkynde eder.“ — Joh. 16, 12. 13.

Der kom dog en Tid, efter at Apostlerne var hensovet, da Størstedelen af Menigheden begyndte at tilsidesætte Lygten og at se sig om efter menneskelige Lærere og Ledere; og Lærerne, som var opblæste af Hovmod, antog Titler og Embeder og begyndte at herske over Herrens Arv. Saa fremstod der lidt efter lidt en særlig Klasse, kaldet „Gejstligheden“, som ansaa sig selv og ogsaa blev anset af andre for at være de rette Ledere med Hensyn til Tro og Levnet, uafhængige af Guds Ord. Saaledes blev det store Pavesystem i Tidens Løb udviklet ved en utilbørlig Ærbødighed for fejlbare Menneskers Lærdomme og ved Tilsidesættelse af det ufejlbare Guds Ord.

De onde Resultater, som denne Tilsidesættelse af Sandheden har afstedkommet, er i Sandhed alvorlige. Som alle ved, blev baade Menigheden og den civiliserede Verden næsten helt gjort til Slaver af hint System og ledet til at dyrke Menneskers Overleveringer og Trosbekendelser. Under dette Slaveri blev der slaaet et kækt Slag for Frihed og for Bibelen ved den Bevægelse, der er kendt som Reformationen. Gud oprejste tapre Forkæmpere for sit Ord, blandt andre en Luther, Zwingli, Melanchton, Wycliffe, Knox med flere. Disse hendrog Opmærksomheden paa den Kends-

gerning, at Pavedømmet havde lagt Bibelen til Side og sat Kirkens Vedtægter og Læresætninger i dens Sted, og de udpegede nogle faa af dets Vranglærdomme og urigtige Handlinger og viste, at de var byggede paa Overlevering og var i Modstrid med Sandheden og Guds Ord. Disse Reformatorer og deres Tilhængere blev kaldt Protestanter, fordi de protesterede imod Pavedømmet og hævdede, at Guds Ord var den eneste paalidelige Rettesnor for Tro og Vandel. Mange trofaste Sjæle paa Reformationens Tid vandrede i Lyset, saa langt som det dengang skinnede. Men siden deres Tid har Protestanterne kun gjort ringe Fremskridt, fordi de, i Stedet for at vandre i Lyset, har slaaet Kreds omkring sine Yndlingsledere, villige til at se saa meget som disse saa, men ikke mere. De sætter Skranker for sin Fremgang paa Sandhedens Vej, idet de, sammen med den lille Smule Sandhed de har, indhegner en stor Del Vildfarelse, som de har bragt med fra Moderkirken. For de Trosbekendelser, der saaledes vedtoges for mange Aar siden, har Størstedelen af de Kristne en overtroisk Ærefrygt, fordi de tror, at man ikke kan vide mere om Guds Plan nu, end Reformatorerne vidste.

Denne Fejltagelse har været kostbar; thi bortset fra den Kendsgerning, at kun faa store Sandhedsprinciper dengang blev gravet frem af Vildfarelsens Grushob, kommer der stadig særlige Sandhedstræk for Lyset, og disse er de Kristne gaaet Glip af for sine Troshegns Skyld. Det var for Eksempel paa Noas Tid en Sandhed, der krævede Tro hos alle, som vilde vandre i Lyset dengang, at der vilde komme en Vandflod, skønt Adam og andre ikke havde kendt noget dertil. Man vilde ikke prædike Sandhed ved nu at forkynde en kommende Vandflod, men der er andre Sandheder, som gælder den nuværende Husholdning, og som stadig kommer for Dagen, om hvilke vi skal faa Besked, dersom vi vandrer ved Lygtens Skin; saa at, om vi end har alt det Lys, der skinnede for flere Hundrede Aar siden, og ikke mere, er vi for en Del i Mørke.

Guds Ord er et stort Forraadskammer med Føde for hungrige Pilegrimme paa Lysets Sti. Der er Melk for Spædbørn og haard Føde for de mere udviklede (1 Pet. 2, 2; Heb. 5, 14); og ikke det alene, men det indeholder Føde, der er afpasset for de forskellige Tider og Tilstande; og Jesus sagde, at den tro Tjener vilde bringe Mad i rette Tid til Troens Husfolk — „gammelt og nyt“ fra Forraadskammeret. (Luk. 12, 42; Matt. 13, 52.) Det vilde være umuligt at bringe saadanne Ting frem fra nogen Sekts Trosbekendelse eller Forraadskammer. Vi kunde nok frembære noget gammelt og godt fra hver af dem, men intet nyt. Den Sandhed, der indeholdes i de forskellige Sekters Trosbekendelser, er saa tildækket og blandet med Vildfarelse, at dens oprindelige Skønhed og virkelige Værdi ikke kan sees. De forskellige Trosbekendelser er stadig i Strid med hverandre; og eftersom hver af dem paastaar at have Bibelen som Grund, bliver Tankeforvirringen og den tilsyneladende Uoverensstemmelse lagt Guds Ord til Last. Derfra skriver sig det almindelige Ordsprog: „Bibelen er en gammel Violin, hvorpaa man kan spille hvilken som helst Melodi.“

Hvor træffende er ikke dette for vor Tids Vantro, som skyldes menneskelige Overleveringers urigtige Fremstilling af Guds Ord og Karakter i Forening med den tiltagende Oplysning, der ikke længer vil bøje sig i blind og overtroisk Ærefrygt for andre Menneskers Meninger, men fordrer Redegørelse for det Haab, som er i os. Den tro Gransker

af Ordet skulde altid være i Stand til at kunne gøre Rede for sit Haab. Guds Ord alene kan gøre os vise og er nyttigt til Lærdom, Til Retledning o.s.v., „for at det Guds Menneske kan være fuldkomment, dygtiggjort til al god Gerning". (1 Pet. 3, 15; 2 Tim. 3, 15—17.) Kun dette ene Forraadskammer indeholder en uudtømmelig Forsyning af nye og gamle Ting — Mad i rette Tid for Troens Husfolk. Ingen, der tror paa Bibelens Udsagn om, at „den Retfærdiges Sti er lig et straalende Lys, der skinner klarere og klarere indtil højlys Dag", vil paastaa, at den højlyse Dag kom paa Luthers Tid; og hvis ikke, gør vi vel i at give Agt paa vor Lygte som paa „et Lys, der skinner paa et mørkt Sted, **indtil Dagen oprinder**". — 2 Pet. 1, 19.

Det er ikke nok, at vi befinder os paa den straalende Sti nu; vi maa „vandre i Lyset", vedblive at gøre Fremskridt, ellers vil Lyset, som ikke standser, gaa videre og efterlade os i Mørke. Vanskeligheden for mange er, at de sætter sig ned og ikke gaar fremad paa Lysets Sti. Tag en Bibelordbog og undersøg Skriftstederne under Ordene sidde og staa og sammenlign dem med dem, der findes under Ordene vandre og løbe, og du vil finde en stor Modsætning: Mennesker „sidder i Mørke" og „i Spotteres Sæde" og staar blandt de ugudelige, men „vandrer i Lyset" og „løber for Klenodiet". — Es. 42, 7; Ps. 1, 1; Heb. 12, 1.

Fuldkommenhed i Kundskab tilhører ikke Fortiden, men Fremtiden — den nære Fremtid, tror vi; og før vi erkender det, er vi ikke beredt til at paaskønne og forvente nye Udfoldelser af vor Faders Plan. Det er sandt, at vi endnu gaar tilbage til Apostlernes og Profeternes Ord for fra dem at hente al Kundskab om nuværende og fremtidige Ting; dog ikke fordi de altid forstod Guds Planer og Hensigter bedre end vi, men fordi Gud brugte dem som sine Talerør til at meddele os og hele Menigheden i Løbet af den kristne Tidsalder visse Sandheder angaaende Hans Planer, saa snart den rette Tid dertil maatte være inde. Denne Kendsgerning er overflødig bevist af Apostlerne. Paulus siger os, at Gud har kundgjort for den kristne Menighed sin Viljes Hemmelighed, som Han havde besluttet hos sig selv og aldrig før aabenbaret, skønt Han havde ladet den optegne i dunkle Ord som ikke kunde forstaaes, før den rette Tid var kommen, for at vor Forstands Øjne skulde oplades til at se det „høje Kald" (Fil. 3, 14, eng.), som er et „himmelsk Kald" (Heb. 3, 1), der udelukkende var bestemt for Troende i den kristne Tidsalder. (Ef. 1, 9. 10. 17. 18; 3, 4—6.) Dette viser os klart, at hverken Profeterne eller Englene forstod Betydningen af de udtalte Profetier. Paulus siger, at naar de granskede ivrig efter Meningen deri, sagde Gud til dem, at de Sandheder, der laa tildækkede i deres Profetier, ikke var for dem selv, men for os i den kristne Tidsalder. Og Han formaner Menigheden til at haabe paa endnu mere Naade (Gunst, Velsignelse) i den Retning, endnu mere Kundskab om Guds Planer. — 1 Pet. 1, 10—13.

Det er tydeligt, at skønt Jesus lovede, at Menigheden skulde blive ledet til hele Sandheden, vilde det dog blive en gradvis Udfoldelse. Skønt Menigheden i Apostlernes Dage var fri for mange af de Vildfarelser, der fremkom under Pavedømmet, kan vi dog ikke tro, at den første Menighed saa saa dybt og saa klart i Guds Planer, som det nu er mulig at se. Det fremgaar ogsaa klart, at de forskellige Apostler havde forskellig Grad af Indsigt i Guds Plan, skønt alle deres Skrif-

ter blev ledet og inspireret af Gud, lige saa sikkert som Profeternes Ord blev det. For at bevise Forskellen i Kundskab, behøver vi blot at huske paa den vaklende Fremgangsmaade, som Peter og de andre Apostler, undtagen Paulus, en Tid lang udviste, dengang Evangeliet var begyndt at gaa ud til Hedningerne. (Ap. G. 10, 28; 11, 1—3; Gal. 2, 11—14.) Peters Usikkerhed stod i skarp Modsætning til Paulus' Sikkerhed, der var indgydt ham ved Profeternes Ord, Guds Fremgangsmaade i Fortiden og de direkte Aabenbarelser, han selv havde faaet.

Paulus havde øjensynlig faaet flere Aabenbarelser end nogen af de andre Apostler. Disse Aabenbarelser havde han ikke Lov til at kundgøre for Menigheden, ikke engang helt og fuldt for de andre Apostler (2 Kor. 12, 4; Gal. 2, 2); dog kan vi se, at disse Syner og Aabenbarelser, som Paulus fik, blev til Gavn for hele Menigheden. Thi skønt det ikke var ham tilladt at fortælle, hvad han saa, eller i Enkeltheder at meddele alt, hvad han vidste om Guds Hemmeligheder vedrørende de „kommende Tider", gav dog det, han saa, hans Ord en Kraft, Farvetone og Dybde, som nu i Lyset af efterfølgende Kendsgerninger, Profetiernes Opfyldelser og Aandens Ledelse mere fuldt kan forstaaes og værdsættes af os end af den første Menighed.

Som en Stadfæstelse af det foregaaende vil vi henlede Tanken paa Bibelens sidste Bog, Aabenbaringen, skreven omkring Aar 96. Indledningsordene tilkendegiver den som en særlig Aabenbaring af Ting, der ikke tidligere var forstaaet. Dette beviser klart, at op til den Tid i det mindste var Guds Plan ikke fuldt ud aabenbaret. Den Bog har heller ikke før end nu været alt, hvad dens Navn indbefatter — en Afsløring, en Aabenbaring. Hvad den første Menighed angaar, har sandsynligvis ingen forstaaet nogen Del af Bogen. Selv Johannes, som saa Synerne, var sandsynligvis uvidende om Betydningen af det, han saa. Han var baade Profet og Apostel; og medens han som Apostel forstod og lærte, hvad der dengang var „Mad i rette Tid", udtalte han som Profet Ting, der i Fremtiden vilde forsyne Husfolkene med „Mad".

Under den kristne Tidsalder har nogle af de Hellige søgt at forstaa Menighedens Fremtid ved at granske i denne sindbilledlige Bog, og uden Tvivl er alle, som læser og forstaar blot en Del af dens Lærdom, bleven velsignet, som det var lovet. (Aab. 1, 3.) Bogen oplod sig stadig mere for saadanne, og paa Reformationens Tid var den en vigtig Hjælp for Luther til at afgøre, at Pavedømmet, hvis samvittighedsfulde Tjener har var, i Virkeligheden var den „Antikrist", som Apostelen omtaler, og hvis Historie vi nu ser at udgøre saa stor en Del af hin Profeti.

Saaledes oplukker Gud lidt efter lidt sin Sandhed og aabenbarer sin Naades overvættes Rigdom; og følgelig er der meget mere Lys fremme nu end nogensinde før i Menighedens Historie.

„Og mere Skønhed vi skal se
og endnu mere Lys."

Morgengry.

Syndenattens Mørke trykker
endnu Jordens Folkefærd;
Dagen dog i Hast fremrykker,
bringer Morg'nens lyse Skær,
snart Retfærdighedens Sol
spreder Lys fra Pol til Pol.

Tindre, klare Morgenstjerne,
stig til Vejrs, lys viden om!
I din Glans vi vandrer gerne,
Glæde fødes, hvor den kom.
Hvor du straaler frem bag Sky
Vækkes Liv og Haab paany.

End i Vinterdvale bunden
ligger Jorden, frossen, stiv;
men den kommer, Frelsesstunden:
Kulden flyr for Solens Liv.
Isen smeltes, stærk og haard;
Der blir Varme, Vækst og Vaar.

Nær og fjern paa Jord vi finder
Taagesløret tykt og tæt;
Herrens Klarhed dog oprinder,
snart Guds Herlighed blir set.
Jesus, Verdens Sol saa klar,
bli'r for alle aabenbar.

ANDET KAPITEL.

TILVÆRELSEN AF ET HØJESTE FORNUFTVÆSEN SOM SKABER FASTSLAAET.

Beviser udenfor Bibelen, undersøgt i Fornuftens Lys. — En uholdbar Teori. — En fornuftig Teori. — Guds sande Karakter vist. — Rimelige Slutninger.

SELV fra Tvivlerens Standpunkt vil en fornuftig og ærlig Gransken i det ukendte ved Lyset af det kendte lede den uhildede, forstandige Forsker i Retning af Sandheden. Dog er det tydeligt, at uden en direkte Aabenbaring af Guds Planer og Hensigter kunde Mennesker kun tilnærmelsesvis finde Sandheden og kun naa til ubestemte Slutninger. Men lad os et Øjeblik lægge Bibelen til Side og betragte Tingene udelukkende fra Fornuftens Standpunkt.

Den, som kan se ind i Himmelrummet med et Teleskop eller blot med sit naturlige Øje og dér se Skabningens Uendelighed, dens Symmetri, Skønhed, Orden, Harmoni og Mangfoldighed, og dog tvivle paa, at Skaberen af alt dette staar uendelig langt over ham baade i Visdom og Magt, eller den, der blot for et Øjeblik kan tro, at en saadan Orden skyldes Tilfældighed og er uden en Skaber, har saavidt mistet eller tilsidesat sin Tænkeevne, at han med rette maa ansees for, hvad Bibelen benævner ham — en Daare (en som tilsidesætter eller mangler Fornuft: „Daaren siger i sit Hjerte:

der er ingen Gud.“ Hvorledes det saa end er gaaet til, er i det mindste saa meget af Bibelen sandt, hvad ethvert fornuftigt Menneske kan slutte sig til; thi det er en selvindlysende Sandhed, at Virkninger maa frembringes af tilstrækkelige Aarsager. Hver Plante og Blomst aflægger jo en Mangfoldighed af Vidnesbyrd om den Sag. Kunstig indrettet, udsøgt skøn i Form og Sammensætning, taler hver enkelt om en Visdom og Evne, der overgaar den menneskelige. Hvor kortsynet og taabelig er ikke den, der praler af menneskelig Kløgt og Sindrighed og tilskriver Naturens Orden, Overensstemmelse og Harmoni en blot Tilfældighed, og som vedkender sig Naturlovene, men nægter, at Naturen har en med Fornuft udrustet Lovgiver.

Nogle, som nægter Tilværelsen af en intelligent Skaber, paastaar, at Naturen er den eneste Gud, og at alle Udviklingsformer af Dyre- og Plantelivet er udgaaet fra Naturen uden noget Fornuftvæsens Ordning, men underkastet, som de siger, en Udviklingsproces, hvori „Loven om den Levedygtigstes Sejer“ hersker.

Denne Teori mangler Bevis, thi rundt omkring os ser vi, at de forskellige Skabninger er af fast afgrænsede Naturer, som ikke udvikler sig til højere Naturer; og skønt de, som holder paa den Teori, har forsøgt det gentagne Gange, er det dog aldrig lykkedes hverken at blande forskellige Arter eller frembringe en ny fast afgrænset Afart. Der kendes ikke noget Tilfælde, hvor én Art har forandret sig til en anden Art. *) Skønt der findes

*) For nogle Læseres Skyld vil vi oplyse, at saadanne Forandringer som Kaalormes Forvandling til Sommerfugle ikke er Naturforandringer. Kaalormen er kun den af Sommerfuglens Æg udklækkede Larve.

Fisk, der for et Øjeblik kan bruge sine Finner som Vinger og flyve op af Vandet, og Frøer, som kan synge, har man dog aldrig hørt, at de er bleven til Fugle; og skønt der blandt Dyrene findes nogle, som har en svag Lighed med Mennesker, mangler man dog fuldstændig Bevis for, at Mennesket har udviklet sig fra saadanne Skabninger. Tværtimod beviser Undersøgelserne, at skønt der af de samme Arter kan fremkomme forskellige Afarter, er det umuligt at blande de forskellige Arter eller at udvikle den ene af den anden. Af samme Grund kan Æslet og Hesten, skønt de ligner hinanden, ikke paastaaes at være i Slægtskab, thi det er en velkendt Sag, at deres Afkom er ufuldkomment og ikke kan forplante nogen af Arterne.

Dersom den fornuftløse Natur var Skaberen eller den, der frembragte Udviklingen, vilde den sikkert fortsætte Processen, og der vilde ikke findes noget saadant som fast afgrænsede Arter, eftersom uden Fornuftvirksomhed intet vilde naa til fæstnede Tilstande. Udviklingen vilde gaa for sig den Dag idag, og vi vilde rundt omkring os se Fiske blive til Fugle og Aber til Mennesker. Vi slutter, at denne Teori er lige saa stridende mod menneskelig Fornuft som mod Bibelen, naar den paastaar, at fornuftbegavede Væsner blev skabt af en Magt, der manglede Fornuft.

En Teori vedrørende Skabelsesværkets Udførelse ved en Udviklingsproces (Mennesket undtaget), mod hvilken vi ikke har nogen alvorlig Indvending, vil vi kortelig fremsætte som følger: Den gaar ud fra, at de forskellige nuværende Arter er faste og uforanderlige hvad Natur og Art angaar, og skønt nuværende Naturer kan udvikles til et meget højere Stade, endog til Fuldkommenhed, vil disse Arter eller Naturer dog vedblive at være de samme. Denne Teori gaar endvidere ud fra, at

ingen af disse fast afgrænsede Arter oprindelig blev skabt saaledes, men at de i den fjerne Fortid blev udviklet af Jorden og ved gradvise Udviklingsprocesser gik over fra én Form til en anden. Under guddommelig fastsatte Love kan denne Evolution, hvori Forandring af Føde og Klima spillede en vigtig Rolle, muligvis have fortsat, indtil de nuværende fast afgrænsede Arter var naaet, og ud over dette er Forandring umulig, da Skaberens endelige Formaal i denne Henseende synes at være naaet. Skønt hver af de forskellige Plante- og Dyrefamilier har Mulighed for at gaa fremad eller tilbage, har dog ingen af dem Evne til at gaa over i andre Familier eller Arter og kan heller ikke frembringes af dem. Skønt hver af disse kan naa til Fuldkommenhed i sin egen fast afgrænsede Natur, saa er dog, efter at Skaberens Bestemmelse med Hensyn til Naturer er bleven naaet, videre Forandring i denne Henseende umulig.

Det paastaaes, at de oprindelige Planter og Dyr, fra hvilke de nuværende fast afgrænsede Arter kom, var uddøde før Menneskets Skabelse. Skeletter og Forsteninger af Dyr og Planter, som ikke eksisterer nu, findes dybt under Jordens Overflade og taler til Gunst for denne Teori. Dette Synspunkt hverken tilsidesætter eller forkaster Bibelens Lære om, at Mennesket var en direkte og fuldkommen Skabning, i intellektuel og moralsk Henseende et Billede af sin Skaber, og ikke fremkommet ved en Udviklingsproces, hvad der sandsynligvis har været den øvrige Skabnings fælles Lod. Dette Synspunkt vilde i ingen Forstand svække, men derimod støtte Bibelens Paastand om, at Naturen, som den er den Dag idag, lærer, at et fornuftigt Væsen ordnede den og var dens første Aarsag. Lad menneskelig Fornuft gøre sit bedste for at komme paa Spor efter fornuftige og tilstrækkelige Aarsager til kendte Virkeligheder, med tilbørligt Hensyn til Naturens Love i enhver Henseende; men bag om al Naturens indviklede Maskineri er den store Ophavsmands, den fornuftbesiddende, almægtige Guds Haand.

Vi paastaar da, at en fornuftbesiddende Skabers Tilværelse er en tydelig paavist Sandhed, hvorpaa vi har Beviser rundt omkring os, ja ogsaa inden i os; thi vi er Hans Værk, i hvilket hver eneste af de aandelige Evner og Legemets Kræfter taler om en forunderlig Skabermagt, der overstiger vor Fatteevne. Og Han er ogsaa Planlæggeren og Skaberen af det, vi kalder Naturen. Vi paastaar, at Han ordnede og oprettede Naturens Love, hvis Virksomheds Skønhed og Harmoni vi ser og beundrer. Denne ene, hvis Visdom lagde Planen til, og hvis Magt opretholder og styrer Universet, hvis Visdom og Magt saa uendelig langt overgaar vor egen, Ham dyrker og tilbeder vi instinktmæssig.

At blive klar over denne mægtige Guds Tilværelse medfører kun Frygt for Hans almægtige Styrke, med mindre vi kan se, at Han er i Besiddelse af en saadan Grad af Miskundhed og Godhed, som svarer til Hans Magt. Om dette har vi ogsaa fuld Vished ved de samme Beviser, som godtgør Hans Tilværelse, Magt og Visdom. Ikke blot tvinges vi til den Slutning, at der er en Gud, og at Hans Magt og Visdom er højt hævet over vor, men vi tvinges ogsaa af Fornuften til den Slutning, at det største, der er skabt, ikke overgaar dets Skaber; derfor maa vi slutte, at den største Aabenbarelse af Godhed og Retfærdighed blandt Mennesker er mindre i Omfang end Skaberens, ligesom Menneskets Visdom og Magt er ringere end Hans. Og dermed har vi for vort indre Syn den store Skabers Karakter og Egenskaber.

Han er vis, retfærdig, kærlig og mægtig, og Hans Egenskabers Rækkevidde er nødvendigvis uendelig meget større end Hans ypperste Skabnings.

Men mere end dette: efterat vi er kommen til denne fornuftige Slutning angaaende vor Skabers Tilværelse og Karakter, lad os da spørge: Hvad kunde vi vente af et saadant Væsen? Svaret bliver, at da Gud besidder saadanne Egenskaber, kan det fornuftigvis ventes, at Han vil gøre Brug af dem. Guds Magt maa udøves, og det i Harmoni med Hans egen Natur — vist, retfærdigt og godt. Hvilke Midler Gud end vil bruge, hvorledes Han end vil udøve sin Magt, maa det endelige Resultat være i Overensstemmelse med Hans Natur og Karakter, og ethvert Skridt maa anerkendes af Hans uendelige Visdom.

Hvad kunde være rimeligere end en saadan Udøvelse af Magt, som vi ser aabenbaret i Skabelsen af utallige Verdener omkring os og i den vidunderlige Afveksling paa Jorden? Hvad kunde være rimeligere end Skabelsen af Mennesket, begavet med Fornuft og Dømmekraft, i Stand til at paaskønne sin Skabers Værk og dømme om Hans Egenskaber — Hans Visdom, Retfærdighed, Magt og Kærlighed? Alt dette er fornuftigt og i fuldkommen Harmoni med os vitterlige Kendsgerninger.

Og nu kommer vort sidste Punkt. Er det ikke rimeligt at antage, at et saadant uendelig vist og godt Væsen, naar Han havde dannet en Skabning, der var i Stand til at paaskønne Ham og Hans Plan, vilde ledes af sin Kærlighed og Retfærdighed til at tilfredsstille Trangen i denne Skabnings Natur ved at give den n o g e n **Aabenbaring**? Vilde det ikke være en rimelig Formodning, at Gud vilde give Mennesket Underretning om Hensigten med dets Tilværelse og om Hans Planer for dets Fremtid? Vilde det derimod ikke være ufornuftigt at formode, at en saadan Skaber vilde danne en saadan Skabning som Mennesket, begave det med Evner til at tænke, ja tænke ud i Fremtiden, og dog ikke give det nogen Aabenbaring om sine Planer for at stille disse Længsler? En saadan Fremgangsmaade vilde være urimelig, fordi den vilde være modsat den Karakter, vi fornuftigvis tilskriver Gud, modsat den Adfærd, som et af Kærlighed og Retfærdighed ledet Væsen bør udvise.

Vi kan drage den Slutning, at hvis Gud, da Han skabte Mennesket, i sin Visdom havde fundet det utilraadeligt at give det Kundskab om dets fremtidige Skæbne og dets Del i Skaberens Planer, vilde Guds Retfærdighed saa vel som Hans Kærlighed sikkert have krævet, at Skabningens Evner skulde indskrænkes saaledes, at den ikke stadig vilde blive plaget af Tvivl, Frygt og Uvidenhed; og som en Selvfølge vilde den guddommelige Magt være bleven udøvet med disse Indskrænkninger for Øje. Den Omstændighed, at Mennesket har Evne til at forstaa en Aabenbaring af Guds Plan, taget i Forbindelse med den for Skaberen indrømmede Karakter, er en god Grund til at vente, at Gud vil give en saadan Aabenbaring paa en Tid og paa en Maade, som Hans Visdom vil bifalde. Med disse Betragtninger for Øje vilde altsaa Fornuften, selv om vi var uvidende om Bibelen, lede os til at vente og spejde efter en eller anden saadan Aabenbaring, som Bibelen gør Paastand paa at være. Og naar vi endvidere lægger Mærke til hele Skabelsens Orden og Harmoni, idet Kloderne og Stjernesystemerne i storslagent Kredsløb iagttager sine bestemte Baner og Tider, kan vi ikke slutte andet, end at de mindre Uregelmæssigheder som Jordskælv, Cykloner o.s.v. kun er

Tegn paa, at de forskellige Elementers Samvirken i denne Verden for Tiden ikke er fuldkommen. En Forvisning om, at alt tilsidst vil blive fuldkomment og harmonisk paa Jorden som i Himlen, samt nogen Forklaring over, hvorfor det ikke nu er saa, er Ting, som det ikke er urimeligt for tænkende Mennesker at bede om, og heller ikke for Skaberen, hvis Visdom, Magt og Godhed er bevist, at give. Derfor skulde vi vente, at den søgte Aabenbaring vil indeholde en saadan Forvisning og en saadan Forklaring.

Efter at have fastslaaet det fornuftige i at vente en Aabenbaring af Guds Vilje og Plan med Hensyn til vor Slægt, vil vi i næste Kapitel undersøge Bibelens almindelige Karakter, da den Bog gør Paastand paa at være netop en saadan Aabenbaring. Og dersom den fremstiller Guds Karakter i fuld Overensstemmelse med, hvad Fornuften, som ovenfor betragtet, tilsiger, maa vi slutte, at den derved har vist sig at være den Aabenbaring fra Gud, som der var Behov for, og som man med Rimelighed kunde vente, og vi skulde da modtage dens Vidnesbyrd som kommende fra Gud. Dersom den er af Gud, vil dens Lærdomme, naar de tilfulde forstaaes, være i Harmoni med Hans Karakter, om hvilken Fornuften siger os, at den er fuldkommen i Visdom, Retfærdighed, Kærlighed og Magt.

TREDJE KAPITEL.

BIBELEN SOM EN GUDDOMMELIG AABENBARING, SET I FORNUFTENS LYS.

Bibelens Paastande og dens paa Overfladen liggende Beviser paa Troværdighed. — Dens Alder og Opbevarelse. — Dens moralske Indflydelse. — Forfatternes Bevæggrunde. — Mosebøgerne. — Moses' Lov. — Ejendommeligheder ved den af Moses indstiftede Styrelse. — Det var ikke et Prestevælde-System. — Forskrifter for civile Myndigheder. — Rig og fattig paa lige Fod for Loven. — Værn mod vilkaarlig Indblanding i Folkets Rettigheder. — Presteklassen ikke en begunstiget Klasse; hvorledes den underholdtes o. s. v. — Værn mod Undertrykkelse af Udlændinge, Enker, Faderløse og Tjenere. — Bibelens Profeter. — Er der et fælles forenende Baand mellem Loven, Profeterne og det nye Testamentes Forfattere? — Miraklerne ikke fornuftstridige. — Den rimelige Slutning.

BIBELEN er Civilisationens og Frihedens Fakkel. Den gode Indflydelse, den har øvet i Samfundet er bleven anerkendt af de største Statsmænd, selv om de for Størstedelen har set paa den gennem de mange modstridende Trosbekendelsers Briller, hvilke, paa samme Tid som de holder fast ved Bibelen, dog giver en sørgelig Vrangfremstilling af dens Lærdomme. Den prægtige gamle Bog bliver uforsætlig meget urigtig fortolket af sine egne Venner. Mange af disse vilde gerne sætte sit Liv til for den; og dog gør de den mere virkelig Skade end dens Fiender, fordi de paastaar, at den understøtter deres længe hyldede, fra Fæ-

drene modtagne Misopfatninger af dens Sandheder. Gid saadanne blot vilde vaagne op, paany undersøge, hvad der staar i Bibelen, og bringe dens Fiender paa Skam ved at fratage dem deres Vaaben!

Eftersom Naturens Lys leder os til at forvente en fuldere Aabenbaring af Gud end den, det selv giver os, vil det fornuftige, tænkende Sind være beredt til at undersøge hvad som helst, der gør Paastand paa at være en guddommelig Aabenbaring, især naar det bærer et ydre Præg, der taler for Sanddruheden af disse Paastande. Bibelen gør Fordring paa at være en saadan Aabenbaring fra Gud, og den bærer et Præg, som er tilstrækkeligt til at overbevise os om dens Paastandes sandsynlige Rigtighed, og giver os et rimeligt Haab om, at en nærmere Undersøgelse vil afsløre fyldigere og tydeligere Beviser for, at den virkelig er Guds Ord.

Bibelen er den ældste Bog, der findes; den har overlevet 30 Aarhundreders Storme. Mennesker har ved alle mulige Midler søgt at banlyse den fra Jordens Overflade; de har skjult den, begravet den, gjort det til en Forbrydelse, der straffedes med Døden, at have den i sin Besiddelse, og de bitreste og haardeste Forfølgelser har raset mod dem, der troede paa den. Men endnu lever Bogen. Endnu idag, medens mange af dens Fiender slumrer i Døden, og Hundreder af Bøger, som er skrevet imod den for at tilintetgøre dens Indflydelse, for længe siden er glemt, har Bibelen fundet Vej til hvert Folk og hvert Sprog paa Jorden, idet den er oversat til over to Hundrede forskellige Sprog. At denne Bog har overlevet saa mange Aarhundreder, til Trods for saadanne uhørte Anstrengelser for at udrydde den, er i det mindste et stærkt Bevis paa, at det store Væsen, som den

paastaar er dens Ophavsmand, ogsaa har været dens Beskytter.

Det er ogsaa sandt, at Bibelens moralske Indflydelse helt igennem er god. De, som giver sig af med et omhyggeligt Studium af dens Indhold, bliver uden Undtagelse løftet op til et renere Liv. Andre Skrifter om religiøse og videnskabelige Emner har gjort godt og har i nogen Udstrækning velsignet og forædlet Menneskeslægten; men alle andre Bøger tilsammen har ikke kunnet bringe den sukkende Skabning den Glæde, Fred og Velsignelse, som Bibelen har bragt baade rige og fattige, lærde og ulærde. Bibelen er ikke en Bog, som det er nok blot at læse; den er en Bog, som maa studeres med Omhu og Eftertanke; thi Guds Tanker er højere end vore Tanker, og Hans Veje højere end vore Veje. Og om vi vil forstaa den uendelige Guds Plan og Tanker, maa vi give os helt hen til dette vigtige Arbejde. Sandhedens rigeste Skatte ligger ikke altid paa Overfladen.

Denne Bog omhandler og peger fra Ende til anden paa én fremstaaende Karakter, Jesus af Nasaret, som den paastaar at være Guds Søn. Fra Begyndelsen til Enden har Hans Navn, Hans Embede og Hans Værk den fremtrædende Plads. At en Mand, kaldet Jesus af Nasaret, har levet og var nogenlunde bekendt paa den Tid, de bibelske Forfattere opgiver, er en historisk Kendsgerning, bortset fra Bibelens Vidnesbyrd, og den er bekræftet fuldt ud og paa flere Maader. At denne Jesus blev korsfæstet, fordi Han havde gjort sig selv forhadt af Jøderne og deres Presteskab, er ogsaa en Kendsgerning, som er stadfæstet af Historien, bortset fra de af det nye Testamentes Forfattere fremførte Beviser. Disse Forfattere (undtagen Paulus og Lukas) var personlige Bekendte

og Disciple af Jesus af Nasaret, hvis Lærdomme deres Skrifter fremstiller.

Enhver Bogs Tilblivelse forudsætter en Bevæggrund fra Forfatterens Side. Vi spørger derfor, hvilke Bevæggrunde der kunde have inspireret disse Mænd til at antage sig denne Persons Sag. Han blev af Jøderne dømt til Døden og korsfæstet som en Forbryder, og de mest religiøse blandt dem samtykkede i og forlangte Hans Død som én, der var uskikket til at leve. Og ved at antage sig Hans Sag og udbrede Hans Lærdomme trodsede disse Mænd Foragt, Savn og bitter Forfølgelse, satte Livet paa Spil, ja led endog i nogle Tilfælde Martyrdøden. Man kan indrømme, at Jesus, medens Han levede, var en mærkværdig Person baade med Hensyn til Liv og Lære, men hvilken Bevæggrund kunde der være til at antage sig Hans Sag efter Hans Død, i Særdeleshed naar Hans Død var saa forsmædelig? Og dersom vi tror, at disse Forfattere selv opfandt sine Beretninger, og at Jesus var deres indbildte Ideal eller Helt, hvor taabeligt vilde det da ikke være at tro, at Mennesker med sund Fornuft efter at have hævdet, at Han var Guds Søn, at Han var bleven avlet paa en overnaturlig Maade, havde overnaturlige Evner, ved hvilke Han havde helbredet Spedalske, givet Blindfødte Synet, gjort Døve hørende og oprejst Døde, — hvor aldeles taabeligt at tænke sig, at de vilde afslutte en saadan Karakters Livshistorie med at berette, at en lille Skare af Hans Fiender henrettede Ham som en Forbryder, medens alle Hans Venner og Disciple og blandt dem Forfatterne selv flyede og fornægtede Ham i Prøvelsens Stund!

Den Omstændighed, at den verdslige Historie i nogle Henseender ikke stemmer med disse Forfatteres, skulde ikke lede os til at betragte deres Beretninger som usande. De, der drager saadanne Slutninger, skulde paavise en eller anden Bevæggrund hos disse Forfattere til at give falske Fremstillinger. Hvilke Bevæggrunde kunde have tilskyndet dem? Kunde de med Rimelighed have haabet derved at vinde Formue, Berømmelse, Magt eller nogen jordisk Fordel? Jesu Venners Fattigdom, og selve den Omstændighed, at deres Helt var ildeset blandt Jødernes religiøse Ledere, modsiger denne Tanke, medens den Omstændighed, at Han døde som en Misdæder, en Fredsforstyrrer, én, som man ikke agtede for noget, ikke frembød noget Haab om misundelsesværdig Berømmelse eller jordisk Fordel for dem, der vilde prøve paa igen at skaffe Hans Lære Fodfæste. Dersom dette havde været deres Formaal, der forkyndte Kristus, vilde de da ikke hurtig have opgivet det, da de fandt, at det kun bragte Vanære, Forfølgelse, Fængsling, Slag og endog Død? Fornuften siger os tydelig, at Mænd, som opofrede Hjem, Rygte, Ære og Liv, som ikke levede for nuværende Tilfredsstillelse, men hvis Hovedformaal var at hæve sine Medmennesker, og som indskærpede en Sædelære af den mest ophøjede Art, ikke alene havde en Bevæggrund, men endvidere at deres Bevæggrund maa have været ren og deres Formaal uendelig højt. Fornuften siger os endvidere, at saadanne Mænds Vidnesbyrd, kun tilskyndet af ædle og gode Motiver, er ti Gange mere vægtige og værd at lægge Mærke til end almindelige Forfatteres. Disse Mænd var heller ikke Sværmere; de var Mænd med et sundt og fornuftigt Sind og gjorde ved alle Lejligheder Regnskab for sin Tro og sit Haab, og de var urokkelig tro mod sin Overbevisning.

Og hvad vi her har bemærket gælder ogsaa det gamle Testamentes Forfattere. De var gennemgaaende Mænd, der var bekendt for sin Tro-

skab mod Herren; og denne Historie beretter om og bebrejder lige saa upartisk deres Svagheder og Brøst, som den roser deres Dyder og Troskab. Dette maa forundre dem, som antager, at Bibelen er en opdigtet Historie, der har til Hensigt at indgyde Mennesker Ærefrygt for et Religionssystem. Der er en Ligefremhed ved Bibelen, der giver den Præg af Sandhed. Om en Bedrager ønskede at fremstille en Mand som stor, og i Særdeleshed dersom han ønskede at fremholde nogle af hans Skrifter som indblæst af Gud, saa vilde han uden Tvivl tegne en saadans Karakter som pletfri og ædel i alle Enkeltheder. At en saadan Fremgangsmaade ikke er bleven fulgt i Bibelen, er et rimeligt Bevis for, at den ikke blev svigagtig bragt i Stand for at bedrage.

Naar vi nu altsaa har Grund til at vente en Aabenbaring af Guds Vilje og Plan, og naar vi har fundet, at Bibelen, som gør Fordring paa at være denne Aabenbaring, blev skreven af Mænd, hvis Bevæggrunde vi ikke har Aarsag til at vrage, men tværtimod til at godkende, lad os da undersøge de Skrifters Beskaffenhed, hvilke paastaaes at være inspirerede af Gud, for at se, om deres Lærdomme svarer til den Karakter, vi med Fornuftens Medhold tilskrev Gud, og om de bærer indre Præg af Sanddruhed.

De første fem Bøger i det nye Testamente og adskillige i det gamle er Skildringer af eller historiske Beretninger om Ting, som Forfatterne kendte, og for hvis Rigtighed de indestod med sin Karakter. Det er aabenbart for alle, at det ikke krævede en særlig Aabenbaring at fortælle Sandheden med Hensyn til Ting, som de var nøje kendt med. Dog, eftersom Gud ønskede at give Menneskene en Aabenbaring, er der jo Grund til at vente, at han vilde lede og ordne det saaledes, at den

ærlige Person, Han udsaa til Forfatter, blev bragt i Berøring med de nødvendige Kendsgerninger. Troværdigheden af disse historiske Dele af Bibelen hviler næsten helt paa deres Forfatteres Karakter og Bevæggrunde. Gode Mennesker vil ikke sige Usandheder. En ren Kilde kan ikke udgyde bittert Vand. Og disse Skrifters samlede Vidnesbyrd afviser enhver Mistanke om, at Forfatterne vilde sige eller gøre ondt, for at det kunde have godt til Følge.

Det svækker paa ingen Maade Sandfærdigheden af visse Bøger i Bibelen, som Kongernes, Krønikernes, Dommernes o.s.v., naar vi siger, at de simpelthen er sandfærdige og omhyggelig bevarede historiske Fremstillinger af fremragende Begivenheder og Personer fra Forfatternes Tid. Man maa huske paa, at Hebræernes Skrifter indeholder Historie saa vel som Loven og Profetierne, og at deres historiske Skrifter, Slægtregistre o.s.v. var nøjagtigere med Hensyn til Fremstillingen af de enkelte Omstændigheder paa Grund af den Forventning, at den lovede Messias vilde komme i en særskilt Linie fra Abraham; og dette er Grunden til Optegnelsen af visse historiske Kendsgerninger, der betragtes som mindre passende i det tyvende Aarhundredes Lys. For Eksempel: en tydelig Redegørelse for de moabitiske og ammonitiske Folkeslags Oprindelse og deres Slægtskab med Abraham var sandsynligvis efter Historieskriverens Mening nødvendig for en fuldstændig Skildring af deres Tilblivelse. (1 Mos. 19, 36—38.) Der er ligeledes givet en meget udførlig Beretning om Judas Børn, fra hvem Kong David stammede, og gennem hvem Jesu Moders og hendes Mands Slægtregister føres tilbage til Abraham (Luk. 3, 23. 31. 33. 34; Matt. 1, 2—16). Uden Tvivl var en grundig Paavisning af Slægtregistret saa meget desto vigtigere,

fordi Israels herskende Konge, saa vel som den forjættede Messias, skulde komme af denne Stamme (1 Mos. 49, 10), og derfra skriver sig den Udførlighed i Enkeltheder, som ellers ikke er brugt i andre Tilfælde. — 1 Mos. 38.

Der kan være lignende eller andre Grunde for andre historiske Optegnelser i Bibelen, som vi med Tiden kan komme til at se Nytten af, og som, hvis de ikke var historiske Beretninger, men simpelthen en Afhandling om Sæder og Skikke, uden Skade kunde have været udeladt. Ingen kan dog med Rimelighed paastaa, at Bibelen noget Steds billiger Uanstændighed. Det er endvidere godt at huske paa, at de samme Tildragelser kan gengives mere eller mindre fint i ethvert Sprog, samt at Bibeloversætterne, skønt de med Rette var altfor samvittighedsfulde til at udelade noget af Beretningen, levede paa en Tid, da man ikke var saa nøjeregnende i Valget af forfinede Udtryk, som man er i vor Tid; og det samme kan maaske være Tilfældet med de ældre Bibeltider og deres Talebrug. Sikkerlig kan selv den mest kritiske ikke komme med nogen Indvending i denne Retning mod noget Udtryk i det nye Testamente.

Mosebøgerne og de deri fremsatte Love.

Bibelens fem første Bøger er kendt under Navn af „de fem Mosebøger", skønt Moses intet Steds nævnes som deres Forfatter. At de blev skreven af Moses eller under hans Overopsyn er en rimelig Slutning. Beretningen om hans Død og Begravelse kan være tilføjet af hans Skriver. Den Omstændighed, at der ikke staar bestemt angivet, hvem der har skrevet Bøgerne, udgør intet Bevis imod, at Moses var deres Forfatter; thi havde en anden skrevet dem for at bedrage og besvige, vilde han, for at gøre sit Bedrag saa troværdigt som mulig, sikkert have foregivet, at de var skreven af Israels store Leder og Statsmand. (Se 5 Mos. 31, 9—27.) En Ting er vi sikker paa: Moses førte virkelig det hebraiske Folk ud af Ægypten. Han organiserede dem som en Nation under Love, der er fremsat i disse Bøger; og den hebraiske Nation har alle som én i over tre Tusind Aar hævdet, at disse Bøger var en Gave til dem fra Moses, og saa hellige har de holdt dem, at ikke et Bogstav eller en Tøddel maatte forandres — derved har vi Borgen for, at Teksten er uforfalsket.

Disse Skrifter af Moses indeholder den eneste troværdige historiske Beretning, der findes om det Tidsrum, de omspænder. Den kinesiske Historie foregiver at begynde ved Skabelsen, idet den fortæller, hvorledes Gud for ud paa Vandet i en Baad, tog en Klump Jord i sin Haand og kastede den i Vandet. Denne Jordklump, paastaar den, blev til denne Verden. Men hele Historien er saa blottet for Fornuft, at man ikke vilde lade sig bedrage af den, selv om man ikke havde mere Forstand end et Barn. Beretningen i første Mosebog derimod begynder med den fornuftige Forudsætning, at en Gud, en Skaber, en intelligent Første-Aarsag, allerede var til. Den taler ikke om, at Gud har en Begyndelse, men den taler om Hans Værk og dets Begyndelse og Fremadskriden i systematisk Orden: — „I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og Jorden." Og uden at gaa i Enkeltheder eller give Forklaring over Jordens Oprindelse skrider den til Beretningen om de seks Dage (Tidsrum), hvori den beredtes for Mennesket. Denne Beretning stadfæstes i det væsentlige af den i fire Tusind Aar samlede Videnskabs Lys; derfor er det meget fornuftigere at vedkende sig den Paastand, at dens Forfatter, Moses, var inspireret af Gud, end at antage,

at én enkelt Mand havde større Indsigt, end hele den øvrige Del af Menneskeslægten har efter tre Tusind Aars Gransken, en Gransken, der nu understøttes af moderne Hjælpemidler og har Millioner af Penge til sin Raadighed.

Betragt videre det Lovsystem, som disse Skrifter indeholder. De har sikkert ikke haft noget Sidestykke, førend i det nittende Aarhundrede; og dette Aarhundredes Love er bygget paa de i Moses' Lov nedlagte Principer og er for det meste udarbejdede af Mænd, der anerkendte den mosaiske Lovs guddommelige Oprindelse.

De ti Bud er hele Loven kort sammenfattet. Disse ti Bud opstiller en Forskrift for Gudsdyrkelse og gode Sæder, som maa forekomme enhver Læser mærkværdig; og dersom de aldrig før havde været kendt og nu blev funden blandt Grækenlands, Roms eller Babylons Ruiner og Levninger (Nationer, som er opstaaet og faldet igen, længe efter at disse Love blev given), vilde de blive betragtet som vidunderlige om ikke overnaturlige. Man er imidlertid bleven saa vant til dem og deres Fordringer, at man er temmelig ligegyldig for dem, saa at deres virkelige Storhed kun skattes af faa. Det er sandt, at disse Befalinger intet lærer om Kristus, men de blev heller ikke givet til Kristne, men til Jøder; ikke for at lære dem Tro paa en Genløsning, men for at overbevise Mennesker om deres syndige Tilstand og Behov af en Genløsning. Og Hovedsummen af disse Bud blev paa en beundringsværdig Maade sammenfattet af Kristendommens store Grundlægger i de Ord: „Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, hele din Sjæl, hele dit Sind og hele din Styrke;“ og „du skal elske din Næste som dig selv.“ — Mark. 12, 30. 31.

Den Regeringsform, Moses indstiftede, adskilte

sig fra alle andre, baade gamle og nye, derved, at den gjorde Fordring paa at være Skaberens egen, og Folket skulde være Ham ansvarlige; deres Love og Indretninger, civile saa vel som religiøse, gjorde Krav paa at være af Gud, og som vi snart skal se, var de i fuldkommen Harmoni med, hvad Fornuften siger os om Guds Karakter. Tabernaklet midt i Lejren havde i sin „allerhelligste“ Afdeling en Aabenbarelse af Jehovas Nærværelse som deres Konge, og derfra fik de paa overnaturlig Maade Undervisning om den rette Styrelse af deres nationale Anliggender. En Prestestand blev oprettet, som skulde tage Vare paa Tabernaklet, og alene gennem Presterne blev der indrømmet Adgang til og Samfund med Jehova. Den første Tanke i Forbindelse med dette vilde maaske for nogles Vedkommende være den: Aa! der har vi Hensigten med deres Organisation; hos dem som hos andre Nationer herskede Presterne over Folket, idet de til sin egen Ære og Fordel udnyttede dettes Lettroenhed og indjagede Frygt hos det. Men vent lidt! Lad os ikke antage noget forhastet. Naar der er saa god Lejlighed til at prøve denne Sag ved Kendsgerninger, vilde det ikke være fornuftigt at gøre Hastværksslutninger uden at betragte Kendsgerningerne. Alt taler uigendrivelig imod saadanne Formodninger. Presternes Rettigheder og Forrettigheder var begrænsede; der var heller ikke givet dem nogen som helst retslig Magt, og de manglede fuldstændig Lejlighed til at bruge sit Embede til at træde Folkets Rettigheder eller Samvittighed under Fødder; og denne Ordning blev gennemført af Moses, der selv var Medlem af den prestelige Linie.

Eftersom det var ham, der som Guds Repræsentant førte Israel ud af Ægyptens Trældom, havde Omstændighedernes Magt samlet Regerin-

gen i hans Haand og gjort den sagtmodige Moses til en Enevoldshersker i Magt og Myndighed, skønt han paa Grund af sit sagtmodige Sindelag i Virkeligheden var Folkets overbebyrdede Tjener, der udtømte selve sin Livskraft ved sin Stillings møjsommelige Hverv. Under disse Omstændigheder var det, at der blev oprettet et civilt Styre, som egentlig var et Demokrati, et Folkestyre. Lad os ikke blive misforstaaede. Set fra den ikke Troendes Standpunkt var Israels Regering et Demokrati, men set i Lyset af dens egne Paastande var den et Teokrati, d. v. s. en guddommelig Regering; thi de Love, der var givet af Gud ved Moses, tillod ingen Ændringer; de maatte hverken lægge noget til eller tage noget fra sin Lovsamling. Fra denne Side set var Israels Regering forskellig fra enhver anden Regering baade før og siden. „Herren sagde til Moses: Forsamle mig sytti (halvfjerds) Mænd af Israels Ældste, dem som du ved er Folkets Ældste og dets Tilsynsmænd; og du skal bringe dem hen til Sammenkomstens Telt, og de skal fremstille sig der med dig. Og jeg vil komme ned og tale med dig der, og jeg vil tage af den Aand, som er paa dig, og lægge paa dem, for at de skal bære Byrden af Folket med dig, og du ikke skal bære den alene.“ (4 Mos. 11, 16. 17. Se ogsaa Versene 24—30 som Eksempel paa sandt og rænkefrit Statsstyre og paa Sagtmodighed.) Moses omtaler atter denne Sag saaledes: „Og jeg tog eders Stammers Overhoveder, vise og prøvede [indflydelsesrige] Mænd, og satte dem til Overhoveder over eder, til Øverster over Tusind og Øverster over Hundrede og Øverster over femti (halvtreds) og Øverster over ti og til Tilsynsmænd over eders Stammer.“ — 5 Mos. 1, 15; 2 Mos. 18, 13—26.

Det viser sig saaledes, at denne udmærkede

Lovgiver — saa langt fra at søge at vedligeholde eller forøge sin egen Magt ved at stille Folkets Styrelse under sine nærmeste Slægtninges, den prestelige Stammes, Ledelse for at benytte deres religiøse Myndighed til at lænkebinde Folkets Rettigheder og Friheder — tværtimod forelagde Folket en Regeringsform, der var beregnet paa at udvikle Frihedsaanden. Andre Nationers og Regenters Historie viser intet Sidestykke til dette. I ethvert Tilfælde har Herskeren søgt sin egen Ophøjelse og større Magt. Selv i Tilfælde hvor saadanne har hjulpet med til at oprette Republiker, har det bagefter vist sig, at de gjorde det af politisk Beregning for at opnaa Folkets Gunst og vedligeholde sin egen Magt. Stillet som Moses var, vilde enhver højtstræbende Mand, der lededes af politiske Hensyn og arbejdede paa for Fremtiden at faa Folket fastsmedet under et Bedrag, have bestræbt sig for at faa stadig større Magt samlet i sine egne og sin Families Hænder, i Særdeleshed da dette maatte have set ud til at være en let Opgave, eftersom den religiøse Myndighed allerede tilhørte den Stamme, og eftersom denne Nation gjorde Fordring paa at blive regeret af Gud fra Tabernaklet. Man kan heller ikke tænke sig, at en Mand, der var i Stand til at forfatte saadanne Love og styre et saadant Folk, skulde have en saa sløv Opfattelsesevne, at han ikke kunde indse, hvad hans Fremgangsmaade vilde føre til. Saa fuldstændig var Folkets Styre lagt i dets egne Hænder, at skønt det blev aftalt, at de vægtigere Sager, som disse Øverster ikke kunde afgøre, skulde forelægges Moses, afhang det dog af Folkets egen Bestemmelse, hvilke Sager der skulde forelægges ham: — „Den Sag, som er for vanskelig for eder, skal I fremføre for mig, saa vil jeg høre den.“ — 5 Mos. 1, 17.

Saaledes set var Israel en Republik, hvis Embedsmænd udførte sine Hverv med guddommelig Fuldmagt. Og for at overbevise dem, der i Uvidenhed paastaar, at Bibelen støtter monarkisk Regeringsform i Stedet for Folkestyre, vil vi bemærke, at denne republikanske Form for Samfundsstyre vedvarede i over fire Hundrede Aar. Og den blev da forandret til et Kongedømme paa de „Ældstes“ Forlangende, uden Herrens Bifald. Herren sagde til Samuel, som dengang stod som en Slags provisorisk Præsident: „Hør Folkets Røst i alt, hvad de siger til dig; thi ikke dig har de forkastet, men mig har de forkastet, for at jeg ikke skal regere over dem.“ Paa Guds Opfordring forklarede Samuel Folket, hvorledes deres Rettigheder og Friheder vilde blive tilsidesatte, og hvorledes de vilde blive Tjenere ved en saadan Forandring; men de var nu engang bleven fortryllede af den raadende Yndlingstanke, der var virkeliggjort hos andre Folkeslag omkring dem. (1 Sam. 8, 6—22.) Naar man læser om deres Attraa efter en Konge, faar man da ikke den Tanke, at Moses uden Vanskelighed kunde have skaffet sig en grundfæstet Stilling i Spidsen for et stort Rige.

Skønt Israel som et Hele udgjorde ét Folk, blev der dog efter Jakobs Død taget Hensyn til Stammeinddelingen. Hver Slægt eller Stamme udvalgte eller anerkendte ved fælles Samtykke visse Medlemmer som sine Repræsentanter eller Overhoveder. Denne Skik vedblev endog under deres lange Trældom i Ægypten. Disse kaldtes Overhoveder eller Ældste, og det var til dem Moses overgav den civile Styrelses Ære og Magt; havde han derimod ønsket at samle Magten hos sig selv og sin egen Familie, vilde disse Mænd have været de sidste, der var bleven beæret med Magt og Embede.

De Forskrifter, der blev givet dem, der var udvalgt til at være Rettens Haandhævere, er Mønstre paa Enkelhed og Renhed. Moses siger til Folket i disse Dommeres Paahør: „Jeg bød eders Dommere paa samme Tid og sagde: Hører paa, hvad der er eders Brødre imellem, og dømmer med Retfærdighed mellem en Mand og hans Broder og den Fremmede [Udlændingen] hos ham. I skal ikke anse Personer i Dommen; den Mindste med den Største skal I høre. I skal ikke frygte for nogen, thi Dommen hører Gud til; og den Sag, som er eder for vanskelig, skal I fremføre for mig, saa vil jeg høre den.“ (5 Mos. 1, 16. 17.) Saadanne vanskelige Tilfælde blev efter Moses' Død bragt direkte til Herren gennem Ypperstepresten, og Svaret blev ja eller nej ved Urim og Thummim.

Hvad skal vi med disse Kendsgerninger for Øje sige om den Teori, at disse Bøger blev skreven af listige Prester, som derved vilde sikre sig Indflydelse og Magt over Folket? Vilde vel saadanne Mænd i en saadan Hensigt opdigte Beretninger, der var ødelæggende for selve de Formaal, de søgte at fremme — Beretninger, som udtrykkelig beviser, at Israels store Leder og tilmed en af deres egen Stamme paa Guds Befaling udelukkede Presteskabet fra civil Magt ved at lægge denne Magt i Folkets Hænder? Kan nogen anse en saadan Slutning for rimelig?

Det er endvidere værd at lægge Mærke til, at den mest fremskredne Civilisations Love i dette Aarhundrede ikke sørger mere omhyggelig for at Rige og Fattige skal have samme Ansvar overfor den civile Lov. Moses' Love gjorde aldeles ingen Forskel Og med Hensyn til Beskyttelse for Folket mod de Farer, der kunde fremkomme ved at nogle blev meget fattige og andre overmaade rige

og mægtige, er ingen anden national Lov nogensinde bleven vedtaget, der saa omhyggelig overvaagede dette Punkt. Moseloven sørgede for en Genoprettelse hvert 50de Aar — Israels Jubelaar. Denne Lov umuliggjorde den uigenkaldelige Afhændelse af Ejendom og forhindrede derved, at denne ophobedes paa nogle faa Hænder. (3 Mos. 25, 9. 13—23. 27—30.) De blev i Sandhed oplært til at betragte hverandre som Brødre og at handle i Overensstemmelse dermed, at hjælpe hverandre uden Erstatning og ikke at tage Aager (Renter) den ene af den anden. — Se 2 Mos. 22, 25; 3 Mos. 25; 36, 37; 4 Mos. 26, 52—56.

Alle Love blev offentliggjorte, hvorved underfundige Mennesker hindredes i med Held at træde Folkets Rettigheder under Fødder. Lovene blev fremlagt paa saadanne Steder, at hvemsomhelst, der vilde, kunde skrive dem af; og for at de Fattigste og mest Ulærde ikke skulde være uvidende om dem, blev det paalagt Presterne at læse dem op for Folket ved de Fester, der indtraf hvert 7de Aar. (5 Mos. 31, 10—13.) Er det rimeligt at tænke, at saadannne Love og Anordninger blev udtænkt af slette Mænd, eller af Mænd, der lagde Planer om at bedrage Folket for dets Frihed og Lykke? En saadan Antagelse vilde være urimelig.

I sin Hensyntagen til Udlændinges og Fienders Rettigheder og Interesser var Moseloven 32 Aarhundreder forud for sin Tid — dersom Lovene i de mest civiliserede Lande nu om Stunder i det Hele taget kan maale sig med den i Hensynsfuldhed og Velvillighed. Vi læser:

„En Ret skal gælde for den Indfødte og for den Fremmede [Udlændingen]; thi jeg er Herren, eders Gud." — 2 Mos. 12, 49; 3 Mos. 24, 22.

„Og naar en Fremmed opholder sig hos eder i eders Land, da skal I ikke undertrykke ham; som en Indfødt iblandt eder skal den Fremmede, der opholder sig hos eder, være eder, og du skal elske ham som dig selv, thi I har selv været fremmede i Ægyptens Land." — 3 Mos. 19, 33. 34.

„Naar du træffer din Fiendes Okse eller hans Asen, som farer vild, da skal du føre dem tilbage til ham igen. Naar du ser dens Asen, som hader dig, ligge under sin Byrde, vilde du da ikke forlade din Beskæftigelse for at hjælpe ham? Du skal sikkert forlade den for at hjælpe ham." — 2 Mos. 23, 4. 5. Marg. i eng. Bibel.

Ikke engang de umælende Dyr blev glemt. Grusomhed mod dem saa vel som mod Mennesker var strengt forbudt. Man maatte ikke binde Munden paa en Okse, naar den tærskede, af den gode Grund at en Arbejder er sin Føde værd. Man maatte end ikke lade Oksen og Asenet trække Ploven sammen, fordi de er hinanden saa ulige i Styrke og Gang; det vilde være Dyrplageri. Der blev ogsaa sørget for deres Hvile. — 5 Mos. 25, 4; 22, 10; 2 Mos. 23, 12.

Nogle vil maaske hævde, at Presteskabet var en selvisk Institution, fordi Leviternes Stamme blev underholdt af den aarlige Tiende, eller Tiendedelen af det, som hver enkelt af deres Brødre i de andre Stammer havde i Indtægt om Aaret. Dette er en urigtig Fremstilling af Sagen, og den er altfor almindelig blandt Tvivlere, som muligvis uden at vide det derved forvansker et af de mærkeligste Beviser paa Guds Andel i Ordningen af dette System, og paa at det ikke var et selvisk og snedigt Presteskabs Værk. Ja, det bliver ikke sjelden urigtig fremstillet af et moderne Presteskab, der nu med Iver søger at gøre et lignende System gældende, med hint som Forbillede, uden at omtale den Tingenes Tilstand, paa hvilken det var grundet, eller

den Metode, som da blev brugt ved Indbetaling af Tienden.

Det var i Virkeligheden grundlagt paa den strengeste Lighed. Da Israel kom i Besiddelse af Kanaans Land, havde Leviterne sikkert lige saa megen Ret til en Del af Landet som de andre Stammer; dog fik de paa Guds udtrykkelige Befaling intet, undtagen nogle Byer eller Landsbyer til at bo i, spredt imellem de andre Stammer, hvem de skulde tjene i Religionssager. Ni Gange gentoges dette Paabud, før Landet blev delt. I Stedet for Landet burde der sikkerlig sørges for et eller andet Vederlag for dem, og Tienden blev derfor dette rimelige og retfærdige Vederlag. Og dette er ikke alt: skønt Tienden, som vi har set, var en retfærdig Gæld, blev den ikke afkrævet som en Skat, men skulde udredes som et frivilligt Bidrag. Ingen blev ved Trusler nødet til at yde disse Bidrag. Alt afhang af Skatydernes Samvittighedsfuldhed. De eneste Formaninger til dem om den Sag er som følger:

„Vogt dig, at du ikke glemmer Leviten, saalænge du lever i dit Land!“ (5 Mos. 12, 19.) „Og Leviten, som er inden dine Porte, ham skal du ikke glemme; thi han har ingen Del eller Arv med dig [i Landet].“ — 5 Mos. 14, 27.

Er det, spørger vi, fornuftigt at tro, at selviske og ærgerrige Prester vilde have indført en saadan Ordning — en Ordning, som udelukkede dem selv fra at besidde Ejendom og gjorde dem afhængige af deres Brødre? Siger ikke Fornuften os det modsatte?

I Overensstemmelse hermed og uforklarlig paa nogen anden Maade end ved at hævde, at Gud er disse Loves Stifter, er den Omstændighed, at ingen særlige Foranstaltninger blev truffet for at Ære skulde bevises Presteskabet. Intet vilde Be-

dragere lægge mere Vind paa, end at Ærefrygt og Hæder maatte blive udvist mod dem selv, og at de strengeste Straffe og Forbandelser maatte ramme saadanne, som behandlede dem ilde. Men intet af den Slags forekommer her — ingen særlig Ære eller Ærefrygt eller Beskyttelse mod Overlast eller Fornærmelse. Den fælles Lov, som ikke gjorde nogen Forskel mellem Klasserne, og som ikke ansaa Personer, var deres eneste Beskyttelse. Dette er saa meget mærkeligere, eftersom Behandlingen af Tjenere, Fremmede og de Gamle var gjort til Genstand for særlig Lovgivning. For Eksempel: Du skal ikke plage eller undertrykke en Fremmed, eller en Enke eller en Faderløs; thi naar de raaber til mig [Gud], skal jeg visselig høre deres Raab; og min Vrede skal optændes, og jeg vil dræbe dig ved Sverdet, og eders Hustruer skal blive Enker og eders Børn faderløse. (2 Mos. 22, 21—24; 23, 9; 3 Mos. 19, 33. 34.) „Du skal ikke undertrykke en Daglønner, som er nødlidende og fattig, enten han er af dine Brødre eller af dine Fremmede, som er i dit Land, inden dine Porte; paa hans Dag skal du give ham hans Løn, og Solen skal ikke gaa ned derover, fordi han er nødlidende, og hans Sjæl stunder derefter, — forat han ikke skal raabe over dig til Herren, og du faa Synd paa dig.“ (5 Mos. 24, 14. 15; 3 Mos. 19, 13; 2 Mos. 21, 26. 27.) „For det graa Haar skal du rejse dig, og du skal hædre den Gamle.“ (3 Mos. 19, 32. Se ogsaa 3 Mos. 19, 14.) Alt dette, og dog intet særskilt for Prester eller Leviter eller deres Tiender.

Lovens Sundhedsregler, saa nødvendige for et fattigt og længe undertrykt Folk, tillige med Regler og Indskrænkninger vedrørende rene og urene Dyr, som maatte eller ikke maatte spises, er mærkværdige og vilde tillige med andre Ting være af

Interesse, dersom Pladsen tillod en Undersøgelse; thi de viser, at hin Lov har været paa Højde med, om ikke forud for, Lægevidenskabens allernyeste Slutninger paa Sundhedslærens Omraade. Moseloven havde ogsaa en forbilledlig Karakter. Denne Side maa vi dog vente med at behandle til senere hen. Men selv dette hastige Overblik har givet os overvældende Beviser for, at denne Lov, der angiver selve Grundridsene til den aabenbarede Religions hele System, som Resten af Bibelen udvikler videre, i Sandhed er en forunderlig Udfoldelse af Visdom og Retfærdighed, især naar man tager Hensyn til Tiden for dens Affattelse.

Alle maa indrømme, at Bibelen, set i Fornuftens Lys, ikke bærer Præg af at være onde, listige Menneskers Værk, men at den nøjagtig svarer til, hvad Naturen lærer os om Guds Karakter. Den afgiver Beviser for Hans Visdom, Retfærdighed og Kærlighed. Og den øjensynlig fromme og ædle Lovgiver, Moses, nægter, at Lovene er hans egne, og tilskriver Gud dem. (2 Mos. 24, 12; 5 Mos. 9, 9—11; 2 Mos. 26, 30; 3 Mos. 1, 1.) Naar vi betragter hans Karakter og hans Befalinger til Folket om ikke at sige falsk Vidnesbyrd og om at undgaa Hykleri og Løgn, kan vi da med Rimelighed tro, at en saadan Mand selv aflagde falsk Vidnesbyrd og udgav sine egne Opfattelser og Love for at være Guds? Vi maa ogsaa huske, at vi undersøger de nuværende Afskrifter af Bibelen, hvorfor den Ægthed, den bærer saa stærkt Præg af, lige saa meget skyldes Moses' Efterfølgere; thi skønt der blandt disse Efterfølgere var daarlige Mennesker, som søgte sit eget og ikke Folkets bedste, er det dog klart, at de ikke tillod sig Friheder med de hellige Skrifter, som derfor er uforfalskede indtil denne Dag.

Bibelens Profeter.

Kast nu et Blik paa de bibelske Profeters Karakter i Almindelighed og deres Vidnesbyrd. Det er en temmelig mærkværdig Omstændighed, at Profeterne, paa faa Undtagelser nær, ikke var af Presteklassen, og at deres Profetier paa den Tid i Almindelighed var anstødelige for det degenererede og troløse Presteskab saa vel som for det til Afguderi henfaldne Folk. Deres Budskaber fra Gud til Folket var i Almindelighed Bebrejdelser for Synd, blandet med Advarsler om kommende Straffe, hvortil der lejlighedsvis knyttede sig Løfter om fremtidige Velsignelser, som skulde tilfalde dem, efter at de var renset fra Synd og atter vendt tilbage til Yndest hos Gud. Deres Erfaringer var for Størstedelen langtfra misundelsesværdige; de blev forhaanede, mange af dem fængslede og med Vold taget af Dage. Se 1. Kong. 18, 4. 10. 17. 18; 19, 10; Jer. 38, 6; Heb. 11, 32—38. I nogle Tilfælde var det først Aarrækker efter deres Død, at deres sande Karakter som Guds Profeter blev anerkendt. Vi taler her om de profetiske Forfattere, hvis Udsagn gør Fordring paa at være direkte indblæst af Jehova. I denne Forbindelse er det vel, at vi husker paa, at Loven ikke blev givet til Israel ved nogen prestelig Mellemkomst; den blev givet af Gud til Folket ved Moses' Haand. (2 Mos. 19, 17—25; 5 Mos. 5, 1—5.) Og endvidere blev det gjort til Pligt for enhver, der var Vidne til en Overtrædelse af Loven, at irettesætte Synderen. (3 Mos. 19, 17.) Alle havde saaledes Bemyndigelse til at undervise og irettesætte; men eftersom de fleste, ligesom i vore Dage, gik op i Livets Sysler og blev ligegyldige og religionsløse, blev det forholdsvis faa, der opfyldte dette Hverv at dadle Synd og formane til Gudfrygtighed; og

disse Prædikanter blev kaldt „Profeter" baade i det gamle og i det nye Testamente. Med Udtrykket Profet, som det i Almindelighed bruges, menes offentlig Udlægger, og Afguderiets offentlige Lærere blev ogsaa kaldt ved dette Navn; for Eksempel „Baals Profeter", o.s.v. Se 1 Kor. 14, 1—6; 2 Pet. 2, 1; Matt. 7, 15; 14, 5; Neh. 6, 7; 1 Kong. 18, 40; Tit. 1, 12.

At profetere, i den sædvanlige Betydning af at lære, blev efterhaanden almindelig anerkendt som en vis Klasses Hverv og udartede til Farisæismen — idet de i Stedet for Guds Bud lærte de Gamles Vedtægter, hvorved de stod Sandheden imod og blev falske Profeter eller falske Lærere. — Matt. 15, 2—9.

Ud fra den store Klasse, der kaldtes Profeter, udvalgte Jehova til forskellige Tider nogle, som Han gav det særlige Hverv at overbringe Budskaber, som undertiden angik nær forestaaende Ting og til andre Tider Ting, der laa ude i Fremtiden. Det er denne Klasses Skrifter vi fæster vor Opmærksomhed ved, thi de talte og skrev drevne af den Helligaand. De kan med Rette betegnes som

Guddommelig beskikkede Profeter eller Seere.

Naar man husker paa, at disse Profeter hovedsagelig var Lægfolk, der ikke fik Underhold fra Prestestammens Tiender, og naar dertil kommer den Kendsgerning, at de hyppig irettesatte ikke blot Konger og Dommere, men ogsaa Prester (ihvorvel de ikke ankede over Embedet, men over Embedstjenernes personlige Synder), bliver det klart, at vi ikke med Rimelighed kan slaa fast, at disse Profeter har staaet i noget som helst Forbund med Prester eller andre for at opfinde Løgne

i Guds Navn. I Lyset af Kendsgerningerne slaar Fornuften en saadan Mistanke ned.

Naar vi altsaa ikke finder nogen Grund til at bestride Bibelens forskellige Forfatteres gode Bevæggrunde, men finder, at den Aand, der gaar igennem de forskellige Dele, er retfærdig og sand, saa lad os dernæst gaa videre og spørge, om der findes nogen Kæde eller noget sammenknyttende Baand mellem Moses', Profeternes og de nytestamentlige Forfatteres Skrifter. Dersom vi finder én fælles Tankeretning indvævet gennem Loven, Profeterne og det nye Testamentes Skrifter, hvilke strækker sig over en Tidsperiode af femten Hundrede Aar, vil dette i Forbindelse med Forfatternes Karakter være en god Grund til at tage deres Paastand for gyldig — at de er inspirerede af Gud — i Særdeleshed dersom det Emne, der er fælles for dem alle, er ophøjet og ædelt og stemmer godt med, hvad helliget sund Sans lærer om Guds Karakter og Egenskaber.

Dette finder vi: Én Plan, én Aand, ét Formaal og én Opgave gennemtrænger hele Bogen. Dens første Sider beretter om Skabelsen og Menneskets Fald; dens Slutningssider beretter om Menneskets Oprejsning fra dette Fald; og de mellemliggende Sider viser de paa hinanden følgende Trin i Guds Plan for Opfyldelsen af dette Formaal. Harmonien og tillige Modsætningen mellem de tre første og de tre sidste Kapitler i Bibelen er slaaende. De første skildrer den første Skabelse, de sidste den fornyede eller genoprettede Skabelse, med Synden og dens Forbandelse og Straf ophævet; de første viser, hvorledes Satan og det Onde kommer ind i Verden for at bedrage og ødelægge, de sidste viser hans Værk nedrevet, de Ødelagte genoprettede, det Onde udryddet og Satan tilintetgjort; de første viser det Herredømme, Adam

tabte, de sidste viser dette Herredømme genoprettet og for evig grundfæstet af Kristus og Guds Vilje udført paa Jorden som i Himlen; de første viser Synden som Aarsag til Fornedrelse, Skam og Død, de sidste viser, at Retfærdighedens Belønning er Herlighed, Ære og Liv.

Skønt skreven af mange Penne og paa forskellige Tider under forskellige Omstændigheder er Bibelen ikke blot en Samling moralske Forskrifter, vise Tankesprog og trøstende Ord. Den er mere; den er en fornuftig, filosofisk og harmonisk Fremstilling af Aarsagerne til det nuværende Onde i Verden, af det eneste Lægemiddel derfor og af det endelige Resultat, saaledes som den guddommelige Visdom ser det, hvilken forudsaa Enden paa Planen før dens Begyndelse og tillige afmærkede Guds Folks Sti, samt opretholdt og styrkede dem med de overmaade store og dyrebare Forjættelser, som skal virkeliggøres i sin Tid.

Første Mosebog lærer, at Mennesket blev prøvet i en Tilstand af oprindelig Fuldkommenhed, at det faldt, og at den nuværende Ufuldkommenhed, Sygdom og Død er Resultaterne af dette Fald, at Gud dog ikke har forladt det, men tilsidst vil oprejse det gennem en Forløser, født af en Kvinde (1 Mos. 3, 15); og gennem hele Bibelen er denne Lære fremholdt og udførlig omhandlet. Nødvendigheden af en Genløsers Død som et Offer for Synden og af Hans Retfærdighed som et Dække over vor Synd er givet tilkende ved de Klæder af Skind, som Adam og Eva fik; ved Antagelsen af Abels Offer; ved Isak paa Alteret; ved de forskellige Slagtofres Død, gennem hvilke Patriarkerne havde Adgang til Gud, og ved de Ofringer, der indførtes under Loven og vedligeholdtes gennem den jødiske Tidsalder. Skønt Profeterne siges kun at have haft ringe Forstaaelse af nogle

af sine egne Udsagn (1 Pet. 1, 12), taler de dog om, at Synden skal lægges paa en Person i Stedet for paa et umælende Dyr, og i profetiske Syner ser de Ham, som skal genløse og befri Slægten, ført „som et Lam til Slagtebænken“, at „Straffen laa paa Ham, for at vi skulde have Fred“, og at „ved Hans Saar er vi lægte“. De afmalede Ham som „foragtet og forladt af Mennesker, en Mand fuld af Piner og vel kendt med Sygdom“; og de erklærer, at „Herren lod vores alles Misgerninger ramme Ham“. (Es. 53, 3—6.) De fortalte, hvor denne Befrier skulde fødes (Mika 5, 2), og naar Han skulde dø, forsikrende os, at det ikke skulde være „for Hans egen Skyld“. (Dan. 9, 26. Eng. Bibel.) De omtaler forskellige Særegenheder ved Ham — at Han vilde være „retfærdig“, „uden Svig“, „ikke gøre Vold“, være uden virkelig Dødsskyld (Es. 53, 8. 9. 11), at Han vilde blive forraadt for 30 Sølvpenge (Sak. 11, 12), at Han vilde blive regnet blandt Overtrædere i sin Død (Es. 53, 12), at ikke et Ben skulde brydes paa Ham (Ps. 34, 21; Joh. 19, 36), og at, skønt Han skulde dø og begraves, Hans Kød dog ikke skulde se Forraadnelse, samt at Han ikke skulde forblive i Graven. — Ps. 16, 10; Ap. G. 2, 31.

Det nye Testamentes Forfattere vidner klart og kraftig, men dog ligefrem, om alle disse Forudsigelsers Opfyldelse i Jesus af Nasaret og viser ved logiske Fornuftslutninger, at en saadan Genløsningsbetaling, som Han gav, var nødvendig, før Verdens Synder kunde blive udslettede, hvilke Ting allerede var forudsagt i Loven og Profeterne. (Es. 1, 18.) De følger hele Planen paa den mest logiske og kraftige Maade uden at appellere hverken til sine Medmenneskers Fordomme eller Passioner, men alene til deres oplyste Forstand, og de leverer nogle af de mest paa-

faldende nøjagtige og skarpe Fornuftslutninger som nogetsteds kan findes angaaende noget Emne. Se Rom. 5, 17—19 og videre til Kap. 12.

Moses pegede i Loven ikke alene hen til et Offer, men ogsaa til en Udslettelse af Synder og en Velsignelse over Folket under denne store Befrier, hvis Magt og Myndighed, han erklærer, langt skal overgaa hans egen, skønt den skulde blive den „lig". (5 Mos. 18, 15. 19.) Den forjættede Befrier skal ikke alene velsigne Israel, men gennem Israel „alle Jordens Slægter". (1 Mos. 12, 3; 18, 18; 22, 18; 26, 4.) Og trods det jødiske Folks Fordomme derimod, vedbliver Profeterne at slaa paa den samme Streng og erklærer, at Messias ogsaa skal være til „et Lys for Hedningerne" (Es. 49, 6; Luk. 2, 32), at Hedningerne skal komme til Ham „fra Jordens Ender" (Jer. 16, 19), at Hans Navn „skal være stort iblandt Hedningerne" (Mal. 1, 11), og at „Herrens Herlighed skal aabenbares og alt Kød se det tilhobe". — Es. 40, 5. Se ogsaa Es. 42, 1—7.

Det nye Testamentes Forfattere gør Paastand paa en guddommelig Salvelse, som satte dem i Stand til at forstaa Profetiernes Opfyldelse med Hensyn til Kristi Offer. Skønt de som Jøder havde næret den Fordom, at enhver Velsignelse var indskrænket til deres eget Folk (Ap. G. 11, 1—18), blev de dog sat i Stand til at se, at medens deres Nation vilde blive velsignet, vilde alle Jordens Slægter ogsaa blive velsignede med og gennem dem. De saa ogsaa, at før Velsignelserne kunde komme være sig over Israel eller over Verden, vilde der fra baade Jøder og Hedninger, blive udvalgt en „lille Hjord" som efter at være bleven prøvet, vilde blive fundet værdig til at blive Medarving med den store Befrier til Hans Herlighed og Ære og delagtig med Ham i den

Ære at velsigne Israel og alle Folkeslag. — Rom. 8, 17.

Disse Forfattere paaviser Harmonien mellem dette Synspunkt og hvad der er skrevet i Loven og Profeterne; og det storslagne og vidtstrakte i den Plan, de fremstiller, mere end svarer til den mest ophøjede Forestilling om, hvad den giver sig ud for at være — „Gode Tidender om en stor Glæde, der skal vederfares alt Folket."

Den Tanke, at Messias skal være Hersker ikke alene over Israel, men ogsaa over Verden, som Mosebøgerne angiver, er alle Profeternes Emne. Tanken om Riget var ogsaa øverst i Apostlernes Lærdomme; og Jesus lærte os at bede „Komme Dit Rige" og lovede dem Del deri, som først vilde lide for Sandheden og saaledes bevise sig værdige dertil.

Dette Haab om et kommende herligt Rige gav alle de trofaste Mod til at udholde Forfølgelse og lide Forsmædelse, Savn og Tab lige til Døden; og den store, sindbilledlige Profeti, hvormed det nye Testamente slutter, afbilder paa en troværdig Maade det værdige „slagtede Lam" (Aab. 5, 12), de værdige „Sejervindere", som Han vil gøre til Konger og Prester i Riget, og de Prøvelser og Hindringer, de maa overvinde for at blive værdige til at faa Del i hint Rige. Derpaa følger sindbilledlige Fremstillinger af de Velsignelser, der skal tilflyde Verden under den tusindaarige Regering, naar Satan skal bindes og den adamitiske Død og Sorg ikke være mere, og naar alle Jordens Folk skal vandre i det himmelske Riges, det nye Jerusalems, Lys.

Bibelen fremholder fra først til sidst en Lære, som ikke findes noget andet Sted, og som er i Modstrid med alle de hedenske Religioners Teorier

— at et fremtidigt Liv vil komme gennem **en de Dødes Opstandelse.** Alle de inspirerede Forfattere udtrykker sin Tillid til en Genløser, og en af dem erklærer, at „naar Morgenen oprinder“, da Gud skal kalde dem frem af Gravene, skal de Ugudelige ikke mere have Herredømmet over Jorden, thi „de Oprigtige hersker over dem, naar Morgenen oprinder“. (Ps. 49, 15.) Profeterne taler om de Dødes Opstandelse; og det nye Testamentes Forfattere bygger alt sit Haab om fremtidigt Liv og Velsignelse paa dette. Paulus udtrykker det saaledes: „Dersom der ikke er nogen Opstandelse fra de Døde, da er ikke heller Kristus opstanden; og dersom Kristus ikke er opstanden, da er vor Prædiken forgæves, og da er eders Tro forgæves; . . . da er ogsaa de **fortabte**, som er hensovede i Kristus. Men nu er Kristus opstanden fra de Døde og er bleven en Førstegrøde af de Hensovede; . . . thi ligesom alle dør i Adam, skal ogsaa alle i Kristus levendegøres.“ — 1 Kor. 15, 13—22.

Lig et Uhr, hvis mange Hjul ved første Øjekast kunde synes overflødige, men hvis mest langsomt gaaende Hjul er ganske uundværlige, saaledes er Bibelen, skønt sammensat af mange Dele og skrevet af mange Penne, ét fuldstændigt og harmonisk Hele. Ikke en eneste Del er overflødig, og skønt nogle Dele indtager en mere virksom og fremskudt Plads end andre, er dog alle nyttige og nødvendige. Det er i Færd med at blive almindeligt blandt vor Tids saakaldte „frisindede Tænkere“ og „store Teologer“ at ringeagte eller tilsidesætte, ja, helt ud fornægte mange af det gamle Testamentes „Mirakler“ og kalde dem „gamle Kællingefabler“. Til disse hører Beretningen om Jonas og den store Fisk, Noa og Arken, Eva og Slangen, Solens Stillestaaen paa Josvas Befaling og Bileams talende Æsel. Øjensynlig overser disse vise Mænd den Kendsgerning, at Bibelen er saa sammenvævet og forenet i sine forskellige Dele, at det at rive disse Undere ud af den eller at tvivle paa dem er det samme som at ødelægge eller tvivle paa det Hele. Thi dersom de oprindelige Beretninger er falske, var de, der gentog dem, enten Falsknere eller blinde Redskaber, og i hvert Tilfælde vilde det være umuligt for os at modtage deres Vidnesbyrd som inspirerede af Gud. At skille de omtalte Undere ud fra Bibelen vilde være at svække dens vigtigste Forfatteres saa vel som den Herres Jesu Vidnesbyrd. Beretningen om Faldet bekræftes af Paulus (Rom 5, 17); ogsaa Evas Forførelse af Slangen (2 Kor. 11, 3; 1 Tim. 2, 14). Se ogsaa vor Herres Hentydning til det Sidste i Aab. 12, 9 og 20, 2. Solens Stillestaaen ved Amoriternes Nederlag som et Bevis paa Herrens Magt var øjensynlig et Forbillede paa den Magt, Han vil lægge for Dagen i Fremtiden, paa „Herrens Dag“, ved Hans Haand, hvem Josva var et Forbillede paa. Dette er stadfæstet af tre Profeter. (Es. 28, 21; Hab. 2, 1—3. 13. 14 og 3, 2—11; Sak. 14, 1. 6. 7.) Beretningen om det talende Æsel er bekræftet af Judas (Vers 11) og af Peter (2 Pet. 2, 16). Og den store Lærer Jesus bekræfter Beretningen om Jonas og den store Fisk og om Noa og Vandfloden. (Matt. 12, 40; 24, 38. 39; Luk. 17, 26. Se ogsaa 1 Pet. 3, 20.) I Virkeligheden er disse Mirakler ikke større end dem, der blev udført af Jesus og Apostlerne, saasom at forvandle Vand til Vin, at helbrede Sygdomme o.s.v.; og af alle Miraklerne er det at opvække de Døde det vidunderligste.

Disse Mirakler, der ikke er almindelige i vor Erfaring, finder Sidestykker rundt omkring os hver Dag, men fordi de er mere almindelige, gaar de

upaaagtet hen. Genfrembringelsen af levende Organismer, baade hos Dyr og Planter, overgaar vor Fatteevne saa vel som vor Magt og er derfor mirakuløse. Vi kan se Livsprincipet i Virksomhed, men vi kan hverken forstaa det eller frembringe det. Vi planter to Frøkorn ved Siden af hinanden; Betingelserne: Luft, Vand og Jordbund, er de samme; de vokser, vi kan ikke sige hvorledes, og heller ikke kan de viseste Naturforskere forklare dette Mirakel. Disse Frøkorn udvikler Organismer med modsatte Tilbøjeligheder; den ene snor sig hen ad Jorden, den anden staar oprejst; Form, Blomst, Farve — alt er forskelligt, skønt Vilkaarene var de samme. Saadanne Mirakler bliver almindelige for os, og vi ophører at tænke paa dem som Mirakler, naar vi har ladet Barndommens Forundring bag os; dog aabenbarer de en Magt, der lige saa langt overgaar vor egen og vor begrænsede Forstand som de faa Mirakler, der er optegnede i Bibelen i særlige Øjemed og som Eksempler paa den store Skabers Almagt og Evne til at overvinde enhver Hindring og gennemføre al sin Vilje, ja ogsaa gennemføre den forjættede Opstandelse fra de Døde, det Ondes Udryddelse og den evige Retfærdigheds endelige Regering.

Hermed vil vi lade Sagen bero. Hvert Skridt er blevet underkastet Fornuftens Prøve. Vi har fundet, at der er en Gud, en ophøjet, intelligent Skaber, i hvem Visdom, Retfærdighed, Kærlighed og Magt findes i fuldkommen Harmoni. Vi har fundet det fornuftigt at vente en Aabenbarelse af Hans Planer for dem af Hans Skabninger, der er i Stand til at paaskønne dem og interessere sig for dem. Vi har fundet, at Bibelen, som gør Fordring paa at være en saadan Aabenbaring, fortjener vor alvorlige Overvejelse. Vi har prøvet dens Forfattere og i Lyset af deres egne Ord undersøgt, hvad der rimeligvis var deres Hensigt med at skrive; vi er bleven forundrede; og vor Fornuft har vist os, at saadan Visdom, i Forbindelse med saadanne rene Bevæggrunde, ikke var snedige Menneskers listige Paafund i selviske Øjemed. Fornuften har vist os, hvor langt mere sandsynligt det er, at saadanne retfærdige og menneskevenlige Tanker og Love er af Gud og ikke af Mennesker, og den har tillige hævdet, at de ikke kunde være bedrageriske Presters Værk. Vi har set de harmoniske Vidnesbyrd om Jesus, om Hans Genløsningsoffer, og om hvorledes alle skal oprejses og velsignes i det herlige Rige, som kommer; og Fornuften har endvidere sagt os, at en saa stor og omfattende Plan, der overstiger alt, hvad vi kunde have Grund til at vente, og som dog er bygget paa saadanne fornuftige Slutninger, maa være den Guds Plan, vi søger. Den kan ikke være en blot menneskelig Opfindelse, thi selv naar den er aabenbaret, er den næsten altfor storslagen til at kunne troes af Mennesker.

Da Kolumbus opdagede Orinokofloden, sagde nogle, at han havde fundet en Ø. Han svarede: „Ingen Ø har en saadan Flod som denne. Denne mægtige Strøm maa aflede et Fastlands Vande.“ Saaledes overbeviser de bibelske Vidnesbyrds Dybde og Kraft, Visdom og Omfang os om, at dens Planer og Aabenbaringer ikke er udgaaet fra Mennesker, men fra den almægtige Gud. Vi har kun kastet et flygtigt Blik paa Bibelens mere overfladiske Paastande om at være af guddommelig Oprindelse og har fundet dem rimelige. Efterfølgende Kapitler vil udvikle de forskellige Dele af Guds Plan og vil, tror vi, give ethvert oprigtigt Hjerte rigelige Beviser for, at Bibelen er en af Gud inspireret Aabenbaring, og at Længden og

Bredden og Højden og Dybden af den Plan, den udfolder, herlig afspejler Guds Karakter, der hidtil kun har været utydelig opfattet, men nu sees klarere i Lyset af den gryende Tusindaarsdag.

Dyrt vindes store Sandheder, ej Værk
af Lykkens Træf, ved Sommer-Drøm ej bragt,
men vundne af den Sjæl, der uforsagt
sig kæmper frem trods Strøm og Modvind stærk.

Naar stundom under Kamp, Frygt, Sorg og Tugt
Guds stærke Haand oppløjer Hjertets Grund,
— den Muld, der urørt laa paa dybe Bund —,
tidt nogle Sandhedsfrø da bli'r vor Frugt.

Ej dér, hvor Trossekt tørner haardt mod Sekt,
og ej hvor Kirken Verdens Samkvem faar,
er Sandheds fagre Skat — hvor Klinten staar —,
ej dér dens smukke Fane vajer kækt!

Lig Avl af dyrket Mark er Sandheds Høst,
taalmodigt Arbejds, Tros og Ivers Løn;
den yder dem, der viser saadant Skøn,
sin bedste Skat til deres Gavn og Trøst.

FJERDE KAPITEL.

DE I DEN GUDDOMMELIGE PLAN AFMÆRKEDE TIDSRUM OG HUSHOLDNINGER.

Guds Plan bestemt og systematisk. — Tre store Tidsrum i Verdens Historie. — Deres Særkende. — „Jorden staar evindelig." — Den tilkommende Verden, de nye Himle og den nye Jord. — Underafdelinger i disse store Tidsrum. — Hovedtrækkene i Guds Plan saaledes aabenbaret. — Dens Orden lægger Harmoni for Dagen. — Rettelig delende Sandheds Ord.

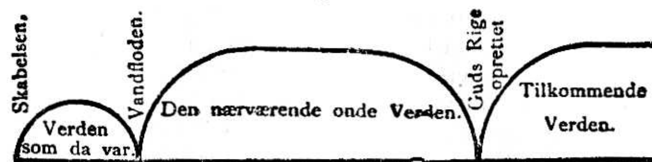
LIGESOM nogle af Uvidenhed dømmer fejl om en stor Arkitekts eller Bygmesters Dygtighed og Visdom, naar de ser hans ufærdige Arbejde, saaledes dømmer ogsaa mange i sin Uvidenhed fejl om Gud, naar de betragter Hans endnu ikke fuldendte Værk. Men snart, naar det Stillads af Ondt, som er bleven tilladt for Menneskenes Opdragelses Skyld, og som tilsidst maa tjene til deres Bedste, er fjernet og Affaldet ryddet bort, vil Guds fuldendte Værk forkynde Hans uendelige Visdom og Magt for alle; og Hans Planer vil sees at være i Harmoni med Hans Væsens herlige Egenskaber.

Eftersom Gud siger os, at Han har et bestemt Formaal, og at alle Hans Raadslutninger skal blive opfyldt, sømmer det sig for os som Hans Børn at forske flittig efter, hvilke disse Planer er, for at vi kan findes i Overensstemmelse med dem. Læg Mærke til hvor eftertrykkelig Jehova forsikrer os

om sine Planers Uforanderlighed: „Jehova, Hærskarernes Gud, har svoret og sagt: Sandelig, som jeg har tænkt, saa skal det ske, og hvad jeg har besluttet, det skal staa fast.“ „Herren, Hærskarernes Gud, har besluttet det, og hvo gør det til intet.“ „Jeg er Gud og ingen ydermere, jeg er Gud, og der er ingen som jeg . . . mit Raad skal vorde fuldbyrdet, og alt, hvad mig behager, vil jeg gøre . . . jeg har baade talt det og vil lade det komme. Jeg har beredt det, jeg vil ogsaa gøre det.“ (Es. 14, 24—27; 46, 9—11.) Hvor hemmelighedsfuld eller tilfældig Guds Handlemaade med Mennesker end kan synes at være, maa dog de, der virkelig tror dette Vidnesbyrd fra Hans Ord, erkende, at Hans oprindelige og uforanderlige Plan har været og endnu er systematisk fremadskridende hen imod sin Fuldendelse.

Medens Størstedelen af Menneskene famler om i Uvidenhedens Mørke og maa vente paa den virkelige Afsløring af Guds Plan, før de kan erkende den guddommelige Arkitekts herlige Karakter, er det Guds Børns Forret ved Tro og ved sin Lampes Lys at se de forudforkyndte fremtidige Herligheder og derved forstaa de Handlemaader i Fortid og Nutid, der ellers forekommer os saa hemmelighedsfulde. Som Guds interesserede Sønner og Arvinger til en forjættet Arv henvender vi os derfor til vor Faders Ord, for at vi kan forstaa Hans Raadslutninger ud fra de deri givne Planer og indgaaende Fremstillinger. Derfra lærer vi, at Guds Plan vedrørende Mennesket spænder over tre store Tidsperioder, der begynder med Menneskets Skabelse og naar ud i den ubegrænsede Fremtid. Peter og Paulus kalder disse Tidsperioder „tre Verdener“, som vi vil fremstille i følgende Diagram.

Store Tidsrum, kaldet Verdener.

Disse tre store Tidsperioder repræsenterer tre særskilte Aabenbarelser af Guds Forsyn. Den første, fra Skabelsen til Vandfloden, var under Engles Forvaltning og er af Peter kaldt **„den Verden, som da var“**. — 2 Pet. 3, 6.

Den anden store Tidsperiode, fra Floden til Guds Riges Oprettelse, staar under Satans, „denne Verdens Fyrste“s, begrænsede Kontrol og kaldes derfor **„den nærværende onde Verden“**. — Gal. 1, 4; 2 Pet. 3, 7.

Den tredje skal være en „Verden uden Ende“ (Es. 45, 17, eng. Bibel) under guddommelig Styrelse — Guds Rige — og kaldes **„den tilkommende Verden“**, „hvori Retfærdighed bor“. — Heb. 2, 5; 2 Pet. 3, 13.

Den første af disse Tidsperioder eller „Verdener“, som stod under Engles Forvaltning, mislykkedes; den anden under Satan, Magtraneren, har i Sandhed været „en ond Verden“; men den tredje vil blive en Retfærdighedens og en Velsignelsens Tid for alle Jordens Slægter.

De to sidste af disse „Verdener“ er særlig omtalt, og Udsagnene angaaende dem er i stærk Modsætning til hverandre. Den nuværende eller anden Tidsperiode er kaldt „den nærværende onde Verden“, ikke fordi der ikke findes noget Godt i den, men fordi det Onde faar Lov til at have Overherredømmet. „Nu priser vi de Hovmodige lykkelige; baade er de bleven opbyggede, som øver Ugudelighed, og de har sat Gud paa Prøve og er

dog sluppet fri.“ (Mal. 3, 15.) Den tredje Verden eller Tidsperiode er omtalt som „**den tilkommende Verden**“, „hvori Retfædighed bor“, ikke fordi der ikke vil være noget Ondt i den, men fordi det Onde ikke skal raade. Det Ondes Udryddelse vil blive gradvis, og det første Tusind Aar vil medgaa dertil. Det Onde skal ikke herske da; det vil ikke trives; det vil ikke længere være de Ugudelige, der blomstrer; men „den Retfærdige skal blomstre“ (Ps. 72, 7), de „Lydige skal æde Landets Goder“ (Es. 1, 19), og „de Onde skal udryddes“. — Ps. 37, 9.

Saaledes set vil den kommende Husholdning i næsten enhver Henseende blive lige det modsatte af den nuværende. Herrens Ord viser, hvorfor der vil blive Forskel paa den nuværende og den fremtidige Husholdning. Det er fordi Han vil være Fyrste eller Hersker over den tilkommende Verden, at Retfærdighed og Sandhed skal faa Fremgang i den; hvorimod det Onde faar Fremgang og de Hovmodige blomstrer nu, fordi Satan er denne nærværende onde Verdens Fyrste (Hersker). Fordi denne Verdens Fyrste „intet har i mig“ — ingen Interesse har for Jesus og følgelig heller ingen Interesse for Hans Efterfølgere, undtagen det at staa dem imod, friste, plage og trænge dem (Joh. 14, 30; 2 Kor. 12, 7), derfor maa i den nærværende onde Verden „alle, som vil leve gudelig i Kristus Jesus, lide Forfølgelse“, hvorimod de Ugudelige blomstrer som et grønt Træ. — 2 Tim. 3, 12; Ps. 37, 35.

Jesus sagde: „Mit Rige er ikke af denne Verden“, og ikke før „den tilkommende Verden“ kommer, vil Kristi Rige raade over Jorden. Og dette har vi lært at haabe paa og bede om: „Komme Dit Rige, ske Din Vilje paa Jorden.“ Satan er „Hersker i denne Verdens Mørke“, og

derfor er det, at „Mørke dækker Jorden og Mulm Folkene“. Han regerer nu i Vantroens Børns Hjerter. — Ef. 2, 2; 6, 12.

Der maa være en eller anden meget vigtig Del af den store Arkitekts Plan for Menneskets Frelse, som endnu ikke er fuldført, ellers vilde den nye Husholdning med sin nye Fyrste være bleven indført for længe siden. Hvorfor dette blev udsat til en vis Tid, og hvorledes Overgangen fra det nuværende onde Herredømme under Satan til Retfærdighedens under Kristus vil gaa for sig, er meget interessante Spørgsmaal, som vil blive nærmere drøftet senere hen. Lad det nu være nok at sige, at denne Verdens Riger, der nu er underlagt Satan, i den rette Tid skal blive Herrens og Hans Salvedes Riger. (Aab. 11, 15.) Sammenhængen viser, at Overgangen vil gaa for sig under en almindelig Trængselstid. I Henhold til dette sagde Jesus: „Ingen kan bryde ind i den Stærkes Hus og røve hans Redskaber, uden at han først binder den Stærke, og da kan han plyndre hans Hus.“ (Mark. 3, 22—27.) Saaledes ser vi, at Satan først maa bindes, undertrykkes og afsættes, før Kristi Retfærds- og Fredsregering kan blive oprettet. At binde Satan bliver altsaa den nye Husholdnings første Arbejde. — Aab. 20, 2.

Man maa ikke glemme, at denne Jord danner Grundlaget for alle disse „Verdener“ og Husholdninger; skønt Tidsaldre forsvinder og Husholdninger skifter, forbliver Jorden dog — „Jorden staar evindelig“. (Præd. 1, 4.) Peter bruger det samme Billede og kalder hver af disse Tidsperioder for særskilte Himle og Jord. Her er Ordet Himle Billede paa de højere eller aandelige styrende Magter, og Jorden er et Billede paa menneskelig Regering og Samfundsordning. Saaledes gik de første Himle og den første Jord eller den

daværende Tingenes Orden og Indretning til Grunde i Vandfloden efter at have tjent sit Formaal. Men de naturlige Himle (Stjernehimlen og Atmosfæren) og den naturlige Jord gik ikke til Grunde — de forblev. Saaledes vil ogsaa den nuværende Verden (Himmel og Jord) forsvinde med stort Bulder, Ild og Smeltning — Forvirring, Trængsel og Opløsning. Naar den Stærke (Satan) skal bindes, vil han kæmpe for at beholde sin Magt. Den nuværende Orden eller Regerings- og Samfundsindretning vil forsvinde, men ikke den naturlige Himmel og Jord. De nuværende Himle (den aandelige Herskermagt) maa give Plads for de „nye Himle“ — Kristi aandelige Regering. Den nuværende Jord (den menneskelige Samfundsorden, indrettet, som den nu er, under Satans Kontrol) maa (paa sindbilledlig Vis) smeltes og opløses i Begyndelsen af „Herrens Dag“, som „skal brænde som en Ovn“. (Mal. 4, 1.) Den vil blive efterfulgt af „en ny Jord“, d. v. s. en ny Samfundsorden, organiseret i Harmoni med Jordens nye Fyrste, Kristus. Retfærdighed, Fred og Kærlighed vil herske blandt Menneskene, naar de nuværende Indretninger har givet Plads for det nye og bedre Rige, hvis Grundvold vil blive den strengeste Retfærdighed.

Paulus fik et Glimt at se af den næste Husholdning eller, som han kalder den, „den tilkommende Verden“. Han siger, at han blev „henrykket“ (om det var med Legemet eller med Sindet, eller med begge, kunde han ikke sige, Tingene forekom ham saa virkelige), ført ned ad Tidens Strøm til den nye Tigenes Tilstand, den „nye Himmel“, derfor den „tredje Himmel“. Han saa Tingene som de vil blive under Kristi aandelige Herredømme, Ting, som han ikke turde aabenbare. (2 Kor. 12, 2—4.) Uden Tvivl var det de samme

Ting, Johannes senere saa og fik Lov at meddele Menigheden i **Billeder**, som kun kan forstaaes, efterhaanden som Tiden er inde derfor. I den Aabenbaring, som Johannes fik af Herren paa Øen Patmos, blev han i Syner ført ned gennem den kristne Tidsalder og dens vekslende Optrin af Kirke og Stat lige til Enden af den nuværende onde Verden eller Tidsperiode, og der saa han i profetiske Syner Satan bunden, Kristus regerende, og den nye Himmel og den nye Jord oprettet; thi den første Himmel og den første Jord var forgangen. — Aab. 21, 1.

Tidsaldre eller Husholdninger.

Vi vil nu mærke os de Tidsaldre, som disse store Tidsrum atter inddeles i, som fremstillet i hosstaaende Diagram.

Den første af disse store Tidsperioder („Verdener“) havde ingen Underafdelinger. Guds Handlemaade med Menneskene forandredes ikke i Løbet af den Tid — fra Adams Fald til Vandfloden. Gud havde givet Mennesket sin Lov, skreven i selve dets Natur, men efter at det havde syndet, overlod Han det i et vist Maal til dets egen Vej, som var nedadgaaende og „ond den hele Dag“, for at Mennesket saaledes kunde lære at indse sin Daarskab, og for at Guds Visdom i at kræve absolut Lydighed kunde blive aabenbar. Hin Husholdning endte med en Vandflod, som bortrev alle,

med Undtagelse af den trofaste Noa og hans Familie. Saaledes aabenbarede den første Husholdning ikke alene Syndens ulykkelige Virkninger, men ogsaa, hvorledes den fører ned i stadig større Fordærv og Elendighed, og den viste Nødvendigheden af Jehovas Indgriben, om Genoprettelsen af „det, som gik tabt" — Menneskets første Tilstand — nogensinde skal blive fuldbyrdet.

Den anden Tidsperiode eller „den Verden, som nu er", indeslutter tre Tidsaldre, som hver for sig er et Trin i Guds Plan til det Ondes Kuldkastelse. Hvert Trin er højere end det foregaaende og fører Planen fremad og nærmere Fuldendelsen.

Det tredje store Tidsrum — „den tilkommende Verden" — fra Kristi andet Komme af, omfatter Tusindaarsrigets Tidsalder eller „Genoprettelsens Tider"; og derpaa følger andre „kommende Tidsaldre", med Hensyn til hvilke ingen Enkeltheder er aabenbarede. Nuværende Aabenbaringer handler om Menneskets Genoprettelse fra Synd og ikke om den evige Herlighed, som skal følge efter.

Den første Tidsalder i „den nærværende Verden" kalder vi **Stamfædrenes Tidsalder** eller Husholdning, fordi Gud i Løbet af den Periode kun handlede med nogle faa Personer, der alene var Genstand for Hans Yndest, medens Resten af Menneskeslægten næsten ganske var overladt til sig selv. De, der saaledes blev begunstigede, var Patriarkerne Noa, Abraham, Isak og Jakob. Hver af disse synes efter Tur at have været begunstiget af Gud. Ved Jakobs Død endte den Tidsalder og Maade at handle paa. Ved Jakobs Død blev hans Efterkommere først kaldt „de tolv Israels Stammer" og blev tilsammen anerkendt af Gud som Hans „Ejendomsfolk"; og gennem forbilledlige Ofre blev de forbilledlig „et helligt Folk", af en særegen Grund adskilt fra andre Folkeslag, og de nød derfor visse særlige Gunstbevisninger. Den Tid, der var bestemt til Udførelsen af denne Del af den guddommelige Plan, og som begynder her og ender ved Kristi Død, benævner vi den **jødiske Tidsalder** eller Lovens Husholdning. I Løbet af den Tidsalder velsignede Gud særlig den Nation. Han gav dem sin Lov; Han indgik en særlig Pagt med dem; Han gav dem Tabernaklet, hvis Shekinah-Herlighed i det Allerhelligste fremstillede Jehovas Nærværelse hos dem som deres Leder og Konge. Til dem sendte Han Profeterne og tilsidst sin Søn. Jesus udførte sine Mirakler og underviste midt iblandt dem og vilde hverken selv gaa til andre eller tillade sine Disciple at gaa til de omliggende Folk. Han sendte dem ud og sagde til dem: „Gaa ikke ud paa Hedningernes Vej, og gaa ikke ind i Samaritanernes Byer, men gaa hellere hen til de fortabte Faar af Israels Hus." (Matt. 10, 5. 6.) Og atter sagde Han: „Jeg er ikke udsendt uden til de fortabte Faar af Israels Hus." (Matt. 15, 24.) At denne særlige Gunst for dette Folk endte, da de forkastede og korsfæstede Jesus, er vist ved Hans egne Ord, da Han fem Dage før sin Korsfæstelse erklærede: „Eders Hus skal lades eder øde." — Matt. 23, 38.

Dér, ved Jesu Død, begyndte en ny Tidsalder — den **kristne Tidsalder** eller **Evangeliets Husholdning**, hvor der skulde forkyndes gode Tidender om Retfærdiggørelse, ikke for Jøder alene, men for alle Folkeslag; thi Jesus Kristus smagte ved Guds Naade Døden for alle. I Løbet af Evangeliealderen bliver ogsaa en Klasse udkaldt til særlig Gunst og til særlige Løfter — nemlig de, som ved Tro modtager Kristus Jesus som sin Genløser og Herre og følger i Hans Fodspor. Evangeliebudskabet er gaaet hid og did over Jorden i

næsten nitten Hundrede Aar, saa at det nu kan siges, at det har været prædiket mere eller mindre for **ethvert Folk**. Det har ikke omvendt Folkeslagene — dette var ikke dets Bestemmelse i denne Tidsalder; men det har hist og her, som Jesus forudsagde det (Luk. 12, 32), udtaget nogle, i alt en „lille Hjord“, hvem det er Faderen velbehageligt at give Riget i en Tidsalder, som skal følge efter denne.

Med denne Tidsalder ender den „nærværende onde Verden“; og mærk vel, at medens Gud saaledes har tilladt det Ondes Overherredømme og Regering, tilsyneladende til Skade for Hans Sag, har det ophøjede Værk, som Han har foresat sig, ikke desto mindre udviklet sig uden Afbrydelser efter en fast og bestemt Plan og nøjagtig i den Orden med Hensyn til Tider, som Han har fastsat. I Slutningen af denne Tidsalder og i den følgende Tidsalders, Millenniets, Daggry skal Satan bindes; hans Vælde skal kuldkastes forud for Oprettelsen af Kristi Rige og Begyndelsen af „den tilkommende Verden, hvori Retfærdighed bor“.

Ordet Millennium betyder et Tusind Aar og bliver almindelig brugt om den Tidsperiode, der er omtalt i Aab. 20, 4 — de Tusind Aar under Kristi Regering, den første Tidsalder i den „tilkommende Verden“. I Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder vil der blive en Genoprettelse af alt, hvad der gik tabt ved Adams Fald (Ap. G. 3, 19—21), og før den er endt, vil alle Taarer være borttørrede. Ud over dens Grænse, i de Salighedens Tidsaldre, som skal følge, skal der ikke mere være nogen Død, ej heller Sorg, ej heller Skrig, ej heller Pine. De første Ting er vegen bort. (Aab. 21, 4.) Guds Aabenbaringer strækker sig ikke længere, og dermed slutter vi.

Vi har her kun kastet et Blik paa det rent

ydre Omrids af denne Tidsaldrenes Plan. Jo mere vi undersøger den, desto mere vil vi deri finde fuldkommen Harmoni, Skønhed og Orden. Hver Tidsalder har sin Del at opfylde og er nødvendig for den fuldstændige Udvikling af Guds Plan som et Hele. Planen er fremadskridende og udfolder sig gradvis fra Tidsalder til Tidsalder, opad og fremad mod den store Fuldførelse af den oprindelige Bestemmelse, der blev fattet af den store Bygmester, „som virker alt efter sin Viljes Raad“. (Ef. 1, 11.) Ikke én af disse lange Tidsperioder er en Time for lang eller for kort for Opfyldelsen af den Hensigt, Gud havde med den. Gud er en vis Husholder baade over Tid og Midler, skønt Hans Hjælpekilder er uudtømmelige; og ingen Magt, hvor ondsindet den end er, kan for et Øjeblik sinke eller krydse Hans Forsætter. Under Guds Overopsyn og Styrelse samvirker alle Ting, onde saa vel som gode, til Hans Viljes Gennemførelse.

For en uoplyst og uøvet Forstand, som kun kan se lidet af Guds Plans indviklede Maskineri, tager den sig ud som Lovløshed, Forvirring og mislykket Forsøg, ganske som det Hele eller en Del af en indviklet Maskine vilde synes for et Barn. For dets umodne og uoplyste Forstand er den ufattelig; og dens Hjuls og Remmes modsatte Bevægelser synes kun Forvirring i dets Øjne. Men Modenhed og Undersøgelse vil vise, at den tilsyneladende Forvirring er skøn Harmoni, der frembringer gode Resultater. Maskinen var dog lige saa sandt et Mesterværk, før Barnet forstod dens Virkemaade, som efter. Medens Guds Plan saaledes er og i Tidsaldre har været i fremgangsrig Virksomhed, har Mennesket modtaget den nødvendige Opdragelse, ikke alene til at sætte det i Stand til at forstaa dens indviklede Virkemaade,

men ogsaa til at nyde Godt af dens velsignede Resultater.

Efterhaanden som vi gaar frem i Studiet af Guds Plan, er det nødvendigt at have disse Tidsaldre og deres Særegenheder og Formaal for Øje; thi i ingen af dem, taget for sig, kan Planen sees, men i dem alle; ligesom et Led ikke er en Kæde, men mange Led samlede danner en Kæde. Vi faar det rette Begreb om hele Planen ved at lægge Mærke til hver Dels særegne Træk, og saaledes er vi i Stand til rettelig at dele Sandhedsordet.

Et Udsagn i Ordet, som hører til én Tidsperiode eller Husholdning, skulde ikke anvendes paa en anden, eftersom det, der er sagt om én Tidsalder, ikke altid er sandt om en anden. Det vilde for Eksempel være en Usandhed at sige om den nærværende Tid, at Herrens Kundskab fylder Jorden, eller at det ikke er nødvendigt at sige til sin Næste: Kend Herren. (Es. 11, 9; Jer. 31, 34.) Dette er ikke sandt i denne Tidsalder, og det kan ikke blive sandt, før Herren, efter at være kommen igen, har oprettet sit Rige; thi igennem hele denne Tidsalder har der været mange forførende Vildfarelser, og det er med Hensyn til Tidsalderens Ende sagt: „I de sidste Dage ... skal onde Mænd og Forførere gaa frem til det Værre, de forfører og forføres.“ (2 Tim. 3, 1. 13.) Det vil blive som et Resultat af Messias' Regering i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder, at Kundskab skal dække Jorden, ligesom Vandene dækker Havets Bund.

En lignende og en meget almindelig Fejltagelse er den at tro, at Guds Rige nu er oprettet og hersker over Jorden, og at Hans Vilje nu sker blandt Folkene. Dette er aabenbart langt fra Sandhed; thi denne Verdens Riger underholdes og beriges gennem Undertrykkelse, Uretfærdighed og Bedrag i saa stor en Udstrækning, som Folkets tiltagende Oplysning tillader. Satan, „denne Verdens [nuværende] Fyrste“, maa først bindes, og saa skal disse Riger, som nu er under hans Kontrol, blive Herrens og Hans Salvedes, naar Han tager sin store Magt og regerer.

Ved det Lys, der nu skinner for Troens Husfolk, skelner vi den systematiske Orden, der kendemærker vor Guds majestætiske Skridt gennem de forløbne Tidsaldre, og vi mindes kraftig om de smukke Linier af Cowper, inspireret af en levende Tro, der stolede paa den Almægtige, selv hvor den ikke kunde spore Hans Fjed: —

„Gud har saa gaadefuld en Vis
at gøre Und're paa:
Han farer frem paa Stormens Ryg
og gaar paa Bølgen blaa.

I uudgrundelige Dyb
af Magt, der svigter ej,
der er Hans lyse Planers Gem,
Hans Herskerviljes Vej.

I bange Kristne, fat frisk Mod!
De Sky'r I ræddes ved
er fyldt med Godt; Velsignelse
skal strømme til jer ned.

Døm Herren ej med svage Sans,
men i Hans Naade hvil;
thi bag Hans Forsyns mørke Bryn
kan se's Hans Aasyns Smil.

Hans Planer hurtig modnes vil,
udfoldes hver en Stund;
har Knoppen end en bitter Smag,
blir Blomsten sød og sund.

Blind Vantro farer sikkert vild,
Hans Værk forgæves ser.
Gud ene er sin egen Tolk,
og Han os Klarhed gi'r."

FEMTE KAPITEL.

„DEN HEMMELIGHED, DER HAR VÆRET SKJULT FRA TIDERS OG SLÆGTERS BEGYNDELSE, MEN NU ER AABENBARET FOR HANS HELLIGE."

— Kol. 1, 26. —

Den første Forjættelses Lysglimt. — Forjættelsen til Abraham. — Haabet forhalet. — Hemmeligheden begynder at opklares paa Pinsedagen. — Hvad Hemmeligheden er. — Hvorfor saa længe hemmeligholdt. — Endnu en Hemmelighed for Verden. — Skal i sin Tid aabenbares for alle. — Naar den vil ophøre at være en Hemmelighed.

MEDENS Menneskeslægten stod under det Ondes Tugt og ikke kunde forstaa Nødvendigheden deraf, udtalte Gud gentagne Gange, at det var Hans Hensigt at genoprette og velsigne den gennem en kommende Befrier. Men hvem denne Befrier skulde være var en Hemmelighed i fire Tusind Aar, og den begyndte først at blive klart aabenbaret efter Kristi Opstandelse i Begyndelsen af den kristne Tidsalder.

Naar vi ser tilbage til den Tid, da Liv og paradisisk Lykke blev forspildt af vore første Forældre, ser vi dem under Syndens retfærdige Straf fyldt med Sorg og uden en Straale af Haab, med Undtagelse af det, der kunde uddrages af det dunkle Udsagn om, at Kvindens Sæd skulde knuse Slangens Hoved. Skønt dette i Lyset af senere Tildragelser er fuldt af Betydning for os, var det for dem kun et svagt og glimtende Lys. Næsten

to Tusind Aar forløb uden noget Tegn paa en Opfyldelse.

Omtrent to Tusind Aar efter kaldte Gud Abraham og lovede, at hans Sæd skulde velsigne alle Jordens Slægter. Dette saa ud, som om Gud endnu fastholdt sin tidligere udtalte Hensigt og nu var ved at opfylde den. Tiden gik; det forjættede Kanaans Land var endnu ikke i hans Besiddelse; de havde intet Barn, og Abraham og Sara var ved at blive gamle. Han tænkte, at han maatte hjælpe Gud med at opfylde Forjættelsen; saaledes blev Ismael født. Men Abrahams Hjælp var ikke nødvendig; thi i den rette Tid fødtes Isak, Haabets og Forjættelsens Barn. Da syntes det, som om Folkenes forjættede Hersker og Velgører var kommen. Men nej; Aar rullede hen, og tilsyneladende havde Guds Løfter slaaet fejl; thi Isak døde, og hans Arving Jakob ogsaa. Men nogle Enkelte holdt endnu i Tro fast ved Forjættelsen og blev opholdt af Gud; thi „den Pagt, Han havde gjort med Abraham", sikredes ved „Hans Ed til Isak. Han satte den til en Ret for Jakob, til en evig Pagt for Israel." — 1 Krøn. 16, 16. 17.

Da Jakobs Efterkommere ved hans Død først blev kaldt de **tolv Israels Stammer** og anerkendt af Gud som et „udvalgt Folk" (1 Mos. 49, 28; 5 Mos. 26, 5), syntes Forventningen om, at denne Nation som et Hele, som Abrahams forjættede Sæd, skulde eje Kanaan og regere og velsigne Verden, at være lige ved at virkeliggøres; thi under Begunstigelsen i Ægypten var de allerede ved at blive et stærkt Folk. Men Haabet blev næsten udslukt og Forjættelsen næsten glemt, da Ægypterne fik Magt over dem og holdt dem som Trælle i lang Tid.

Guds Løfter var i Sandhed gaadefulde og Hans Veje usporlige. Dog, i rette Tid kom Moses, en

stor Befrier, ved hvis Haand Gud førte dem ud af Trældom, idet Han gjorde store Underværker for deres Skyld. Førend de kom ind i Kanaan, døde denne store Befrier; men som Herrens Talerør erklærede han: „En Profet af din Midte, af dine Brødre, ligesom mig, skal Herren, din Gud, oprejse dig." (5 Mos. 18, 15; Ap. G. 3, 22.) Dette gav et nærmere Indblik i Guds Plan og viste, at ikke alene vilde de som et Folk i sin Helhed paa en eller anden Maade blive knyttet til det fremtidige Værk at velsigne og herske, men at en, som skulde udvælges iblandt dem, skulde føre dem til Sejer og til Løftets Opfyldelse. Josva, hvis Navn betyder Befrier eller Frelser, blev derefter deres Leder, og under ham vandt de store Sejre og kom virkelig ind i det i Pagten forjættede Land. Da syntes det sikkert, at den sande Leder var kommen, og at Forjættelsen var ved helt at blive opfyldt.

Men Josva døde, og som et Folk betragtet gjorde de ingen Fremskridt, før David og derpaa Salomon blev givet dem til Konger. Der naaede de selve Toppunktet af sin Herlighed; men i Stedet for at se Løftet opfyldt blev de snart igen berøvet sin Magt og blev skatskyldige under andre Nationer. Der var dog nogle, der holdt fast ved Guds Løfte og stadig spejdede efter den store Befrier, paa hvem Moses, Josva, David og Salomon kun var Forbilleder.

Omkring den Tid, da Jesus blev født, var alle i Forventning om Messias, den kommende Konge over Israel og gennem Israel over hele Verden. Men Israels Forhaabning om sin kommende Konges Herlighed og Ære, indgivet dem, som den var, ved Forbillederne og Profetierne om Hans Storhed og Magt, fik dem til at overse en anden Række Forbilleder og Profetier, der pegede hen

paa et Lidelsens og Dødens Værk som en Genløsningsbetaling for Syndere, før Velsignelsen kunde komme. Dette var forud afbildet i Paaskelammet, før de blev udfriet fra Ægypten, i Slagtningen af Offerdyrene, da Lovpagten blev givet (Heb. 9, 11—20; 10, 8—18), og i de Forsoningsofre, der Aar efter Aar bragtes af Presteskabet. De oversaa ogsaa Profeternes Udsagn, „hvilke paa Forhaand vidnede om Kristi L i d e l s e r og derpaa f ø l g e n d e Herlighed". (1 Pet. 1, 11.) Da Jesus derfor kom som et Offer, kendte de Ham ikke; de kendte ikke sin Besøgelsestid. (Luk. 19, 44.) Selv Hans umiddelbare Efterfølgere blev meget foruroligede, da Jesus døde; og de sagde bedrøvet: „Vi havde haabet, at Han var den, som skulde forløse Israel." (Luk. 24, 21.) Det saa ud, som om de havde sat sin Tillid til en uret Person. De indsaa ikke, at deres Leders Død var en delvis Opfyldelse af Pagtforjættelsen, en Bekræftelse af den nye Pagt, under hvilken Velsignelserne skulde komme. Men da de saa, at Han var opstaaet fra de Døde, begyndte deres henvisnede Haab at leve op igen (1 Pet. 1, 3), og da Han var ved at forlade dem, spurgte de Ham ud om sit længe nærede og ofte forhalede Haab og sagde: „Herre, vil Du paa denne Tid oprette Riget for Israel?" At deres Haab i Hovedsagen var rigtigt, skønt de ikke kendte Tiden for dets Opfyldelse, fremgaar klart af Herrens Svar: „Det tilkommer ikke eder at kende Tider og Stunder som Faderen har forbeholdt sin egen Magt." — Ap. G. 1, 6. 7.

Hvilken Vending har Guds Plan nu taget? maa have været Jesu Disciples Spørgsmaal, da Han var opfaren til Himmelen; thi vi maa huske paa, at Herrens Undervisning om Riget hovedsagelig havde været i Lignelser og dunkle Taler. Han havde sagt til dem: „Jeg har endnu meget at

sige eder, men I kan ikke bære det nu; men naar Han, Sandhedens Aand, kommer, skal Han vejlede eder til al Sandhed." „Han skal lære eder alt og minde eder om alt, hvad jeg har sagt eder." (Joh. 16, 12. 13; 14, 26.) De kunde ikke forstaa det, før Pinsevelsignelsen kom.

Selv da varede det nogen Tid, før de fik en klar og fuld Forstaaelse af det Værk, der blev udført, og dets Forbindelse med den oprindelige Pagt. (Ap. G. 11, 9; Gal. 2, 2. 12. 14.) Dog viser det sig, at de, endog før de fik en fuld og klar Forstaaelse, blev brugt som Guds Talerør, og deres inspirerede Ord var sandsynligvis klarere og dybere Fremstillinger af Sandheden, end de selv fuldt ud forstod. Læs for Eksempel Jakobs Tale, hvori han siger: „Simon har fortalt, hvorledes Gud først saa til Hedningerne, for af dem at tage et Folk for sit Navn [en Brud]. Og dermed stemmer Profeternes Ord overens, som der er skrevet: Derefter [efter at dette Folk fra Hedningerne er blevet udtaget] vil jeg vende tilbage og igen opbygge Davids faldne Hytte [det jordiske Herredømme], og det nedbrudte af den vil jeg atter opbygge, og jeg vil igen oprejse den." — Ap. G. 15, 14—16.

Jakob begyndte at læse i Guds Forsyn, i Evangeliets Sendelse ved Peter til den første omvendte Hedning og gennem Paulus til Hedningerne i Almindelighed, at troende Jøder og Hedninger i denne Tidsalder var lige begunstigede. Han saa derefter hen til Profetierne og fandt, at det var skrevet saaledes; og at Forjættelserne til det kødelige Israel vil blive opfyldt, efter at Evangelie-Tidsalderens Værk er fuldendt. Lidt efter lidt begyndte den store Hemmelighed, der saa længe havde været skjult, at blive forstaaet af nogle faa — de Hellige, Guds særlige „Venner".

Paulus forklarer (Kol. 1, 27), at den Hemme-

lighed, der har været skjult fra Tiders og Slægters Begyndelse, men nu er aabenbaret for Hans Hellige, er

„Kristus i eder, Herlighedens Haab“.

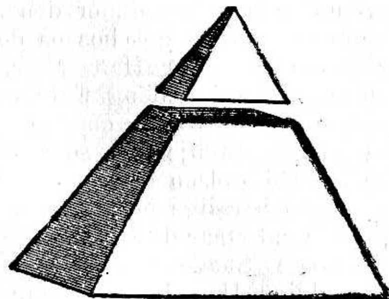
Dette er Guds store Hemmelighed, som har været skjult for alle foregaaende Tidsaldre og endnu er skjult for alle med Undtagelse af en særlig Klasse — de Hellige, eller de indviede Troende. Men hvad menes der med „Kristus i eder“? Vi har lært, at Jesus blev salvet med den Hellig-Aand (Ap. G. 10, 38), og saaledes anerkender vi Ham for at være Kristus — den Salvede — thi Ordet Kristus betyder salvet. Og Apostelen Johannes siger, at den Salvelse, vi (de indviede Troende) har faaet, bliver i os. (1 Joh. 2, 27.) Denne Evangeliealders Hellige er saaledes en salvet Skare — salvede til at være Konger og Prester for Gud (2 Kor. 1, 21; 1 Pet. 2, 9), og sammen med Jesus, deres Hoved og Herre, udgør de Jehovas Salvede — Kristuspersonen.

I Harmoni med hvad Johannes saaledes lærer, at ogsaa vi er salvede, forsikrer Paulus os om, at denne Hemmelighed, som har været holdt skjult i de forgangne Tidsaldre, men som nu er aabenbaret for de Hellige, er, at Kristuspersonen (den Salvede) „ikke er ét Lem, men mange“, ligesom det menneskelige Legeme er ét, men har mange Lemmer; men ligesom alle Legemets Lemmer, skønt mange, dog kun er ét Legeme, saaledes ogsaa den Salvede — Kristuspersonen. (1 Kor. 12, 12—28.) Jesus er salvet til at være Hoved eller Herre over Menigheden, som er Hans Legeme (eller Hans Brud, som det er fremstillet i et andet Billede — Ef. 5, 25—30), og forenede udgør de den forjættede „Sæd“ — den store Befrier:

„Er I Kristi, da er I jo Abrahams Sæd og Arvinger efter Forjættelsen.“ — Gal. 3, 29.

Apostelen værner omhyggelig Menigheden mod at gøre for anmassende Paastande og siger om Jesus: „Gud har lagt alle Ting under Hans Fødder, og Han er Hoved over al Ting for Menigheden, som er Hans Legeme,“ „forat Han i alle Ting skulde være den Ypperste.“ (Ef. 1, 22; **Kol. 1**, 18.) Under Billedet af det menneskelige Legeme viser han dog smukt og kraftig vort inderlige Samfund. Denne samme Enhed lærte Jesus ogsaa, da Han sagde: „Jeg er Vintræet, I er Grenene.“ — Joh. 15, 5.

Vor Enhed med den Herre Jesus, som Medlemmer af Kristuspersonen, den salvede Skare, gøres tydelig ved Billedet af en Pyramide.

Topstenen er en fuldkommen Pyramide i sig selv. Andre Stene kan bygges op under den, og dersom de er i Harmoni med alle Topstenens karakteristiske Linier, vil det Hele være en fuldkommen Pyramide. Hvor smukt fremstiller dette ikke vor Stilling som Medlemmer af „Sæden“ — „Kristuspersonen“. Sammenføjet og i fuld Harmoni med vort Hoved er vi, som levende Stene, fuldkomne: adskilt fra Ham er vi intet.

Jesus, den Fuldkomne, er bleven højt ophøjet, og nu fremstiller vi os for Ham for at blive dannede og formede efter Hans Mønster og for at blive opbyggede til en Guds Bygning. I en almindelig Bygning er der ingen Hovedhjørnesten; men i vor Bygning er der én Hovedhjørnesten, „Topstenen", som der staar skrevet: „Se, jeg lægger i Zion en Hovedhjørnesten, som er udvalgt og dyrebar." — „Kommer til Ham, den levende Sten ... og bliver selv som levende Stene opbyggede til et aandeligt Hus, et helligt Prestedømme, til at frembære *) Ofre, velbehagelige for Gud ved Jesus Kristus." (1 Pet. 2, 4—6.) Og meget snart, tror vi, vil Foreningen mellem Jesus, „Hovedet", og „Menigheden, som er Hans Legeme", være fuldstændig.

Og, I Elskede, mange Slag og megen Afslibning maa vi udholde — og under den store Bygmesters Ledelse er der meget hos os der maa omdannes og omformes efter Hans Mønster; og for at Bygmesterens Dygtighed og Fuldkommenhedssans kan blive udfoldet i os, maa vi se til, at vi ingen genstridig Egenvilje har, som vil modsætte sig eller krydse Udførelsen af Hans Vilje i os. Vi maa være meget barnlige og ydmyge — „iklædt Ydmyghed; thi Gud staar de Hoffærdige imod, men giver de Ydmyge Naade. Ydmyger eder derfor under Guds vældige Haand, for at Han kan ophøje eder i sin Tid" (1 Pet. 5, 5. 6), ligesom Han har ophøjet vort Hoved og vor Forløber. — Fil. 2, 8. 9.

Det er i Sandhed et vidunderligt Budskab; og naar vi gaar til Guds Ord for at hente Oplysning om vor store høje Kaldelse, finder vi, at alle Profeterne veltalende forkynder den Naade (Gunst, Velsignelse), der skal blive os til Del (1 Pet. 1, 10);

*) Det sinaïtiske M. S. udelader Ordet **a a n d e l i g e** foran Ofre.

og Forbilleder, Lignelser og hidtil dunkle Taler bliver nu klare og udstraaler sit Lys paa „den snevre Vej", ad hvilken den salvede Skare er kaldt til at løbe for at vinde Klenodiet, som nu er afsløret for vort Blik. Dette var i Sandhed en Hemmelighed, man aldrig før havde tænkt paa — at Gud havde i Sinde at oprejse ikke blot en Befrier, men en, der bestod af mange Lemmer. Dette er det „K a l d h e r o v e n f r a", som udelukkende de indviede Troende i Evangeliealderen har Adgang til at opnaa. Jesus søgte ikke at afsløre dette for sine Disciple, saa længe de var blot naturlige Mennesker, men ventede til de paa Pinsefesten blev salvede — avlede til den nye Natur. Fra Paulus' Forklaring ved vi, at ingen uden „nye Skabninger" nu kan værdsætte eller forstaa dette høje Kald. Han siger: „Vi taler Guds Visdom, den hemmelighedsfulde, den [Plan] som har været skjult, men som Gud fra Evighed af har bestemt til vor Herlighed; hvilken ingen af denne Verdens Øverster har kendt; . . . som skrevet staar: Hvad intet Øje har set, og intet Øre hørt, og hvad der ikke er opkommet i noget Menneskes Hjerte, hvad Gud har beredt for dem, som elsker Ham; men os har Gud aabenbaret det ved sin Aand." — 1 Kor. 2, 6—14.

I sit Brev til Galaterne oplukker Paulus hele Hemmeligheden og viser, hvorledes Abrahamspagten skal opfyldes. Han viser, at Loven, der blev givet Israel, ikke ophævede den oprindelige Pagt (Gal. 3, 15—18), og at Abrahams Sæd, som skal velsigne alle Jordens Slægter, er Kristus. (Vers 16.) Idet han derpaa nærmere udvikler den Tanke, han allerede har berørt, nemlig at Kristus indbefatter alle, der er salvede med Aanden, siger han: „Thi I, saa mange, som er døbt i n d i Kristus, har iført eder Kristus; . . . hører I da Kristus til, er

I jo [tillige med Jesus] Abrahams Sæd og efter Forjættelsen Arvinger." (Versene 27. 29.) Idet han videre forfølger den samme Tankegang, viser han (Gal. 4), at Abraham var et Forbillede paa Jehova, Sara et Forbillede paa Pagten eller Forjættelsen, og Isak et Forbillede paa Kristus (Hoved og Legeme); og saa tilføjer han: „Vi, Brødre, er Forjættelsens Børn ligesom Isak." (Vers 28.) Saaledes var Guds Plan skjult i Forbilleder, indtil Udviklingen af Kristuspersonen begyndte i Evangeliets Tidsalder.

Der har været en Nødvendighed for at holde denne Hemmelighed skjult, ellers var det ikke blevet gjort. At have aabenbaret Guds Plan fuldt ud, vilde have været det samme som at tilintetgøre den. Havde Mennesker kendt den, vilde de ikke have korsfæstet hverken Herlighedens Herre eller Menigheden, som er Hans Legeme. (1 Kor. 2, 8.) Om Planen ikke var bleven holdt hemmelig for Verden, vilde ikke alene Kristi Død som Menneskets Genløsningsbetaling være bleven hindret, men Trosprøven for Menigheden som delagtig i Kristi Lidelser vilde ogsaa være bleven forhindret; thi „Verden kender os ikke [som Hans Medarvinger], fordi [af samme Grund som] den ikke kender Ham". — 1 Joh. 3, 1.

Ikke blot er Guds Plan og Kristuspersonen, som er selve Legemliggørelsen af den Plan, en stor Hemmelighed for Verden, men den særlige Vej, ad hvilken denne lille Hjord er kaldt til at vandre, præger dens Medlemmer som et „særegent Folk". Det var en Gaade for Verden, at en saa evnerig Person som Jesus af Nasaret skulde anvende sin Tid og sine Talenter som Han gjorde, hvorimod Han, hvis Han havde givet sig af med Politik, Retsvidenskab, Handel eller den populære Religion, kunde være bleven stor og agtet. Efter

Menneskers Mening bortødslede Han sit Liv paa en taabelig Maade, og de sagde: „Han har Djævelen og er gal." Hans Liv og Lære var Hemmeligheder for dem. De kunde ikke forstaa Ham.

Apostlerne og deres Ledsagere var ligeledes Hemmeligheder for Verden, da de opgav sine jordiske Udsigter m. m. for at gaa ud og prædike Syndernes Forladelse ved den foragtede og korsfæstede Jesu Død. Paulus forlod en høj og indflydelsesrig Stilling i Samfundet for at arbejde med sine Hænder og prædike Kristus og den usynlige Krone for alle Troende, der vilde vandre i Hans Fodspor. Dette var saa gaadefuldt, at én sagde: „Paulus, du er fra dig selv; den megen Lærdom gør dig gal." Og alle, der saaledes følger i Jesu Fodspor, bliver, ligesom Paulus, agtet som Daarer for Kristi Skyld.

Men Guds Plan skal ikke altid være indhyllet i Hemmelighed; Tusindaarsrigets Daggry bringer Guds fuldere Lys til Menneskene, og „Herrens Kundskab skal fylde hele Jorden". Retfærdighedens Sol, som skal opgaa med Lægedom under sine Vinger og sprede Uvidenhedens Mørke, er Kristus i Tusindaarsrigets Herlighed — ikke Hovedet alene, men ogsaa Hans Legemes Lemmer; thi der staar skrevet: dersom vi lider med Ham, skal vi ogsaa herliggøres med Ham. „Naar Kristus, vort Liv, aabenbares, skal vi ogsaa aabenbares med Ham i Herlighed;" og „da skal de Retfærdige skinne som Solen i sin Faders Rige". — Rom. 8, 17; 2 Tim. 2, 11. 12; Kol. 3, 4; Matt. 13, 43.

For alle, med Undtagelse af dem, der er avlede til et nyt Sind ved at modtage „Kristi Sind", synes de Forjættelser, vi tror paa, og de Haab, vi nærer, sværmeriske og altfor usandsynlige til at modtages eller handles efter. I den kommende

Tidsalder, naar Gud skal „udgyde sin Aand over alt Kød", ligesom den i den nuværende Tidsalder har været udgydt over Hans „Tjenere og Tjenerinder", da skal i Sandhed alle komme til at paaskønne de Forjættelser, der nu gribes af den „lille Hjord"; og de vil glæde sig over Menighedens Lydighed og Ophøjelse og sige: „Lad os glæde og fryde os og give Gud Ære; thi Lammets Bryllup er kommet, og Hans Brud har gjort sig rede." (Aab. 19, 7.) De vil glæde sig over, at Menigheden, gennem hvilken Velsignelse vil flyde ud til dem, er herliggjort; og skønt de vil forstaa, at „de overmaade store og dyrebare Forjættelser", den Salvedes (Hoveds og Legemes) Arv, ikke er for dem, men er opfyldt paa os, vil de blive velsignede ved den Lærdom, de kan faa gennem Menighedens Eksempel; og medens de løber for at opnaa de Velsignelser, der da fremholdes for dem, vil de drage Nytte af dette og ære Gud for Menighedens Skyld. Men denne Kundskab vil ikke vække ulovlig Higen; thi under den nye Tingenes Orden vil deres Kald til fuldkommen menneskelig Natur fuldt ud tilfredsstille dem, og vil forekomme dem mere ønskværdig end en Naturforandring.

Da vil „Hemmeligheden" være ophørt; thi Verden vil være kommen til at indse, at det var Guds Aand i Kristus, og Kristi Aand i os — Gud aabenbaret i Kød — som de hidtil havde misforstaaet. Da vil de indse, at vi ikke var Afsindige eller Daarer; men at vi valgte den bedste Del, da vi løb for at vinde de Rigdomme, den Ære og den Krone, som de ikke saa, men som er evige.

Hvad Tiden angaar, vil Guds Hemmelighed fuldkommes i Løbet af den Periode, hvori den syvende (sindbilledlige) Basun lyder. (Aab. 10, 7.) Dette gælder Hemmeligheden i begge Meninger,

hvori Ordet bruges: Hemmeligheden eller de hemmelige Træk i Guds **Plan** vil da være kundgjort og aabenbaret, og ligeledes „Guds Hemmelighed", Menigheden, Legemliggørelsen af hin Plan. Begge vil da være fuldendte. Den hemmelige, skjulte Plan vil da have udsøgt det fulde Antal af Kristi Legemes Lemmer, og derfor vil det, Kristi Legeme, være fuldendt. Planen vil ophøre at være en Hemmelighed, fordi der ikke længere vil være nogen Grund til at holde den hemmelig. Storheden af den Hemmelighed, der saa længe har været bevaret og skjult i Forjættelser, Billeder og Forbilleder, og den vidunderlige Naade, der er skænket dem, der er kaldt til Delagtighed i denne Hemmelighed (Ef. 3, 9), lader os formode, at det Værk, der skal paafølge dens Fuldendelse, og om hvilket Jehova i seks Tusind Aar har holdt Menneskeslægten i Forventning og Haab, maa være et umaadeligt Værk, et stort Værk, der er saadanne store Forberedelser værd. Hvilke Velsignelser kan vi ikke vente over Verden, naar Hemmelighedens Slør er draget bort og Velsignelsens Regnstrømme kommer ned! Det er dette, hvorefter „hele Skabningen tilsammen sukker og er i Smerte indtil nu", ventende paa Fuldendelsen af denne Hemmelighed — paa Guds Sønners, den forjættede „Sæds", Aabenbarelse, i hvilken de alle skal velsignes. — Rom. 8, 19. 21. 22.

„Se, Jeg gør alle Ting nye."

Den nye, lyse Tid vil snart indtræde,
da alt skal aande Liv og Fred og Glæde.
Ej længer Vreden,
men Kærligheden
skal raade alle Vegne da herneden.

Thi Jordens Riger skal vor Herres blive
og Rigets Grundlov Han i Hjertet skrive.
I Hjertet gives,
i Sindet skrives
den nye Kærlighed, hvorved alt trives.

Da ingen Nød og Savn skal længer være,
og lumpen Vinding skal man ej begære.
Man skal ej hige,
ej længer snige
sig Guld og Sølv til i det nye Rige.

Staar Figentræ't i Knop, blir det snart Sommer:
Af givne Tegn vi ved, at snart den kommer.
Og nu vi trygge
paa Grunden bygge —
det faste Ord, som ikke Gud vil rygge.

Hør, hvordan snart saa sagtelig det suser,
og snart igen lig Havets Drøn det bruser!
Hør Jubelklangen!
Hør! Ny er Sangen!
Ny Jorden er — den gamle er forgangen!

SJETTE KAPITEL.

VOR HERRES GENKOMST OG DENS FORMAAL: ALLE TINGS GENOPRETTELSE.

Kristi andet Komme personligt og før Tusindaarsriget. — Dets Forhold til Hans første Komme. — Menighedens Udvælgelse og Verdens Omvendelse. — Udvælgelse og fri Naade. — Haabets Fanger. — Profetiske Vidnesbyrd om Genoprettelsen. — Herrens Genkomst aabenbart Menighedens og Verdens Haab.

„OG Han skal sende eder den forud forkyndte Jesus Kristus, hvem det bør at indtage Himmelen indtil Tiderne for alle Tings Genoprettelse, om hvilke Gud har talt ved alle sine hellige Profeters Mund fra Verdens Begyndelse af." — Ap. G. 3, 20. 21.

At Herren vilde have sine Disciple til at forstaa, at Han vilde komme igen af en eller anden Grund, paa en eller anden Maade og til en eller anden Tid, bliver, tror vi, indrømmet af alle, der er fortrolige med Skriften. Sandt nok, Jesus sagde: „Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens [Tidsalderens] Ende" (Matt. 28, 20), og ved sin Aand og sit Ord har Han været med Menigheden bestandig og ledet, styret, trøstet og opholdt sine Hellige og opmuntret dem midt i deres Trængsler. Men skønt Menigheden til sin egen Velsignelse har været vidende om, at Herren kendte alle dens Veje, og at Han stadig havde Omsorg for og Kærlighed til den, længes den dog efter Hans forjæt-

tede personlige Genkomst; thi naar Han sagde: „Om jeg gaar bort, vil jeg komme igen“ (Joh. 14, 3), hentydede Han sikkert til sit andet personlige Komme.

Nogle mener, at Han hentydede til den Hellig-Aands Komme paa Pinsedagen; andre til Jerusalems Ødelæggelse o.s.v.; men disse overser øjensynlig den Kendsgerning, at i den sidste Bog i Bibelen, skrevet omtrent 60 Aar efter Pinsefesten og 26 Aar efter Jerusalems Ødelæggelse, taler Han, som var død, men nu lever, om Begivenheden som fremtidig, idet Han siger: „Se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig.“ Og den inspirerede Johannes svarer: „Ja, kom, Herre Jesus.“ — Aab. 22, 12. 20.

En hel Del Mennesker tror, at naar Syndere omvendes, danner dette en Del af Kristi Komme, og at Han paa den Maade vil vedblive at komme, indtil hele Verden er omvendt. Da, siger de, vil Han være fuldt kommen.

Disse glemmer øjensynlig Skriftens Vidnesbyrd om Emnet. Den erklærer, tværtimod deres Forventning, at ved Tiden for Herrens andet Komme vil Verden langt fra være omvendt til Gud; thi „i de sidste Dage vil farlige Tider være at forvente, thi Menneskene skal mere elske Vellyst, end de elsker Gud“ (2 Tim. 3, 1—4); og „onde Mennesker og Bedragere skal gaa frem til det værre; de forfører og forføres“. (Vers 13.) De glemmer Mesterens særlige Advarsel til sin lille Hjord: „Vogter eder selv, at ikke hin Dag skal komme uforvarende over eder. Thi som en Snare skal den komme over alle dem [som ikke vaager], som bor paa hele Jordens Kreds.“ (Luk. 21, 34. 35.) Vi kan desuden være visse paa, at naar der staar, at „alle Jordens Slægter skal hyle for Ham“, naar de ser Ham komme (Aab. 1, 7), er det ingen

Hentydning til Synderes Omvendelse. Hyler alle Mennesker, naar Syndere omvendes? Tværtimod, dersom dette Sted, hvad næsten alle indrømmer, hentyder til Kristi Nærværelse paa Jorden, lærer det, at ikke alle paa Jorden vil elske Hans Aabenbarelse, hvad de sikkert vilde gøre, dersom de alle var omvendte.

Nogle venter en virkelig Herrens Tilkommelse og Nærværelse, men lægger Tiden derfor langt ud i det Fjerne, idet de hævder, at Verden skal omvendes gennem Menighedens Anstrengelser i dennes nuværende Tilstand og Tusindaarsriget hidføres paa den Maade. De paastaar, at naar Verden er bleven omvendt, Satan bunden, og Herrens Kundskab er kommen til at fylde hele Jorden, og naar Nationerne ikke mere lærer Krig, da vil Menighedens Arbejde i dens nuværende Tilstand være endt, og at naar den har fuldført dette store og vanskelige Hverv, vil Herren komme for at afslutte Jordens Anliggender, belønne de Troende og fordømme Synderne.

Nogle Skriftsteder synes, naar de rives ud af sin Sammenhæng, at begunstige denne Anskuelse; men naar Guds Ord og Plan sees som et Hele, vil disse alle findes at begunstige den modsatte Anskuelse, nemlig at Kristus kommer før Verdens Omvendelse og regerer i den Hensigt at omvende Verden, at Menigheden nu bliver prøvet, og at den Belønning, der er lovet Sejervinderne, er, at de efter at være bleven herliggjorte skal have Del med den Herre Jesus i hin Regering, som er Guds udvalgte Middel til at velsigne Verden og lade Herrens Kundskab komme hver Skabning til Del. Disse er Herrens særlige Løfter: „Den, som sejrer, vil jeg give at sidde med mig paa min Trone.“ (Aab. 3, 21.) „Og de levede og regerede med Kristus i Tusind Aar.“ — Aab. 20, 4.

Der er to Skriftsteder, som de, der paastaar, at Herren ikke vil komme igen før efter Tusindaarsriget, særlig bygger paa, og disse vil vi nu henlede Opmærksomheden paa. Det ene er: „Dette Rigets Evangelium skal prædikes i den hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme.“ (Matt. 24, 14.) De paastaar, at dette tyder paa Verdens Omvendelse før Slutningen af Evangeliealderen. Men det at v i d n e for Verden indbefatter ikke Verdens Omvendelse. Teksten taler ikke noget om, hvorledes Vidnesbyrdet vil blive modtaget. Dette Vidnesbyrd er allerede bleven givet. I Aaret 1861 viste Bibelselskabernes Beretninger, at Evangeliet var blevet udgivet paa ethvert af Jordens Sprog, skønt ikke alle Jordens Millioner har taget imod det. Nej, ikke Halvdelen af de 1400 Millioner, der nu lever, har nogensinde hørt om Jesu Navn. Dog er Tekstens Betingelse opfyldt: Evangeliet er blevet prædiket i hele Verden til et V i d n e s b y r d — for ethvert F o l k.

Apostelen fortæller os (Ap. G. 15, 14), at Evangeliets Hovedformaal i denne Tidsalder er „at udtage et Folk“ for Kristi Navn — den sejervindende Menighed, som ved Hans andet Komme vil blive forenet med Ham og modtage Hans Navn. Vidnesbyrdet for Verden i Løbet af denne Tidsalder er ikke Hovedformaalet.

Den anden Tekst er denne: „Sæt Dig ved min højre Haand, indtil jeg lægger Dine Fiender til Skammel for Dine Fødder.“ (Ps. 110, 1.) Den vage, svævende Forestilling om denne Tekst synes at være, at Kristus sidder paa en materiel Trone et eller andet Sted i Himlen, indtil det Værk, at underlægge Ham alt, er fuldført for Ham gennem Menigheden, og at Han derefter kommer for at regere. Dette er en fejl Opfattelse. Guds

Trone, som der her er hentydet til, er ikke en materiel Trone, men den betegner Hans ophøjede Myndighed og Herskermagt; og den Herre Jesus er bleven ophøjet til at have Andel i denne Herskermagt. Paulus siger: „Gud har højt ophøjet Ham [Jesus] og givet Ham et Navn over alle Navne.“ Han har givet Ham en M y n d i g h e d, der overgaar enhver anden, næst efter Faderen. Dersom Kristus sidder paa en materiel Trone, indtil Hans Fiender er lagt til en Skammel for Hans Fødder, da kan Han selvfølgelig ikke komme, før alle Ting er Ham underlagt. Men dersom „højre Haand“ i denne Tekst ikke hentyder til et bestemt Sted eller Sæde, men, hvad vi hævder, til Magt, Myndighed og Herredømme, følger det deraf, at den Tekst, vi har under Betragtning, paa ingen Maade vil komme i Modstrid med andre Skriftsteder, som lærer, at Han kommer for at „underlægge sig alle Ting“ (Fil. 3, 21) i Kraft af den Magt, der er Ham overdragen. Paa samme Maade siger vi f. Eks., at Kejser Wilhelm sidder paa Tysklands Trone; dog mener vi ikke dermed den kongelige Stol, som han i Virkeligheden sjelden sidder paa. Naar vi siger, at han sidder paa Tronen, mener vi, at han regerer over Tyskland. Højre Haand betegner den fornemste Plads, den mest fremragende og begunstigede Stilling næst efter Herskeren selv. Saaledes blev Fyrst Bismarck ophøjet og sat ved Magtens højre Haand af den tyske Kejser; og Josef sad ved Faraos højre Haand i det ægyptiske Rige — ikke bogstavelig, men efter den sædvanlige Billedtale. Jesu Ord til Kajfas stemmer med denne Tanke: „Herefter skal I se Menneskens Søn sidde ved K r a f t e n s h ø j r e H a a n d og komme i Himmelens Skyer.“ (Matt. 26, 64.) Han vil være ved den højre Haand, naar

Han kommer, og Han vil forblive ved den højre Haand under Tusindaarsriget og for evigt.

En nærmere Undersøgelse af Guds aabenbarede Planer vilde give os et videre Syn paa Hensigten med baade det første og det andet Komme, og vi bør huske paa, at begge Begivenheder forholder sig til hinanden som Dele af en og samme Plan. Det særlige Formaal for det første Komme var at genløse Menneskene; og det andet Kommes Formaal er at genoprette, velsigne og befri de Genløste. Efter at have givet sit Liv til en Genløsning for alle, fôr vor Frelser til Himmelen for at fremstille sit Offer for Faderen og saaledes gøre Forligelse for Menneskets Overtrædelse. Han tøver dér og tillader „denne Verdens Fyrste" at fortsætte med det Ondes Regering indtil efter Udvælgelsen af „Bruden, Lammets Hustru", som, for at blive agtet værdig til en saadan Ære, maa overvinde den nuværende onde Verdens Indflydelse. Da vil den rette Tid være kommen til at begynde det Værk at udgyde over Menneskeslægten de store Velsignelser, som er erhvervet for dem gennem Hans Offer, og da vil Han komme for at velsigne alle Jordens Slægter.

Sikkert nok kunde Genoprettelsen og Velsignelsen være begyndt straks, da Genløsningsprisen var bleven betalt af Genløseren, og da vilde Messias være kommen kun én Gang, og Regeringen og Velsignelsen vilde være begyndt straks, som Apostlerne først ventede. (Ap. G. 1, 6.) Men Gud havde udset „noget bedre for os" — den kristne Menighed (Heb. 11, 40); derfor er det til vort Bedste, at Kristus-Personens Regering først finder Sted disse 1800 Aar efter Hovedets Lidelser.

Dette Tidsrum mellem det første og det andet Komme, mellem alles Genløsning og alles Velsignelse, er bestemt til Menighedens, Kristi Legemes, Prøvelse og Udvælgelse; ellers vilde der kun have været ét Komme, og det Arbejde, som vil blive gjort i Tiden for Hans anden Nærværelse, i Tusindaarsriget, vilde i saa Fald have fulgt lige efter Jesu Opstandelse. Eller i Stedet for at sige, at det andet Kommes Værk vilde have fulgt straks efter det førstes Værk, saa lad os hellere sige, at dersom Jehova ikke havde foresat sig at udvælge en „lille Hjord", „Kristi Legeme", vilde det første Komme ikke have fundet Sted paa den Tid, men først ved Tiden for det andet Komme, og der vilde da kun have været ét. Thi Gud havde øjensynlig bestemt at tillade det Onde i seks Tusind Aar, og at alles Renselse og Genoprettelse skal finde Sted i Løbet af det syvende Aartusind.

Saaledes ser vi, at Jesu Komme som Ofret og Genløsningen for Syndere fandt Sted netop længe nok forud for Vederkvægelsens og Genoprettelsens Tider til, at der kunde blive tilstrækkelig Tid for Udvælgelsen af Hans „lille Hjord" af „Medarvinger". Dette vil for nogles Vedkommende forklare den tilsyneladende Tøven fra Guds Side med at give de lovede Velsignelser, som blev erhvervet ved Genløsningen. Velsignelserne vil komme i rette Tid, som først planlagt, skønt Prisen, i et herligt Øjemed, blev betalt længe før Mennesker vilde have ventet det.

Apostelen underretter os om, at Jesus har været borte fra Jorden — i Himlen — i hele den mellemliggende Tid fra Hans Himmelfart til Begyndelsen af Genoprettelsestiderne eller Tusindaarsrigets Tidsalder: — „hvem det bør at indtage Himlene indtil Tiderne for alle Tings Genoprettelse", o.s.v. (Ap. G. 3, 21.) Eftersom Bibelen saaledes lærer, at Hensigten med Herrens andet Komme er alle Tings Genoprettelse, og at Folkeslagene ved Hans Aabenbarelse er saa langt fra at

være omvendte, at de vil være vrede (Aab. 11, 18) og gøre Modstand, maa man indrømme, enten at det vil mislykkes for Menigheden at fuldføre sin Mission, og at Guds Plan for saa vidt er slaaet fejl, eller ogsaa, hvad vi paastaar og har vist, at Verdens Omvendelse i den nuværende Tidsalder ikke ventedes udført af Menigheden, men at dens Mission har været at prædike Evangeliet i al Verden til et Vidnesbyrd og under guddommelig Ledelse at berede sig til sit store fremtidige Arbejde. Gud har endnu ikke paa nogen Maade udtømt sin Magt til at omvende Verden. Hvad mere er, Han har ikke engang endnu forsøgt at omvende Verden.

For nogle vil dette synes at være en besynderlig Erklæring, men lad saadanne overtænke, at hvis Gud har forsøgt paa et saadant Arbejde, er det ganske tydeligt, at det er slaaet fejl; thi som vi har set, har kun en lille Brøkdel af Jordens Milliarder nogensinde hørt om det eneste Navn, ved hvilket vi kan blive frelste. Vi har kun kraftig fremsat de Synspunkter og Lærdomme, der findes indenfor nogle af de ledende Sekter — Baptister, Presbyterianere og andre — nemlig, at Gud er ved at udvælge en „lille Hjord", en Menighed, ud af Verden. De tror, at Gud ikke vil gøre mere end udvælge denne Menighed, medens vi finder, at Skriften lærer et videre Trin i den guddommelige Plan — en **Genoprettelse** for Verden, hvilken skal fuldføres gennem den udvalgte Menighed, naar den er fuldtallig og herliggjort. Denne Evangeliealders „lille Hjord", Sejervinderne, udgør kun Legemet af den „Sæd", i og ved hvilken alle Jordens Slægter skal velsignes.

De, der paastaar, at Jehova i seks Tusind Aar har forsøgt at omvende Verden og haft Uheld dermed hele Tiden, maa finde det vanskeligt at forlige

saadanne Opfattelser med Bibelens Forsikring om, at alle Guds Raad skal blive opfyldte, og at Hans Ord ikke skal vende tomt tilbage, men skal udføre det, hvortil det var sendt. (Es. 55, 11.) Den Omstændighed, at Verden endnu ikke er bleven omvendt, og at Herrens Kundskab endnu ikke fylder Jorden, er et Bevis paa, at det endnu ikke er blevet sendt i det Ærinde.

Dette bringer os til de to Tankeretninger, som har skilt Kristne i Aarhundreder, nemlig Udvælgelse og fri Naade. At begge disse Læresætninger, til Trods for deres tilsyneladende Modsætning, har Bibelens Støtte, vil ingen Bibelforsker negte. Denne Kendsgerning skulde lede os til straks at formode, at de begge paa en eller anden Maade maa være sande; men paa ingen anden Maade kan vi faa dem til at stemme overens end ved at iagttage Himlens Lov, Orden, og „rettelig dele Sandheds Ord" angaaende dette Emne. Denne Orden, som den er fremstillet i Tidsaldrenes Plan, vil, dersom den iagttages, klart vise os, at medens en Udvælgelse har fundet Sted i den nuværende og i de forgangne Tidsaldre, saa er det, der kaldes fri Naade, Guds naaderige Foranstaltning for Verden i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder. Dersom de særlige Træk i de Tidsrum og Husholdninger, vi gav et Omrids af i et foregaaende Kapitel, bliver holdt i Erindring, og alle de Steder, der taler om Udvælgelse og fri Naade, bliver undersøgt og stillet paa rette Plads, vil man finde, at alle de, der taler om Udvælgelse, gælder den nuværende og de forgangne Tidsaldre, medens de, der taler om fri Naade, er fuldt ud anvendelige paa den næste Tidsalder.

Skønt Udvælgelse er lært i Bibelen, er det dog ikke den vilkaarlige Tvang eller uundgaaelige Skæbne, som dens Forsvarere sædvanligvis tror og

lærer, men en Udvælgelse efter Duelighed og Brugbarhed til den Gerning, Gud har for Øje, og som skal udføres i den af Ham bestemte Tidsperiode.

Læren om fri Naade, som forfegtes af Arminianerne, er ogsaa en meget større Udfoldelse af Guds overstrømmende Naade, end dens alvorligste Tilhængere nogensinde har lært. Guds Naade eller Gunst i Kristus er altid fri i den Forstand, at den er ufortjent; men lige siden Menneskets Fald i Synd og indtil den nærværende Tid har visse af Guds Gunstbevisninger været indskrænket til særlige Personer, Nationer og Klasser, medens i den næste Tidsalder hele Verden vil blive indbudt til at tage Del i de Gunstbevisninger, som vil blive tilbudt paa Betingelser, der da vil blive kendt af alle; og hvem som vil maa komme og tage af Livsens Vand uforskyldt. — Aab. 22, 17.

Naar vi kaster Blikket tilbage, lægger vi Mærke til Udvælgelsen af Abraham og visse af hans Efterkommere som Kanaler, gennem hvilke den forjættede Sæd, alle Jordens Slægters Velsigner, skulde komme. (Gal. 3, 29.) Vi lægger ogsaa Mærke til Israels Udvælgelse fra alle andre Folkeslag som det ene, i hvilket Gud forbilledlig illustrerede, hvorledes det store Værk for Verden skulde fuldføres — deres Udfrielse fra Ægypten, deres Kanaan, deres Pagter, deres Love, deres Ofre for Synder, for Udslettelse af Skyld og for Folkets Bestænkelse, og deres Presteskab til at udføre alt dette — altsammen en forbilledlig Fremstilling i det Smaa af det virkelige Presteskab og de virkelige Ofre for hele Menneskeslægtens Renselse. Gud sagde til Israels Folk: „Eder alene har jeg kendt af alle Jordens Slægter." (Amos 3, 2.) Dette Folk alene kendtes Gud ved, indtil Kristus kom, ja, endog længere, thi Hans Virksomhed var indskrænket til dem, og Han vilde ikke tillade sine

Disciple at gaa til andre. Da Han udsendte dem, sagde Han: „Gaa ikke ud paa Hedningernes Vej, og gaa ikke ind i Samaritanernes Byer." Hvorfor ikke, Herre? Fordi, forklarer Han, „Jeg er ikke udsendt uden til de fortabte Faar af Israels Hus." (Matt. 10, 5. 6; 15, 24.) Al Hans Tid blev ofret dem lige til Hans Død, og dér blev Hans første Værk for Verden gjort, den første Udfoldelse af Hans frie og altomfattende Naade, som i „sin Tid" virkelig skal blive en Velsignelse for alle.

Denne Guds største Gave var ikke indskrænket til et Folk eller én Klasse. Den var ikke for Israel alene, men for hele Verden; thi Jesus Kristus smagte ved Guds Naade Døden for alle. — Heb. 2, 9.

Ogsaa nu i Evangeliealderen foregaar der en vis Slags Udvælgelse. Nogle Dele af Verden er mere begunstigede med Evangeliet (som er frit for alle, som hører det) end andre. Se paa et Verdenskort og læg Mærke til, hvor lille den Del er, som i nogen kendelig Grad er oplyst eller velsignet ved Kristi Evangelium. Tænk paa dine Forrettigheder og din Kundskab, og sammenlign dig med de Millioner, der lever i hedensk Mørke, hvilke aldrig har hørt Kaldet, og som følgelig ikke er bleven kaldte. Naar den udkaldte Skare (kaldt til at være Guds Sønner, Guds Arvinger og Jesu Kristi Medarvinger — som har befæstet sin Kaldelse og Udvælgelse) er fuldtallig, da vil Guds Plan for **Verdens** Frelse først begynde.

Ikke før **Sæden** er udvalgt, udviklet og ophøjet til Magt, vil den knuse Slangens Hoved. „Fredens Gud skal snart knuse Satan under eders Fødder." (Rom. 16, 20; 1 Mos. 3, 15.) Evangeliets Tidsalder bereder den rene Jomfru, den trofaste Menighed, for den kommende Brudgom Og

ved Tidsalderens Ende, naar hun er gjort „rede“ (Aab. 19, 7), kommer Brudgommen; og de, som er rede, gaar ind med Ham til Brylluppet — den anden Adam og den anden Eva bliver ét, og da begynder det herlige Genoprettelsesværk. I den næste Husholdning, den nye Himmel og den nye Jord, vil Menigheden ikke længere være den trolovede Jomfru, men Bruden; og da skal „Aanden og Bruden sige, kom! og hvo, som hører, sige, kom! Og hvo, som tørster, komme; og hvo, som vil, tage Livets Vand uforskyldt.“ — Aab. 22, 17.

Det er langt fra at Menighedens Mission vil ende med Evangeliets Tidsalder; tværtimod er denne Tidsalder kun en nødvendig Forberedelse til det store fremtidige Værk. Det er efter den forjættede og kommende Velsignelse at hele Skabningen sukker og er i Smerte indtil nu, ventende paa Guds Sønners Aabenbarelse. (Rom. 8, 22. 19.) Og det er en velsignet Sandhed, at der i vor Faders Plan er sørget for fri Naade i fuldeste Maal, ikke blot for de Levende, men lige saa vel for de Døde; og derfor vil den kommende Tidsalder medføre en herlig Frelsesanledning.

Nogle, som kan se noget af den Velsignelse, Herrens andet Komme skal føre med sig, og som i noget Maal paaskønner dette, at Herren kommer for at uddele den store Velsignelse, der blev købt ved Hans Død, mangler dog Syn for dette sidste Punkt, nemlig at de, der er i Gravene, vil faa lige saa stort Gavn af Messias' herlige Regering, som de, der paa den Tid ikke er saa fuldstændig under Forkrænkelighedens Trældom — Døden. (Men ligesaa sikkert som Jesus døde for alle, maa de ogsaa alle faa Del i de Velsignelser og Anledninger, som Han købte med sit eget dyrebare Blod. Derfor skulde vi vente, at der i Tusindaarsalderen vil komme Velsignelser over alle dem i Gravene,) saa vel som over alle dem, der ikke er der; og vi vil finde overflødige Beviser for dette, naar vi ser dybere ind i Herrens Vidnesbyrd om Sagen. Det er paa Grund af Guds Plan for deres Befrielse, at de i Gravene er kaldt „Haabets Fanger“.

Man har gjort det Overslag, at omtrent 143 Milliarder Mennesker har levet paa Jorden i de seks Tusind Aar siden Adams Skabelse. Det allerhøjeste, man med Rette kunde regne, vilde være, at neppe én Milliard af disse var Guds Hellige. Dette rundelige Overslag vil efterlade det umaadelige samlede Tal af 142 Milliarder (142,000,000,000) Mennesker, som gik i Døden uden Tro og Tillid til det eneste Navn, der er givet under Himlen og iblandt Mennesker, hvorved vi kan vorde frelste. I Virkeligheden har Størsteparten af disse aldrig kendt eller hørt om Jesus, og de kunde ikke tro paa den, om hvem de ikke havde hørt.

Vi spørger: Hvad er der bleven af denne uhyre Mængde, om hvilken Tallene kun giver et ufuldkomment Begreb? Hvad er deres Tilstand, og hvad skal den blive? Har Gud ikke gjort nogen Foranstaltning for disse, hvis Tilstand og Omstændigheder Han maa have forudset? Eller har Han, hvad mange af Hans Børn paastaar, fra Verdens Grundlæggelse af gjort en skaanselløs og ubarmhjertig Foranstaltning for deres haabløse, evige Pine? Eller har Han endnu i Højden og Dybden og Længden og Bredden af sin Plan en Lejlighed i Behold for alle til at komme til Kundskab om det eneste Navn og til at opnaa evigt Liv paa Betingelse af Lydighed?

Disse Spørgsmaal, som enhver tænkende Kristen gør sig selv og inderlig ønsker et troværdigt Svar paa, et Svar, som stemmer overens med Jehovas Karakter — paa disse Spørgsmaal gives der en Mængde Svar: —

Ateismen svarer: De er evig døde; der er intet Herefter; de vil aldrig komme til at leve mere.

Kalvinismen svarer: De blev ikke udvalgte til at frelses; Gud forudbestemte dem til at gaa fortabt — at gaa til Helvede — og der er de nu, vridende sig i Pine, og der skal de blive for bestandig uden Haab.

Arminianismen svarer: Vi tror, at Gud undskylder mange af dem paa Grund af deres Uvidenhed. De, som gjorde det Bedste, de kunde, vil sikkert blive Medlemmer af „de Førstefødtes Forsamling", selv om de aldrig har hørt om Jesus.

Til denne sidste Anskuelse hælder Størsteparten af de Kristne af alle Trossamfund (til Trods for, at nogles Trosbekendelser lyder paa det modsatte), fordi de har en Følelse af, at enhver anden Anskuelse vilde være uforenelig med Guds Retfærdighed. Men støtter Bibelen denne sidste Synsmaade? Lærer den, at Uvidenhed er en Grund for Frelse? Nej; den eneste Frelsesgrund, der er omtalt i Bibelen, er Tro paa Kristus som vor Genløser og Herre. „Af Naade er I frelste formedelst Tro." (Ef. 2, 8.) Retfærdiggørelse ved Tro er det underliggende Princip for hele det kristne System. Naar nogen spurgte Apostlerne: Hvad skal jeg gøre for at blive frelst? svarede de: Tro paa den Herre Jesus Kristus. „Der er intet andet Navn givet iblandt Mennesker, hvorved vi kan vorde frelste" (Ap. G. 4, 12); og „hver den, som paakalder Kristi Navn, skal vorde frelst." — Rom. 10, 13.

Men Paulus slutter, at et Menneske maa høre Evangeliet, førend det kan tro, idet han siger: „Hvorledes kan de paakalde den, paa hvem de ikke har troet? og hvorledes skal de tro paa den, om hvem de ikke har hørt?" — Rom. 10, 14.

Nogle paastaar, at Paulus lærer, at Uvidenhed vil frelse Mennesker, naar han siger, at „Hedningerne, som ikke har Loven, er sig selv en Lov". (Rom. 2, 14.) Man udleder fra dette, at den Lov, de har i sin Samvittighed, er tilstrækkelig til at retfærdiggøre dem. Men saadanne misforstaar Paulus. Hvad han paaviser er, at den hele Verden er skyldig for Gud (Rom. 3, 19), at Hedningerne, som ikke havde nogen skreven Lov, blev fordømte og ikke retfærdiggjorte ved Samvittighedens Lys, som, enten det undskyldte eller anklagede dem, beviste, at de var ufuldkomne og uværdige til Liv, ligesom Jøderne, der havde den skrevne Lov, blev fordømte ved den; „thi ved Loven kommer Syndens Erkendelse". (Rom. 3, 20.) Den Lov, der var givet Jøden, aabenbarede hans Skrøbelighed og var bestemt til at vise ham, at han var ude af Stand til at retfærdiggøre sig selv for Gud; thi „ved Lovens Gerninger kan intet Kød blive retfærdiggjort for Ham". Den skrevne Lov domfældte Jøderne, og Hedningerne havde Lys nok i Samvittigheden til derved at blive domfældte; og saaledes er hver Mund tilstoppet og kan ikke fordre Ret til Liv, og hele Verden er skyldig for Gud.

Naar vi husker paa Jakobs Erklæring (2, 10), at hvo der holder den hele Lov, men støder an i ét Bud, er skyldig i dem alle og ikke kan gøre Fordring paa nogen i Lovpagten forjættet Velsignelse, kan vi forstaa, at „der er ingen Retfærdig, end ikke én". (Rom. 3, 10.) Og saaledes lukker Skriften enhver Haabets Dør, undtagen én, og viser, at ikke én af de Fordømte er i Stand til at sikre sig evigt Liv ved fortjenstfulde Gerninger, og at det er lige saa unyttigt at anføre Uviden-

hed som en Frelsesgrund. Uvidenhed kan ikke berettige nogen til L ø n n e n for Tro og Lydighed.

Mange Kristne, som er uvillige til at tro, at saa mange Spædbørn og Hedninger vil gaa evig fortabt (hvilket de har lært betyder at blive sendt til et Sted med evig og haabløs Pine), holder, til Trods for disse Bibelens Udsagn, fast paa, at Gud ikke vil fordømme de Uvidende. Vi beundrer deres ædle Tænkemaade og deres Værdsættelse af Guds Godhed, men formaner dem til ikke at være for hurtige til at forkaste eller tilsidesætte Bibelens Vidnesbyrd. Gud har en Velsignelse for alle paa en bedre Maade end gennem Uvidenhed.

Men handler disse i Overensstemmelse med sin udtalte Tro? Nej, skønt de bekender sin Tro paa, at de Uvidende vil blive frelst paa Grund af sin Uvidenhed, vedbliver de dog at sende Missionærer til Hedningerne, hvilket koster Tusinder af værdifulde Liv og Millioner af Kroner. Dersom alle eller blot Halvdelen af dem vilde blive frelst gennem Uvidenhed, gør man dem virkelig stor Skade ved at sende Missionærer til dem for at undervise dem om Kristus; thi kun omtrent én af Tusinde tror, naar Missionærerne kommer til dem. Dersom denne Tanke var rigtig, vilde det være meget bedre at lade dem blive i Uvidenhed; thi da vilde et langt større Antal blive frelst. Kunde vi ikke, ved at forfølge denne Tankegang videre, ogsaa slutte, at dersom Gud havde ladet a l l e M e n n e s k e r blive i Uvidenhed, vilde a l l e være bleven frelst? Om saa er, var Kristi Komme og Død forgæves, Apostlernes og de Helliges Forkyndelse og Lidelser til ingen Nytte, og det saakaldte Evangelium vilde i saa Fald, i Stedet for gode Tidender, være meget daarlige Tidender. Endnu mere taabeligt og ufornuftigt er det, naar de, der tror paa den kalvinistiske Anskuelse (at hvert enkelt Menneskes Skæbne er urokkelig afgjort, inden det bliver født), udsender Missionærer.

Men Bibelen, som er fuld af Missionsaand, lærer ikke, at der er forskellige Frelsesveje — én Vej ved Tro, en anden ved Gerninger og en tredje ved Uvidenhed. Den lærer heller ikke den Gud vanærende Lære om den uundgaaelige Skæbne. Medens den viser, at enhver anden Haabets Dør er lukket for Slægten, aabner den den eneste Dør paa vid Gab og forkynder, at hvo, som vil, kan indgaa til Livet; og den viser, at alle, som ikke nu ser eller forstaar den salige Forret til at træde ind, i sin Tid skal blive bragt til en fuld Kundskab og Forstaaelse. Den e n e s t e V e j, ad hvilken den genløste Slægt kan komme til Gud, er ikke ved gode Gerninger, heller ikke ved Uvidenhed, men ved Tro paa Kristi dyrebare Blod, som borttager Verdens Synd. (1 Pet. 1, 19; Joh. 1, 29.) Dette er Evangeliet, de gode Tidender om stor Glæde, „som s k a l v e d e r f a r e s **alt Folket**“.

Vi vil nu engang betragte disse Ting ganske som Gud taler om dem og overlade det til Ham selv at retfærdiggøre sin Karakter. Lad os spørge: Hvad er der bleven af de 142 Milliarder?

Hvad der end er bleven af dem, kan vi være sikre paa, at de ikke nu er i en Tilstand af Lidelse; thi Skriften lærer ikke blot, at den fulde Belønning først vil blive givet Menigheden ved Kristi Komme, naar Han skal give hvert Menneske dets Løn (Matt. 16, 27), men den lærer ogsaa, at de Uretfærdige først da vil faa sin Straf. Hvilken deres nuværende Stilling end er, kan den ikke være deres fulde Løn, thi Peter siger: „Herren ved at bevare de Uretfærdige til Dommens Dag til at straffes“ (2 Pet. 2, 9); og dette vil Han gøre.

Men den Tanke, at saa mange af vore Medskabninger nogensinde skulde gaa fortabt, fordi de

har manglet den Kundskab, der er nødvendig til Frelse, vilde i Sandhed være bedrøvelig for alle, som har en Gnist af Kærlighed og Medlidenhed. Desuden er der talrige Skriftsteder, som det synes umuligt at faa til at stemme med alt dette. Lad os se. Naar vi betragter Fortiden og Nutiden som de eneste Anledninger til Frelse, og naar vi lægger alt Haab om en Genoprettelse i en kommende Tidsalder til Side, hvorledes skulde vi da forstaa saadanne Erklæringer som disse: „Gud er Kærlighed", og „saa har Gud elsket Verden, at Han har givet sin Søn, den enbaarne, at hver den, som tror paa Ham, ikke skal fortabes"? (1 Joh. 4, 8; Joh. 3, 16.) Dersom Gud har elsket Verden saa meget, skulde man da ikke synes, at Han kunde have sørget for, at ikke alene de Troende kunde blive frelst, men ogsaa at alle kom til at høre, saa at de kunde komme til at tro?

Naar vi atter læser: „Det var det sande Lys, som oplyser hvert Menneske, der kommer til Verden" (Joh. 1, 9), maa vi paa Grund af vor Iagttagelse sige: Nej, hvert Menneske er ikke blevet oplyst; vi kan ikke se, at Herren har oplyst mere end nogle faa af Jordens Milliarder. Selv i denne forholdsvis oplyste Tid er der ingen saadan Oplysning at spore hos Millioner af Hedninger, lige saa lidt som hos Sodomiterne eller en Mængde andre i de henrundne Tidsaldre.

Vi læser, at Jesus Kristus ved Guds Naade smagte Døden „for alle". (Heb. 2, 9.) Men dersom Han smagte Døden for de 143 Milliarder, og dette Offer af en eller anden Grund kun blev virksomt for én Milliard, var Genløsningen da ikke forholdsvis mislykket? Og er Apostelens Udsagn i saa Fald ikke en Overdrivelse? Naar vi atter læser: „Se, jeg bringer eder gode Tidender om en stor Glæde, der skal vederfares **alt Folket"** (Luk. 2, 10), og naar vi ser os omkring og ser, at det kun er for en „lille Flok" det har været gode Tidender og ikke for alle Folk, vil vi nødsages til forundrede at spørge, om Englene ikke har overdrevet sit Budskabs Godhed og Rækkevidde og overvurderet Vigtigheden af det Værk, som skulde udføres af den Messias, de forkyndte om.

En anden Erklæring lyder: „Der er én Gud og én Midler mellem Gud og Menneskene, det Menneske Kristus Jesus, som gav sig selv til en Genløsningsbetaling for alle." (1 Tim. 2, 5. 6.) En Genløsningsbetaling for alle? Hvorfor skulde da ikke alle de Genløste have noget Gavn af Kristi Død? Hvorfor skulde ikke alle komme til Kundskab om Sandheden, for at de maa tro?

Hvor dunkle, hvor uoverensstemmende synes ikke disse Udsagn at være, naar vi ikke har Nøglen til dem; men naar vi finder Nøglen til Guds Plan, vil alle disse Tekster enstemmig erklære: „Gud er Kærlighed." Denne Nøgle findes i den sidste Del af den sidst anførte Tekst: — „som gav sig selv til en Genløsningsbetaling for alle, **et Vidnesbyrd i sine belejlige Tider."** Gud har en belejlig Tid for alt. Han kunde have givet disse dette Vidnesbyrd i deres forgangne Livstid; men eftersom Han ikke gjorde det, beviser det, at deres belejlige Tid maa være fremtidig. For dem, der vil komme til at udgøre Menigheden, Kristi Brud, og faa Del i Rigets Æerespladser, er den nærværende Tidsalder den „belejlige Tid" til at høre; og hvem der nu har Øren at høre med, han høre og give Agt, og han vil blive velsignet derved. Skønt Jesus genløste os, før vi blev født, var det dog ikke vor belejlige Tid at høre om det, før Aarhundreder derefter, og kun Forstaaelsen deraf bragte Ansvarlighed; og dette ogsaa kun saa vidt som vor Evne og Erkendelse rakte. Det samme

Princip anvendes paa alle; i Guds belejlige Tid vil det blive vidnet for alle, og alle vil da faa Lejlighed til at tro og blive velsignede derigennem.

Den herskende Mening er, at Døden ender al Prøve; men der er intet Skriftsted, som lærer saaledes. Alle de ovenstaaende Skriftsteder og mange flere vilde være meningsløse eller værre end det, dersom Døden afskærer alt Haab for Verdens uvidende Masser. Det Skriftsted, man anfører for at bevise denne almindelig nærede Anskuelse er: „Hvor Træet falder, dér bliver det liggende." (Præd. 11, 3.) Dersom dette paa nogen Maade hentyder til Menneskets Fremtid, angiver det, at hvilken end dets Tilstand er, naar det gaar ned i Graven, vil der ikke finde nogen Forandring Sted, før det vækkes op af den. Og dette er, hvad der læres gennem hele Skriften angaaende dette Emne, som det vil blive vist i efterfølgende Kapitler Siden Gud ikke har til Hensigt at frelse Mennesker paa Grund af Uvidenhed, men „vil, at alle Mennesker skal komme til Sandhedens Erkendelse" (1 Tim. 2, 4), og siden Menneskemasserne er døde i Uvidenhed, og siden der er „hverken Gerning eller Klogskab eller Kundskab eller Visdom i Dødsriget" (Præd. 9, 10), saa har Gud sørget for, at de Døde skal opvækkes, for at de kan komme til Erkendelse, Tro og Frelse. Derfor er det Hans Plan, at „ligesom alle dør i Adam, skal alle i Kristus levendegøres, men hver i sin Orden" — først Evangeliemenigheden, Bruden, Kristi Legeme; derefter, i Løbet af Tusindaarsalderen, alle, som vil komme til at høre Ham til under Hans Nærværelse (urigtig oversat Tilkommelse) i de Tusind Aar, som er Herrens belejlige Tid for alle, fra den Mindste til den Største, til at kende Ham. — 1 Kor. 15, 22.

Ligesom Døden kom ved den første Adam,

saaledes kommer Livet ved Kristus, den anden Adam. Alt, hvad Menneskeslægten tabte ved at være i den første Adam, vil blive gengivet dem, der tror sig ind i den anden Adam. Engang bragt til Live igen, med det Fortrin at have haft Erfaring af det Onde, hvad Adam ikke havde, kan de, der med Taknemmelighed modtager Genløsningen som Guds Gave, vedblive at leve evigt paa det oprindelige Lydighedsvilkaar. Der vil blive fordret fuldkommen Lydighed, og der vil blive givet fuldkommen Evne til at lyde under Fredsfyrstens retfærdige Regering. Her er den Frelse, der er sikret Verden.

Lad os nu betragte en anden Tekst, som i Almindelighed forbigaaes, undtagen af Universalister; thi skønt vi ikke er Universalister, hævder vi dog Retten til at benytte, tro og glæde os over hvert Vidnesbyrd i Guds Ord. Det lyder saaledes: „Vi tror paa en levende Gud, som er alle Menneskers Frelser, især deres, som tror." (1 Tim. 4, 10.) Gud vil frelse alle Mennesker, men vil ikke særlig („til det yderste") frelse nogen andre end dem, som kommer til Ham gennem Kristus. Den i Guds Vilje besluttede Frelse for alle Mennesker er ikke saadan, at den vil komme i Strid med deres fri Vilje eller deres Frihed til at vælge; Han agter ikke at give dem Liv imod deres Vilje: „Jeg har i Dag sat for eder Liv eller Død; vælg Liv for at I maa leve."

Simeon fremstillede disse to Slags Frelse, idet han sagde: „Mine Øjne har set din Frelse . . . et Lys til at oplyse Hedningerne og en Herlighed for dit Folk Israel [de sande Israeliter]." Dette stemmer med Apostelens Erklæring om, at den Kendsgerning, at Jesus Kristus, Midleren, gav sig selv til en Genløsning for alle, skal være **et Vidnesbyrd for alle i den**

belejlige Tid. Det er dette, som skal komme til alle Mennesker uden Hensyn til Tro eller Vilje fra deres Side. Disse gode Tidender om en Frelser skal komme til alle Mennesker (Luk. 2, 10. 11), men den særlige Frelse fra Synd og Død vil kun komme til Hans Folk (Matt. 1, 21) — dem, som tror paa Ham —, thi vi læser, at Guds Vrede bliver over dem, som ikke tror. — Joh. 3, 36.

Vi ser da, at den almindelige Frelse, der vil komme til hver enkelt, bestaar i Lys fra det sande Lys og en Lejlighed til at vælge Liv; og eftersom den største Del af Slægten er i Graven, vil det blive nødvendigt at bringe dem frem af Graven for at vidne for dem de gode Tidender om en Frelser. Vi ser ogsaa, at den særskilte Frelse, som de Troende nu ejer i Haabet (Rom. 8, 24), og hvis Virkeliggørelse i Tusindaarsrigets Tidsalder ogsaa vil blive aabenbaret for dem, som „tror paa den Dag“, er en fuld Frigørelse fra Syndens Trældom og Dødens Forkrænkelighed til Guds Børns herlige Frihed. Men Opnaaelsen af alle disse Velsignelser vil afhænge af en oprigtig Underkastelse under Kristi Riges Love. Den Hurtighed, hvormed de naar frem til Fuldkommenhed, vil angive Graden af deres Kærlighed til Kongen og til Hans Kærlighedslov. Dersom nogen, der er oplyst af Sandheden, bragt til Kundskab om Guds Kærlighed og genoprettet (enten tilregnet eller virkelig) til menneskelig Fuldkommenhed, bliver „frygtagtig“ og „unddrager sig“ (Heb. 10, 38. 39), vil han, tillige med de Vantro, blive udryddet fra Folket. (Aab. 21, 8; Ap. G. 3, 23.) Dette er den anden Død.

Saaledes ser vi, at disse hidtil vanskelige Tekster forklares ved Ordene: „et Vidnesbyrd i sine belejlige Tider.“ I den belejlige Tid skal det sande Lys oplyse hvert Menneske, som er kommet til Verden. I den belejlige Tid skal det blive „gode Tidender om en stor Glæde for alle Folk“. Paa ingen anden Maade kan man bruge disse Skriftsteder uden at forvrænge dem. Paulus gennemfører denne Tankegang meget eftertrykkeligt i Rom. 5, 18. 19. Han slutter, at ligesom alle Mennesker blev dømt til Døden paa Grund af Adams Overtrædelse, saaledes er ogsaa Kristi Retfærdighed og Lydighed lige til Døden bleven Aarsag til Retfærdiggørelse, og at ligesom alle mistede Livet i den første Adam, kan alle, bortset fra personlig Uværdighed, opnaa Liv ved at modtage den anden Adam.

Peter fortæller os, at denne Genoprettelse er bleven omtalt af alle de hellige Profeter. (Ap. G. 3, 19—21.) De forkynder den alle. Ezekiel siger om Dalen med de tørre Ben: „Disse Ben er hele Israels Hus.“ Og Gud siger til Israel: „Se, jeg aabner eders Grave og lader eder, mit Folk, stige op af eders Grave, og jeg fører eder til Israels Land. Og I skal kende, at jeg er Herren, naar jeg . . . giver min Aand i eder, og jeg bosætter eder i eders eget Land; da skal I kende, at jeg, Herren, har talt det og udrettet det, siger Herren.“ — Ezek. 37, 11—14.

Hermed stemmer Paulus' Ord overens (Rom. 11, 25. 26): „Blindhed er for en Del kommen over Israel, indtil Hedningernes Fylde [den udvalgte Skare, Kristi Brud] er gaaet ind; og da skal hele Israel vorde frelst“, d. v. s. bringes tilbage fra sin forkastede Tilstand; thi „Gud har ikke forkastet sit Folk, som Han forud kendte“. (Vers 2.) De blev forkastede fra Hans Yndest, medens Kristi Brud blev udtaget, men naar det Værk er fuldført, vil Han genindsætte dem. (Versene 28—33.) Profetierne er fulde af Udsagn om, hvorledes Gud vil plante dem igen, og hvorledes de ikke mere skal

oprykkes. „Saa siger Herren, Israels Gud: . . . Jeg vil rette mine Øjne paa dem til det Gode, og jeg vil bringe dem tilbage til deres Land; og jeg vil opbygge dem og ikke nedrive dem, og jeg vil plante dem og ikke oprykke dem. Og jeg vil give dem Hjerte til at kende mig, at jeg er Herren; og de skal være mit Folk, og jeg vil være deres Gud, thi de skal vende tilbage til mig med hele sit Hjerte.“ (Jer. 24, 5—7; 31, 28; 32, 40—42; 33, 6—16.) Disse Udsagn kan ikke blot hentyde til Genoprettelser fra tidligere Fangenskaber i Babylon, Syrien o. a., thi de er senere bleven oprykkede.

Endvidere siger Herren: „I de Dage skal de ikke mere sige: Fædrene aad sure Druer, og Børnenes Tænder blev ømme; men enhver [som dør] skal dø for sin egen Misgernings Skyld.“ (Jer. 31, 29. 30.) Dette er ikke Tilfældet nu. Enhver dør ikke nu for sin egen Synd, men for Adams Synd — „alle dør i Adam“. Han aad Syndens sure Druer, og vore Fædre vedblev at æde dem, hvorved de førte mere Sygdom og Elendighed over sine Børn og saaledes fremskyndede Straffen, Døden. Den Dag, paa hvilken „enhver [som dør] skal dø for sin egen Misgerning“ alene, er Tusindaarsdagen, Genoprettelsesdagen.

Skønt mange af Profetierne og Løfterne om fremtidig Velsignelse kun synes at gælde Israel alene, maa man dog huske, at de var et forbilledligt Folk, og de Løfter, der er givet dem, har, skønt de undertiden har en særlig Anvendelse paa dem alene, i Almindelighed ogsaa en videre Anvendelse paa hele Menneskeslægten, som hin Nation var et Forbillede paa. Medens Israel som et Folk var Forbillede paa hele Verden, var dets Presteskab Forbillede paa den udvalgte „lille Hjord“, Kristi Hoved og Legeme, det „kongelige Presteskab“; og de Ofre, Renselser og Forsoninger, der blev gjort for Israel, er Forbilleder paa de „bedre Ofre“, den fuldstændigere Renselse og virkelige Forsoning „for hele Verdens Synder“, af hvilken Verden de udgør en Del.

Og ikke det alene, men Gud nævner andre Nationer ved Navn og lover dem Genoprettelse. Som et kraftigt Eksempel derpaa vil vi nævne Sodomiterne. Sikkert er det, at om vi finder Sodomiternes Genoprettelse klart fremsat, kan vi føle os forvissede om Sandheden angaaende denne herlige Lære om Genoprettelse for hele Menneskeslægten, talt ved alle de hellige Profeters Mund. Og hvorfor skulde ikke Sodomiterne have en Lejlighed til at naa Fuldkommenhed og evigt Liv saa vel som Israel eller nogen af os? Sandt nok, de var ikke retfærdige, men det var Israel heller ikke, ej heller vi, som nu hører Evangeliet. „Der er ingen Retfærdig, end ikke én“, bortset fra Kristi tilregnede Retfærdighed, Hans, som døde for alle. Jesu egne Ord siger os, at skønt Gud lod regne Ild ned fra Himlen for at udrydde Sodomiterne for deres Ugudeligheds Skyld, var de dog ikke saa store Syndere i Hans Øjne som Jøderne, thi disse havde mere Kundskab. (1 Mos. 19, 24; Luk. 17, 29.) Til Jøderne i Kapernaum sagde Han: „Dersom de kraftige Gerninger, der er gjort i dig, var gjort i Sodoma, da var det blevet staaende til denne Dag.“ — Matt. 11, 23.

Saaledes lærer Herren, at Sodomiterne ikke havde en fuld Lejlighed; og han sikrer en saadan Lejlighed for dem, naar Han tilføjer (Vers 24): „Men jeg siger eder, at det skal gaa Sodomas Land taaleligere paa Dommens Dag, end dig.“ Hvorledes Dommens Dag og dens Værk vil blive, skal blive forklaret paa efterfølgende Blade. Her vil vi blot henlede Opmærksomheden paa, at

det vil blive en *taalelig* Tid for Kapernaum og en *endnu taaleligere* for Sodoma; thi skønt ingen af dem havde haft *fuld* Kundskab, heller ikke alle de Velsignelser, der skal komme gennem „Sæden“, havde Kapernaum dog syndet imod større Lys.

Og dersom Kapernaum og hele Israel skal ihukommes og velsignes under den „nye Pagt“, beseglet med Jesu Blod, hvorfor skulde da ikke ogsaa Sodomiterne blive velsignede blandt „*alle* Jordens Slægter“? De vil sikkert blive det. Og lad os huske paa, at eftersom Gud lod „Ild regne ned fra Himlen og *ødelagde dem alle*“ mange Aarhundreder før Jesu Tid, paa hvilken deres Genoprettelse omtales, saa indbefatter dette, at de skal opvækkes og komme frem af Graven.

Lad os nu undersøge Profetien i Ezekiel 16, 48—63. Læs den omhyggelig. Gud taler her om Israel og sammenligner det med dets Nabo, Samaria, og ogsaa med Sodomiterne, om hvilke Han siger: „Jeg udryddede dem, da jeg fandt det godt.“ (Eng. Overs.) Hverken Jesus eller Profeterne giver nogen Forklaring af den tilsyneladende Ulighed i Guds Handlemaade ved at ødelægge Sodoma og tillade andre, der var mere skyldige end Sodoma, at gaa ustraffede hen. Alt dette vil blive klart, naar Hans store Raadslutninger i den „belejlige Tid“ bliver aabenbarede. Profeten siger simpelt hen, at Gud „fandt det godt“ at gøre det, og Jesus tilføjer, at det vil gaa dem taaleligere paa Dommens Dag end andre, der er mere skyldige. Men under den Forudsætning, at Døden ender al Prøvetid, og at ingen derefter kan faa Lejlighed til at komme til Kundskab om Sandheden og adlyde den, kan vi med Rette spørge: Hvorfor ansaa Gud det for godt at udrydde disse Folk uden at give dem en Anledning til Frelse

gennem Kundskab om det eneste Navn, hvorved de kan blive frelste? Svaret er, at det ikke dengang var den *rette* Tid for dem. I den „belejlige Tid“ vil de blive vakt op fra Døden og bragt til Kundskab om Sandheden og saaledes, tillige med alle Jordens Slægter, blive velsignede gennem den forjættede „Sæd“. Da vil de komme paa Prøve for evigt Liv.

Med denne Tanke for Øje og med ingen anden kan vi forstaa Kærlighedens Guds Handlemaade med hine Amalekiter og andre Folk, som Han ikke alene tillod, men befalede Israel at ødelægge, idet Han sagde: „Gaa nu hen og slaa Amalek og slaa alt, hvad hans er, med Ban, og du skal ikke spare ham, men du skal dræbe baade Mand og Kvinde, baade Barn og Diebarn, baade Okse og Faar, baade Kamel og Asen.“ (1 Sam. 15, 3.) Denne tilsyneladende hensynsløse Ødelæggelse af Liv synes uforenelig med den kærlige Karakter, der tilskrives Gud, og med Jesu Lære: „Elsker eders Fiender“ o.s.v., indtil vi kommer til at kende den systematiske Orden i Guds Plan, den „belejlige Tid“ for Opfyldelsen af ethvert Træk i denne Plan og den Kendsgerning, at ethvert Medlem af den menneskelige Slægt har en Plads i den.

Vi kan nu se, at Guds Handlemaade med hine Amalekiter, Sodomiter og andre blev fremstillet som Eksempel paa Guds retfærdige Harme og paa Hans Bestemmelse om tilsidst at ødelægge Overtrædere aldeles, — Eksempler, som vil være til Nytte ikke alene for andre, men ogsaa for dem selv, naar deres Domsdag eller Prøve kommer. Disse Folk kunde ligesaa godt dø paa den Maade som af Sygdom og Pest. Det havde mindre at sige for dem, eftersom de kun lærte det Onde at kende, for at de i sin Tid, naar de kom paa Prøve, kunde lære, hvad Retfærdighed er, samt blive i

Stand til at skelne mellem Godt og Ondt, at vælge det Gode og leve.

Men lad os undersøge Profetien nærmere. Efter at have sammenlignet Israel med Sodoma og Samaria og stemplet Israel som den mest dadelværdige (Ezek. 16, 48—54) siger Herren: „Men jeg vil gøre Ende paa deres Fangenskab, Sodomas og hendes Døtres Fangenskab og Samarias og hendes Døtres Fangenskab og dine Fangnes Fangenskab midt iblandt dem.“ Det Fangenskab, der her er hentydet til, kan ikke være noget andet end deres Fangenskab i Døden; thi de, der omtales, var dengang døde. I Døden er alle Fanger, og Kristus kommer for at aabne Gravens Porte og sætte Fangerne i Frihed. (Es. 61, 1; Sak. 9, 11.) I Vers 55 er dette kaldt en „Tilbagevenden til deres første Tilstand“ — en Genoprettelse.

Nogle, som er villige nok til at modtage Guds Barmhjertighed gennem Kristus ved deres egne Synders og Skrøbeligheders Tilgivelse under større Lys og Kundskab, kan ikke fatte, at den samme Naade under den nye Pagt kan anvendes paa andre, skønt de synes at godkende Apostelens Udsagn om, at Jesus Kristus ved Guds Naade smagte Døden for alle. Nogle af disse har den Mening, at Herren i denne Profeti taler ironisk til Jøderne, og de udlægger Ordene saaledes, at han er ligesaa villig til at bringe Sodomiterne tilbage som dem, men ikke har til Hensigt at genoprette nogen af dem. Men lad os se, hvorledes de efterfølgende Vers stemmer med denne Tanke. Herren siger: „Og saa vil jeg ihukomme min Pagt med dig i din Ungdoms Dage, og jeg vil oprette en evig Pagt med dig. Da skal du komme dine Veje i Hu og skamme dig, naar du modtager dine Søstre.... Og jeg vil oprette min Pagt med dig, og du skal kende, at jeg er Herren; **for at du skal** komme dine Veje i Hu og blues og ikke mere oplade din Mund for din Skams Skyld, idet jeg forlader dig alt, hvad du har gjort, **siger den Herre, Herre.**“ Naar et Løfte er underskrevet saaledes af den store Jehova, kan alle, der har sat sit Segl paa, at Gud er sanddru, tillidsfuldt glæde sig ved dets Sikkerhed; især de, der forstaar, at disse den nye Pagts Velsignelser er bleven stadfæstede af Gud i Kristus, som har beseglet Pagten med sit eget dyrebare Blod.

Til dette føjer Paulus sit Vidnesbyrd, sigende: „Og saa skal det hele Israel [Levende og Døde] vorde frelst [helbredet for sin Blindhed], som der staar skrevet: Befrieren skal komme fra Zion og afvende Ugudeligheder fra Jakob. Thi dette er min Pagt med dem, naar jeg borttager deres Synder... De er elskede for Fædrenes Skyld; thi Naadegaverne og sit Kald fortryder Gud ikke.“ — Rom. 11, 26—29.

Vi kan ikke undres over, at Jøder, Sodomiter, Samaritaner og hele Menneskeslægten vil skamme sig og blues, naar Gud i sin egen „belejlige Tid“ fremviser sin Naades Rigdomme. Ja, mange af dem, som nu er Guds Børn, vil blues og forbavses, naar de ser, hvor højt Gud elskede **Verden**, og hvor meget højere Hans Tanker og Planer var end deres.

Kristne Mennesker tror i Almindelighed, at alle Guds Velsignelser kun gælder den udvalgte Menighed, men nu begynder vi at indse, at Guds Plan er mere vidtomfattende, end vi havde tænkt, og at Han, skønt Han har givet Menigheden „overmaade store og dyrebare Forjættelser“, dog ogsaa har truffet store Foranstaltninger for Verden, som Han elskede saaledes, at Han genløste den. Jøderne gjorde en ganske lignende Fejltagelse ved at tro, at alle Guds Forjættelser var til og for dem alene; men da den belejlige Tid kom og Hednin-

gerne blev begunstigede, fik den Levning af Israel, hvis Hjerter var udvidede nok til at glæde sig ved dette større Bevis paa Guds Naade, Del i den forøgede Gunst, medens Resten blev forblindede ved Fordomme og menneskelige Overleveringer. Lad de af Menigheden, der nu ser Lyset af Tusindaarsrigets gryende Tidsalder med dens naaderige Foranstaltninger for hele Verden, se til, at de ikke er i Modstrid med det fremadskridende Lys og derved for en Tid bliver forblindede for dets Herlighed og Velsignelser.

Hvor forskellig er ikke denne herlige Plan, efter hvilken Gud nu udvælger nogle faa, for senere hen ved dem at velsigne de mange, fra de Forvrængninger af disse Sandheder, som fremstilles af de to hinanden modsatte Opfattelser — Kalvinismen og Arminianismen. Den første negter Bibelens Lære om fri Naade og forvrænger paa en sørgelig Maade den herlige Lære om Udvælgelsen; den sidste negter Læren om Udvælgelsen og er langt fra at fremstille den velsignede Fylde af Guds frie Naade.

Kalvinismen siger: Gud er alvis, Han kender Enden fra Begyndelsen af; og eftersom alt Hans Raad skal fuldføres, kan Han aldrig have besluttet at frelse flere end nogle faa, Menigheden. Disse udvalgte Han og forudbestemte dem til at blive evig frelste; alle andre var ligeledes udvalgte og forudbestemte til at gaa til evig Pine; thi „Gud kender fra Evighed af alle sine Gerninger".

Denne Opfattelse har sine gode Sider. Den anerkender Guds Alvidenhed. Dette vilde være vort Ideal af en stor Gud, hvis der ikke manglede to væsentlige Egenskaber, som hører med til sand Storhed, nemlig Kærlighed og Retfærdighed. Og ingen af disse Egenskaber vilde fremtræde derigennem, at der bragtes 142 Milliarder menneskelige Væsener til Verden, dømte til evig Pine, før de blev

fødte, og haanede med Forsikringer om Hans Kærlighed. Eftersom Gud er Kærlighed og Hans Trones Grundvold Retfærdighed, kan Han ikke have en saadan Karakter.

Arminianismen siger: Ja, Gud er Kærlighed; og ved at bringe Menneskeslægten ind i Verden mente Han ikke at gøre den noget Ondt — kun Godt. Men det lykkedes Satan med Held at friste det første Par, og saaledes kom Synden ind i Verden, og ved Synden kom Døden. Og lige siden da har Gud gjort alt, hvad Han kan, for at befri Mennesket fra dets Fiende; ja, Han har endog hengivet sin Søn. Og skønt Evangeliet nu, 6,000 Aar efter, kun har naaet en lille Del af Menneskeslægten, haaber og tror vi dog, at Gud i Løbet af de næste 6,000 Aar, gennem Menighedens Anstrengelser og Gavmildhed, vil have bødet saa meget paa det Onde, der blev indført af Satan, at i det mindste alle de, der lever paa den Tid, maa kende Hans Kærlighed og faa Lejlighed til at tro og blive frelste.

Skønt denne Opfattelse fremstiller Gud som fuld af kærlige og velvillige Hensigter overfor sine Skabninger, indbefatter den dog, at Han mangler den Evne og Forudvidenhed, der er nødvendig til Opfyldelsen af Hans gode Hensigter: at Han kommer tilkort med Hensyn til Visdom og Magt. Det synes at fremgaa af denne Opfattelse, at medens Gud var i Færd med at ordne og udtænke det Bedste for sine nylig skabte Børn, skred Satan ind og kuldkastede ved ét velrettet Slag alle Guds Planer i en saadan Udstrækning, at Gud, selv med Opbydelsen af al sin Kraft, maa bruge 12,000 Aar til blot i saadan Grad atter at indføre Retfærdighed, at Resten af Slægten, som lever ved den Tid, kan faa Lejlighed til at vælge det Gode lige saa let som det Onde. Men de 142 Milliarder fra

de forløbne 6,000 Aar, og ligesaa mange til i de næste 6,000 Aar, er ifølge denne Opfattelse i al Evighed fortabte, til Trods for Guds Kærlighed til dem, fordi Satan stillede sig i Vejen for Hans Planer. Saaledes vilde Satan faa Tusinder ned i evig Pine mod hver én, som Gud frelser til Herlighed.

Denne Opfattelse maa give Menneskene høje Forestillinger om Satans Visdom og Magt og forringe deres Tanker om disse Egenskaber hos Gud, om hvem Psalmisten tværtimod erklærer: „Han talte, og det skete; Han bød, og saa stod det der." Men nej, Gud blev ikke overrasket og heller ikke overrumplet af Modstanderen; og Satan har ikke paa nogen Maade forstyrret Guds Planer. Gud er og har altid været fuldkommen Herre over Situationen, og til Slut vil det sees, at alt har samvirket til Opfyldelsen af Hans Beslutninger.

Skønt Læresætningerne om Udvælgelse og fri Naade som lært af Kalvinister og Arminianere aldrig kan komme til at stemme hverken med hinanden, med Fornuften eller med Bibelen, er disse to herlige Bibellærdomme dog fuldkommen harmoniske og skønne, naar de betragtes i Lyset af Tidsaldrenes Plan.

Idet vi altsaa ser, at saa mange af de store og herlige Træk i Guds Plan for Menneskets Frelse fra Synd og Død ligger i Fremtiden, og at vor Herres Jesu andet Komme er bestemt til at være det første Trin i Opfyldelsen af disse længe ventede og længe lovede Velsignelser, skal vi saa ikke længes endnu inderligere efter Tiden for Hans andet Komme, end den mindre vel underrettede Jøde længedes og spejdede efter Hans første Komme? Naar vi ser, at Tiden for det Onde, for Uretfærdighed og Død, skal ophøre, naar Han begynder at udøve sin Magt, og at Retfærdighed, Sandhed og Fred da skal herske overalt, hvem vil saa ikke

glæde sig til at se Hans Dag? Og hvem af dem, der nu lider med Kristus, inspirerede af det dyrebare Løfte om, at „dersom vi lider med Ham, skal vi ogsaa regere med Ham", vil ikke opløfte sit Hoved og fryde sig ved hvert Tegn paa, at Mesteren er nær, idet vi ved, at vor Befrielse og vor Herliggørelse med Ham da stunder til? Sikkert vil alle, der er i Harmoni med Hans velsignede Mission og Hans Kærlighedsaand, hilse ethvert Tegn paa Hans Komme som et Varsel om, at „den store Glæde, der skal vederfares alt Folket", nærmer sig.

Vent, min Sjæl, vær stille!
Vent paa din Gud!
Er du kun ret lille,
hjælper Han dig ud.
Hen til Ham ty!
Snart dit Morgengry
viser sig, og Vaaren
byder Vint'ren fly.
Vær glad i Storme,
i al din Nød;
din Gud, din Beskytter,
er ikke død!

Den nye Jord.

Hør Hævnens Torden over Jorden rulle!
Se, Vredesskyer hænger tykke, fulde!
Dog, tugtet blevet —
saa staar der skrevet —
blir Jorden atter ny, skønt nu udlevet.

Ja, du skal rejse dig; din Faders Hænder
skal bøde Skaden, som Hans Visdom sender.
Og Trælleaaget
formaar ej noget,
naar Frihed skænkes hver ved Almagtssproget.

Da paa din Mark skal evigt Grønt fremskyde,
ja, nøgne Klipper sig i Skønhed pryde.
Nu bølger Sæden
saa rigt paa Heden
blandt Kilders Strømme i det nye Eden.

Og Træ'rne Paradisets Frugter bære;
hvor Ørknen var, nu pranger Roser skære.
Saa herlig er den
nu hele Færden:
sin Vækst gi'r Jorden i den nye Verden.

Ja, snart skal Løven den af Juda vinde,
al Satans Stridsmagt for hans Aasyn svinde;
og da skal Freden,
ej længer Striden,
regere Verden helt, thi ny er Tiden.

SYVENDE KAPITEL.

TILLADELSEN AF DET ONDE OG DETS FORHOLD TIL GUDS PLAN.

Hvorfor det Onde blev tilladt. — Ret og Uret som Principer. — Menneskets moralske Sans. — Gud tillod det Onde og vil vende det til det Gode. — Gud er ikke Syndens Ophavsmand. — Adams Prøve ikke paa Skrømt. — Hans Fristelse var haard. — Han syndede med Vilje. — Syndens Straf ikke uretfærdig, heller ikke for streng. — Guds Visdom, Kærlighed og Retfærdighed viser sig derved, at alle blev fordømte i Adam. — Guds Lov gælder for alt og alle.

DET Onde er det, som frembringer Ulykkelighed, enhver Ting, der enten direkte eller indirekte foraarsager Lidelse af en eller anden Art. (Websters Leksikon.) Dette Emne berører derfor ikke alene Spørgsmaalene om menneskelige Sygdomme, Sorger, Piner, Svagheder og Død, men gaar bag om alle disse for at betragte deres første Aarsag — Synden — og dens Bodemiddel. Eftersom Synden er det Ondes Aarsag, er dens Bortfjernelse det eneste Middel til varig Helbredelse af Sygdommen.

Der er maaske ingen Vanskelighed, der hyppigere fremstiller sig for det spørgende Sind end dette Spørgsmaal: Hvorfor har Gud tilladt det Ondes nuværende Herredømme? Hvorfor tillod Gud Satan at friste vore første Forældre, efter at Han havde skabt dem fuldkomne og retsindige? Eller hvorfor tillod Han det forbudte Træ at staa blandt de andre? Trods alle Forsøg paa at vise det fra

sig, vil dog dette Spørgsmaal paatrænge sig en: Kunde Gud ikke have forhindret enhver Mulighed for Menneskets Fald?

Vanskeligheden opstaar uden Tvivl paa Grund af, at man ikke forstaar Guds Plan. Gud kunde have forhindret, at Synden kom ind, men den Kendsgerning, at Han ikke gjorde det, skulde for os være et tilstrækkeligt Bevis for, at den nuværende Tilladelse af det Onde er bestemt til tilsidst at udvirke større Goder. Naar Guds Planer bliver set i sin fulde Sammenhæng, vil de godtgøre Visdommen i den fulgte Fremgangsmaade. Nogle spørger: Kunde ikke Gud, for hvem alle Ting er mulige, have skredet ind i Tide for at forhindre Fuldbyrdelsen af Satans Hensigt? Utvivlsomt kunde Han det; men en saadan Indskriden vilde have forhindret Hans egne Planers Fuldførelse. Hans Hensigt var at aabenbare sin Lovs Fuldkommenhed, Majestæt og retfærdige Myndighed, og at vise baade Mennesker og Engle de onde Følger, man paadrager sig ved at overtræde den. Desuden er der visse Ting, der ifølge selve sin Natur er umulige endog for Gud. Skriften siger: „Det er umuligt, at Gud kunde lyve." (Heb. 6, 18.) „Han kan ikke fornegte sig selv." (2 Tim. 2, 13.) Han kan ikke handle urigtig, og derfor kunde Han ikke vælge andet end den viseste og bedste Plan for at føre sine Skabninger ind til Livet, selv om vort kortsynede Blik for en Tid ikke skulde kunne skelne den uendelige Visdoms skjulte Kilder.

Skriften erklærer, at alle Ting blev skabt for at behage Herren (Aab. 4, 11 — eng. Overs.) — uden Tvivl for at Han kunde have den Glæde at uddele sine Velsignelser og udøve sit herlige Væsens Egenskaber. Og skønt Han i Udførelsen af sine kærlige Hensigter for en Tid tillader, at det Onde og dets Udøvere spiller en virksom Rolle, er

det dog ikke for det Ondes Skyld, og heller ikke fordi Han er i Ledtog med Synden; thi Han siger, at Han ikke er en Gud, som har Lyst til Ugudelighed. (Ps. 5, 5.) Skønt Gud er en Modstander af det Onde i enhver Henseende, tillader Han det for en Tid (d. v. s. Han hindrer det ikke), fordi Han i sin Visdom ser en Maade, hvorpaa det kan blive en varig og værdifuld Lærdom for hans Skabninger.

Det er en selvindlysende Sandhed, at for enhver ret Grundsætning er der en tilsvarende uret, som f. Eks. Sandhed og Løgn, Kærlighed og Had, Retfærdighed og Uretfærdighed. Vi skelner mellem disse modsatte Principer som rette og urette efter den Virkning, de har, naar de udøves. Den Grundsætning, som, naar den udføres i Handling, har velgørende Følger og tilsidst fremkalder Orden, Harmoni og Lykke, kalder vi et ret Princip; og det modsatte, som fremkalder Splid, Elendighed og Ødelæggelse, kalder vi et uret Princip. Resultaterne af disse Principers Udøvelse kalder vi Godt og Ondt; og det fornuftbegavede Væsen, der er i Stand til at skelne mellem rette og urette Principer og frivillig lader sig lede af det ene eller det andet af disse, kalder vi dydigt eller syndigt.

Denne Evne til at skelne mellem rette og urette Principer kaldes moralsk Sans eller Samvittighed. Det er ved denne moralske Sans, som Gud har givet Mennesket, at vi er i Stand til at bedømme Gud og indse, at Han er god. Det er til denne moralske Sans Gud altid henvender sig for at bevise sin Retfærdighed og Retvished; og ved den samme moralske Sans kunde Adam skønne, at Synd eller Uretfærdighed var et Onde, endog før han kendte dets Følger. Guds lavere Skabninger er ikke udstyret med denne moralske Sans. En Hund har nogen Intelligens, men ikke i denne Grad, skønt den kan lære, at den for visse Handlinger

faar Bifald og Belønning af sin Herre, og for andre Handlinger Straf. Den kunde stjæle eller dræbe, men kunde dog ikke kaldes en Synder; eller den kunde vogte Ejendom og Liv, men vilde dog ikke blive kaldt dydig — fordi den er uvidende om sine Handlingers moralske Værd.

Gud kunde have skabt Mennesket uden denne Evne til at skelne mellem Ondt og Godt, eller kun med Evne til at skelne og gøre det Gode; men at have skabt det saaledes vilde være det samme som slet og ret at have skabt en levende Maskine og sandelig ikke et Billede af dets Skaber, hvad Sjælsevnerne angaar. Eller Han kunde — som Han og gjorde — have skabt Mennesket fuldkomment og med fri Vilje samt have værnet det mod Satans Fristelse. I saa Tilfælde vilde Menneskets Erfaring have været indskrænket til det Gode alene, og det vilde da stadig have været udsat for onde Indskydelser udefra eller for Begærlighed indefra, hvilket vilde have gjort den evige Fremtid usikker, og et Udbrud af Ulydighed og Uorden vilde altid have været en Mulighed; desuden vilde det Gode aldrig være blevet saa højt skattet, hvis dets Modsætning, det Onde, ikke havde været til.

Gud gjorde først sine Skabninger bekendt med det Gode, idet Han i Eden omgav dem dermed; og derefter gav Han dem, som en Straf for Ulydighed, en drøj Kundskab om det Onde. Efter at de var drevet ud af Eden og berøvet Samfundet med Gud, lod Han dem prøve Sygdom, Pine og Død, for at de for evig kunde kende det Onde og Syndens overvættes Syndighed.

Ved at sammenligne Resultaterne kom de til Erkendelse og ret Bedømmelse af begge. „Og Herren sagde: Se, Mennesket er blevet som en af os til at kende Godt og Ondt." (1 Mos. 3, 22.) I dette blev deres Efterkommere delagtige, paa det

nær, at disse først naar til Erkendelse af det Onde og ikke fuldt ud kan forstaa, hvad Godt er, før de kommer til at erfare det i Tusindaarsriget, dette som et Resultat af deres Genløsning ved Ham, der da vil være deres Dommer og Konge.

Den moralske Sans, eller Evnen til at skelne Ret fra Uret, og den Frihed til at bruge den, som Adam var i Besiddelse af, var vigtige Træk af hans Lighed med Gud. Loven om Ret og Uret var indskreven i selve hans Natur. Den var en Del af hans Natur, ligesom den er en Del af den guddommelige Natur. Men lad os ikke glemme, at dette Guds Billede eller denne Lighed, denne Natur, i hvilken Loven oprindelig var indskreven, har mistet meget af sit klare Omrids gennem Syndens udslettende og fornedrende Indflydelse; derfor er det ikke nu, hvad det var i det første Menneske. Evnen til at elske indbefatter Evnen til at hade; derfor kan vi forstaa, at Skaberen ikke kunde skabe Mennesket i sit eget Billede med Evne til at elske og handle Ret uden en tilsvarende Evne til at hade og gøre Uret. Denne Valgfrihed, som kaldes moralsk Handlefrihed eller fri Vilje, er en Del af Menneskets oprindelige Natur; og dette tillige med det fulde Maal af aandelige og moralske Evner gjorde det til et Billede af dets Skaber. Nu, efter seks Tusind Aars Fornedrelse, er saa meget af den oprindelige Lighed udslettet formedelst Synden, at vi ikke længere er frie, men i større eller mindre Grad bundne af Synden og dens Følger, saa at Synd nu er lettere og derfor behageligere for den faldne Slægt end Retfærdighed.

At Gud kunde have givet Adam et saa levende Indtryk af de mange onde Følger af Synden, at dette vilde have afskrækket ham fra den, kan vi ikke betvivle, men vi tror, at Gud forudsaa, at en virkelig Erfaring af det Onde vilde være den

sikreste og varigste Lærdom, og som Følge deraf den, der mest vilde gavne Mennesket i al Evighed; og af den Grund forhindrede Gud ikke, men tillod Mennesket at gøre sit Valg og at føle det Ondes Følger. Var Lejlighed til Synd aldrig bleven tilstedt, kunde Mennesket ikke have modstaaet den, og da vilde der hverken have været Dyd eller Fortjeneste ved at det handlede ret. Gud søger saadanne Tilbedere, som tilbeder Ham i Aand og i Sandhed. Han ønsker bevidst og villig Lydighed, hellere end ubevidst, mekanisk Tjeneste. Han havde allerede livløse, mekaniske Redskaber i Virksomhed, hvilke udrettede Hans Vilje, men Hans Hensigt var at skabe noget ædlere, en fornuftbegavet Skabning i sin egen Lighed, en Jordens Herre, hvis Troskab og Retfærdighed vilde være grundlagt paa en rigtig Opfattelse af Ret og Uret, Godt og Ondt.

Ret og Uret som Principer har altid eksisteret og maa altid eksistere; og alle fuldkomne, intelligente Skabninger i Guds Lighed maa have Frihed til at vælge det ene eller det andet, skønt kun det rette Princip for evig vil vedblive at være virksomt. Bibelen underretter os om, at naar det onde Princips Virksomhed er bleven tilladt længe nok til at opfylde Guds Hensigt, vil det for bestandig ophøre at virke, og at alle, som vedbliver at underkaste sig dets Herredømme, for bestandig skal ophøre at eksistere. (1 Kor. 15, 25. 26; Heb. 2, 14.) Kun ret Handlen og de, der handler ret, skal evig vedblive at være til.

Men Spørgsmaalet vender tilbage i en anden Form: Kunde ikke Mennesket være blevet gjort bekendt med det Onde paa anden Maade end gennem Erfaring? Der er fire Maader, paa hvilke Ting kan kendes, nemlig ved umiddelbar Erkendelse, ved Iagttagelse, ved Erfaring og ved Meddelelse, som modtages gennem paalidelige og sandfærdige Kilder. En umiddelbar Erkendelse vilde være en direkte Forstaaelse uden Tankearbejde eller Nødvendighed for Bevis. Saadan Kundskab tilhører alene Jehova, som er den evige Kilde til al Visdom og Sandhed, og som nødvendigvis og ifølge selve Tingenes Natur er alle sine Skabninger overlegen. Derfor kunde Menneskets Kundskab om Godt og Ondt ikke være umiddelbar. Menneskets Kundskab kunde være kommen ved Iagttagelse, men i saa Fald maatte der nødvendigvis have været en eller anden Fremstilling af det Onde, hvis Følger Mennesket kunde iagttage. Dette vilde indbefatte, at det Onde blev tilladt et eller andet Sted hos andre Væsener, og hvorfor da ikke ligesaa godt blandt Mennesker paa Jorden som blandt andre Væsener et andet Sted.

Hvorfor skulde ikke Mennesket være Eksemplet og opnaa sin Kundskab gennem Erfaring? Saaledes er det; Mennesket er ved at vinde en praktisk Erfaring og er tillige et Eksempel for andre, derved at det er gjort til et „Skuespil for Engle".

Adam havde allerede Kundskab om det Onde gennem Meddelelse, men det var utilstrækkeligt til at afholde ham fra at prøve Eksperimentet. Adam og Eva kendte Gud som deres Skaber og derfor som den, der havde Ret til at befale over dem og lede dem; og Gud havde sagt om det forbudte Træ: „Den Dag, du æder deraf, skal du døende dø." (Grundteksten.) De havde derfor en teoretisk Kundskab om det Onde, skønt de aldrig havde iagttaget eller erfaret dets Virkninger. Som Følge deraf paaskønnede de ikke sin Skabers kærlige Myndighed og Hans velvillige Lov, heller ikke de Farer, for hvilke Han derigennem tænkte at beskytte dem. De gav derfor efter for den Fristelse, som Gud i sin Visdom tillod, fordi Han forud kendte det gavnlige Udfald.

Ikke mange forstaar, hvor haard den Fristelse var, som vore første Forældre bukkede under for, heller ikke det Retfærdige i at knytte saa streng en Straf til noget, der for mange synes saa lille en Forseelse; men lidt Overvejelse vil gøre alt tydeligt. Bibelen fremstiller den enkle Beretning om, hvorledes Kvinden, den svagere, blev bedragen og faldt i Overtrædelse. Hendes Erfaring og Kendskab til Gud var endog mere begrænset end Adams, thi han blev skabt først, og Gud havde direkte talt til ham om Syndens Straf, før Eva blev skabt, og hun havde sandsynligvis faaet sin Underretning fra Adam. Da hun havde lyttet til Satans urigtige Fremstilling og taget af Frugten, forstod hun øjensynlig ikke Overtrædelsens Rækkevidde, skønt hun sandsynligvis havde en svag Anelse om, at der var noget, der ikke var i sin Orden. Men skønt hun blev forført, siger Paulus dog, at hun faldt i Overtrædelse, — skønt hun ikke var saa skyldig, som hvis hun havde syndet mod større Lys.

Men Adam, siges der os, blev ikke bedragen (1 Tim. 2, 14), derfor maa han have begaaet Overtrædelsen med en fuldere Forstaaelse af det Syndige deri og med Straffen for Øje; han vidste sikkert, at han maatte dø. Vi kan let indse, hvori den Fristelse bestod, som drev ham til saaledes at udsætte sig for den udtalte Straf. Naar vi husker paa, at de var fuldkomne Væsener, udrustede med Aandsevner, der var lig deres Skabers, kan vi forstaa, at Kærlighedens guddommelige Element i en særlig Grad var udviklet hos den fuldkomne Mand overfor hans elskede Ledsagerinde, den fuldkomne Kvinde. Idet Adam utvilsomt forstod Synden og frygtede Evas Død og derved sit eget Tab (og det uden Haab om Tilbagevinden, thi intet saadant Haab var givet), besluttede han i sin Fortvivlelse ikke at ville leve uden hende. Idet han agtede sit

eget Liv for ulykkeligt og værdiløst uden hendes Selskab, tog han forsætlig Del i hendes Ulydighedshandling for med hende at dele Dødsstraffen, som han sandsynligvis troede at hvile paa hende. Begge faldt „i Overtrædelse“, som Apostelen viser. (Rom. 5, 14; 1 Tim. 2, 14.) Men Adam og Eva var ét og ikke „to“; derfor fik Eva Del i den Dom, som hendes Handling hjalp til at bringe over Adam. — Rom. 5, 12. 17—19.

Gud forudsaa ikke alene, at Mennesket, efter at Han havde givet det Valgfrihed, vilde vælge Synden af Mangel paa **fuld** Forstaaelse af den og dens Virkninger, men Han saa ogsaa, at det, efter at have lært den at kende, alligevel vilde vælge den, fordi Synden vilde svække dets moralske Natur saa meget, at det Onde efterhaanden vilde blive mere velbehageligt og ønskeligt for det end det Gode. Dog besluttede Gud at **tillade det Onde**, fordi Han, med Midlet til Menneskets Befrielse fra det Ondes Følger i Beredskab, saa, at Resultatet vilde blive, at det gennem Erfaring blev ledet til en fuld Forstaaelse af „Syndens overvættes Syndighed“ og af Dydens uforlignelige Ypperlighed i Modsætning til den. Saaledes vilde Han lære det at ære og elske sin Skaber, som er al Godhedens Kilde og Ophavsmand, og for bestandig at sky det, som førte saa megen Pine og Elendighed med sig. Saaledes vil det endelige Resultat blive større Kærlighed til Gud og større Had til alt, hvad der er Hans Vilje imod, og følgelig vil det blive en stærk Befæstelse i evig Retfærdighed for alle dem, som kommer til at drage Nytte af de Lærdomme, Gud nu giver ved at tillade Synd og de dermed forbundne Onder. Dog bør man lægge Mærke til, hvor stor Forskel der er mellem den uomtvistelige Kendsgerning, at Gud har tilladt Synd, og den alvorlige Vildfarelse, som nogle er falden i, hvilke

beskylder Gud for at være Syndens Ophavsmand. Den sidste Anskuelse er baade gudsbespottelig og stridende mod de Kendsgerninger, der er fremstillede i Skriften. De, der falder i denne Vildfarelse, gør det i Almindelighed under et Forsøg paa at finde en anden Frelsesplan end den, Gud har tilvejebragt gennem Kristi Offer som vor Genløsningsbetaling. Dersom det lykkes dem at overtyde sig selv og andre om, at Gud er ansvarlig for al Synd, Ondskab og Forbrydelse, og at Mennesket som et uskyldigt Værktøj i Hans Hænder blev tvunget ind i Synd, da har de aabnet Vejen for den Teori, at der ikke behøvedes et Offer for Synder og heller ikke Naade i nogen Form, men ene og alene Retfærdighed. Dermed lægger de ogsaa Grunden til en anden Del af sin falske Teori, nemlig Universalisme, idet de hævder, at eftersom Gud er Aarsag til al Synd, Ugudelighed og Forbrydelse hos alle, vil Han ogsaa udvirke hele Menneskeslægtens Befrielse fra Synd og Død. Og idet de er kommen til den Slutning, at Gud vilde og foraarsagede Synden, og at ingen kunde modstaa Ham, hævder de ogsaa, at alle paa samme Maade vil være ude af Stand til at modstaa Ham, naar Han kommer til at ville Retfærdighed. Men i alle saadanne Slutninger tilsidesættes Menneskets ædleste Egenskab, nemlig Vilje- eller Valgfriheden, som er det mest slaaende Træk af dets Lighed med Skaberen, og Mennesket bliver efter denne Teori fornedret til en blot og bar Maskine, der kun virker i samme Forhold, som den bliver paavirket. Dersom dette var Tilfældet, vilde Mennesket i Stedet for at være Jordens Herre endog være ringere end Insekterne; thi de har uden Tvivl Vilje eller Evne til at vælge. Selv den lille Myre har faaet en Viljekraft, som Mennesket ikke kan ødelægge, skønt

det ved sin større Magt kan modvirke og krydse den.

Sandt nok, Gud har Magt til at tvinge Mennesket enten til Synd eller Retfærdighed, men Hans Ord erklærer, at Han ikke har noget saadant i Sinde. Han kunde ikke konsekvent tvinge Mennesket til Synd, af den Grund at „Han ikke kan fornegte sig selv“. En saadan Fremgangsmaade vilde være uoverensstemmende med Hans retfærdige Karakter og derfor umulig. Og Han søger kun Tilbedelse af saadanne, der tilbeder Ham i Aand og Sandhed. Af den Aarsag har Han givet Mennesket en fri Vilje, lig sin egen, og Han ønsker, at det skal vælge Retfærdighed. Den Tilladelse, Mennesket fik til at vælge for sig selv, ledte til dets Fald fra Guds Samfund, Gunst og Velsignelse — til Død. Ved sin Erfaring af Synd og Død lærer Mennesket i Praksis, hvad Gud tilbød at lære det teoretisk, uden at det behøvede at lære Synden og dens Følger at kende gennem Erfaringer. Det, at Gud forud vidste, hvad Mennesket vilde gøre, bliver ikke brugt som en Undskyldning for at fornedre det til et blot Maskinvæsen; tværtimod bliver det brugt til Menneskets Gavn. Thi uagtet Gud saa, hvilken Retning Mennesket vilde tage, naar det frit fik Lov at vælge selv, hindrede Han det dog ikke i at smage Synden og dens bitre Følger, men Han begyndte straks at tilvejebringe et Middel til dets Frelse fra den første Overtrædelse; dette Middel er en Genløser, en stor Frelser, som er i Stand til at frelse til det yderste alle, der vil vende tilbage til Gud gennem Ham. Derfor — for at Mennesket kan have en fri Vilje og dog drage Gavn af sit første Fejltrin, da det brugte den til Ulydighed mod Guds Vilje — har Gud ikke alene sørget for en Genløsning for alle, men ogsaa for, at Kundskab

om den saaledes tilbudte Lejlighed til Forligelse med Ham skal naa alle i Hans belejlige Tid. — 1 Tim. 2, 3—6.

Straffens Strenghed var ikke et Udslag af Had eller Ondskab fra Guds Side; den var det nødvendige og uundgaaelige Resultat af det Onde, som Gud saaledes tillod Mennesket at se og føle. Gud kan vedligeholde Liv, saa længe Han finder for godt, selv til Trods for det Ondes nedbrydende Magt; men det vilde være lige saa umuligt for Ham at vedligeholde et saadant Liv evigt, som det vilde være umuligt for Ham at lyve. Det vil sige, det er moralsk umuligt. Et saadant Liv kunde kun mere og mere blive en Kilde til Ulykke for sig selv og andre; derfor er Gud altfor god til at vedligeholde en Tilværelse, der er saa unyttig og skadelig for sig selv og andre, og naar Hans vedligeholdende Magt unddrages, vil Ødelæggelse, det Ondes naturlige Resultat, blive Følgen. Livet er en Gunst, en Guds Gave, og kun de Lydige vil faa Lov til at beholde den for evig.

Adams Efterkommere har ikke lidt nogen Uret ved ikke at faa en personlig Prøve hver især. Jehova var paa ingen Maade bunden til at give os Tilværelse; og efter at have givet os Tilværelse er Han ikke af nogen Retfærdighedslov tvungen til at vedligeholde vor Tilværelse evigt, ikke engang at tilstaa os en Prøve med Løfte om evigt Liv, hvis vi var lydige. Læg nøje Mærke til dette Punkt. Det nuværende Liv, som fra Vuggen til Graven kun er en Dødsproces, er, til Trods for alle dets Onder og Skuffelser, en Gave, en Gunst, selv om der ikke var noget Liv herefter. Det store Flertal ser saaledes paa det Undtagelserne (Selvmorderne) er forholdsvis faa; og med Hensyn til disse har vore Domstole gentagne Gange fundet, at de mangler Sindsligevægt, da de ellers ikke saaledes vilde afskære sig selv fra de nuværende Goder. Desuden viser det fuldkomne Menneskes, Adams, Adfærd, hvorledes hans Børn vilde have handlet under lignende Omstændigheder.

Mange har indsuget den fejlagtige Tanke, at Gud stillede vor Slægt paa Prøve for Liv med den Mulighed for Øje, at den kunde hjemfalde til evig Pine, uagtet der end ikke er hentydet til noget saadant i Fremstillingen af Straffen. Den Gunst eller Velsignelse, som Gud giver sine lydige Børn, er Liv — vedvarende Liv — frit for Pine, Sygdom og ethvert andet Element af Opløsning og Død. Adam fik denne Velsignelse i fuldt Maal, men blev advaret om, at han vilde blive frataget denne „Gave", dersom han undlod at vise Gud Lydighed: — „Paa den Dag du æder deraf, skal du døende dø." Han vidste intet om et Liv i Pine som Straffen for Synd. Evigt Liv er ingen Steder lovet andre end de Lydige. Liv er Guds Gave, og Død — det modsatte af Liv — er den Straf, Han foreskriver.

Der er ikke noget Sted i det gamle Testamente hentydet til evig Pine, og kun nogle faa Steder i det nye Testamente kan mistydes saaledes, at de synes at støtte denne Lære; og disse findes enten blandt Aabenbaringens Sindbilleder eller blandt Herrens Lignelser og dunkle Taler, som de Folk, der hørte dem, ikke forstod (Luk. 8, 10), og som synes at være kun lidet bedre forstaaede nu til Dags. „Syndens Sold er Død." (Rom. 6, 23.) „Den Sjæl, som synder, den skal dø." — Ezek. 18, 4.

Mange har ment at se Uretfærdighed hos Gud deri, at Han lod Adams Afkom blive delagtigt i hans Fordømmelse i Stedet for at give hver især en Prøve og en Mulighed for evigt Liv i Lighed med den, Adam fik. Men hvad vil saadanne sige,

naar det nu bliver vist dem, at **Verdens Lejlighed** og Prøve for Liv vil blive meget gunstigere, end Adams var, og det tilmed fordi Gud valgte den Plan at lade Adams Slægt dele hans Straf paa en naturlig Maade? Vi tror, dette er Tilfældet, og vil bestræbe os for at gøre dette klart.

Gud forsikrer os om, at ligesom Fordømmelsen kom over alle i Adam, saaledes har Han givet Slægten et nyt Hoved, en Fader eller Livgiver, i hvem alle kan overføres ved Tro; og at ligesom alle i Adam delte Dødens Forbandelse, saaledes vil alle i Kristus blive delagtige i Livets Velsignelse, idet de bliver retfærdiggjorte ved Troen paa Hans Blod. (Rom. 5, 12. 18. 19.) Saaledes set var Jesu, den Ubesmittedes, den Syndfries, Død overfor Gud en fuldstændig Betaling for Adams Synd. Ligesom ét Menneske havde syndet, og alle i ham havde delt hans Forbandelse, hans Straf, saaledes har Jesus, ved at betale denne ene Synders Straf, købt ikke alene Adam, men alle hans Efterkommere — alle Mennesker — som ved Arv fik Del i hans Svagheder og Synder og i Straffen for disse — Døden. Vor Herre, „Mennesket Kristus Jesus", selv ubesmittet, godkendt, og med en ligeledes ubesmittet og fuldkommen, men ufødt, Sæd eller Slægt i sig, gav alt, hvad Han havde af menneskeligt Liv og Ret, til en fuld Genløsningsbetaling for Adam og den Slægt eller Sæd, som var i ham, da han blev domfældt. Efter at Kristus saaledes fuldt ud har købt Adams og hans Slægts Liv, tilbyder Han nu at antage som sin Sæd, sine Børn, alle dem af Adams Slægt, som vil gaa ind paa Hans nye Pagts Betingelser og saaledes ved Tro komme ind i Hans Familie — Guds Familie — og faa evigt Liv. Saaledes vil Genløseren „se Sæd [saa mange af Adams Sæd, som vil modtage Sønnekaar paa Hans Betingelser] og leve længe [idet Faderen som Belønning for Hans Lydighed oprejste Ham til en højere Natur end den menneskelige]"; og alt paa den mest usandsynlige Maade, nemlig ved Opofrelse af Liv og Afkom. Saaledes staar der skrevet: „Ligesom alle i Adam dør, saaledes skal alle i Kristus levendegøres." — 1 Kor. 15, 22.

Den Skade, vi led ved Adams Fald (vi led ingen Uret), skal ved Guds Gunst mere end opvejes ved Naaden i Kristus; og alle vil før eller senere (i Guds „belejlige Tid") faa en fuld Lejlighed til at blive genoprettede til det samme Stade, som Adam stod paa, før han syndede. De, som ikke faar fuld Kundskab og ikke ved Tro nyder Guds Gunst i den nærværende Tid (og de udgør det store Flertal, Børn og Hedninger indbefattede), vil sikkert faa disse Privilegier i den næste Tidsalder eller den „tilkommende Verden", den Husholdning eller Tidsalder, som skal følge efter den nuværende. I det Øjemed skal „alle de i Gravene komme frem". Eftersom hver enkelt (enten i denne eller den næste Tidsalder) faar fuld Forstaaelse af den Genløsningsbetaling, som vor Herre Jesus gav, og af sine deraf følgende Privilegier, bliver han regnet for at være paa Prøve, ligesom Adam var; og atter vil Lydighed bringe evigt Liv og Ulydighed evig Død — den „anden Død". Fuldkommen Lydighed uden fuldkommen Evne til at yde den kræves dog ikke af nogen. Under den nye Pagt har Medlemmerne af Menigheden i Løbet af Evangeliealderen haft Kristi Retfærdighed tilregnet ved Tro til at veje op mod deres uundgaaelige Mangler formedelst Kødets Skrøbelighed; og den samme Naade vil virke overfor „hvo der vil" af Verden i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder. Ikke før fysisk Fuldkommenhed er opnaaet, hvilket vil blive alles Forrettighed før Tusindaarsri-

gets Slutning, vil absolut moralsk Fuldkommenhed blive ventet. Denne nye Prøve, Resultatet af Genløsningen og den nye Pagt, vil afvige fra Prøven i Eden derved, at i den vil den Enkeltes Handling kun have Indvirkning paa hans egen Fremtid.

Men vilde ikke dette være for anden Gang at give nogle af Slægten Lejlighed til at vinde evigt Liv? Vi svarer: Den første Lejlighed til at vinde evigt Liv forspildte Adam ved sin Ulydighed for sig selv og hele sin Slægt, som „endnu var i hans Lænder". Under den oprindelige Prøve „kom Fordømmelse over alle Mennesker", og Guds Plan var, at gennem Kristi Genløsningsoffer skulde Adam og alle, som mistede Livet ved hans Forseelse, faa Lejlighed til at vende tilbage til Gud gennem Tro paa Genløseren, efter at de havde smagt Syndens overvættes Syndighed og følt Tyngden af Syndens Straf. Dersom nogen vælger at kalde dette en „anden Lejlighed", saa lad ham det; det maa sikkert blive Adams anden Lejlighed, og i én Betydning i det mindste er det en saadan for hele den genløste Slægt, men det vil blive den første individuelle Lejlighed for hans Efterkommere, som allerede var under Dødens Fordømmelse, da de blev født. Vi kan kalde det, hvad vi vil, Kendsgerningerne er de samme; alle blev nemlig dømt til Døden paa Grund af Adams Ulydighed, og alle vil, (i dette eller i det næste Liv) faa en fuld Lejlighed til at vinde evigt Liv under den nye Pagts gunstige Betingelser. Dette er, som Englene erklærede, „gode Tidender om en stor Glæde, der skal være for alt Folket". Og, som Apostelen sagde, denne Guds Naade — at vor Herre Jesus „gav sig selv til en Genløsning for alle" — maa blive „vidnet" for alle „i den belejlige Tid". (Rom. 5, 17—19; 1 Tim. 2, 4—6.) Mennesker, ikke Gud, har indskrænket denne Mulighed for eller Lejlighed til at opnaa evigt Liv til Evangeliealderen. Gud siger os derimod, at Evangeliealderen kun er bestemt til Udvælgelsen af Menigheden, det kongelige Presteskab, gennem hvem alle andre i Løbet af en kommende Tidsalder vil blive bragt til en nøjagtig Kundskab om Sandheden og faa en fuld Lejlighed til at sikre sig evigt Liv under den nye Pagt.

Men hvad Fordel er der ved den fulgte Fremgangsmaade? Hvorfor ikke give alle Mennesker en personlig Mulighed for at opnaa Liv nu straks, uden den lange Omvej at prøve og fordømme alle i det ene Menneske, Adam, og retfærdiggøre og genoprette dem alle gennem Kristi Offer? Dersom det Onde maatte tillades paa Grund af Menneskets frie Vilje, hvorfor gennemføres dets Udryddelse da ved en saa ejendommelig og vidtløftig Fremgangsmaade? Hvorfor tillade saa megen Elendighed at vinde Indgang og komme over saa mange, der dog tilsidst vil faa Livets Gave som Guds lydige Børn?

Ja, dette er det Punkt, om hvilket Interessen drejer sig i denne Sag. Dersom Gud havde ordnet vor Slægts Forplantning anderledes, saa at Børnene ikke blev delagtige i Følgerne af Forældrenes Synder — Svagheder baade med Hensyn til Sind, Moral og Legeme —, og dersom Gud havde ordnet det saa, at alle skulde have en gunstig, paradisisk Tilstand, hvori deres Prøve skulde finde Sted, og at kun Overtrædere skulde fordømmes og „afskæres", hvor mange kunde man da formode vilde blive funden værdige under disse gunstige Tilstande og hvor mange uværdige til Liv?

Om man tager Adams Tilfælde som Maalestok (og han var sikkert i enhver Henseende et Mønster paa en fuldkommen Mand), maa man komme

til den Slutning, at ingen vilde være bleven funden fuldkommen lydig og værdig, fordi ingen vilde have været i Besiddelse af den klare Kundskab og Erfaring med Hensyn til Gud, som hos dem kunde have udviklet en fuld Tillid til Hans Love, der laa udenfor deres personlige Dømmekrafts Rækkevidde. Vi er forsikrede om, at det var Kristi Kendskab til Faderen, som satte Ham i Stand til at tro og lyde fuldt ud. (Es. 53, 11 — eng. Overs.) Men lad os antage, at en Fjerdedel vilde vinde Liv, eller lad os gaa endnu længere og antage, at Halvdelen blev funden værdig, og at den anden Halvdel vilde lide Syndens Straf, Døden. Hvad da? Lad os tænke os, at den ene Halvdel, de Lydige, aldrig havde erfaret eller været Vidne til Synd; vilde de da ikke for bestandig føle Nysgerrighed efter forbudte Ting og kun blive holdt tilbage af Frygt for Gud og for Straffen? Deres Tjeneste vilde ikke komme saaledes fra Hjertet, som hvis de kendte Godt og Ondt og derved havde en fuld Forstaaelse af Skaberens kærlige Hensigt med de Love, der styrer Hans egen saa vel som Hans Skabningers Handlemaade.

Lad os ogsaa tænke paa den Halvdel, som vilde gaa i Døden som et Resultat af sin egen forsætlige Synd. De vilde for bestandig være afskaarne fra Liv, og deres eneste Haab vilde være, at Gud i Kærlighed vilde komme dem i Hu som sine Skabninger, sine Hænders Værk, og tilvejebringe en anden Prøve for dem. Men hvorfor gøre det? Den eneste Grund derfor vilde være det Haab, at, dersom de blev vakt op igen og paany stillet paa Prøve, nogle af dem, paa Grund af sin større Erfaring, maaske vilde vælge Lydighed og leve.

Men selv om en saadan Plan var lige saa god, hvad Resultaterne angaar, som den, Gud har valgt,

vilde der dog være alvorlige Indvendinger imod den.

Hvor meget mere er det ikke ligt Guds Visdom at indskrænke Synden til visse Grænser, saaledes som Hans Plan gør. Selv vor begrænsede Forstand kan indse, hvor meget bedre det er kun at have én fuldkommen og upartisk Lov, som erklærer Syndens Sold at være Død — Tilintetgørelse — Afskærelse fra Liv. Det Onde, som Gud tillader, begrænser Han saaledes ved at gøre Foranstaltning for, at Kristi tusindaarige Regering fuldstændig skal udrydde det Onde og de forsætlige Overtrædere samt indføre en evig Retfærdighed, grundlagt paa fuldkomne Væsners fulde Kundskab og fuldkomne, frivillige Lydighed.

Men der er to andre Indvendinger mod den tænkte Plan først at prøve hver enkelt for sig. Én Genløser var tilstrækkelig i den Plan, Gud fulgte, fordi kun én havde syndet, og kun én var bleven fordømt. (Andre delte hans Fordømmelse.) Men dersom den første Prøve havde været en personlig Prøve, og dersom den ene Halvdel af Slægten havde syndet og Synderne var bleven fordømt hver for sig, vilde det have krævet et Genløsningsoffer for hver enkelt af de Dødsdømte. Ét uforspildt Liv kunde genløse ét forspildt Liv, men ikke flere. Det ene fuldkomne Menneske, „Mennesket Kristus Jesus", som genløste den faldne Adam (og det, vi tabte gennem ham), kunde ikke være blevet „en Genløsning [en tilsvarende Pris] for alle" under nogen andre Omstændigheder end dem, som Guds Plan bestemte.

Dersom vi antager, at det fulde Antal af menneskelige Væsner siden Adam udgør 100 Milliarder, og at kun Halvdelen af disse havde syndet, vilde alle de 50 Milliarder lydige og fuldkomne Menneskers Død være nødvendig som Løse-

penge (en tilsvarende Pris) for de 50 Milliarder Overtrædere; og ved den Plan vilde Døden saaledes ogsaa komme over alle. Og en saadan Plan vilde ikke medføre mindre Lidelse end den, der nu erfares.

Den anden Indvending mod en saadan Plan er, at den paa en sørgelig Maade vilde forstyrre Guds Planer med Hensyn til at udvælge og ophøje til den guddommelige Natur en „lille Hjord“, Kristi Legeme, en Skare, for hvilken Kristus er Herre og Hoved. Gud kunde ikke med Rette befale de 50 Milliarder lydige Sønner at give sine Rettigheder, Privilegier og Liv som Løsepenge for Synderne, thi ved Hans egen Lov vilde deres Lydighed have vundet dem Ret til evigt Liv. Hvis derfor disse fuldkomne Mennesker blev opfordrede til at blive sine faldne Brødres Genløsere, vilde Gud stille en eller anden særlig Belønning i Udsigt for dem, ligesom Han gjorde for vor Herre Jesus, saa at de, for den Glæde, der var sat for dem, kunde udstaa sine Brødres Straf. Og dersom den samme Belønning, som vor Herre Jesus fik, skulde gives dem, nemlig en ny Natur, den guddommelige, og den Forret at blive højt ophøjet over Engle og Fyrstendømmer og Magter og hvert Navn, som nævnes kan, næst efter Jehovas (Ef. 1, 20. 21), da vilde der blive et stort Antal paa det guddommelige Plan, hvad Guds Visdom øjensynlig ikke har bifaldet. Endvidere vilde disse 50 Milliarder under saadanne Omstændigheder alle have været ligestillede og ingen iblandt dem Høvding eller Hoved, medens den Plan, Gud har valgt, kun forlanger én Genløser, én højt ophøjet til den guddommelige Natur, og saa en „lille Hjord“ af dem, som Han genløste, og som „vandrer i Hans Fodspor“ i Lidelse og Selvfornegtelse for at blive delagtige i Hans Navn, Hans

Ære og Hans Herlighed, ligesom en Hustru er delagtig med sin Husbond.

De, som kan forstaa dette Træk af Guds Plan, nemlig at Han, ved at fordømme alle i én Repræsentant, aabnede Vejen for alles Genløsning og Genoprettelse ved én Genløser, vil deri finde Løsningen paa mange Vanskeligheder. De vil indse, at alles Fordømmelse i én var det modsatte af Skade; det var en stor Gunstbevisning for alle, naar det tages i Forbindelse med Guds Plan om at skaffe Retfærdiggørelse til Veje for alle gennem en andens Offer. Det Onde skal for evig være tilintetgjort, naar Guds Hensigt med dets Tilladelse er opfyldt, og naar Genløsningens velsignede Følger har strakt sig lige saa langt som Syndens Straf. Det er dog umuligt ret at paaskønne dette Træk af Guds Plan uden en fuld Erkendelse af Syndens Syndighed, den Strafs Karakter, hvilken Synden medførte — Døden —, Vigtigheden og Værdien af den Genløsning, som vor Herre Jesus gav, og de Enkeltes visse og fuldkomne Genoprettelse til gunstige Tilstande, Tilstande, under hvilke de vil faa en fuld og rigelig Prøve, før de dømmes værdige enten til Belønningen (evigt Liv) eller til Straffen (evig Død).

Med Blikket paa den store Genløsningsplan og den deraf følgende „Genoprettelse af alle Ting“ gennem Kristus kan vi se, at der ved Tilladelsen af det Onde fremkommer Velsignelser, som sandsynligvis ikke kunde være naaet paa anden Maade.

Ikke alene vil Mennesker i al Evighed have Gavn af de indvundne Erfaringer, men ogsaa Englene, derved at de iagttager Menneskenes Erfaringer; og desuden vil de alle faa videre Nytte af Kendskabet til Guds Karakter, som den er aabenbaret i Hans Plan. Naar Hans Plan helt er fuldført, vil alle være i Stand til klart at læse Hans

Visdom, Retfærdighed, Kærlighed og Magt deri. De vil se den Retfærdighed, som ikke kunde bryde den guddommelige Forordning eller frelse den retfærdig domfældte Slægt uden en fuld Udslettelse af deres Straf ved en villig Genløser. De vil se den Kærlighed, som tilvejebragte dette ædle Offer, og som højt ophøjede Genløseren til Guds egen højre Haand og derved gav Ham Magt og Myndighed til at genoprette dem til Liv, hvilke Han havde købt med sit dyrebare Blod. De vil ogsaa se den Magt og Visdom, som var i Stand til at bringe en herlig Lod til Veje for Hans Skabninger og at styre det saa, at alle modstridende Indflydelser enten blev frivillige eller ufrivillige Redskaber til Hans store Planers Fremme og endelige Fuldførelse. Dersom det Onde ikke var blevet tilladt og saaledes af Guds Forsyn holdt indenfor visse Grænser, kan vi ikke indse, hvorledes disse Resultater kunde være bleven opnaaede. Dette, for en Tid at tillade det Onde iblandt Mennesker, aabenbarer saaledes en vidtskuende Visdom, som omfattede alle de medfølgende Omstændigheder, udtænkte Lægemidlet og afmærkede det endelige Resultat, der skulde naaes ved Hans Magt og Naade.

Under Evangelie-Husholdningen er der tillige bleven gjort Brug af Synden og dens medfølgende Onder til Menighedens Opdragelse og Forberedelse. Var Synden ikke bleven tilladt, vilde vor Herres Jesu og Hans Menigheds Offer, hvis Belønning er den guddommelige Natur, have været umuligt.

Det synes at være klart, at væsentlig den samme Guds Lov, som nu er givet Menneskeslægten, og hvis Løn for Lydighed er Liv og for Ulydighed Død, tilsidst maa styre alle Guds intelligente Skabninger; og som vor Herre Jesus erklærede, er den Lov kortelig indbefattet i det ene Ord: Kærlighed. „Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, hele din Sjæl, hele din Styrke og hele dit Sind, og din Næste som dig selv." (Luk. 10, 27.) Tilsidst, naar Guds Formaal er blevet opfyldt, vil den guddommelige Karakters Herlighed blive aabenbar for alle Hans intelligente Skabninger, og den midlertidige Tilladelse af det Onde vil af alle sees at have været et vist Træk i den guddommelige Politik. Nu kan dette kun sees ved Troens Øje, som ser fremad gennem Guds Ord til de Ting, der er omtalt af alle de hellige Profeter fra fordums Tid — alle Tings Genoprettelse.

Eftertid.

Storm eller Stille: alt fra Gud,
Fred eller Fare, Godt og Galt,
Sygdom og Sundhed, Sol og Slud,
som Gud ser bedst, tilskikkes alt.
Ved Domme, man tidt misforstaar,
ad Veje, som vi ikke ser,
Han varigt Godt af Onder faar,
og Fryd det sikre Udfald blir.
Skønt Retten gaar med Kraft sin Gang,
gror Tro og Haab ved Kærlighed.
Blir Tugtens Tid end Verden lang,
bag efter gi'r Han Fred.

Naar stærke Vindes grumme Magt
fuldbyrder Herrens strenge Bud,
og Mandens Kraft i Baand er lagt
af Stormen, mens den raser ud,
lad hver, som elsker, end Ham tro
langs hele Vejen, bugtet, mørk,
Hans Vilje lyde, den gi'r Ro
og leder os i Nattens Ørk.
Hans ømme Omsorg stille nyd,
mens Han Uvejret maner ned
og frem af Angsten bringer Fryd, —
en Eftertid af Fred.

Sku op, o Jord! Ej Stormen naar
ud over Grænsen, Gud har sat.
Dens Værk fuldendt, — forbi den gaar;
glem da i Glæden Kvidens Nat.
Hvor Sorgens Plovskær gennembrød,
dér dine Blomster smukkest gror;
thi Gud paany dig Liv indgød:
Hvad øde var, skal staa i Flor.
Haab du paa Ham; Hans Plan vil ske,
vil gi' dig Sej'r og Rolighed.
Frygt ej, thi du skal sikkert se
Hans Eftertid af Fred.

OTTENDE KAPITEL.

DOMMENS DAG.

Den almindelige Mening om Dommedag. — Stemmer den med Skriften? — Udtrykkene Dom og Dag forklarede. — Adskillige Domsdage omtalte i Skriften. — Den første Domsdag og dens Udfald. — En anden fastsat. — Dommeren. — Den kommende Doms Karakter. — Lighed og Ulighed mellem den første og den anden Dom. — Verdens nuværende Tilregnelighed. — To mellemliggende Domme og deres Formaal. — Vidt forskellige Meninger om den kommende Dom. — Hvorledes Profeter og Apostler saa paa den.

„HAN [Gud] har fastsat en Dag, paa hvilken Han vil dømme Jorderiget med Retfærdighed ved en Mand, som Han dertil har beskikket" — „Jesus Kristus, den Retfærdige." „Thi Faderen dømmer ingen, men har overgivet Sønnen al Dom." — Ap. G. 17, 31; 1 Joh. 2, 1; Joh. 5, 22.

Der hersker en meget svævende og ubestemt Forestilling om Dommens Dag. Den almindelige Anskuelse er, at Kristus vil komme til Jorden, siddende paa en stor hvid Trone, og at Han vil stævne baade Hellige og Syndere i Rad og Række frem for sig, for at de kan blive dømte midt under store Naturomvæltninger — Jordskælv, aabnende Grave, revnende Klipper og faldende Bjerge; at de skælvende Syndere vil blive ført frem fra den evige Pines Dybder for at høre sine Synder blive opregnede, kun for atter at blive sendt tilbage til en

evig og ubarmhjertig Dom, og at de Hellige vil blive bragte ned fra Himlen for at være Vidne til de Fordømtes Elendighed og Fortvivlelse, atter høre Afgørelsen for sit eget Vedkommende og saa vende tilbage til Himlen igen. Ifølge den herskende Synsmaade faar alle sin Dom og Løn ved Døden; og denne anden Dom, som til Forskel fra den første sædvanligvis kaldes den almindelige Dom, er blot en Gentagelse af den første Dom, men uden noget tænkeligt Formaal, eftersom man paastaar, at en endelig og uforanderlig Afgørelse finder Sted ved Døden.

Hele den Tid, man tænker sig at være bestemt til dette uhyre Arbejde at dømme Milliarder, er en Dag paa 24 Timer. Et Foredrag, der for nylig blev holdt i Brooklyn-Tabernaklet, gav Udtryk for den almindelige Opfattelse angaaende denne Sag. Det gik ud paa at give en udførlig Beskrivelse af Arbejdet paa Dommens Dag og fremstillede det som fuldført i Løbet af 24 Timer.

Dette er en meget umoden Opfattelse og helt uoverensstemmende med Guds Ord. Den er fremkommen ved en altfor bogstavelig Fortolkning af Herrens Lignelse om Faarene og Bukkene. (Matt. 23, 31—46.) Den er et Eksempel paa det Urimelige i at forsøge paa at paatvinge billedligt Sprog en bogstavelig Udtydning. En Lignelse er aldrig en nøjagtig Fremstilling, men blot en Belysning af en Sandhed ved noget, der i mange Henseender er den lig. Dersom denne Lignelse var en bogstavelig Fremstilling af den Maade, paa hvilken Dommen vil gaa for sig, vilde den gælde virkelige Faar og Bukke, ganske som der staar, og slet ikke Menneskeslægten. Men lad os nu betragte en mere bibelsk saa vel som mere fornuftig Opfattelse af Arbejdet paa og Resultatet af den store Domsdag, som Gud har fastsat, med hvilken Opfattelse alle

Lignelser og Forbilleder bør stemme overens og virkelig gør det.

Udtrykket D o m betegner mere end ret og slet Domfældelse. Det indbefatter Tanken om en Prøve saa vel som en Afgørelse grundet paa denne Prøve. Og dette er ikke alene sandt om vort Ord Dom, men ogsaa om det græske Ord, som det gengiver.

Udtrykket D a g betegner i Virkeligheden baade i Skriften og i almindelig Sprogbrug et hvilket som helst begrænset eller særskilt Tidsrum, skønt det som oftest bruges til at betegne en Tid af 12 eller 24 Timer. Vi taler for Eksempel om Noas Dag(e), Luthers Dag(e) etc.; og i Bibelen er hele Skabelsestiden kaldt „den Dag, da Jehova gjorde Jord og Himmel“ (1 Mos. 2, 4) — en lang, bestemt Tidsperiode. Vi læser ogsaa om „Fristelsens Dag i Ørkenen“ — 40 Aar (Heb. 3, 8. 9), „Frelsens Dag“ (2 Kor. 6, 2), ogsaa „Hævnens Dag“, „Vredens Dag“ og „Trængselens Dag“ — Udtryk, der hentyder til et Tidsrum af 40 Aar i Slutningen af den jødiske Tidsalder og til en lignende Trængselsperiode i Slutningen af Evangeliealderen. Atter læser vi om „Kristi Dag“, „Dommens Dag“ og „Hans Dag“ — Udtryk der er anvendelige paa Tusindaarsrigets Tidsalder, i hvilken Messias vil regere og dømme Verden med Retfærdighed, og i hvilken Han tilsteder Prøve saa vel som afsiger Dom. Og om den Tidsperiode er der skrevet: „Han skal dømme Verden med Retfærdighed“ og „paa sin Dag“ (eng. Overs.) vise, hvem der er den Salige og alene Mægtige, Kongers Konge og Herrers Herre. (Ap. G. 17, 31; 1 Tim. 6, 1 5.) Hvorfor nogle skulde tænke sig, at denne Dommens Dag kun er paa 12 eller 24 Timer, medens de samtidig indrømmer, at Ordet D a g i andre lignende Tilfælde har en mere omfattende Betydning, er ganske ufatteligt, medmindre man antager, at de er bleven paavirkede af

Overleveringen uden tilbørlig Bevisgrund eller Undersøgelse.

De, som omhyggelig vil raadføre sig med en fuldstændig Bibelordbog med Hensyn til Dommens Dag og give Agt paa Arten og Mængden af det Arbejde, der skal udføres indenfor det Tidsrum, vil snart indse det taabelige i den almindelige Opfattelse og forstaa Nødvendigheden af at give Udtrykket Dag dets mere omfattende Betydning.

Medens Skriften taler om en stor Doms- eller Prøvedag, som endnu er fremtidig, og viser, at den store Del af Menneskeslægten skal have sin fuldstændige Prøve og endelige Dom paa den Dag, lærer den ogsaa, at der har været andre Domsdage, i Løbet af hvilke visse udvalgte Klasser har været paa Prøve.

Den første store Dom (Prøve og Afgørelse) fandt Sted i Begyndelsen, i Eden, da hele Menneskeslægten, repræsenteret i sit Hoved, Adam, stod paa Prøve for Gud. Resultatet af den Prøve var Kendelsen: skyldig, ulydig, uværdig til Liv; og den tilkendte Straf var Død — „døende skal du dø". (1 Mos. 2, 17. Eng. Bibel, Margen.) Og saaledes dør alle i Adam. Denne Prøvetid i Eden var Verdens første Domsdag, og Dommerens (Jehovas) Afgørelse har lige siden staaet ved Magt.

„Guds Vrede er aabenbaret fra Himlen over al Uretfærdighed." Den kan sees ved enhver Begravelse. Hver Grav er et Vidne derom. Den føles i vore Smerter og Piner, hvilke alle er Resultater af den første Prøve og Dom — Guds retfærdige Dom, at vi er uværdige til Liv og til de Velsignelser, der oprindelig var tilvejebragte for Mennesket, da det var lydigt og i Guds Lignelse. Men Menneskeslægten er bleven genløst fra den første Prøves Dom ved det ene Offer for alle, som den store Genløser gav. Alle er genløste fra Graven og Døden — Tilintetgørelsen — som paa Grund af denne Genløsning ikke længere er at anse som fuldstændig, evig Død, men snarere som en midlertidig Søvn; thi paa Tusindaarsrigets Morgen vil alle blive vækkede af den store Livgiver, som genløste alle. Kun Menigheden, de Troende i Kristus, er i nogen Forstand befriet eller „undflyet" fra denne oprindelige Dom og Straf; og denne deres Befrielse er endnu ikke virkelig, men kun regnet saaledes ved Tro. Vi er kun „frelste i Haabet". Vor virkelige Befrielse fra denne Dødsstraf (som vi har paadraget os i Adam og undflyet i Kristus) vil ikke blive fuldt ud erfaret før paa Opstandelsens Morgen, da vi skal mættes ved at vaagne op i vor Genløsers Lighed. Men den Kendsgerning, at vi, som er kommen til Kundskab om Guds naaderige Plan i Kristus, „har undflyet den Fordærvelse, som [endnu] er i Verden", er langt fra at bevise, at der for andre ikke findes noget Haab om fremtidig Befrielse, men beviser snarere det modsatte; thi vi er en Førstegrøde af Guds Skabninger. Vor Udfrielse fra Døden i Adam til Livet i Kristus er kun en Forsmag paa Befrielsen af alle, som ønsker at blive frigjorte fra Forkrænkelighedens Trældom (Døden) til den Livets Frihed, der vil blive alle deres Del, hvem Gud vil anerkende som Sønner. Alle, som vil, kan blive udfriede fra Død til Liv uden Hensyn til de Naturforskelle, som Gud har tilvejebragt for sine Sønner paa forskellige Tilværelsesplan. Evangeliealderen er Prøvedagen for Liv eller Død for dem, der er kaldte til den guddommelige Natur.

Men Gud har fastsat en Dag, paa hvilken Han vil dømme Verden. Hvorledes kan dette være? Har Gud skiftet Sind? Er Han kommen til den Slutning, at Hans Afgørelse ved Adams Prøve og alles Domfældelse i ham var uretfærdig, altfor

streng, saa at Han nu beslutter at dømme Verden som enkelte Individer? Nej; dersom det var Tilfældet, vilde vi ikke have mere Sikkerhed for en retfærdig Afgørelse i en fremtidig Prøve end i den første. Det er ikke saa, at Gud betragter sin Afgørelse i den første Dom som uretfærdig, men Han har tilvejebragt en Genløsning fra den første Doms Straf, for at Han kan tilstaa hele Slægten en anden Dom (Prøve) under gunstigere Betingelser — idet alle da har Erfaring af Synden og dens Følger. Gud har ikke ændret en Tøddel i sin oprindelige Bestemmelse, som Han fattede, før Verdens Begyndelse. Han underretter os udtrykkelig om, at Han ikke forandres, og at Han ikke paa nogen Maade vil lade den Skyldige gaa fri. Han vil kræve den fulde Straf, som Han retfærdigvis bestemte. Og denne Straf er bleven fuldt ud betalt af den Genløser eller Stedfortræder, Gud selv skaffede til Veje — Jesus Kristus, som „ved Guds Naade [Gunst] smagte Døden for alle". Efter at Herren har købt Adam og hans Slægt med sit eget Liv, kan Han nu paa lovlig, retfærdig Vis give alle et nyt Tilbud om Liv. Og dette Tilbud til alle er kaldt den nye Pagt, beseglet, stadfæstet eller gjort virksom ved Hans Død. — Rom. 14, 9; Joh. 5, 22; Heb. 10, 16; 13, 20. 21.

Vi er endvidere underrettede om, at naar Gud giver Verden denne personlige Prøve, vil det blive under Kristus som Dommer, hvem Jehova saaledes vil hædre paa Grund af Hans Lydighed lige til Døden for vor Genløsnings Skyld. Gud har højt ophøjet Ham, endog til den guddommelige Natur, for at Han kan være en Fyrste og en Frelser (Ap. G. 5, 31), være i Stand til at oprejse fra Døden og tilstaa alle dem en Dom, hvilke Han købte med sit eget dyrebare Blod. Gud har overgivet Sønnen al Dom og givet Ham al Magt i Himlen og paa Jorden. — Joh. 5, 22.

Det er altsaa den højt ophøjede, herliggjorte Jesus, som elskede Verden saa, at Han gav sit Liv som dens Genløsningspris, der skal være Verdens Dommer i dens forjættede fremtidige Prøve. Og det er Jehova selv, som har udvalgt Ham til det Embede netop i den Hensigt. Eftersom dette er Skriftens tydelige Udtalelser, er der intet at nære Rædsel for; tværtimod er der stor Grund for alle til at glæde sig ved at se fremad til Dommens Dag. Dommerens Karakter er tilstrækkelig Sikkerhed for, at Dommen vil blive retfærdig og barmhjertig og med tilbørlig Hensyntagen til alles Skrøbeligheder, indtil de Villige og Lydige er bragte tilbage til den oprindelige Fuldkommenhed, som gik tabt i Eden.

En Dommer var i gamle Dage en saadan, som udøvede Retfærdighed og befriede de Undertrykte. Læg for Eksempel Mærke til, hvorledes Israel, naar det led Undertrykkelse af sine Fiender paa Grund af Overtrædelse imod Herren, Tid efter anden blev udfriet og velsignet ved at der oprejstes Dommere. Vi læser saaledes: „Da Israels Børn raabte til Herren, oprejste Han en **Frelser**...Otniel. Og Herrens Aand kom over ham, og han **dømte** Israel og drog ud i Krig, og hans Haand var stærk, og Landet havde Ro i 40 Aar." (Dom. 3, 9—11.) Saaledes ogsaa med Verden: skønt den længe har været under Modstanderens, Satans, Magt og Undertrykkelse, vil dog Han, der betalte for alle Synder med sit dyrebare Blod, om kort Tid tage sin store Magt og regere. Han vil **befri** og **dømme** dem, som Han elskede saa højt, at Han genløste dem.

Hermed stemmer alle de profetiske Udsagn. Der staar skrevet: „Han skal dømme Verden med

Retfærdighed og Folkene med Retvished." — Ps. 98, 9.

Denne kommende Dom vil komme til at hvile paa nøjagtig de samme Principer som den første. Den samme Lydighedslov vil blive opstillet med den samme Belønning, Liv, og den samme Straf, Død. Og ligesom den første Prøve havde en Begyndelse, skred frem og endte med en Domsafsigelse, saaledes ogsaa med den anden; og Dommen vil blive Liv for de Retfærdige og Død for de Uretfærdige. Den anden Prøve vil blive mere gunstig end den første, paa Grund af den Erfaring, der er indvunden ved Resultaterne af den første Prøve. Ulig den første Prøve vil den anden blive saaledes, at hvert Menneske vil blive sat paa Prøve for sig selv alene og ikke for andre. Ingen vil da dø paa Grund af Adams Synd eller paa Grund af nedarvede Ufuldkommenheder. Det skal ikke mere kunne siges: „Fædrene aad sure Druer, og Børnenes Tænder blev ømme; men den, som æder sure Druer, hans Tænder skal blive ømme." „Den Sjæl, som synder, den skal dø." (Jer. 31, 29. 30; Ezek. 18, 4.) Og det vil gælde for Verden da, hvad der gælder for Menigheden nu, at man ikke vil blive dømt efter det, man ikke har, men efter det, man har. (2 Kor. 8, 12.) Under Kristi Regering vil Menneskeslægten blive gradvis opdraget, oplyst og optugtet, indtil den naar Fuldkommenhed. Og naar den har opnaaet Fuldkommenhed, vil der blive krævet fuldkommen Harmoni med Gud, og enhver, som da ikke viser fuldkommen Lydighed mod Gud, vil blive afskaaren, blive dømt uværdig til Liv. Den Synd, som bragte Slægten Døden gennem Adam, var kun én Ulydighedshandling, men ved den Handling faldt han fra sin Fuldkommenhed. Gud havde Ret til at forlange fuldkommen Lydighed af ham, eftersom han var skabt fuldkommen; og Han vil forlange det samme af alle Mennesker, naar det store Værk med at genoprette dem er fuldført. Der vil ikke blive tilstaaet nogen evigt Liv, som da i ringeste Grad er mindre end fuldkommen. At komme til kort med Hensyn til Fuldkommenhed da vil være at synde med Vilje imod fuldt Lys og fuldkommen Evne.

Alle, der synder med Vilje imod fuldt Lys og med fuldkommen Evne til at lyde, vil omkomme i den anden Død. Og skulde nogen i den Prøvens Tidsalder, i Glansen af dens fulde Lys, foragte de tilbudte Naadegaver og ingen Fremskridt gøre henimod Fuldkommenhed i hundrede Aar, vil han blive regnet uværdig til Liv og vil blive „afskaaren", skønt han, naar han er hundrede Aar, endnu vil være i en forholdsvis ung Alder. Der staar skrevet saaledes om den Dag: „En ung Mand skal den være, som dør hundrede Aar gammel, og hundrede Aar gammel skal den Synder være, som forbandes." (Es. 65, 20.) Alle maa saaledes faa i det mindste ét Hundrede Aars Prøve, og om de ikke er saa genstridige, at de negter at gøre Fremskridt, vil deres Prøve vedvare hele Kristi Dag og først naa sit Endepunkt ved dens Slutning.

Slutningen af Verdens kommende Dom er klart fremstillet i Lignelsen om Faarene og Bukkene (Matt. 25, 31—46), i Aab. 20, 15 og i 1 Kor. 15, 25. Disse og andre Skriftsteder viser, at ved dens Slutning vil de to Klasser — de Lydige, der er i Harmoni med baade Bogstaven og Aanden i Guds Lov, og de Ulydige, der er ude af Harmoni dermed — være bleven fuldstændig adskilte. De Lydige gaar ind til evigt Liv, og de andre sendes tilbage til Døden, Livets Udslukkelse (den „anden Død"), den samme Kendelse som i den første Dom, fra hvilken de regnedes som udfriede ved Kristus, der ved sin Død, hvorved Han betalte

Genløsningsprisen for dem, sikrede sig Retten til at befri dem. Dette vil blive deres anden Død. Der vil ikke blive givet nogen Genløsning for dem, og der vil ikke blive nogen Udfrielse eller Opstandelse for dem, fordi deres Synd er forsætlig og personlig, begaaet mod fuldt Lys og fuld Anledning under en højst gunstig, personlig Prøve.

Vi ønsker ikke, at nogen skal tro, at vi tilsidesætter Verdens nuværende Ansvarlighed; thi ethvert Menneske har Ansvar efter det Maal af Lys, det ejer, enten dette Maal er stort eller lille, enten det er Naturens Lys eller Aabenbaringens. „Herrens Øjne er alle Steder, de ser efter Onde og Gode", og „enhver Gerning skal Gud føre frem for Dommen over alt, hvad der er skjult, være sig Godt eller Ondt". (Ord. 15, 3; Præd. 12, 14.) De gode og de onde Gerninger i den nuværende Tid vil faa en retfærdig Gengældelse enten nu eller herefter. „Nogle Menneskers Synder er aabenbare og gaar forud for dem til Dom, men hos nogle følger de efter." (1 Tim. 5, 24.) Ingen andre end Herrens begunstigede „lille Hjord" har endnu tilstrækkeligt Lys til at kunne paadrage sig den endelige Straf, den anden Død. Her berører vi kun lige Spørgsmaalet om Verdens nuværende Tilregnelighed og venter med Enkelthederne til en senere Overvejelse.

Et Tidsrum af omtrent seks Tusind Aar ligger imellem Verdens første og anden Domsdag, og i Løbet af denne lange Tid har Gud udvalgt to særlige Klasser fra Menneskene og paa en særlig Maade prøvet, opdraget og optugtet dem til at være Hans hædrede Redskaber paa Verdens Domsdag.

Disse to Klasser er af Paulus (Heb. 3, 5. 6.) kaldt henholdsvis Sønnernes Hus og Tjenernes Hus. Det første bestaar af de Sejervindere, der bliver prøvede og funden tro i Løbet af den kristne Husholdning, og det sidste bestaar af de trofaste Sejervindere, som levede før den kristne Husholdning. De to Tidsperioder, i Løbet af hvilke disse to forskellige Skarer er bleven kaldte, prøvede og udvalgte, var to særskilte Domsdage, ikke for Verden, men for disse to særegne Klasser. De, som med Held bestaar den Prøve, som disse to Klasser er sat paa, kommer ikke til Dommen sammen med Verden, men vil indgaa til sin Belønning, naar Verden kommer til Dom. De vil blive Guds Redskaber til at velsigne Verden — til at give Menneskene den Oplysning og Opdragelse, der er nødvendig til deres endelige Prøve og Dom. „Ved I ikke, at de Hellige skal dømme Verden?" — 1 Kor. 6, 2.

Disse forud dømte Klasser var, ligesom den øvrige Menneskeslægt, en Gang under den adamitiske Fordømmelse, men blev ved Tro delagtige i Kristi Døds Fortjeneste. Efter først at være bleven retfærdiggjorte ved Tro paa Genløsningen og efter at have opfyldt de medfølgende Betingelser for sit Kald bliver de agtede værdige til at ophøjes til Hæders- og Myndighedsstillinger.

Begge disse Klassers Prøve eller Dom har været meget strengere end Verdens Prøve vil blive paa dens Domsdag; thi disse har maattet modstaa Satan, denne Verdens Fyrste, med al hans Ondskab og Besnærelse. Paa Verdens Domsdag vil derimod Kristus være den Regerende og Satan bunden, for at han ikke skal forføre Folkene. (Aab. 20, 3.) Disse har lidt Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld, medens Mennesker da vil blive belønnede for Retfærdighed og kun straffede for Uretfærdighed. Disse har haft store Snublestene og Snarer paa Vejen, hvilke vil blive fjernede, naar Verden skal stilles paa Prøve. Men eftersom disse

to særskilte Skarers Prøve har været meget sværere end Verdens Prøve vil blive, vil Belønningerne i Forhold dertil ogsaa blive større.

Ved Satans, den store Bedragers, falske Fremstillinger er Verden og Navnkirken bleven berøvede de herlige Forsikringer om den kommende Tids retfærdige Dom. De ved, at Bibelen taler om en kommende Domsdag, men de ser fremad mod den med Frygt og Rædsel; og paa Grund af denne Frygt er der for dem ikke nogen mere uvelkommen Tidende, end at Herrens Dag er nær. De jager den langt bort fra sine Tanker og ønsker ikke engang at høre Tale om den. De har ingen Forestilling om den Velsignelse, der er i Beredskab for dem under Hans herlige Regering, hvem Gud har bestemt til at dømme Verden med Retfærdighed. Blandt de største af alle de forblindende Indflydelser, som Satan har opfundet for at holde Mennesker i Uvidenhed om Sandheden vedrørende Dommens Dag, har de Vildfarelser været, som har sneget sig ind i de forskellige Sekters Trosbekendelser og Sangbøger. Mange er kommen til at anse disse Vildfarelser for at have større Værd end Guds Ord.

Hvor helt anderledes saa ikke Profeterne og Apostlerne paa denne forjættede Domsdag! Lyt til Davids jublende Profeti. (1 Krøn. 16, 31—34.) Han siger:

„Himlen glæde sig, og Jorden fryde sig, og man skal sige iblandt Hedningerne: Jehova er bleven Konge. Havet bruse og dets Fylde, Marken fryde sig og alt, hvad der er paa den! Da jubler Træerne i Skoven for Jehovas Aasyn; **thi Han kommer for at dømme Jorden.** Lover Jehova, thi Han er god, Hans Miskundhed varer evindelig.“

Til den samme Dag peger ogsaa Paulus hen og forsikrer, at det er efter den, hele Skabningen sukker, ventende paa, at den store Dommer skal befri og velsigne Verden saa vel som ophøje og herliggøre Menigheden. — Rom. 8, 21. 22.

NIENDE KAPITEL.

GENLØSNING OG GENOPRETTELSE.

Genoprettelsen sikret ved Genløsningen. — Ikke evigt Liv men en Prøve derfor, blev sikret ved Genløsningen. — Prøvens Vilkaar og Fordele. — Kristi Offer nødvendigt. — Hvorledes Slægten kunde blive og blev frikøbt ved éns Død. — Tro og Gerninger nødvendige. — Lønnen for forsætlig Synd sikker. — Vil der blive Plads paa Jorden til de opstandne Millioner? — Genoprettelse kontra Evolution.

Af Grundtrækkene i Guds aabenbarede Plan, saa langt som de her er bleven tegnede, fremgaar det klart, at Hans Bestemmelse med Menneskeslægten er at genoprette den til den Fuldkommenhed og Herlighed, der gik tabt i Eden. Det stærkeste og mest afgørende Bevis herfor indsees meget klart, naar Genløsningens Udstrækning og Natur tilfulde fattes. Den af Apostlerne og Profeterne forud forkyndte Genoprettelse maa komme som en retfærdig og logisk Følge af Genløsningen. Overensstemmende med Guds Foranstaltning i Tilvejebringelsen af en Genløsning maa alle Mennesker, som ikke modstaar den store Befriers frelsende Magt, blive udfriede fra den oprindelige Straf, „Forgængelighedens Trældom“, Døden; ellers gælder Genløsningen ikke for alle.

De Slutninger, Paulus udleder angaaende Emnet, er klare og overbevisende. Han siger (Rom. 14, 9): „Thi derfor døde Kristus og blev levende

igen, for at Han skulde være Herre [Hersker, Styrer] baade over Døde og Levende.“ Det vil sige, Hensigten med Jesu Død og Opstandelse var ikke blot den, at Han skulde herske over, velsigne og genoprette de Levende af Menneskeslægten, men ogsaa at Han skulde faa fuld Myndighed eller Raadighed over de Døde og saaledes sikre Levende saa vel som Døde de velsignede Frugter af Hans Genløsningsoffer.*) Han „gav sig selv til en Genløsning [en tilsvarende Pris] for alle“, for at Han kunde velsigne alle og give hvert Menneske en personlig Prøve for Liv. At paastaa, at Han gav sig selv til en „Genløsning for alle“, og dog paastaa, at kun et lille Faatal af de Genløste nogensinde vil faa Gavn deraf, er taabeligt; thi det vilde indbefatte, enten at Gud modtog Genløsningsbetalingen og derpaa uretfærdig negtede at give de Genløste fri, eller ogsaa at Herren, efter at have genløst alle, enten var ude af Stand eller uvillig til at føre den oprindelige gode Hensigt igennem. Den guddommelige Plans Uforanderlighed saa vel som den guddommelige Retfærdigheds og Kærligheds Fuldkommenhed tilbageviser og modsiger en saadan Tanke og giver os Vished for, at den oprindelige og kærlige Plan, hvortil „Genløsningen for alle“ dannede Grundvolden, fuldt ud vil blive gennemført i Guds „belejlige Tid“ og medføre den herlige Udfrielse fra den adamitiske Fordømmelse

*) Medens vi fremdeles holder fast ved Sandheden af dette Udsagn, at Jesu Død gjorde Ham til Herre og Hersker over hele den menneskelige Slægt, ser vi nu en endnu videre Betydning i Apostelens Ord, nemlig at hele Menneskeslægten er indbefattet i Udtrykket „de Døde“. Fra Guds Standpunkt er hele Slægten, der er under Dødsdom, betragtet som allerede død (Matt. 8, 22); derfor maa Udtrykket „de Levende“ gælde nogle, der ikke hører til den menneskelige Slægt, og hvis Liv ikke er forspildt — Englene.

og en Lejlighed til at vende tilbage til Guds Sønners Rettigheder og Friheder, saaledes som de nød dem, før Synden og Forbandelsen kom.

Naar man klart indser de virkelige Fordele og Følger af Genløsningen, maa al Indvending mod dens Anvendelighed paa alle forstumme. „Genløsningen for alle“, given af „det Menneske Kristus Jesus“, garanterer ikke evigt Liv for alle, men den garanterer hvert Menneske en anden Lejlighed til eller Prøve for Opnaaelsen af evigt Liv. Menneskets første Prøve, som havde Tabet af de først meddelte Velsignelser til Følge, er virkelig bleven til en Velsignelse ved den Genløsning, Gud har tilvejebragt. Men den Kendsgerning, at Menneskene er genløste fra den første Straf, er ingen Garanti for, at de ikke, naar de hver for sig skal staa paa Prøve for evigt Liv, kan undlade at vise Lydighed, uden hvilken ingen vil faa Tilladelse til at leve evigt. Menneskene vil, paa Grund af sin nuværende Erfaring med Hensyn til Synden og dens bitre Følger, være fuldt ud advarede i Forvejen; og naar de som et Resultat af Genløsningen faar en anden, en personlig Prøve under Tilsyn af Ham, der elskede dem saa højt, at Han gav sit Liv for dem, og som ikke vil, at nogen skal fortabes, men at alle skal vende om til Gud og leve, kan vi være forvissede om, at kun de forsætlig Ulydige vil komme til at lide den anden Prøves Straf. Denne Straf vil være den anden Død, hvorfra der ingen Genløsning og ingen Befrielse vil blive, fordi der ikke vil være noget Formaal med en anden Genløsning eller endnu en Prøve. Alle vil fuldt ud have set og smagt baade Godt og Ondt; alle vil have været Vidne til og erfaret Guds Godhed og Kærlighed; alle vil have haft en fuld, retfærdig, personlig Prøve for Liv under de gunstigste Omstændigheder. Mere kan

ikke forlanges, og mere kan ikke gives. Den Prøve vil for bestandig afgøre, hvem der vilde være retfærdig og hellig under tusind Prøver; og den vil ogsaa afgøre, hvem der vilde være uretfærdig, vanhellig og uren under tusind Prøver.

Det vilde være unyttigt at tilstaa en ny Prøve for Liv under nøjagtig de samme Omstændigheder; men skønt Omstændighederne for dem, der staar paa Prøve, vil være anderledes, gunstigere, vil dog Vilkaarene eller Betingelserne for deres personlige Livsprøve være de samme som ved Adams Prøve. Guds Lov vil forblive den samme, den forandres ikke. Den vil stadig sige: „Den Sjæl, som synder, den skal dø"; og Menneskets Tilstand vil ikke blive gunstigere, hvad Omgivelserne angaar, end Tilstandene og Omgivelserne i Eden; men den store Forskel vil være den forøgede Kundskab. Erfaringen af det Onde — stillet i Modsætning til Erfaringen af det Gode, som enhver vil komme til at kende under den kommende Tidsalders Prøve — vil udgøre den Fordel, paa Grund af hvilken Følgerne af den anden Prøve i høj Grad vil blive forskellige fra Følgerne af den første, og for hvis Skyld den guddommelige Visdom og Kærlighed tilvejebragte „Genløsningen for alle", saaledes sikrende alle den Velsignelse, der vil følge med en ny Prøve. Ingen gunstigere Prøve, ingen gunstigere Lov, ingen gunstigere Betingelser eller Omstændigheder kan paa nogen Maade tænkes som Grunde til endnu en Genløsning eller endnu en Prøve for nogen efter Tusindaarsrigets Tidsalder.

Den givne Genløsning undskylder ikke Synd hos nogen; den har ikke til Hensigt at regne Syndere for at være Hellige og saaledes indføre dem i den evige Salighed. Den befrier kun Synderen fra den første Fordømmelse og dens Følger, baade de direkte og de indirekte, og stiller han

igen paa Prøve for Liv, i hvilken Prøve hans egen forsætlige Lydighed eller Ulydighed vil afgøre, om han kan faa evigt Liv eller ej.

Man bør heller ikke antage, hvad saa mange synes tilbøjelige til, at alle de, som lever i et civiliseret Land og ser eller ejer en Bibel, derved har en fuld Lejlighed til eller Prøve for Opnaaelse af Liv. Man maa huske paa, at Faldet ikke har skadet alle Adams Børn lige meget. Nogle er kommen til Verden saa svage og fordærvede, at de let bliver forblindede af denne Verdens Gud, Satan, og taget til Fange af Skødesynder og nærliggende Fristelser; og alle er mere eller mindre under denne Indflydelse, saa at selv om de vil det Gode, ligger dog det Onde nærmest til og er overmægtigt paa Grund af Omgivelserne o.s.v. Det Gode, som de vil, er næsten umuligt, medens det Onde, som de ikke vil, næsten er uundgaaeligt.

Lille er i Sandhed Tallet paa dem, der i den nærværende Tid virkelig og af Erfaring lærer at kende den Frihed, hvormed Kristus gør dem frie, der tager imod Hans Genløsning og giver sig ind under Hans Kontrol og Ledelse for Fremtiden. Disse faa, Menigheden, der er bleven kaldte ud og forud prøvede i den særlige Hensigt, at de skal blive Guds Medarbejdere i den Gerning at velsigne Verden — idet de nu bærer Vidnesbyrd og siden, under Verdens Prøvetid, vil regere over, velsigne og dømme den — kun disse nyder endnu i nogen Grad Fordelene af Genløsningen, d. v. s. kun disse er nu paa Prøve for evigt Liv. Disse faar sig tilregnet (og de modtager ved Tro) alle Genoprettelsens Velsignelser, som vil blive skaffet til Veje for Verden i den kommende Tidsalder. Skønt ikke fuldkomne, ikke virkelig genoprettede til Adams oprindelige Tilstand, bliver disse dog behandlede paa en saadan Maade, at Forskellen op-

vejes. Gennem Tro paa Kristus regnes de for fuldkomne og er derfor genoprettede til Fuldkommenhed og til guddommelig Gunst, som om de ikke længere var Syndere. Deres Ufuldkommenheder og uundgaaelige Svagheder, som opvejes ved Genløsningen, tilregnes dem ikke, men dækkes af Genløserens Fuldkommenhed. Derfor er Menighedens Prøve, paa Grund af dens tilregnede Stilling i Kristus, lige saa retfærdig som den, Verden vil faa i sin Prøvetid. Hele Verden vil blive bragt til en fuld Kundskab om Sandheden, og hver enkelt vil, eftersom han tager imod dens Forordninger og Vilkaar, ikke længere blive behandlet som en Synder, men som en Søn, hvem alle Genoprettelsens Velsignelser er tiltænkte.

Én Forskel mellem Verdens Erfaringer under Prøven og Menighedens Erfaringer under sin Prøve vil være den, at de Lydige af Verden straks vil begynde at modtage Genoprettelsens Velsignelser ved en gradvis Bortfjernelse af deres Svagheder baade med Hensyn til Sind og Legeme, hvorimod Evangeliemenigheden, indviet til Herrens Tjeneste lige til Døden, stiger ned i Døden og faar sin Fuldkommenhed i ét Øjeblik i den første Opstandelse. En anden Forskel mellem de to Prøver ligger deri, at Omgivelserne i den næste Tidsalder vil blive gunstigere, end de er i denne, idet Samfundsforholdene, Regeringen o.s.v. da vil begunstige Retfærdighed, belønne Tro og Lydighed og straffe Synd, hvorimod Menighedens Prøve nu, medens denne Verdens Fyrste regerer, sker under Omstændigheder, der er ugunstige for Retfærdighed, Tro o.s.v. Men dette skal der, som vi har set, gives Vederlag for i det Menigheden tilbudte Klenodie, den guddommelige Naturs Herlighed og Ære, som Tilgift til det evige Livs Gave.

Adams Død var sikker, skønt den først blev naaet gennem 930 Aars Døen. Eftersom han selv var døende, blev alle hans Børn fødte i samme døende Tilstand og uden Ret til Liv; og lig sine Forældre dør de alle efter en kortere eller længere Tids Hendøen. Man maa dog huske, at det ikke er Smerten og Lidelsen ved at dø, men selve Døden — Livets Udslukkelse — hvori Dødsprocessen naar sit Højdepunkt, der er Syndens Straf. Lidelsen er kun en medfølgende tilfældig Omstændighed, og Straffen træffer mange med ringe eller ingen Lidelse. Man maa endvidere huske paa, at da Adam forspildte Livet, forspildte han det for altid; og ikke en af hans Efterkommere har nogensinde været i Stand til at udsone hans Brøde eller genvinde den tabte Arv. Hele Slægten er enten død eller døende. Og dersom Mennesker ikke kan udsone sin Brøde, før de dør, kan de sikkert ikke gøre det, naar de er døde — naar de ikke eksisterer. Syndens Straf var ikke blot at dø og alligevel faa beholde den Ret og Forret senere at komme tilbage til Liv igen. Da Straffedommen fældedes, var der ingen Hentydning til Udfrielse. (1 Mos. 2, 17.) Genoprettelsen er derfor fri Naade eller Gunst fra Guds Side. Og saa snart Straffen var bleven paadraget, ja, endog medens Dommen blev forkyndt, blev der gjort Hentydning til Guds frie Gunst, som, naar den virkeliggøres, i fuldeste Maal vil vidne om Hans Kærlighed.

Dersom der ikke havde været det Glimt af Haab, som laa i den Erklæring, at Kvindens Sæd skulde knuse Slangens Hoved, vilde Slægten have været i den yderste Haabløshed; men dette Løfte angav, at Gud havde en eller anden Plan til deres Bedste. Da Gud tilsvor Abraham, at alle Jordens Slægter skulde velsignes i hans Sæd, indbefattede det en Opstandelse eller Genoprettelse for alle; thi mange var da døde, og mange er døde siden, uden

at være bleven velsignede. Ikke desto mindre staar Løftet endnu fast: alle skal blive velsignede, naar Genoprettelsens og Vederkvægelsens Tider kommer. (Ap. G. 3, 19.) Desuden, eftersom Velsignelse er et Tegn paa Gunst, og eftersom Guds Gunst blev draget tilbage paa Grund af Synden, og Forbandelsen kom i Stedet, indbefattede dette Løfte om en fremtidig Velsignelse, at Forbandelsen vilde blive borttaget, og at Gunsten som Følge deraf vilde vende tilbage. Det indbefattede ogsaa, enten at Gud vilde give efter, forandre sin Bestemmelse og lade den skyldige Slægt gaa fri, eller ogsaa, at Han havde en eller anden Plan, ved hvilken Slægten kunde blive genløst, derigennem at Menneskets Straf blev betalt af en anden.

Gud lod ikke Abraham være i Tvivl om, hvad der var Hans Plan, men viste ved forskellige forbilledlige Ofre, som alle, der nærmede sig Ham, maatte bringe, at Han ikke kunde eftergive eller undskylde Synden, og at den eneste Maade, paa hvilken den kunde udslettes og dens Straf udsones, var at bringe et fuldgyldigt Offer. Dette blev vist Abraham i et meget betydningsfuldt Forbillede: Abrahams Søn, der var Midtpunktet for den forjættede Velsignelse, maatte først opofres, før han kunde velsigne, og Abraham fik ham igen fra de Døde paa en billedlig Maade. (Heb. 11, 19.) I det Billede var Isak et Forbillede paa den sande Sæd, Kristus Jesus, som døde for at genløse Menneskene, for at alle de Genløste kunde faa den lovede Velsignelse. Havde Abraham tænkt, at Herren vilde undskylde og eftergive Synden, vilde han have følt, at Gud var foranderlig, og han kunde derfor ikke have haft fuld Tillid til det Løfte, der var givet ham. Han kunde have tænkt som saa: dersom Gud én Gang har skiftet Sind, hvorfor kunde Han da ikke gøre det igen? Dersom Han er eftergivende med Hensyn til Dødens Forbandelse, kan Han saa ikke ogsaa skifte Sind med Hensyn til den lovede Gunst og Velsignelse? Men nej; Gud lader os ikke være i nogen saadan Uvished. Han giver os rigelig Vished baade for sin Retfærdighed og sin Uforanderlighed. Han kunde ikke eftergive de Skyldige Straffen, skønt Han elskede dem saa meget, at „Han ikke sparede sin egen Søn, men gav Ham hen [til Døden] for os alle“.

Ligesom der i Adam, da han blev fordømt, boede en hel Slægt, som mistede Livet gennem ham, saaledes var der ogsaa i Kristus Jesus en mulig Slægt, som døde med Ham, da Han genløste Adams Liv. Altsaa blev der ydet Retfærdigheden en fuld Erstatning eller en tilsvarende Pris for alle Mennesker; og Han, som saaledes købte alle, har fuld Bemyndigelse til at genoprette alle, som kommer til Gud ved Ham. „Ligesom formedelst éns Fald Fordømmelse er kommen over alle Mennesker, saaledes skal og formedelst éns Retfærdighed Livsens Retfærdiggørelse komme over alle Mennesker. Thi ligesom de mange er bleven Syndere ved det ene Menneskes Ulydighed, saa skal ogsaa de mange blive retfærdige ved den enes Lydighed.“ (Rom. 5, 18. 19.) Tanken er tydelig: Lige saa mange som led Døden paa Grund af Adams Synd vil faa Tilbud om Livsrettigheder ved vor Herre Jesus, fordi deres Straf blev betalt Retfærdigheden af Ham, som blev Adams Stedfortræder overfor den brudte Lov og saaledes „gav sig selv til en Genløsning for alle“. „Han døde, den Retfærdige for de Uretfærdige, forat Han kunde føre os frem til Gud.“ (1 Pet. 3, 18.) Det bør dog aldrig oversees, at alle Guds Foranstaltninger for vor Slægt anerkender den menneskelige Vilje som medvirkende, da det gælder at sikre sig de

guddommelige Gunstbevisninger, som saa overflødig er skaffet til Veje. Nogle har overset dette Træk i Undersøgelsen af den ovenfor anførte Tekst — Rom. 5, 18. 19. Apostelens Udsagn er imidlertid, at ligesom Fordømmelsesdommen strakte sig til hele Adams Sæd, saaledes vil der ogsaa, gennem vor Herres Jesu Kristi Lydighed mod Faderens Plan og ved Hans Opofrelse af sig selv for vor Skyld, række alle en fri Gave, en Tilgivelsens Gave, som bliver dem, der modtager den, til Retfærdiggørelse eller Grundvold for evigt Liv. Og „ligesom ved ét Menneskes Ulydighed de mange blev Syndere, saaledes skal ved den enes Lydighed mange blive [de blev ikke] retfærdige.“ Dersom Genløsningen gjorde os retfærdige, uden at vi behøvede at modtage den, saa vilde der have staaet: ved den enes Lydighed blev mange gjort retfærdige. Men skønt Genløsningen er bleven givet af Genløseren og antaget af Jehova, er dog kun nogle faa i Løbet af Evangeliets Tidsalder bleven gjort retfærdige — retfærdiggjorte — „ved Troen paa Hans Blod“, hvad mange vil blive i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder. Paa Grund af, at Kristus er en Forsoning for hele Verdens Synder, kan alle Mennesker af Ham blive frikendte og løsladte fra Straffen for Adams Synd — under den nye Pagt.

Der er ingen Uretfærdighed hos Gud; derfor, „dersom vi bekender vore Synder, er Han trofast og retfærdig, at Han forlader os vore Synder og renser os fra al Uretfærdighed.“ (1 Joh. 1, 9.) Ligesom Gud vilde have været uretfærdig, hvis Han havde tilladt os at undfly den udtalte Straf, før der var gjort Fyldest for den, saaledes giver Han os ogsaa her at forstaa, at det vilde være uretfærdigt, hvis Han negtede fuld Tilgivelse, eftersom det er ved Hans egen Foranstaltning, at vor Straf

er bleven betalt. Den samme ufravigelige Retfærdighed, der engang dømte Mennesket til Døden, indestaar nu for alle deres Udfrielse, hvilke bekender sine Synder og søger Liv gennem Kristus. „Det er Gud, som retfærdiggør — hvem er den, som fordømmer? Kristus er død, ja meget mere, Han er opstanden og sidder nu ved Guds højre Haand for at træde frem for os.“ — Rom. 8, 33. 34.

Genløsningens Fuldstændighed er det stærkest mulige Bevis for en Genoprettelse for saa mange af Menneskeslægten, som vil tage imod den paa de tilbudte Vilkaar. (Aab. 22, 17.) Selve Guds Karakter, Hans Retfærdighed og Ære, er Pant derpaa, ethvert Løfte, som Han har givet, indestaar derfor, ja, ethvert forbilledligt Offer pegede hen paa det store og tilstrækkelige Offer — „Guds Lam, som borttager Verdens Synd“ — som er „en Forsoning [Fyldestgørelse] for vore [Menighedens] Synder, dog ikke for vore alene, men ogsaa for den ganske Verdens“. (Joh. 1, 29; 1 Joh. 2, 2.) Eftersom Døden er Syndens Sold eller Straf, saa maa, naar Synden er udslettet, Straffen ophøre i rette Tid. Enhver anden Synsmaade vilde være baade ufornuftig og uretfærdig. Den Omstændighed, at ingen Genoprettelse fra det adamitiske Tab endnu er skeet, skønt der er gaaet næsten to Tusind Aar siden Jesus døde, er lige saa lidt et Bevis imod Genoprettelse, som den Kendsgerning, at fire Tusind Aar forløb før Hans Død, er et Bevis imod, at Gud havde planlagt Genløsningen, før Verdens Grundvold blev lagt. Baade de to Tusind Aar efter og de fire Tusind Aar før Kristi Død var anordnede Tider for andre Dele af Arbejdet, idet de var Forberedelser til „Tiderne for alle Tings Genoprettelse“.

Lad ingen forhaste sig og tro, at der i denne Synsmaade er noget, der strider mod Bibelens

Lære, at Tro paa Gud, Anger over Synden og Karakteromdannelse er nødvendige til Frelse. Denne Side af Sagen vil blive behandlet mere vidtløftig senere hen. Hvad vi nu fremholder er, at kun de faa nogensinde har haft tilstrækkeligt Lys til at fremkalde fuld Tro, Anger og Karakteromdannelse. Nogle har været delvis og nogle fuldstændig forblindede af denne Verdens Gud, og de maa føres tilbage fra Blindhed saa vel som fra Døden, for at de, hver for sig, kan faa en fuld Anledning til ved Lydighed eller Ulydighed at bevise sin Værdighed eller Uværdighed til evigt Liv. Da vil de, der viser sig uværdige til Livet, atter hjemfalde til Døden — den anden Død, fra hvilken der ingen Genløsning vil være, følgelig heller ingen Opstandelse. Den Død, som kommer paa Grund af Adams Synd, og alle de Ufuldkommenheder, der er en Følge af denne, vil blive fjernede paa Grund af den Genløsning, der er i Kristus Jesus; men den Død, der kommer af personligt, forsætligt Frafald, er der ingen Udfrielse fra. Den Synd faaes der ingen Tilgivelse for, og dens Straf, den anden Død, vil være evig — ikke evig Hendøen, men evig Død — en Død, der ikke afbrydes ved nogen Opstandelse.

Genløsningsplanens Filosofi vil blive behandlet i et efterfølgende Bind. Her vil vi blot fastslaa, at Genløsningen gennem Jesus skal, med sine herlige Anledninger og Resultater, blive lige saa vidtrækkende, som Adams Synd, med al dens Ulykke og Ødelæggelse, har været; d. v. s. alle, som blev fordømte, og som led for den enes Skyld, vil lige saa sikkert i den „belejlige Tid“ blive befriede fra disse Onder formedelst den anden. Dog kan man ikke godkende denne bibelske Bevisgrund, med mindre man godkender Skriftens Udsagn om, at Døden — Livets Udslukkelse

— er Syndens Sold. De, der tænker paa Døden som et Liv i Pine, overser ikke alene Betydningen af Ordene Død og Liv, hvilke er Modsætninger, men indvikler sig desuden i to Urimeligheder. Det er urimeligt at tro, at Gud vilde forevige Adams Liv i Pine for nogen som helst Slags Synd, han maatte komme til at begaa, endsige for den forholdsvis ringe Forseelse at spise forbuden Frugt. Eller, dersom vor Herre Jesus genløste Menneskeslægten, døde i vort Sted, blev vor Genløsning og gik i Døden, for at vi kunde blive udfriede derfra, er det da ikke indlysende, at den Død, Han led for de Uretfærdige, var af nøjagtig samme Art, som den hele Menneskeslægten blev fordømt til? Lider Han da evig Pine for vore Synder? Hvis ikke, da er det sikkert, at eftersom Han døde for vore Synder, var Straffen for vore Synder Død og ikke Liv i nogen som helst Forstand eller Tilstand.

Det er selvindlysende, at Teorien om evig Pine er uoverensstemmende med Skriftens Erklæringer om, at „Herren lod vores alles Misgerninger ramme Ham“, og at „Kristus døde for vore Synder“. Men, besynderligt nok, nogle, som indser dette, og som finder, at enten det ene eller det andet — enten deres Teori eller Bibelens Ord — maa forkastes paa Grund af deres Uforenelighed, er dog saa fast forbundne med Tanken om evig Pine og ynder den saa meget som en Lækkerbisken, at de holder fast ved den uden Hensyn til Skriften og negter med fuldt Overlæg, at Jesus betalte Verdens Genløsningspris, skønt denne Sandhed læres gennem hele Bibelen.

Kan Genoprettelse gennemføres?

Nogle har tænkt sig, at dersom Milliarder af Døde blev oprejste, vilde der ikke blive Plads til

dem paa Jorden, og at, om der blev Plads til dem, Jorden ikke vilde være i Stand til at ernære en saa stor Befolkning. Der er endog nogle, der paastaar, at Jorden er en eneste stor Kirkegaard, og at, dersom alle de Døde blev vakt op, de vilde komme til at træde paa hverandre af Mangel paa Plads.

Dette er et vigtigt Punkt. Hvor underligt vilde det ikke være, om vi, medens Bibelen rigtignok forkynder en Opstandelse for alle Mennesker, dog ved nu at foretage en Opmaaling skulde finde, at de ikke kunde faa Plads paa Jorden! Men lad os se; regn det ud, og du vil finde, at dette er en ugrundet Frygt. Du vil finde, at der er Overflod af Plads til „alles Genoprettelse", saaledes som „Gud har talt ved alle sine hellige Profeters Mund".

Lad os antage, at der er gaaet 6 Tusind Aar siden Menneskets Skabelse, og at der lever 1400 Millioner Mennesker paa Jorden nu. Vor Slægt begyndte med ét Par; men lad os gøre et meget rundeligt Overslag og antage, at der var lige saa mange dengang som nu; og endvidere, at der aldrig nogen Tid var færre, end der nu er, skønt Vandfloden i Virkeligheden formindskede Befolkningen til otte Personer. Lad os atter være rundhaandede og regne tre Generationer i hvert Aarhundrede eller 33 Aar til en Generation, skønt der ifølge 1 Mos. 5 kun var elleve Generationer fra Adam til Vandfloden, et Tidsrum af 1656 Aar, hvilket bliver omtrent 150 Aar paa hver Generation. Lad os nu se: 6000 Aar er 60 Aarhundreder; tre Generationer i hvert Aarhundrede vilde give os 180 Generationer fra Adam af; og 1400 Millioner i hver Generation vilde saaledes, ifølge dette rundelige Overslag, som sandsynligvis viser mere end det dobbelte af det virkelige Antal, give os 252

Milliarder (252,000,000,000) som det fulde Antal af vor Slægt fra Skabelsen til den nærværende Tid.

Hvorledes skal der blive Plads nok til denne store Mængde? Lad os maale Landet og se. Staten Texas i de forenede Stater er 237,000 eng. Kvadratmil stor. Der gaar 27,878,400 Kvadratfod paa én eng. Mil. Følgelig er der 6 Billioner 607 Milliarder 180 Millioner 800 Tusind (6,607,180,800,000) Kvadratfod i Texas. Regner vi 10 Kvadratfod til hvert dødt Legeme, finder vi, at Texas som en Kirkegaard vilde rumme 660 Milliarder 718 Millioner og 80 Tusind (660,718,080,000) Legemer, altsaa et næsten tre Gange saa stort Antal, som der efter vor overdrevne Beregning har levet paa Jorden.

En staaende Person optager kun $1^2/_3$ Kvadratfod Plads. Efter den Maalestok kunde Jordens nuværende Folkemængde (1400 Millioner Mennesker) staa paa et Areal af 86 eng. Kvadratmil, et Areal, som er meget mindre end Byen Londons eller Philadelfias. Og Øen Irland (32,000 eng. Kvadratmil) vilde afgive Staaplads til mere end to Gange saa mange Mennesker, som der nogensinde har levet paa Jorden, selv efter vor overdrevne Beregning.

Det er altsaa ingen stor Vanskelighed at besvare den Indvending. Og naar vi husker paa Esaias' Profeti (35, 1—6), at Jorden skal give sin Grøde, at Ørkenen skal glæde sig og blomstre som en Rose, at Vande skal bryde frem i Ørkenen og Strømme paa den øde Mark, saa ser vi, at Gud giver til Kende, at Han har forudset alle Fornødenhederne i Forbindelse med sin Plan og vil sørge rigelig for sine Skabningers Behov paa en Maade, der vil synes ganske naturlig.

Genoprettelse i Modsætning til Evolution.

Nogle vil maaske komme med den Indvending, at Skriftens Vidnesbyrd angaaende Menneske-

nes Genoprettelse til en tidligere Tilstand ikke stemmer med, hvad Videnskaben lærer, idet den med tilsyneladende Grund peger paa dette nittende Aarhundredes højere Oplysning og fremhæver dette som afgørende Bevis for, at Oldmennesket i Sammenligning maa have staaet langt tilbage i Henseende til Intelligens, som de paastaar er et Resultat af Udviklingen. Fra dette Standpunkt af vilde en Genoprettelse til en tidligere Tilstand langt fra være ønskelig og sikkert det modsatte af en Velsignelse.

Ved første Øjekast synes saadanne Slutninger ganske rimelige, og mange er tilbøjelige til uden omhyggelig Undersøgelse at tage dem for Sandhed, idet de siger med en berømt Brooklyn-Prædikant: Dersom Adam i det Hele taget faldt, var hans Fald opad, og jo mere og jo hurtigere vi falder fra hans oprindelige Tilstand, desto bedre for os og for alle.

Saaledes vil Filosofien endog fra Prædikestolen gøre Guds Ord til intet og om muligt overbevise os om, at Apostlerne var Daarer, naar de erklærede, at Døden og al Trængsel først kom ved Menneskets Ulydighed, og at dette ikke kunde fjernes eller Mennesket genoprettes til guddommelig Gunst og til Liv uden ved en Genløsning. (Rom. 5, 10. 12. 17—19. 21; 8, 19—22; Ap. G. 3, 19—21; Aab. 21, 3—5.) Men lad os ikke for hurtig gøre den Slutning, at denne Filosofi er uantastelig; thi skulde vi være nødt til at forkaste Apostlernes Lære om Syndens og Dødens Oprindelse og om Genoprettelse til en oprindelig Fuldkommenhed, saa maatte vi, for at være ærlige, være tvungne til helt og holdent at forkaste deres Vidnesbyrd om ethvert Emne som ikke inspirerede af Gud og som Følge deraf uden særlig Vægt eller Gyldighed. Lad os da i Lyset af Kendsgerninger kortelig undersøge denne stedse mere og mere populære Opfattelse og se, hvor dyb dens Filosofi er.

En Talsmand og Repræsentant for denne Opfattelse siger: „Mennesket var først paa et Tilværelsestrin, hvor det dyriske i dets Natur var fremherskende, og hvor det næsten rent fysiske beherskede det; derpaa voksede det langsomt fra et Stade til et andet, indtil nu Gennemsnitsmennesket har opnaaet en Tilstand, i hvilken man kan sige, at det er i Færd med at komme ind under Hjernens Kontrol. Derfor kan denne Tid betragtes og betegnes som Hjernens Tidsalder. Hjernen driver Tidens store Foretagender. Hjernen tager Regeringstøjlerne, og Jordens, Luftens og Vandets Elementer bringes til Underdanighed. Mennesket lægger sin Haand paa alle fysiske Kræfter og opnaar langsomt, men sikkert, en saadan Magt over Naturkræfterne, at det er klart, at det tilsidst skal kunne udbryde med Alexander Selkirk: ‚Jeg er Herre over alt, hvad jeg skuer.'"

Den Omstændighed, at en Teori ved første Øjekast synes rimelig, skulde ikke lede os til hastig at antage den og forsøge at fordreje Bibelen, saa at den kommer til at passe dermed. Paa tusind Maader har vi prøvet Bibelen og véd uden Mulighed for Tvivl, at den indeholder en overmenneskelig Visdom, som gør dens Udsagn fri for Fejltagelser. Vi maa ogsaa huske, at medens videnskabelig Gransken er tilraadelig og dens Henstillinger bør overvejes, er dens Slutninger dog paa ingen Maade ufejlbare. Og hvad Under er det, at den tusind Gange har paavist sine egne Teoriers Uholdbarhed, naar vi husker paa, at den sande Videnskabsmand blot er en Forsker, der, under mange ugunstige Omstændigheder og kæmpende med næsten uovervindelige Vanskeligheder, ud af Naturens store

Bog søger at lære Menneskets og dets **Hjems Historie** og fremtidige Skæbne at kende.

Vi vil altsaa hverken hindre eller modstaa videnskabelig Undersøgelse; men naar vi hører Meninger af dem, der forsker i Naturens Bog, saa lad os omhyggeligt sammenligne deres Opdagelser, som saa ofte har vist sig delvis eller helt fejlagtige, med den guddommelige Aabenbarings Bog og bevise eller modbevise Videnskabsmændenes Lærdomme ved „Loven og Vidnesbyrdet. Dersom de ikke taler i Overensstemmelse med dette Ord, er det, fordi der intet Lys er i dem.“ (Es. 8, 20; eng. Overs.) Et nøjagtigt Kendskab til begge Bøger vil bevise, at de stemmer overens; men indtil vi faar en saadan Kundskab, maa Guds Aabenbaring have Forrangen og maa være den Prøvesten, ved hvilken Guds Børn bedømmer alt, hvad fejlbare Medmennesker mener at have fundet.

Men medens vi fastholder dette Princip, saa lad os se, om der ikke skulde gives en anden fornuftig Løsning paa Spørgsmaalet om Menneskets tiltagende Kundskab, Dygtighed og Evne end Evolutions-Teorien, hvilken paastaar, at Mennesket, om det end nu har naaet den højere Tidsalder eller „Hjernealderen“, dog oprindelig er udviklet fra et meget lavt Tilværelsestrin. Maaske vi, naar alt kommer til alt, vil finde, at Opfindelserne og Bekvemmelighederne, den almindelige Oplysning og Kundskabens videre Udbredelse og Forøgelse ikke kan tilskrives en større Duelighed for Hjernens Vedkommende, men gunstigere Omstændigheder for dens Virksomhed. At Hjernens Duelighed er større nu om Stunder end i de forløbne Tidsaldre, negter vi, om vi end gerne indrømmer, at der, paa Grund af fordelagtige Omstændigheder, i vore Dage mere end i nogen tidligere Tidsperiode gøres Brug af de Forstandsevner, Mennesket har, og at disse derfor

tager sig større ud. Er det ikke saa, at de, der studerer Maler- og Billedhuggerkunst i denne Hjernens Tidsalder, gaar tilbage til Fortidens store Mestre? Anerkender de ikke derved en Kraft i Tanken, en Oprindelighed i Opfattelsen og en Dygtighed i Udførelsen, som er værd at efterligne? Gør ikke den nuværende „Hjernealder“ hyppig Brug af henrundne Tidsaldres oprindelige Plan med Hensyn til Arkitektur? Studerer og efterligner denne „Hjernealders“ Talere og Tænkere ikke Platos, Aristoteles', Demostenes' og andre af Fortidens Mænds Metoder og Slutningsrækker? Kunde ikke mange af Nutidens Talere med god Grund ønske sig en Demostenes' eller en Apollos Veltalenhed eller meget mere Apostelen Paulus' Evne til klar Bevisførelse?

Vi kunde med Rette henvise til flere af Profeternes Veltalenhedsgaver og til de ophøjede poetiske Skildringer, der findes her og der i Psalmerne; men for at gaa endnu længere tilbage vil vi henvise disse „Hjernealderens“ Filosofer til Jobs og hans Trøsteres fine moralske Følelse for ikke at tale om deres Visdom og Logik. Og hvad skal vi sige om Moses, der var „oplært i al Ægypternes Visdom“? De Love, der er givet ved ham, har været Grundlaget for alle civiliserede Folks Love, og de anerkendes endnu for at være Legemliggørelsen af en vidunderlig Visdom.

Udgravningen af ældgamle Byer aabenbarer et Kendskab til Kunst og Videnskab i de forgangne Tider, som er overraskende for nogle af den saakaldte „Hjernealders“ Filosofer. De gamle Metoder for Balsamering af Lig, Hærdning af Kobber, Tilvirkning af elastisk Glas og Damascener-Staal er nogle af den fjerne Oldtids Bedrifter, som den nuværende Tidsalders Hjerne med alle dens Fordele er ude af Stand til at forstaa og eftergøre.

Naar vi gaar fire Tusind Aar tilbage, omtrent til Abrahams Tid, finder vi den store Pyramide i Ægypten — et Foretagende, der i vore Dage vækker de lærdeste Videnskabsmænds Undren og Forbavselse. Dens Konstruktion er i fuldkommen Overensstemmelse med de mest fremskredne Resultater paa Matematikens og Astronomiens Omraader i denne „Hjernealder". Den lærer med Bestemthed Sandheder, der i vor Tid kun tilnærmelsesvis kan naaes ved Hjælp af moderne Instrumenter. Saa slaaende og klare er dens Lærdomme, at nogle af de største Astronomer i Verden uden Betænkning har udtalt sin Tro paa dens guddommelige Oprindelse. Og selv om vor „Hjernealders" Udviklingslærere skulde indrømme, at den er bleven til ved guddommelig Forordning, og at dens Visdom er overmenneskelig, maa de dog samtidig indrømme, at den er bygget af Mennesker. Og den Kendsgerning, at der i hin fjerne Fortid fandtes Mennesker med saadanne Aandsevner, at de kunde udføre et saadant guddommeligt Værk, hvad kun faa Mennesker nu om Stunder vilde være i Stand til at gøre med en Model foran sig og med alle de moderne videnskabelige Hjælpemidler ved Haanden, beviser, at vor „Hjernealder" udvikler mere Indbildskhed, end Omstændighederne og Kendsgerningerne giver Ret til.

Dersom vi altsaa har bevist, at Menneskets Aandsevner i Nutiden ikke er større end i tidligere Tider, men sandsynligvis mindre, hvorledes skal vi da forklare Forøgelsen af almindelig Kundskab, moderne Opfindelser o. s. v.? Vi tror, vi vil kunne vise dette paa en fornuftig og med Skriften overensstemmende Maade. De Opfindelser og Opdagelser, som nu viser sig saa værdifulde og ansees som Bevis paa, at dette er „Hjernealderen", skyldes virkelig den nyere Tid. De er næsten alle fremkommen indenfor det sidste Aarhundrede, og

til de vigtigste hører de, der stammer fra de sidste 50 Aar, for Eksempel Anvendelsen af Damp og Elektricitet — ved Telegraf-, Jernbane- og Dampskibstrafik samt de forskellige mekaniske Maskiner. Dersom disse altsaa er Beviser paa forøget Hjernekraft, maa „Hjernealderen" kun være i sin Begyndelse, og den tankerigtige Slutning er den, at det næste Aarhundrede vil blive Vidne til alle Slags Underværker som Hverdagshændelser; og hvis det tiltager i samme Forhold, hvor vil det da ende?

Men lad os se igen. Er alle Mennesker Opfindere? Hvor faa er der ikke, hvis Opfindelser virkelig er nyttige og praktiske, sammenlignet med det Antal, som sætter Pris paa og gør Brug af en Opfindelse, naar den kommer dem i Hænde! Vi taler ikke nedsættende om denne nyttige og højt agtede Klasse offentlige Tjenere, naar vi siger, at det mindste Antal af dem er Mænd med store Tænkeevner. Nogle af de hjernekraftigste Mænd i Verden og de dybeste Tænkere er ikke mekaniske Opfindere. Og nogle Opfindere er saa aandelig sløve, at alle undrer sig over, hvorledes de nogensinde stødte paa de Opdagelser, de gjorde. De store Principer (Elektricitet, Dampkraft o.s.v.), som saa og saa mange Mennesker i saa og saa mange Aar Tid efter anden omarbejder, tillemper og forbedrer, blev i Almindelighed opdagede ved et rent Tilfælde uden Udøvelsen af stor Hjernekraft og efter forholdsvis ringe Søgen.

Fra et menneskeligt Standpunkt kan vi forklare de moderne Opfindelser saaledes: Bogtrykkerkunstens Opfindelse i Aaret 1440 kan betragtes som Udgangspunktet. Med Trykning af Bøger kom Beretninger om Tænkeres og Iagttageres Tanker og Opdagelser, som uden denne Opfindelse aldrig vilde være bleven kendte af deres Efterkom-

mere. Med Bøger kom en mere almindelig Oplysning, og tilsidst kom Kommuneskolerne. Skoler og Undervisningsanstalter forøger ikke de menneskelige Evner, men de gør aandelig Syssel mere almindelig og hjælper derved til at udvikle de Evner, der allerede findes. Eftersom Kundskab blev mere almindelig og Bøger mere dagligdags, har de Generationer, der ejer disse, en afgjort Fordel fremfor tidligere Generationer, ikke alene derved, at der nu findes et Tusind Tænkere imod én før til at egge og tilskynde hverandre med nye Idéer, men ogsaa derved, at hver af de senere Generationer gennem Bøger ejer Fortidens samlede Erfaring foruden sin egen. Uddannelse og den rosværdige Ærgerrighed, som ledsager den, Foretagsomhed og Ønsket om at vinde Udmærkelse og et godt Udkomme, støttet af Beretninger om og Beskrivelser af Opfindelser i Aviserne, har ansporet og skærpet Menneskets Opfattelsesevne og stillet enhver paa Vagt efter om muligt at opdage eller opfinde noget, der kunde komme Samfundet til Gode. Derfor udtaler vi som vor Mening, at moderne Opfindelser, set fra et rent menneskeligt Standpunkt, ikke er Beviser paa en Forøgelse af Hjernekraften, men en skærpet Opfattelsesevne, der hidrører fra naturlige Aarsager.

Og nu vender vi os til Bibelen for at se, hvad den lærer om Emnet; thi skønt vi, som ovenfor henstillet, tror, at Opfindelse og den forøgede Kundskab o.s.v. blandt Mennesker er Resultaterne af n a t u r l i g e Aarsager, tror vi dog, at disse naturlige Aarsager alle var planlagte og ordnede af Jehova Gud for længe siden, og at de er fremkomne i den belejlige Tid — ved Hans altstyrende Forsyn, hvorved Han „virker alt efter sin Viljes Raad“. (Ef. 1, 11.) Ifølge den Plan, der er aabenbaret i Ordet, har Gud til Hensigt at tillade Synden og Elendigheden at herske over og øve sit Tryk paa Verden i seks Tusind Aar, og derpaa vil Han i det syvende Tusindaar, Millenniet, genoprette alle Ting og udrydde det Onde, idet Han tilintetgør det og dets Følger ved Jesus Kristus, som Han forud har beskikket til at udføre dette Værk. Da de seks Tusind Aar af det Ondes Regering begyndte at nærme sig Enden, tillod Gud derfor Omstændighederne at fremme Opdagelser ved Studiet af saa vel Aabenbarelsens som Naturens Bog ligesom ogsaa ved Forfærdigelsen af mekaniske og kemiske Hjælpemidler, der vil vise sig nyttige ved Menneskeslægtens Opløftelse og Velsignelse i Tusindaarsriget, som nu skal indføres. At dette var Guds Plan, er klart angivet ved Profetens Erklæring: „Og du Daniel, luk du til for Ordene og forsegl Bogen indtil E n d e n s T i d; mange skal [da] ivrig granske [eng. Overs.: „løbe hid og did“], og **Kundskaben** [ikke Fatteevnen] skal vorde megen,“ og „ingen af de Ugudelige skal forstaa det [Guds Plan og Vej], men de Forstandige skal forstaa det;“ „og der skal være en Trængselstid, en saadan, som aldrig har været, siden et Folk blev til, indtil den Tid.“ — Dan. 12, 1. 4. 10.

For nogle kan det maaske synes underligt, at Gud ikke ordnede det saaledes, at de nuværende Opfindelser og Velsignelser kunde være kommen før for at mildne Forbandelsen for Menneskene. Man maa dog huske paa, at Guds Plan har været den at give alle Mennesker en fuld Forstaaelse af Forbandelsen, for at de, naar Velsignelsen kommer over dem, for stedse kan være klare over Syndens Ufordelagtighed. Desuden forudsaa og forudsagde Gud noget, som Verden endnu ikke kan indse, nemlig at Hans bedste Velsignelser vilde lede til og fremkalde større Onder, hvis de blev udøste

over dem, hvis Hjerter ikke er i Harmoni med Universets retfærdige Love. Tilsidst vil det kendes, at Guds nuværende Tilladelse af forøgede Velsignelser er en praktisk Lærdom angaaende denne Sag, hvilken Lærdom kan tjene som et Eksempel paa denne Grundsætning i al Evighed — for Engle saa vel som for de genoprettede Mennesker. Hvorledes dette er muligt, vil vi søge at forklare:

For det første: Saa længe Menneskeslægten er i den nuværende faldne eller fordærvede Tilstand, uden strenge Love eller Straffe, og uden en Regering, der er stærk nok til at tvinge disse igennem, vil de selviske Tilbøjeligheder mere eller mindre beherske alle. Og tager man de ulige personlige Evner hos Menneskene i Betragtning, saa ser man, at det umuligt kan gaa anderledes, end at Opfindelsen af arbejdssparende Maskiner, efter at det ved Maskinfabrikationen fremkaldte Opsving og Røre er forbi, maa tjene til at gøre de Rige endnu rigere og de Fattige endnu fattigere. Tilbøjeligheden gaar tydelig nok i Retning af Monopol og Selvophøjelse, hvilket lægger Fordelen lige i Hænderne paa dem, hvis Evner og naturlige Fortrin allerede er de gunstigste.

For det andet: Dersom det var muligt ad Lovgivningens Vej at dele den nuværende Rigdom og dens daglige Tilvækst ligelig blandt alle Klasser, hvilket er umuligt, saa vilde dog, uden menneskelig Fuldkommenhed eller en overnaturlig Regering til at styre de menneskelige Anliggender, Resultaterne blive endnu værre end under den nuværende Tilstand. Dersom Fordelene ved de arbejdssparende Maskiner og alle moderne Hjælpemidler blev ligelig fordelte, vilde Resultatet inden længe blive en stor Formindskelse af Arbejdstimer og en stor Forøgelse af Fritid. Lediggang er højst skadelig for faldne Væsner. Dersom der ikke

havde været Nødvendighed for at arbejde i sit Ansigts Sved, vilde vor Slægts Forfald have gaaet meget hurtigere for sig, end det har. Lediggang er Moder til Lasten, og mental, moralsk og fysisk Fornedrelse er dens visse Følger. Heraf ser vi Guds Visdom og Godhed i at holde disse Velsignelser tilbage, indtil den rette Tid kom til at indføre dem som en Forberedelse for Tusindaarsrigets Velsignelser. Under Guds Riges overnaturlige Regerings Opsyn vil ikke alene alle Velsignelserne blive retfærdig fordelte iblandt Mennesker, men Fritiden vil blive saaledes ordnet og indrettet af den samme overnaturlige Regering, at dens Resultater vil frembringe Dyd og lede opad mod Fuldkommenhed baade med Hensyn til Sind, Moral og Legeme. Den nuværende Mangfoldighed af Opfindelser og andre Velsignelser, der følger med den tiltagende Kundskab, faar Lov til paa denne „Forberedelsesdag" at komme paa en saa naturlig Maade, at Mennesker smigrer sig med, at det sker, fordi dette er „Hjernealderen"; men Tingene vil faa Lov til i stort Maal at udvikle sig saaledes, at disse vise Filosofer uden Tvivl vil blive meget skuffede. Det er selve Forøgelsen af disse Velsignelser, som allerede begynder at bringe Trængselen over Verden — en saadan Trængsel, som aldrig har været, siden et Folk blev til.

Profeten Daniel knytter, som ovenfor anført, Kundskabens Forøgelse sammen med Trængselstiden. Kundskaben foraarsager Trængselen paa Grund af Slægtens fordærvede Tilstand. Kundskabens Forøgelse har ikke alene givet Menneskene arbejdssparende Maskiner og Bekvemmelighed, men den har ogsaa ført til Fremskridt paa Lægekunstens Omraade, hvorved Tusinders Liv forlænges, og den har saaledes oplyst Menneskeslægten, at Krig, Menneskeslagtning, er i Færd med at blive

mindre populær, og derved spares der andre Tusinder, hvorved der bliver saa mange flere til at formere Slægten, der maaske tiltager hurtigere i vor Tid end nogensinde før. Medens Menneskeslægten saaledes rask formeres, aftager Nødvendigheden for dens Arbejde i tilsvarende Grad; og „Hjernealderens“ Filosofer har at løse det Problem, hvorledes der skal kunne skaffes Beskæftigelse og Ernæring til denne store og hurtig tiltagende Klasse, hvis Arbejde, for største Delen afløst af Maskiner, kan undværes, men hvis Fornødenheder og Fordringer ingen Grænser kender. Disse Filosofer maa tilsidst indrømme, at Løsningen af dette Problem gaar over deres Forstand.

Selviskhed vil vedblive at beherske de Rige, som sidder inde med Magten og Fordelen, og vil gøre dem blinde saa vel for sund Fornuft som for Retfærdighed; medens en lignende Selviskhed i Forening med Selvopholdelsesdriften og en forøget Kundskab om deres Rettigheder vil give nogle indenfor de fattigere Klasser ny Kraft og sætte andre i Fyr og Flamme, og Resultatet af disse Velsignelser vil for en Tid vise sig at være frygteligt — en Trængselstid saa forfærdelig, som der ikke har været, siden et Folk blev til — og dette, fordi Mennesket i sin fordærvede Tilstand ikke kan gøre den rette Brug af disse Velsignelser uden Vejledning og Kontrol. Ikke før Tusindaarsrigets Regering har genindskrevet Guds Lov i genoprettede Menneskehjerter, vil Mennesket være i Stand til at bruge fuld Frihed uden Skade eller Fare.

Trængselens Dag vil ende i den belejlige Tid, naar Han, som talte til den oprørte galilæiske Sø, ligeledes med Myndighed vil byde den menneskelige Lidenskabs oprørte Hav og sige: „Ti! vær stille!“ Naar Fredsfyrsten skal „staa frem“ i Myndighed, vil der indtræde et stort Blikstille. Da vil de rasende og stridende Elementer anerkende „Jehovas Salvedes“ Myndighed, „Herlighedens Herre skal aabenbares, og alt Kød skal se det tilhobe“; og i Kristi Regering, der saaledes er begyndt, „skal alle Jordens Slægter velsignes“.

Da vil Mennesker faa at se, at hvad de mente stammede fra Evolution eller naturlig Udvikling og „Hjernealderens“ Kløgt i Stedet var Glimtene af Jehovas Lyn (Ps. 77, 19) paa „Hans Forberedelsesdag“ til Menneskeslægtens Velsignelse. Men endnu kan kun de Hellige se, og de med himmelsk Visdom udrustede forstaa dette; thi „Herrens fortrolige Samfund er med dem, som frygter Ham, og Hans Pagt vil blive dem kundgjort“. (Ps. 25, 14.) Lovet være Gud, at medens den almindelige Kundskab er bleven forøget, har Han ogsaa ordnet det saa, at Hans Børn ikke behøver at være ufrugtbare i Herrens Kundskab og i Værdsættelsen af Hans Planer. Og ved denne Forstaaelse af Hans Ord og Planer er vi sat i Stand til at skelne og modstaa Menneskers tomme Filosofi og taabelige Overleveringer, som modsiger Guds Ord.

Bibelens Beretning om Menneskets Skabelse er den, at Gud skabte det fuldkomment og ret, et jordisk Billede af Ham selv; men at Mennesket søgte mange Kunster og besmittede sig selv (1 Mos. 1, 27; Rom. 5, 12; Præd. 7, 29); at eftersom alle var Syndere, kunde Slægten ikke hjælpe sig selv og ingen paa nogen Maade genløse sin Broder eller give Gud Løsepenge for ham (Ps. 49, 8. 16.); at Gud af Medlidenhed og Kærlighed har gjort Foranstaltning for dette; at Guds Søn som Følge deraf blev et Menneske og betalte Menneskets Genløsningspris; at Han, som en Belønning for dette Offer og for at kunne fuldende det store Forsoningsværk, blev højt ophøjet lige

til den guddommelige Natur, og at Han i den belejlige Tid vil hidføre en Genoprettelse af Slægten til den oprindelige Fuldkommenhed og til enhver Velsignelse, som oprindelig ejedes. Disse Ting læres klart i Bibelen fra Begyndelsen til Enden og er i direkte Modstrid med Evolutionsteorien; eller snarere: den vanhellige løse Snak, som kommer fra den falskelig saakaldte Kundskab, er i heftig og uforsonlig Strid med Guds Ord.

Dagen er nær.

Vær trofast Pilgrim, skrid kun endnu frem;
alt Dagen gryr!
Nu er du træt; — se Glansen af dit Hjem,
og Mørket flyr!
Hold ud lidt længere og vent paa Ro;
sov ikke ind, skønt det er drøjt. Bliv tro!

Paa Sorger Livets Nat er rig; men sku:
alt Dagen gryr!
Snart svinder Jordens Skygger, Nød og Gru,
og Frygten flyr!
Paa Bjergets Top du om en Stund vil staa
og Freds og Glædes lyse Verden naa.

„I Haabet glad“ end Løsnet være maa;
det dages nu!
Hvad Herlighed du dog den Dag vil faa.
Vær lys i Hu!
Omgjord din Lænd, bind Saaler paa din Fod.
Mørk Vejen er og lang, men Enden god.

TIENDE KAPITEL.

FORSKELLEN MELLEM AANDELIG OG MENNESKELIG NATUR.

Almindelige urigtige Opfattelser. — Jordisk eller menneskelig og himmelsk eller aandelig Natur. — Jordisk Herlighed og himmelsk Herlighed. — Bibelens Vidnesbyrd med Hensyn til Aandevæsner. — Dødelighed og Udødelighed. — Kan dødelige Væsner have evigt Liv? — Retfærdighed i Uddelingen af Gunstbevisninger. — En tænkt Grundregel undersøgt. — Mange Slags Fuldkommenhed. — Guds Ret som Enevoldshersker. — Guds Foranstaltning for Mennesket en tilfredsstillende Lod. — Udvælgelsen af Kristi Legemes Lemmer. — Hvorledes deres Naturforvandling gennemføres.

UDE af Stand til at se, at Guds Plan for Menneskeslægten i Almindelighed tilsigter en Genoprettelse til dens oprindelige Tilstand — den menneskelige Fuldkommenhed, der gik tabt i Eden —, og at den kristne Menighed som en Undtagelse fra denne almindelige Plan skal erfare en Naturforandring fra menneskelig til aandelig Tilværelse, tror Kristne i Almindelighed, at ingen andre vil blive frelste end dem, der opnaar aandelig Natur. Men medens Skriften fremholder Løfter om Liv, Velsignelse og Genoprettelse for alle Jordens Slægter, tilbyder og lover den dog ikke den aandelige Natur til andre end Menigheden, som er bleven udvalgt i Løbet af Evangeliealderen; der findes ikke et eneste Skriftsted, som støtter et saadant Haab for andre.

Dersom Menneskehedens store Masser bliver frelste fra al den Fornedrelse, Svaghed, Pine, Elendighed og Død, som er en Følge af Synden, og bliver genoprettede til den fuldkomne menneskelige Tilstand, som Adam levede i før Faldet, er de lige saa virkelig og fuldstændig frelste fra hint Fald som de, der under Evangeliealderens særegne „Kald herovenfra" bliver „delagtige i den guddommelige Natur".

Mangel paa en ret Forstaaelse af, hvad der udgør et fuldkomment Menneske, en urigtig Opfattelse af Ordene dødelig og udødelig samt forvendte Begreber om Retfærdighed har tilsammen ledet til denne Vildfarelse og gjort mange ellers let forstaaelige Skriftsteder gaadefulde. En Anskuelse, som dog ikke støttes af et eneste Skriftsted, er den, at der aldrig har været et fuldkomment Menneske paa Jorden, at alt, hvad der sees af Mennesket paa Jorden, kun er det delvis udviklede Menneske, og at det for at opnaa Fuldkommenhed maa blive aandeligt. Denne Anskuelse bringer Forvirring i Skriften i Stedet for at udvikle den Harmoni og Skønhed, som er en Følge af „rettelig at dele Sandhedens Ord".

Bibelen lærer, at der har været to — og kun to — fuldkomne Mennesker, nemlig Adam og Jesus. Adam blev skabt i Guds Billede, d. v. s. med lignende Aandsevner hvad angaar Fornuft, Hukommelse, Dømmekraft og Vilje og med lignende moralske Egenskaber, f. Eks. Retfærdighed, Godhed, Kærlighed o. s. v. „Af Jorden, jordisk" var han et jordisk Billede af et aandeligt Væsen, i Besiddelse af de samme Slags Egenskaber, skønt vidt forskellige i Henseende til Grad, Omfang og Rækkevidde. I saa stor en Udstrækning er Mennesket et Billede af Gud, at Gud kan sige endog til det faldne Menneske: „Kom dog, og lad os

gaa irette [eng. Overs.: „ræsonnere" = tale fornuftig] med hinanden." — Es. 1, 18.

Ligesom Jehova er Hersker over alle Ting, saaledes blev Mennesket gjort til Hersker over alle jordiske Ting: — „Og Gud sagde: Lader os gøre Mennesker . . . efter vor Lignelse, og de skulle herske over Havets Fiske og over Himmelens Fugle og over Kvæget og over al Jorden." (1 Mos. 1,26.) Moses fortæller os (1 Mos. 1,31), at Gud vedkendte sig Mennesket, som Han havde gjort — ikke blot var begyndt at gøre, men havde fuldendt — og Gud saa, at Hans Skabning var „saare god", d. v. s. fuldkommen; thi i Guds Øjne er intet, som ikke er fuldkomment, saare godt, naar det gælder Hans fornuftbegavede Skabninger.

Fuldkommenheden hos Mennesket, saaledes som det blev skabt, er udtrykt i Ps. 8, 5—8: „Du gjorde ham lidet ringere end Englene, og med Ære og Herlighed kronede Du ham. Du gjorde ham til Hersker over Dine Hænders Gerninger, alt lagde Du under hans Fødder, Faar og Okser, alle tilhobe, ja ogsaa Markens Dyr, Himlens Fugle og Havets Fiske." Nogle, som vil have Bibelen til at stemme med en Evolutionsteori, har fremstillet den Tanke, at Udtrykket „lidet" i Heb. 2, 7 kunde forstaaes som en lille Stund og ikke en lille Grad lavere end Englene. Der er imidlertid hverken Bemyndigelse eller Grund til en saadan Fortolkning. Det er en Gengivelse af Ps. 8, 6, og en kritisk Sammenligning af den hebraiske og den græske Tekst kan ikke efterlade nogen Tvivl om Meningen. Tanken, klart udtrykt, er: lidt lavere i Rang end Englene.

David henfører i Psalmen til Mennesket i dets oprindelige Tilstand og hentyder profetisk til, at Gud ikke har forladt sin oprindelige Plan at have Mennesket i sit Billede og til Konge over Jorden, og at Han vil ihukomme det, genløse det og

genoprette det til den samme Tilstand. Apostelen (Heb. 2, 7) henleder Opmærksomheden paa den samme Kendsgerning — at Guds oprindelige Formaal ikke er opgivet; at Mennesket, der oprindelig var herligt og fuldkomment, Jordens Konge, skal ihukommes, opsøges og genoprettes. Han tilføjer dernæst, at vi endnu ikke ser denne lovede Genoprettelse, men vi ser det første Skridt, Gud har gjort henimod dens Fuldførelse. Vi ser Jesus kronet med denne den fuldkomne Manddoms Herlighed og Ære, for at Han, som en passende Genløsning eller Stedfortræder, ved Guds Naade kunde smage Døden for hvert Menneske og saaledes berede Vejen for Menneskets Genoprettelse til alt, hvad der var gaaet tabt.

Man bør heller ikke gøre den Slutning, at lidt lavere i Rang betyder lidt mindre fuldkommen. En Skabning kan være fuldkommen og dog staa paa et lavere Tilværelsesplan end en anden; en fuldkommen Hest vilde saaledes være lavere i Rang end et fuldkomment Menneske o. s. v. Der gives forskellige Naturer, levende og livløse. For at anskueliggøre dette opstiller vi følgende Tabel:

Grader af himmelsk eller aandelig Tilværelse.	Grader af jordisk eller dyrisk Tilværelse.	Grader i Planteriget.	Grader i Mineralriget.
Gudd. Natur. ——— ——— Englenatur.	Menneske. Kvæg. Fugl. Fisk.	Træ. Busk. Græs. Mos.	Guld. Sølv. Kobber. Jern.

Ethvert af de omtalte Metaller kan være rent, dog staar Guld øverst i Rækken. Om end hver af Plantearterne blev bragt til Fuldkommenhed, vilde de dog være forskellige med Hensyn til Natur og Rang. Ligesaa med Dyr: om hver Art blev bragt

til Fuldkommenhed, vilde der dog være forskellige Arter, thi at fuldkommengøre en Natur er ikke at forandre en Natur.*) Graderne i aandelig Tilværelse staar ogsaa, skønt fuldkomne, i Forhold til hverandre som højere eller lavere i Natur og Art. Den guddommelige Natur er den højeste og staar over alle aandelige Naturer. Kristus blev ved sin Opstandelse „saa meget ypperligere" end fuldkomne Engle, som den guddommelige Natur er højere end Englenes. — Heb. 1, 3—5.

Læg omhyggelig Mærke til, at skønt de paa ovenstaaende Tabel nævnte Klasser er forskellige og adskilte, kan dog en Sammenligning anstilles mellem dem, saaledes: Den højeste Grad af Mineralierne staar under eller er l i d t l a v e r e end den laveste Grad af Planterne, fordi der er Liv i Planterne. Saaledes staar ogsaa den højeste Grad af Planterne l i d t l a v e r e end den laveste Grad af Dyrelivet, fordi selv de lavest staaende Dyr har Intelligens nok til at have Bevidsthed om sin Tilværelse. Paa samme Maade er ogsaa Mennesket, skønt det højeste af dyriske eller jordiske Væsner, „lidet ringere end Englene", fordi Englene er aandelige eller himmelske Væsner.

Der er en stor Forskel mellem Mennesket, som vi nu ser det, fornedret af Synd, og det fuldkomne Menneske, som Gud skabte i sit Billede. Synden har efterhaanden forandret dets Træk saa vel som dets Karakter. Mangfoldige Slægtled har ved Uvidenhed, Tøjlesløshed og almindelig Fornedrelse i den Grad vansiret og ødelagt Menneskeslægten, at

*) Ordet Natur bruges undertiden i en uegentlig Forstand, som f. Eks. naar der siges, at en Hund har en v i l d N a t u r, eller at en Hest har en b l i d eller o n d N a t u r. Men naar Ordet bruges saaledes, betyder det blot S i n d e l a g e t hos det omtalte Dyr, sammenlignet med andre, og har strengt taget intet med Natur at gøre.

Gudsbilledet næsten er udslettet hos Størsteparten af Menneskene. De moralske og intellektuelle Egenskaber er forkrøblede, og de dyriske Instinkter er uforholdsmæssig udviklede og holdes ikke længere i Ligevægt af de højere. Mennesket har i saa stor en Udstrækning mistet legemlig Kraft, at dets gennemsnitlige Levetid trods al Lægekunst nu kun er omtrent 30 Aar, medens det i Begyndelsen opnaaede en Alder af 930 Aar under den samme Straf. Men skønt saa besmittet og fornedret ved Synden og dens Straf, Døden, som virker i Mennesket, skal det dog genoprettes til sin oprindelige Fuldkommenhed med Hensyn til Sind og Legeme og til Herlighed, Ære og Vælde under og ved Kristi tusindaarige Regering. De Ting, der skal genoprettes af og gennem Kristus, er de samme, der gik tabt ved Adams Overtrædelse. (Rom. 5, 18. 19.) Mennesket mistede ikke et himmelsk, men et jordisk Paradis. Under Dødsstraffen mistede det ikke en aandelig, men en menneskelig Tilværelse; og alt det Tabte blev købt tilbage af Genløseren, som erklærede, at Han var kommen for at søge og frelse det Fortabte. — Luk. 19, 10.

Foruden det ovennævnte har vi et andet Bevis for, at det fuldkomne Menneske ikke er et aandeligt Væsen. Vi læser, at vor Herre Jesus, før Han forlod sin Herlighed for at blive Menneske, var „i Guds Skikkelse“, d. v. s. en aandelig Skikkelse, et aandeligt Væsen; men for at blive Menneskeslægtens Genløser maatte Han blive Menneske, af samme Natur som Synderen, hvis Stedfortræder i Døden Han skulde være, og det var derfor nødvendigt, at Hans Natur blev forandret. Og Paulus siger os, at Han paatog sig ikke Engles Natur — ét Trin lavere end Hans egen — men at Han steg to Trin ned og paatog sig Menneskers Natur, blev Menneske, blev „Kød“. — Heb. 2, 16; Fil. 2, 7. 8; Joh. 1, 14.

Læg Mærke til, at dette ikke alene viser, at Englenes Natur ikke er den eneste aandelige Natur, men ogsaa at den er lavere end den, vor Herre Jesus havde, før Han blev Menneske; og Han stod ikke dengang saa højt, som Han nu gør, thi „Gud har højt ophøjet Ham“ paa Grund af Hans Lydighed, da Han blev Menneskets frivillige Genløser. (Fil. 2, 8. 9.) Han er nu et aandeligt Væsen af den højeste Rang, delagtig i den guddommelige Natur (Jehovas).

Men ikke alene finder vi saaledes Bevis for, at den guddommelige, den englelige og den menneskelige Natur er adskilte og forskellige, men dette beviser desuden, at det at være et fuldkomment Menneske ikke er at være en Engel, lige saa lidt som at Englenaturens Fuldkommenhed indbefatter, at Englene er guddommelige og lig Jehova; thi Jesus paatog sig ikke Engles Natur, men en derfra forskellig Natur, nemlig Menneskers Natur; ikke den ufuldkomne menneskelige Natur, som vi nu har, men den fuldkomne. Han blev Menneske; ikke et fordærvet og næsten dødt Væsen, saaledes som Mennesker nu er, men et Menneske med fuldkommen Livskraft.

Endvidere, Jesus maa have været et fuldkomment Menneske, ellers kunde Han ikke have holdt en fuldkommen Lov, som er den fuldkomne Maalestok for et fuldkomment Menneskes Evne. Og Han maa have været et fuldkomment Menneske, ellers kunde Han ikke have givet en Genløsning (en tilsvarende Pris — 1 Tim. 2, 6) for det fuldkomne Menneske Adams forspildte Liv; thi „ligesom Døden kom ved et Menneske, saaledes er ogsaa de Dødes Opstandelse kommen ved et Menneske“. (1 Kor. 15, 21.) Havde Han i ringe-

ste Grad været ufuldkommen, vilde det have bevist, at Han var under Fordømmelsen og derfor ikke kunde have været et velbehageligt Offer; heller ikke kunde Han da have holdt Guds fuldkomne Lov. Et fuldkomment Menneske blev prøvet, faldt og blev dødsdømt; og kun et fuldkomment Menneske kunde betale den tilsvarende Pris som Genløser.

Nu har vi Spørgsmaalet for os i en anden Form, nemlig: Dersom Jesus i Kødet var et fuldkomment Menneske, beviser det da ikke, at et fuldkomment Menneske er et menneskeligt, kødeligt Væsen — ikke en Engel, men lidt lavere end Englene? Den logiske Slutning er ikke til at tage fejl af; og tilmed har vi Psalmistens inspirerede Udsagn (Ps. 8, 5—8) og Paulus' Henvisning dertil i Heb. 2, 7—9.

Jesus var heller ikke en Sammenblanding af to Naturer, menneskelig og aandelig. Sammenblanding af to Naturer frembringer hverken den ene eller den anden, men et ufuldkomment, tveslægtet noget, som er forkasteligt for den guddommelige Ordning. Da Jesus var i Kødet, var Han et fuldkomment menneskeligt Væsen; før den Tid var Han et fuldkomment aandeligt Væsen; og siden sin Opstandelse er Han et fuldkomment aandeligt Væsen af den højeste Orden, den guddommelige. Det var først ved sin Indvielse lige til Døden, hvorpaa Hans Daab var et Symbol, at Han i 30-aarsalderen — Manddomsalderen ifølge Loven og derfor den rette Tid til at indvie sig som et Menneske — modtog Pantet paa sin Arv, den guddommelige Natur. (Matt. 3, 16. 17.) Den menneskelige Natur maatte indvies til Døden, før Han kunde faa endog blot Pantet paa den guddommelige Natur. Og ikke før den Indvielse i Virkeligheden var fuldført, og Han virkelig havde opofret den menneskelige Natur lige til Døden, blev Han fuldt ud delagtig i den guddommelige Natur. Efter at være bleven et Menneske blev Han lydig til Døden; derfor har Gud højt ophøjet Ham til den guddommelige Natur. (Fil. 2, 8. 9.) Dersom dette Skriftsted er sandt, følger det, at Han ikke blev ophøjet til den guddommelige Natur, før den menneskelige Natur helt var opofret — død.

Vi ser saaledes, at der ikke var nogen Sammenblanding af Naturer i Jesus, men at Han to Gange erfarede en Naturforandring; først fra aandelig til menneskelig, derefter fra menneskelig til den højeste Grad af aandelig Natur, den guddommelige, og i begge Tilfælde blev den ene opgivet for den anden.

I dette store Eksempel paa fuldkommen Menneskelighed, Jesus, som stod uplettet for Verden, indtil Han blev opofret for Verdens Genløsning, ser vi den Fuldkommenhed, hvorfra vor Slægt faldt i Adam, og hvortil den atter skal genoprettes. Ved at blive Menneskets Genløsning gav vor Herre Jesus noget, der havde samme Værd som det, Mennesket tabte; og derfor kan alle Mennesker gennem Tro paa Kristus og Lydighed mod Hans Fordringer igen modtage, ikke en aandelig, men en herlig, fuldkommen menneskelig Natur — „det, som var tabt“.

Det fuldkomne Menneskes fuldkomne Evner og Kræfter kan udøves i det Uendelige og paa nye og forskellige Genstande af Interesse, og Kundskaben og Dygtigheden kan storlig forøges; men ingen saadan Forøgelse af Kundskab eller Kraft vil udvirke en Naturforandring eller gøre Naturen mere end fuldkommen. Det vil kun være Udviklingen og Udfoldelsen af de fuldkomne menneskelige Evner. Forøgelse af Kundskab og Dygtighed vil uden

Tvivl blive Menneskets velsignede Forrettighed i al Evighed; dog vil det vedblive at være Menneske og vil blot lære mere fuldt ud at bruge den menneskelige Naturs Evner, som det allerede er i Besiddelse af. Det kan ikke gøre sig Haab om og vil heller ikke ønske at gaa udenfor disse vide Grænser, eftersom dets Attraa er indskrænket i Overensstemmelse med dets Evners Rækkevidde.

Skønt Jesus som et Menneske var et Eksempel paa fuldkommen menneskelig Natur, hvortil den største Del af Menneskeslægten vil blive genoprettet, er Han dog siden sin Opstandelse et Eksempel paa den herlige guddommelige Natur, som den sejervindende Menighed ved Opstandelsen skal dele med Ham.

Fordi den nuværende Tidsalder hovedsagelig er bestemt til at udvikle denne Klasse, som er bleven tilbudt en Naturf o r a n d r i n g, og fordi Apostlernes Breve er bestemte til Undervisning for denne „lille Hjord", bør man ikke drage den Slutning, at Guds Planer ender med denne udvalgte Skares Fuldkommengørelse. Vi skulde paa den anden Side heller ikke gaa til den modsatte Yderlighed og tro, at de særlige Løfter om den guddommelige Natur, aandelige Legemer o. s. v., som disse har faaet, af Gud er tiltænkte hele Menneskeslægten. Til disse er „de overmaade store og dyrebare Forjættelser" givet — ud over de andre dyrebare Forjættelser, der er for hele Menneskeslægten. For rettelig at dele Sandhedsordet bør vi lægge Mærke til, at Skriften taler om den guddommelige Naturs Fuldkommenhed i den „lille Hjord" og den menneskelige Naturs Fuldkommenhed i den genoprettede Verden som to forskellige Ting.

Lad os nu nærmere undersøge, hvad Aandevæsner er, hvilke Evner de har, og ved hvilke Love de styres. Megen Overtro hersker angaaende

Aandevæsner, og fordi mange ikke forstaar sig paa deres Natur, synes de at betragte dem som Sagnvæsner. Men Paulus synes ikke at have haft en saadan Tanke. Skønt han siger, at et menneskeligt Væsen er ude af Stand til at forstaa den højere, aandelige Natur (1 Kor. 2, 14), bekræfter han dog tydelig, som for at afværge enhver sagnagtig eller overtroisk Forestilling, at der er et aandeligt Legeme saa vel som et naturligt (menneskeligt) Legeme, et himmelsk saa vel som et jordisk, og at de jordiske saa vel som de himmelske har Herlighed Den jordiske Herlighed gik, som vi har set, tabt ved den første Adams Synd og skal genoprettes for Slægten ved den Herre Jesus og Hans Brud (Kristus — Hoved og Legeme) i Løbet af Tusindaarsalderen. Den himmelske Herlighed er endnu uset, uden for saa vidt som den aabenbares for Troens Øje ved Aanden gennem Ordet. Disse Herligheder er forskellige og særskilte. (1 Kor. 15, 38—49.) Skønt vi kun tilnærmelsesvis kan forstaa, hvor herligt det naturlige, jordiske Legeme er i sin Fuldkommenhed, ved vi dog i nogen Grad, hvad dette er, thi vi har nu et jordisk Legeme. Det er Kød, Blod og Ben; thi „hvad der er født af Kødet, er Kød". Og eftersom det aandelige og det jordiske er to forskellige Slags Legemer, ved vi, at det aandelige, hvad det saa end kan være, ikke bestaar af Kød, Blod og Ben; det er himmelsk, aandeligt — „hvad som er født af Aanden, er Aand". Men hvad et aandeligt Legeme er, ved vi ikke, thi „det er endnu ikke aabenbaret, hvad vi skal vorde . . . men vi skal blive lig Ham" — lig vor Herre Jesus. — Joh. 3, 6; 1 Joh. 3, 2.

Vi har ingen Beretning om, at noget Væsen, være sig aandeligt eller menneskeligt, nogensinde er blevet forvandlet fra én Natur til en anden, undtagen Guds Søn; og dette var et Undtagelsestil-

fælde i et enestaaende Øjemed. Da Gud skabte Englene, havde Han uden Tvivl til Hensigt altid at lade dem vedblive at være Engle, og ligeledes med Menneskene; enhver er fuldkommen paa sit eget Plan. Skriften giver i det mindste ingen Antydning til noget andet Formaal. Ligesom der i den livløse Skabning er en tiltalende og næsten uendelig Afveksling, saaledes er i den levende og fornuftbegavede Skabning den samme Afveksling i Fuldkommenhed mulig. Enhver Skabning er herlig i sin Fuldkommenhed; men, som Paulus siger, den himmelske Herlighed er én Slags Herlighed, og den jordiske Herlighed er en anden og derfra forskellig Herlighed.

Ved at undersøge de Tildragelser, der meddeles om vor Herre Jesus efter Hans Opstandelse samt om Englene, der ogsaa er Aandevæsner, og saaledes „sammenligne aandelige Ting med aandelige“ (1 Kor. 2, 13), kan vi faa en Del Oplysning med Hensyn til Aandevæsner. For det første: Engle kan være og er, skønt usynlige, hyppig nærværende. „Herrens Engel lejrer sig trindt omkring dem, som frygter Ham, og udfrier dem.“ „Er de ikke alle tjenende Aander, udsendte til Hjælp for dem, som skal arve Salighed?“ (Ps. 34, 8; Heb. 1, 14.) Har de været synlige eller usynlige, naar de har udført sine Tjenester? Uden Tvivl det sidste. Elisa var omringet af en assyrisk Hær; hans Tjener var bange; Elisa bad til Herren, og den unge Tjeners Øjne blev aabnede, og han saa Bjergene rundt om dem fulde med Vogne og Heste af Ild (eller lig Ild). Og atter, skønt Engelen var usynlig for Bileam, saa dog Æslet ham, fordi dets Øjne oplodes.

For det andet: Engle kan paatage sig menneskelige Legemer og optræde som Mennesker. Herren og to Engle viste sig for Abraham, som lod berede et Maaltid for dem, hvoraf de aad. Først antog Abraham dem for tre Mænd, og det var først, da de var ved at gaa, at han opdagede, at den ene af dem var Herren og de andre to Engle, som senere gik ned til Sodoma og udfriede Lot. (1 Mos. 18, 1. 2.) En Engel aabenbarede sig som et Menneske for Gideon, men gav sig siden efter til Kende. En Engel viste sig for Samsons Fader og Moder, og de troede, det var et Menneske, indtil han steg op til Himlen i Alterets Lue. — Dom. 6, 11—22; 13, 20.

For det tredje: Aandelige Væsner er herlige i sin normale Tilstand og omtales ofte som herlige og straalende. Der staar om den Engel, som bortvæltede Stenen fra Graven, at hans Aasyn „skinnede som Lynet“. Daniel opfangede et Glimt af et aandeligt Legeme, som han beskriver saaledes: „Hans Øjne var som Ildblus, hans Aasyn som Lynet, hans Arme og Ben som blankt Kobber at se til og hans Røst som Lyden af et Bulder.“ For ham sank Daniel som død til Jorden. (Dan. 10, 6. 10. 15. 17.) Saulus af Tarsus opfangede et lignende Glimt af Kristi Herligheds Legeme, der skinnede klarere end Middagssolens Glans. Saulus mistede Synet og faldt til Jorden.

Vi finder altsaa, at Aandevæsner i Sandhed er herlige. Usynlige er de dog for Menneskene, med mindre disses Øjne aabnes til at se dem, eller med mindre de aabenbarer sig i Kød som Mennesker. Denne Slutning stadfæstes fremdeles, naar vi undersøger de særlige Enkeltheder ved disse Aabenbaringer. Herren blev set af Saulus alene; de Mænd, der rejste med ham, hørte vel Røsten, men saa ingen. (Ap. G. 9, 7.) De Mænd, der var med Daniel, saa ikke det herlige Væsen, han beskriver, men en stor Frygt faldt paa dem, og de løb og skjulte sig. Endvidere, dette her-

lige Væsen erklærede: „Persiens Riges Fyrste stod mig imod i 21 Dage.“ (Dan. 10, 13.) Faldt Daniel, den af Herren saare elskede Mand, som død til Jorden for denne, som Persiens Fyrste havde modstaaet i 21 Dage? Hvorledes kunde dette være? Sikkert viste han sig ikke i Herlighed for Fyrsten. Nej; enten var han usynlig nærværende hos ham, eller ogsaa aabenbarede han sig som et Menneske.

Siden sin Opstandelse er vor Herre Jesus et Aandevæsen, følgelig maa Han eje de samme Kræfter og Evner, som vi finder Eksempel paa hos Engle (Aandevæsner). Og dette er ogsaa Tilfældet, hvad vi endnu klarere skal faa at se i et efterfølgende Kapitel.

Vi finder saaledes, at Skriften betragter den aandelige og den menneskelige Natur som to særskilte og forskellige Naturer og intet Bevis afgiver for, at den ene vil udfolde eller udvikle sig til den anden; tværtimod viser den, at kun nogle faa nogensinde vil blive forvandlede fra menneskelig til guddommelig Natur, hvortil Jesus, disses Hoved, allerede er bleven ophøjet. Og dette mærkværdige og særlige Træk i Jehovas Plan er for det mærkværdige og særlige Øjemed at berede disse til at blive Guds Medarbejdere i det store fremtidige Værk at genoprette alle.

Lad os nu undersøge Udtrykkene:

Dødelighed og Udødelighed.

Vi vil finde, at disse Ords sande Betydning er i nøjagtig Overensstemmelse med, hvad vi ovenfor har lært ved at sammenligne bibelske Udsagn vedrørende menneskelige og aandelige Væsner samt jordiske og himmelske Forjættelser. Man tillægger sædvanlig disse Ord meget ubestemte Betydninger, og urigtige Begreber om deres Betydning

fremkalder fejlagtige Anskuelser om Emner, som de staar i Forbindelse med baade i den almindelige Talebrug og i Skriftens.

„Dødelighed“ betyder en Tilstand, hvori man kan dø; ikke en Dødstilstand, men en Tilstand, i hvilken Døden er en Mulighed.

„Udødelighed“ betegner en Tilstand, hvori man ikke kan dø; ikke blot en Tilstand af Fritagelse fra Død, men en Tilstand, i hvilken Døden en en Umulighed.

Det almindelige, men fejlagtige Begreb om Dødelighed er dette, at det er en Tilstand, hvori Døden er uundgaaelig, medens den almindelige Tanke om Betydningen af Udtrykket Udødelighed er mere rigtig.

Den sande Betydning af Ordene dødelig og udødelig fremgaar af selve Ordenes Sammensætning. Det er fordi der hersker en urigtig Forstaaelse af Ordet dødelig, at saa mange kommer i Vildrede, naar de forsøger at afgøre, om Adam var dødelig eller udødelig før sin Overtrædelse. De gaar ud fra, at dersom han havde været udødelig, vilde Gud ikke have sagt: „Den Dag, du æder deraf, skal du visselig dø;“ fordi det er umuligt for et udødeligt Væsen at dø. Dette er en logisk Slutning. Paa den anden Side siger de: Dersom han var dødelig, hvori kunde da Truslen eller Straffen i den Erklæring: „Du skal visselig dø“, have bestaaet? Ifølge deres fejlagtige Forstaaelse kunde han, om han var dødelig, alligevel ikke have undgaaet Døden.

Vanskeligheden ligger i den urigtige Betydning, man tillægger Ordet Dødelighed. Anvend den rigtige Betydning, og alt er klart. Adam var dødelig, d. v. s. i en Tilstand, hvori Døden var en Mulighed. Han havde Liv i fuldkomment Maal, dog ikke Liv i sig selv. Hans Liv blev

vedligeholdt ved „alle Havens Træer", undtagen det ene forbudte Træ; og saa længe som han forblev lydig og i Harmoni med sin Skaber, var hans Liv betrygget — de opholdende Elementer vilde ikke blive ham negtede. Saaledes set havde Adam Liv, og Døden kunde helt og holdent undgaaes; dog var han i en saadan Tilstand, at Døden var mulig — han var dødelig.

Det Spørgsmaal opstaar da: Dersom Adam var dødelig og paa Prøve, var han da paa Prøve for Udødelighed? Det almindelige Svar vilde blive Ja. Vi svarer Nej. Hans Prøve fandt Sted for at vise, om han var værdig eller uværdig til at beholde det Liv og de Velsignelser, han allerede havde. Eftersom det ingensinde blev lovet ham, at han vilde blive udødelig, dersom han var lydig, er vi nødsagede til at lade alle saadanne Spekulationer fare. Der blev lovet ham en Fortsættelse af de Velsignelser, han da nød, saa længe han var lydig, og han blev truet med Tabet af alt — Døden — hvis han var ulydig. Det er den urigtige Forstaaelse af Ordet dødelig, som leder til, at Folk i Almindelighed slutter, at alle Væsner, som ikke dør, er udødelige. Til denne Klasse henregner de derfor vor himmelske Fader, vor Herre Jesus, Englene og hele Menneskeslægten. Dette er dog en Vildfarelse. Flertallet af den fra Faldet frelste Menneskeslægt saa vel som Himlens Engle vil vedblive at være dødelige; skønt i en Tilstand af Fuldkommenhed og Salighed vil de dog vedblive at være af den dødelige Natur, som skulde kunne lide Døden, Syndens Sold, dersom de begik Synd. Deres Tilværelses Sikkerhed vil for deres som for Adams Vedkommende bero paa Lydighed mod den alvise Gud, hvis Retfærdighed, Kærlighed, Visdom og Magt til at lade alt samvirke til Gode for dem, som

elsker og tjener Ham, da tilfulde vil være bleven bevist ved Hans Behandling af Synden i den nærværende Tid.

Intet Sted i Skriften er det sagt, at Englene er udødelige, heller ikke at Menneskeslægten, efter at den er bleven genoprettet, vil være udødelig. Tværtimod, Udødelighed tilskrives alene den guddommelige Natur — oprindelig Jehova alene, senere ogsaa vor Herre Jesus i Hans nuværende højt ophøjede Tilstand; og endelig er Udødelighed bleven lovet Menigheden, Kristi Legeme, naar den bliver herliggjort med Ham. — 1 Tim. 6, 16; Joh. 5. 26; 2 Pet. 1, 4; 1 Kor. 15, 53. 54.

Ikke alene har vi Bevis for, at Udødelighed alene tilhører den guddommelige Natur, men vi har ogsaa Bevis for, at Englene er dødelige, i det at Satan, som engang var en Høvding iblandt dem, skal tilintetgøres. (Heb. 2, 14.) Den Omstændighed, at han kan tilintetgøres, beviser, at Engle som en Klasse er dødelige.

Saaledes kan vi indse, at naar uforbederlige Syndere er bleven tilintetgjorte, vil baade udødelige og dødelige Væsner leve evigt i Glæde, Lykke og Kærlighed. Den første Klasse vil eje en Natur, der er uimodtagelig for Død, d. v. s. den vil have iboende Liv — Liv i sig selv (Joh. 5, 26) —; og den sidste Klasse vil eje en Natur, der er modtagelig for Død; dog vil den paa Grund af sit fuldkomne Væsen og Kendskab til det Onde og Syndens Syndighed ikke give nogen Aarsag til Død. Godkendt af Guds Lov skal den for bestandig blive forsynet med de Elementer, der er nødvendige til at opholde den i Fuldkommenhed, og den skal aldrig dø.

Den rette Opfattelse af Betydningen af Ordene dødelig og udødelig og af deres Brug i Skriften tilintetgør selve Grundvolden for Læren om

evig Pine. Denne er bygget paa den ubibelske Lære, at Gud skabte Mennesket udødeligt, at det ikke kan ophøre at være til, og at Gud ikke kan tilintetgøre det. Deraf kommer den Paastand, at de Uforbederlige maa **leve videre** et eller andet Sted og paa en eller anden Maade, og den Slutning, der drages derfra, er den, at eftersom de ikke er i Harmoni med Gud, maa de tilbringe Evigheden i Elendighed. Men Guds Ord forsikrer os om, at Han har sørget for at umuliggøre en saadan Forevigelse af Synd og Syndere, at Mennesket er dødeligt, og at den fulde Straf for forsætlig Synd imod fuldt Lys og Kundskab ikke vil være et Liv i Pine, men en anden Død. „Den Sjæl, som synder, den skal dø."

„Hvem er du, som tager til Genmæle mod Gud?"
Rom. 9, 20.

Nogle har den urigtige Mening, at Retfærdighed fordrer, at Gud ikke skulde gøre Forskel i Fordelingen af sine Naadegaver blandt sine Skabninger, at om Han ophøjer én til en høj Stilling, maa Han **for at være retfærdig** gøre det samme for alle, med mindre det kan bevises, at nogle har forspildt sine **Rettigheder**, i hvilket Tilfælde de med Rette kan henvises til en lavere Stilling.

Dersom denne Grundsætning var rigtig, vilde det bevise, at Gud ingen Ret havde til at skabe Jesus højere end Englene og derpaa yderligere ophøje Ham til den guddommelige Natur, med mindre Han havde til Hensigt at gøre det samme for alle Engle og alle Mennesker. Og for at føre den Grundsætning endnu længere ud, maatte man slutte, at dersom nogle Mennesker skulde blive højt ophøjede og delagtiggjorte i den guddommelige Natur, saa maatte alle Mennesker tilsidst ophøjes til den samme Stilling. Og hvorfor ikke trække Grundsætningen

ud til det Yderste og anvende den samme Fremskridtslov paa hele Dyreskabelsen og sige, at eftersom de alle er Guds Skabninger, maa de alle tilsidst opnaa det højeste Tilværelsesplan — den guddommelige Natur. Dette er aabenbart en Urimelighed, men den er lige saa fornuftig som enhver anden Slutning, der kan drages af denne antagne Grundsætning.

Maaske ingen vilde være tilbøjelig til at føre denne fejlagtige Antagelse saa langt ud. Dog, dersom det var en Grundsætning, bygget paa simpel Retfærdighed, hvor kunde den saa standse og alligevel være retfærdig? Og dersom Guds Plan virkelig var saadan, hvad vilde der da blive af den tiltalende Afveksling i alle Hans Gerninger? Men Guds Plan er ikke saaledes. Hele Naturen, baade den levende og den livløse, fremviser Guds Magts og Visdoms Herlighed og Mangfoldighed. Og ligesom „Himlene fortæller Guds Ære, og Himmelhvælvingen forkynder Hans Hænders Gerning" i underfuld Afveksling og Skønhed, saa skal saa meget mere Hans fornuftbegavede Skabning fremvise Hans Magts overvættes Herlighed i rig Afveksling. Vi slutter dette fra Guds Ords udtrykkelige Lære og fra Fornuftens og Naturens Overensstemmelse dermed.

Det er meget vigtigt for os at have rigtige Begreber om Retfærdighed. En **Gunstbevisning** bør aldrig ansees som en retfærdig fortjent Belønning. En simpel Retfærdighedshandling er ingen Grund til særlig Taknemmelighed, heller ikke noget Bevis paa Kærlighed; men Gud beviser sin store Kærlighed til sine Skabninger i en uendelig Række af ufortjente Naadegaver, som til Gengæld skulde fremkalde deres Kærlighed og Pris.

Om det havde været Guds Vilje, vilde Han have haft Ret til at gøre os til Skabninger med

blot ganske kort Levetid, selv om vi aldrig havde syndet. Saaledes har Han skabt nogle af sine lavere Skabninger. Han kunde have tilladt os at nyde sine Velsignelser for en Stund og derpaa, uden at være uretfærdig, have udslettet os af Tilværelsen. Selv en saa kort Tilværelse vilde i Sandhed være en Gunst. Det er kun af Hans Gunst, at vi overhovedet er til. Hvor meget større Gunst ligger der da ikke i Genløsningen af den engang ved Synden forspildte Tilværelse! Og endvidere er det Guds Gunst, at vi er Mennesker og ikke Dyr. Det er formedelst ren Gunst, at Englene af Naturen er lidt højere end Menneskene; og det er ogsaa formedelst Guds Gunst, at vor Herre Jesus og Hans Brud bliver delagtige i den guddommelige Natur. Det sømmer sig derfor for alle Guds fornuftbegavede Skabninger med Taknemmelighed at modtage, hvad Gud skænker. Enhver anden Tanke fortjener med Rette Fordømmelse og vil, dersom den næres, ende i Fornedrelse og Ødelæggelse. Mennesker har ingen Ret til at attraa Engles Natur, da de aldrig er bleven indbudte til en saadan Stilling; ej heller har Engle Ret til at attraa den guddommelige Natur, da den aldrig er bleven dem tilbudt. Det var Satans Hovmods Stræben, som medførte hans Fornedrelse, der vil ende med hans Ødelæggelse. (Es. 14, 14.) „Hvo sig selv ophøjer, skal fornedres; og hvo sig selv fornedrer, skal ophøjes“ (Luk. 14, 11), men ikke nødvendigvis til den højeste Stilling.

Dels som Følge af falske Forestillinger om Retfærdighed og dels af andre Grunde har Skriftens Lære om Udvælgelse foraarsaget megen Strid og Misforstaaelse. At Skriften lærer Udvælgelse, vil kun faa negte; men paa hvilken Grundsætning, Udvælgelsen hviler, er en Sag, hvorom der er stor Meningsforskel. Nogle paastaar, at det er en vilkaarlig Udvælgelse uden Betingelser, andre at der er Betingelser knyttede til den. Der er nogen Sandhed i begge disse Anskuelser, tror vi. En Udvælgelse fra Guds Side er et Udtryk for Hans Valg i en bestemt Hensigt, til en bestemt Gerning eller Tilstand. Gud har valgt, at nogle af Hans Skabninger skulde være Engle, nogle Mennesker, nogle Dyr, Fugle, Insekter o. s. v., og at nogle skulde være af Hans egen guddommelige Natur. Og skønt Gud under visse Vilkaar udvælger alle dem, som skal blive antagne til den guddommelige Natur, kan det dog ikke siges, at disse har fortjent det mere end andre, thi det er af ren Gunst, at nogen Skabning har Tilværelse paa noget Plan.

„Derfor staar det ikke til den, som vil, ej heller til den, som løber, men til Gud, som gør Miskundhed“ — Godhed eller Gunst. (Rom. 9, 16.) Det er ikke fordi de Udvalgte var bedre end andre, at Gud gav dem Indbydelsen til den guddommelige Natur, thi Han forbigik Englene, som ikke havde syndet, og kaldte en Del af de genløste Syndere til den guddommelige Ære. Gud har Ret til at gøre med sit eget, hvad Han vil; og Han vælger at udøve denne Ret til Fuldbyrdelsen af sine Planer. Eftersom da alt, hvad vi har, er af guddommelig Gunst, „hvo er da du, o Menneske, at du tager til Genmæle imod Gud? Kan det, som blev dannet, sige til den, som dannede det: Hvi gjorde Du mig saaledes? Har ikke Pottemageren Ret over Leret til af den samme Blanding at lave et Kar til Ære og et andet til Vanære“ — eller mindre Ære? (Rom. 9, 20. 21.) Alle blev skabte ved den samme guddommelige Magt, nogle til at have en højere Natur og større Ære, og nogle til at have en lavere Natur og mindre Ære.

„Saa siger Herren, Israels Hellige, og Han, som dannede ham [Mennesket]: Spørger mig om de kommende Ting. Vil I give mig Befaling om mine Børn og om mine Hænders Værk? Jeg har gjort Jorden, og Menneskene har jeg skabt paa den; mine Hænder er det, som har udspændt Himlen, og al dens Hær har jeg frembragt.“ — „Saa siger Herren, som skabte Himlen, den Gud, som dannede Jorden og gjorde den (Han grundfæstede den, ikke til at være øde skabte Han den, til at beboes dannede Han den): Jeg er Herren og ingen ydermere.“ (Es. 45, 11. 12. 18.) Ingen har Ret til at foreskrive Gud noget. Dersom Han grundfæstede Jorden og ikke skabte den til at være øde, men til at beboes af genoprettede, fuldkomne Mennesker, hvem er da vi, at vi skulde tage til Genmæle imod Gud og sige, at det er uretfærdigt ikke at forandre deres Natur og gøre dem alle delagtige i en aandelig Natur, enten Englenes eller Hans egen guddommelige Natur? Hvor meget bedre passer det sig ikke at komme ydmyg til Guds Ord og „spørge“ om de kommende Ting end at „befale“ eller fordre, at Han skal gennemføre vore Idéer? Herre, bevar Dine Tjenere fra Formastelighedens Synder; lad dem ikke herske over os! Ingen af Guds Børn vilde, tror vi, med Vidende foreskrive Herren noget; dog hvor let og næsten ubevidst falder ikke mange i den Vildfarelse.

Menneskeslægten er Guds Børn ved Skabelsen — Hans Hænders Gerning —, og Hans Plan med Hensyn til dem er klart aabenbaret i Hans Ord. Paulus siger, at det første Menneske (som var et Eksempel paa, hvad Slægten vil blive, naar den er fuldkommen) var af Jorden, jordisk; og hans Efterkommere, med Undtagelse af Evangeliemenigheden, vil i Opstandelsen vedblive at være jordiske, menneskelige, afpassede for Jorden. (1 Kor. 15, 38. 44.) David erklærer, at Mennesket blev skabt kun lidet ringere end Englene og kronet med Herlighed, Ære og Vælde o. s. v. (Ps. 8, 5—9.) Og Jesus, Peter og alle Profeterne fra Verdens Begyndelse af erklærer, at den menneskelige Slægt skal genoprettes til hin herlige Fuldkommenhed og igen have Herredømmet over Jorden, ligesom dens Repræsentant, Adam, havde. — Ap. G. 3, 19—21.

Dette er, hvad Gud har bestemt for Menneskeslægten. Og hvilken herlig Arvedel! Luk et Øjeblik dine Øjne til for den Elendighed, Pine, Nedværdigelse og Sorg, som endnu hersker paa Grund af Synden, og afmal for dit indre Øje den fuldkomne Jords Herlighed. Intet Spor af Synd forstyrrer mere Harmonien og Freden i det fuldkomne Samfund; ikke en bitter Tanke, ikke et uvenligt Blik eller Ord; Kærligheden, som vælder frem af hvert Hjerte, møder Genkærlighed i ethvert andet Hjerte, og Velvillighed præger hver Handling. Der skal ikke være Sygdom mere, ingen Smerte, ingen Pine, intet Tegn paa Affældighed, ikke engang Frygt for saadanne Ting. Tænk paa alle de Billeder af forholdsvis Sundhed og Skønhed i den menneskelige Skikkelse og dens Ansigtstræk, du nogensinde har set, og vid, at den fuldkomne Menneskeheds Yndighed langt vil overgaa alt dette. Den indre Renhed og sjælelige og moralske Fuldkommenhed vil præge og forklare ethvert straalende Ansigt. Saaledes vil det jordiske Samfund blive; og de Grædende og Sørgende vil faa alle sine Taarer aftørrede, naar de saaledes klart forstaar, at Opstandelsesværket er fuldført. — Aab. 21, 4.

Og dette er kun den Forandring, som skal finde Sted i det menneskelige Samfund. Kom til-

lige i Hu, at Jorden, som blev „skabt til at beboes“ af en saadan Slægt, skal blive et passende og behageligt Opholdssted for den, som fremstillet i Paradiset i Eden, hvori Slægtens Repræsentant, det første Menneske, blev sat. Paradiset skal genoprettes. Jorden skal ikke mere frembringe Torne og Tidsler og kræve Menneskets Ansigts Sved for at yde det Brødet, men „Jorden skal [let og naturlig] give sin Grøde“. „Ørkenen skal blomstre som en Rose“; Dyrene vil være fuldkomne, lydige og villige Tjenere; Naturen med hele sin tiltalende Afveksling vil fra enhver Kant mane Mennesket til at søge og kende Guds Herlighed, Magt og Kærlighed; og Sind og Hjerte vil glæde sig i Ham. Den rastløse Attraa efter noget Nyt, som nu er fremherskende, er ikke en naturlig, men en abnorm Tilstand, som skyldes vor Ufuldkommenhed og vore nuværende utilfredsstillende Omgivelser. Det er ikke Gud ligt rastløst at kræve noget Nyt. De fleste Ting er gamle for Gud, og Han glæder sig mest over de Ting, som er gamle og fuldkomne. Saaledes vil det ogsaa blive med Mennesket, naar det er genoprettet til Guds Billede. Det fuldkomne Menneske vil ikke fuldt udkende og forstaa og vil derfor ikke foretrække den aandelige Tilværelses Herlighed, fordi det er af en anden Natur, ligesom Fiske og Fugle af samme Grund foretrækker og glædes mest ved sin egen Natur og sit eget Element. Mennesket vil blive saa optaget af og henrykt over den Herlighed, som omgiver det paa det menneskelige Plan, at det ikke vil stræbe efter eller ønske en anden Natur eller andre Tilstande end dem, det ejer. Et Blik paa Menighedens nuværende Erfaring vil illustrere dette. „Hvor vanskelig“ kan ikke de, som er rige paa denne Verdens Goder, indgaa i Guds Rige. De faa gode Ting, man selv under Syndens

og Dødens nuværende Regering ejer, fængsler Menneskenaturen saa meget, at vi behøver særlig Hjælp fra Gud for at holde vore Øjne og Længsler fæstede paa de aandelige Løfter.

At den kristne Menighed, Kristi Legeme, er en Undtagelse fra Guds almindelige Plan for Menneskeslægten, fremgaar tydeligt af det Udsagn, at dens Udvælgelse var bestemt i Guds Plan, før Verdens Grundvold blev lagt (Ef. 1, 4. 5), paa hvilken Tid Gud ikke blot forudsaa Slægtens Fald i Synd, men ogsaa forudbestemte denne Klasses Retfærdiggørelse, Helliggørelse og Herliggørelse, hvilken Klasse Han i Løbet af Evangeliealderen har udkaldt af Verden til at blive ligedannet med sin Søns Billede, til at blive delagtig i den guddommelige Natur og Medarving med Kristus Jesus i Tusindaarsriget for at oprette Retfærdighed og Fred paa hele Jorden. — Rom. 8, 28—31.

Dette viser, at Menighedens Udvælgelse var en forudbestemt Sag fra Guds Side; men læg Mærke til, at det ikke er en ubetinget Udvælgelse af de enkelte Medlemmer af Menigheden. Før Verdens Grundvold blev lagt, bestemte Gud, at en saadan Skare skulde udvælges i en saadan Hensigt i Løbet af en særskilt Tid — Evangeliets Tidsalder. Skønt vi ikke kan tvivle paa, at Gud kunde have forudset hvert enkelt Medlems Handlemaade og paa Forhaand kunde have vidst netop hvilke, der vilde være værdige og derfor komme til at udgøre Medlemmerne af den „lille Hjord“, er dette dog ikke den Maade, paa hvilken Guds Ord fremstiller Udvælgelseslæren. Det var ikke Tanken om de Enkeltes Forudbestemmelse, som Apostlerne søgte at indskærpe, men at en Klasse ifølge Guds Beslutning var forudbestemt til at udfylde en ærefuld Plads, og at denne Klasses Udvælgelse vilde ske paa Betingelser af strenge Tros- og Ly-

dighedsprøver og Opofrelse af jordiske Forrettigheder o. l. lige til Døden. Ved en personlig Prøve og ved personlig at „vinde Sejer“ bliver de enkelte Medlemmer af den forudbestemte Klasse valgte eller antagne til at arve alle de Velsignelser og Goder, som Gud havde forudbestemt for denne Klasse.

Ordet „herliggjort“ i Rom. 8, 30 er fra det græske Ord d o x a z o og betyder æ r e t eller h æ d r e t. Den Stilling, Menigheden er udvalgt til, er en stor Æresstilling. Intet Menneske kunde tænke paa at stræbe efter saa stor en Ære. Selv vor Herre Jesus blev først indbudt dertil, før Han stræbte derefter, som vi læser: „Saaledes har heller ikke Kristus selv tillagt sig den Ære [d o x a z o] at blive Ypperstepræst, men Han, som sagde til Ham: „Du er min Søn, jeg har født Dig i Dag.“ Den himmelske Fader ærede saaledes vor Herre Jesus; og alle, som hører til Hans udvalgte Legeme og skal være Medarvinger med Ham, vil blive saaledes ærede ved Jehovas Gunst. Disse erfarer ligesom sit Hoved en Begyndelse af „Æren“, naar de ved Sandhedens Ord (Jak. 1, 18) a v l e s af Gud til aandelig Natur, og de vil blive helt indførte til Æren, naar de f ø d e s af Aanden til Aandevæsner — i det herliggjorte Hoveds Billede. De, som Gud saaledes vil ære, maa være rene og fuldkomne, og eftersom vi havde faaet Synden i Arv, kaldte eller indbød Han os ikke alene til Ære, men tilvejebragte ogsaa R e t f æ r d i g g ø r e l s e fra Synd gennem sin Søns Død for at sætte os i Stand til at modtage den Ære, Han kaldte os til.

Idet Gud udsøger den lille Hjord, lader Han et meget almindeligt Kald udgaa — „mange er kaldte“. Alle er ikke kaldte. Kaldet var først — under vor Herres Jesu Embedstid i Kødet — indskrænket til det kødelige Israel; men nu skal lige saa mange, som Guds Tjenere træffer paa (Luk. 14, 23), tilskyndes eller nødes (ikke tvinges) til at komme

til denne særlige Naadefest. Men selv de, der hører og kommer, er ikke alle værdige. Bryllupsklædningen (Kristi tilregnede Retfærdighed) er skaffet til Veje, men nogle vil ikke bære den og maa derfor forkastes; og af dem, som tager Retfærdighedsklædningen paa, og som modtager den Ære at blive avlede til en ny Natur, er der nogle, der undlader at befæste sit Kald og sin Udvælgelse, idet de ikke er sin Pagt tro. Om dem, der bliver værdige til at aabenbares med Lammet i Herlighed, er der sagt, at de er „k a l d t e og u d v a l g t e og t r o f a s t e“. — Aab. 14, 1. og 17, 14.

Kaldet er sandt; Guds Beslutning at udvælge og ophøje en Menighed er urokkelig; men hvem, der skal udgøre denne udvalgte Klasse, beror paa Betingelser. Alle, som vil have Del i den forudbestemte Hæder, maa opfylde Kaldets Betingelser. „Lad os derfor, da Forjættelse om at indgaa til Hans Hvile endnu er tilbage, vogte os for, at ikke nogen af eder skal synes at gaa Glip af den.“ (Heb. 4, 1.) Skønt den store Gunst ikke beror p a a den, som vil, ej heller p a a den, som løber, er den dog f o r den, som vil, og f o r den, som løber, naar han bliver kaldt.

Efter saaledes forhaabentlig klart at have hævdet Guds f u l d k o m n e R e t til at gøre med sit eget, hvad Han vil, henleder vi Opmærksomheden paa den Kendsgerning, at det Princip, Gud følger i Uddelingen af alle sine Gunstbevisninger, er alles almindelige Vel.

Medens vi altsaa paa Skriftens Grund regner det for en fastslaaet Kendsgerning, at den menneskelige Natur er adskilt og forskellig fra den aandelige — at en Sammenblanding af de to Naturer ikke hører hjemme i Guds Plan, men vilde være en Ufuldkommenhed, og at Forandring fra én Natur til en anden ikke er Regelen, men en Undtagelse udelukkende for Kristuspersonens Vedkommende — bliver det en Sag af dyb Interesse at lære, hvorledes Forvandlingen vil gaa for sig, paa hvilke Be-

tingelser den kan opnaaes, og paa hvilken Maade den vil blive iværksat.

De Betingelser, paa hvilke Menigheden kan blive ophøjet med sin Herre til den guddommelige Natur (2 Pet. 1, 4), er nøjagtig de samme som de, paa hvilke Han fik den. Vi har derfor at træde i Hans Fodspor (1 Pet. 2, 21), at fremstille os som levende Ofre, som Han gjorde, og derpaa trofast gennemføre dette Indvielsesløfte, indtil Ofret afsluttes i Døden. Denne Naturforandring fra menneskelig til guddommelig Natur gives som en Belønning til dem, der indenfor Evangeliealderen i Lighed med Jesus opofrer den menneskelige Natur med alle dens Interesser, Forhaabninger og Maal, baade nuværende og fremtidige — lige til Døden. I Opstandelsen vil saadanne vaagne op, ikke for med Resten af Menneskeslægten at faa Del i den velsignede Genoprettelse til menneskelig Fuldkommenhed og alle dens medfølgende Velsignelser, men for at være Herren lige og dele Hans Herlighed og Glæde som delagtige med Ham i den guddommelige Natur. — Rom. 8, 17; 2 Tim. 2, 12.

Begyndelsen og Udviklingen af den nye Natur lignes ved Begyndelsen og Udviklingen af Menneskelivet. Ligesom der i det ene Tilfælde først er en Avling og derefter en Fødsel, saaledes ogsaa i det andet. De Hellige siges at være avlede af Gud ved Sandheds Ord. (1 Pet. 1, 3; 1 Joh. 5, 18; Jak. 1, 18.) Det vil sige, de modtager den første Paavirkning til det guddommelige Liv fra Gud gennem Hans Ord. Naar de, efter at være bleven retfærdiggjorte af Naade ved Tro paa Genløsningen, hører det Kald: „Fremstiller eders Legemer som levende, hellige [genløste, retfærdiggjorte — og derfor] Gud velbehagelige Ofre, hvilket er eders fornuftige Gudsdyrkelse“ (Rom. 12. 1), og naar de i Lydighed mod dette Kald helt indvier sin retfærdiggjorte Menneskelighed til Gud som et levende

Offer, Side om Side med Jesu Offer, bliver det antaget af Gud, og i og med selve den Handling begynder det aandelige Liv. Disse begynder straks at tænke og handle saaledes, som det nye (omdannede) Sind tilskynder dem, saa at de endog korsfæster alle menneskelige Begæringer. Fra Indvielsens Øjeblik af regner Gud dem for „nye Skabninger“.

For disse „nye Skabninger“ i Fostertilstand forgaar saaledes det Gamle (menneskelige Ønsker, Forhaabninger, Planer o. s. v.), og alt bliver nyt. Den uudviklede „nye Skabning“ vedbliver at vokse og udvikles, eftersom den gamle menneskelige Natur med dens Haab, Maal, Ønsker o. s. v. korsfæstes. Disse to Processer foregaar samtidig fra den Tid af, da Indvielsen finder Sted, indtil de slutter med det Menneskeliges Død og det Aandeliges Fødsel. Eftersom Guds Aand gennem Ordet vedbliver at afsløre mere og mere af Hans Planer, levendegør Han saaledes endog vore dødelige Legemer (Rom. 8, 11) og sætter disse dødelige Legemer i Stand til at yde Ham Tjeneste; men i den belejlige Tid vil vi faa nye Legemer — aandelige, himmelske Legemer, som i alle Henseender passer til det nye, guddommelige Sind.

Den „nye Skabnings“ Fødsel sker i Opstandelsen (Kol. 1, 18), og denne Klasses Opstandelse er betegnet som den første (eller ypperste) Opstandelse. (Aab. 20, 6.) Vi maa huske paa, at vi i Virkeligheden ikke er Aandevæsner før i Opstandelsen, skønt vi regnes som saadanne fra den Tid af, da vi modtager Sønnekaarets Aand. (Rom. 8, 23—25; Ef. 1, 13. 14; Rom. 6, 10. 11.) Naar vi virkelig bliver Aandevæsner, d. v. s. naar vi bliver fødte af Aanden, vil vi ikke længere være kødelige Væsner; thi „hvad der er født af Aanden, er Aand“.

Forud for denne Fødsel til den aandelige Natur maa der være gaaet en Avling af Aanden ved

Indvielsen, ligesaa vist som der forud for Kødets Fødsel maa gaa en Avling af Kødet. Alle, som er fødte af Kødet i den første, den jordiske, Adams Lignelse, blev først avlede af Kødet; og nogle er bleven avlede p a a n y af Guds Aand ved Sandhedens Ord, forat de i den belejlige Tid kan blive fødte af Aanden til den himmelske Skikkelse i den første Opstandelse: „Ligesom vi har baaret den Jordiskes Billede, skal v i [Menigheden] ogsaa bære den Himmelskes Billede" — med mindre vi falder fra. — 1 Kor. 15, 49; Heb. 6, 5.

Skønt Modtagelsen af det himmelske Kald og vor Indvielse i Lydighed mod det afgøres i et særskilt Øjeblik, er dog det at bringe hver Tanke til Harmoni med Guds Sind et gradvist Arbejde; det er en gradvis Bøjen opad mod Himlen af det, som af Naturen bøjer sig nedad mod Jorden. Apostelen kalder denne Proces en Forvandling og siger: „Skikker eder ikke lige med denne Verden, men vorder forvandlede [til den himmelske Natur] ved e d e r s S i n d s F o r n y e l s e, saa at I kan prøve, hvad der er Guds gode, velbehagelige og fuldkomne Vilje." — Rom. 12, 2

Man bør lægge Mærke til, at disse Apostelens Ord ikke er henvendte til den vantro Verden, men til dem, han anerkender som Brødre, hvilket kan sees af det foregaaende Vers: „Derfor besværger jeg eder B r ø d r e, ... at I fremstiller eders Legemer som levende, hellige og Gud velbehagelige Ofre."

Det er en almindelig Antagelse, at naar et Menneske bliver omvendt fra Synd til Retfærdighed og fra Vantro og Modstand mod Gud til at stole paa Ham, er dette den Forvandling, Paulus mente. Sikkerlig er dette en stor Forandring — e n Forvandling, men ikke d e n Forvandling, Paulus her henfører til. Hin er en Karakteromdannelse; men Paulus hentyder til en Naturomdannelse, som paa visse Betingelser er lovet de Troende i Løbet af Evangeliealderen; og han tilskynder de T r o e n d e til at opfylde disse Betingelser. Dersom ikke en saadan K a r a k t e romdannelse allerede havde fundet Sted i dem, han henvendte sig til, kunde han ikke have kaldt dem Brødre — tilmed Brødre, der havde noget „helligt og Gud velbehageligt" at bringe som Offer; thi kun de, der er retfærdiggjorte ved Tro paa Genløsningen, er regnede af Gud som hellige og velbehagelige. N a t u romdannelse bliver dem til Del, som i Løbet af Evangeliealderen fremstiller sin retfærdiggjorte Menneskelighed som et levende Offer, ligesom Jesus fremstillede sin fuldkomne Menneskelighed som et Offer, idet Han nedlagde al Ret til og Fordring paa fremtidig m e n n e s k e l i g Tilværelse saa vel som nærværende menneskelig Tilfredsstillelse, særskilte og almindelige Rettigheder o. s. v. Det første, der opofres, er den menneskelige Vilje, og fra da af maa vi hverken lade os lede af vor egen eller andres menneskelige Vilje, men kun af den guddommelige Guds Vilje bliver vor Vilje, og vi regner den menneskelige Vilje ikke som vor, men som en andens, der skal tilsidesættes og opofres. Naar Guds Vilje er bleven vor Vilje, begynder vi at tænke, slutte og dømme fra det guddommelige Standpunkt: Guds Plan bliver vor Plan, og Guds Veje bliver vore Veje. Ingen kan fuldt ud forstaa denne Omdannelse, uden at han i Tro har fremstillet sig selv som Offer og som Følge deraf er kommen til at erfare den. Tidligere kunde vi nyde hvad som helst, der ikke ligefrem var syndigt; thi Verden og alle dens Goder blev skabte til Menneskets Nydelse, hvorfor den eneste Vanskelighed var at undertrykke de syndige Tilbøjeligheder. Men de Indviede, de Omdannede, maa ikke alene bestræbe sig for at underkue Synden, men ogsaa opofre nærværende Goder og hellige al sin Energi til Guds Tjeneste. Og de, som er tro i Tjeneste

og Offer, vil i Sandhed daglig erkende, at denne Verden ikke er deres Hvilested, og at de ikke her har nogen blivende Stad. Men deres Hjerter og Forhaabninger vil vende sig mod „den Hvile, der er tilbage for Guds Folk". Og dette velsignede Haab vil til Gengæld oplive dem og anspore dem til fortsat Opofrelse.

Saaledes bliver Sindet gennem Indvielsen fornyet eller omdannet, og Ønsker, Forhaabninger og Bestræbelser begynder at rette sig mod de lovede aandelige og usete Ting, medens de menneskelige Haab o.s.v. dør. De, der saaledes er omdannede eller i Færd med at blive det, regnes for „nye Skabninger", avlede af Gud og saa vidt delagtige i den guddommelige Natur. Læg vel Mærke til Forskellen mellem disse „nye Skabninger" og hine Troende og „Brødre", som kun er retfærdiggjorte. De, der hører til den sidste Klasse, er endnu af Jorden, jordiske, og bortset fra syndige Begær er deres Forhaabninger, Ønsker og Hensigter saadanne, som fuldt ud vil blive tilfredsstillede i den lovede Genoprettelse af alle Ting Men de, der hører til den første Klasse, er ikke af denne Verden, ligesom Kristus ikke er af denne Verden, og deres Haab er rettet paa de usynlige Ting, hvor Kristus sidder ved Guds højre Haand. Udsigten til jordisk Herlighed, der henrykker det naturlige Menneske, vilde ikke længere tilfredsstille dem, som er avlede af dette himmelske Haab, dem, som ser de himmelske Forjættelsers Herlighed og forstaar den Rolle, der er anvist dem i den guddommelige Plan. Dette nye, guddommelige Sind er Pantet paa, at vi skal arve den guddommelige Natur — baade Sind og Legeme. Nogle vil maaske studse lidt ved dette Udtryk: et guddommeligt Legeme; men det er sagt os, at Jesus nu er Faderens udtrykte Billede, og at de, der sejrer, vil blive „lig Ham og se Ham, som Han er". (1 Joh. 3, 2.) „Der er et naturligt [menneskeligt] Legeme, der er ogsaa et aandeligt Legeme." (1 Kor. 15, 44.) Vi kan ikke tænke os vor guddommelige Fader eller vor Herre Jesus som blot store Sind uden Legemer. De har herlige aandelige Legemer, skønt det endnu ikke er aabenbaret, hvor stor Herligheden er, og vi vil ikke faa det at se, førend ogsaa vi faar Del i den guddommelige Natur.

Skønt denne Sindets Fornyelse fra menneskeligt til aandeligt er et gradvist Arbejde, vil Forandringen fra et menneskeligt til et aandeligt Legeme ikke blive gradvis, men øjeblikkelig. (1 Kor. 15, 52.) Nu har vi, siger Paulus, denne Skat (det guddommelige Sind) i Lerkar, men i sin Tid vil Skatten faa et herligt og for den passende Kar — det aandelige Legeme.

Vi har set, at den menneskelige Natur er et Billede af den aandelige. (1 Mos. 5, 1.) For Eksempel: Gud har Vilje, det samme har Engle og Mennesker; Gud har Fornuft og Hukommelse, det samme har Hans fornuftbegavede Skabninger, Engle og Mennesker. Sindets Virkemaade er den samme hos begge. Med de samme Udgangspunkter for Tænkning og under lignende Betingelser er disse forskellige Naturer i Stand til at komme til de samme Slutninger. Skønt Aandsevnerne i den guddommelige, den englelige og den menneskelige Natur er ligeartede, ved vi dog, at de aandelige Naturer har Kræfter, der overgaar den menneskelige — Kræfter, der efter vor Mening ikke hidrører fra en anden Slags Evner, men fra de samme Evners større Rækkevidde og de ulige Omstændigheder, hvorunder de virker. Den menneskelige Natur er et fuldkomment jordisk Billede af den aandelige Natur, idet den har de samme Slags Evner, men er indskrænket til det jordiske Omraade og kun har Evne og Lyst til at se saa meget der udover, som Gud finder for godt at aabenbare til Menneskets Gavn og Lykke.

Af de aandelige Naturer er den guddommelige den højeste i Rang; og hvor umaadelig stor er ikke

Forskellen mellem Gud og Hans Skabninger! Vi formaar kun at opfange Glimt af den guddommelige Visdoms, Magts og Godheds Herlighed, naar Han lader nogle af sine mægtige Gerninger passere forbi os som i et Panorama. Men den fuldkomne Menneskeheds Herlighed kan vi maale og forstaa.

Med disse Tanker klart for os er vi i Stand til at forstaa, hvorledes Forandringen fra den menneskelige til den aandelige Natur vil gaa for sig, nemlig ved at de samme Aandsevner overføres til højere Tilstande. Naar vi bliver iklædte det himmelske Legeme, vil vi faa de himmelske Kræfter, den Tankens Rækkevidde og det Magtens Spillerum, som tilhører det herlige Legeme.

Denne Forandring af Natur har sin Begyndelse i den Sindets Fornyelse eller Forvandling fra jordisk til himmelsk, som de Indviede erfarer her. Det er ikke en Forandring af Hjernen, heller ikke opstaar dens forandrede Virkemaade ved et Mirakel, men det er Viljens og Sindets Retning, der forandres. Vor Vilje og vore Følelser repræsenterer vor Personlighed; derfor bliver vi omdannede og regnede som virkelig hørende til den himmelske Natur, naar vor Vilje og vore Følelser saaledes forandres. Sandt nok, dette er kun en meget ringe Begyndelse; men en Avling, som dette kaldes, er altid kun en lille Begyndelse; dog er det Pantet paa eller Sikkerheden for det fuldendte Værk. — Ef. 1, 13. 14.

Nogle har spurgt: Hvorledes skal vi kende os selv, naar vi er bleven forvandlede? Hvorledes skal vi da vide, at vi er de samme Væsner, som levede, led og ofrede, for at vi kunde blive delagtige i denne Herlighed? Vil vi være de samme bevidste Væsner? Ja, til visse. Dersom vi er døde med Kristus, skal vi ogsaa leve med Ham. (Rom. 6, 8.) De Forandringer, der daglig sker med vore menneskelige Legemer, foraarsager ikke, at vi glemmer det forgangne, eller at vi taber vor Identitet.*)

Disse Tanker kan ogsaa hjælpe os til at forstaa, hvorledes Sønnen, da Han blev forandret fra aandelig til menneskelig Tilstand — til menneskelig Natur og jordiske Vilkaar — var et Menneske; og skønt Han i begge Tilfælde var det samme Væsen, var Han under den første Tilstand aandelig og under den anden menneskelig. Paa Grund af at de to Naturer er adskilte og forskellige og den ene dog et Billede af den anden, idet de samme Slags Aandsevner (Hukommelse o. s. v.) er fælles for begge, kunde Jesus huske sin forrige Herlighed, som Han havde, før Han blev Menneske, men som Han ikke havde, da Han var bleven Menneske, hvad Hans Ord beviser: „Fader, herliggør mig hos Dig selv med den Herlighed, jeg havde hos Dig, før Verden var" (Joh. 17, 5) — den aandelige Naturs Herlighed. Og den Bøn er mere end bønhørt, idet Han nu er ophøjet til den højeste Form af aandelig Tilværelse, den guddommelige Natur.

Idet vi atter vender os til Paulus' Ord, lægger vi Mærke til, at han ikke siger: Forvandler eder selv til den guddommelige Lighed, men: „Bliver forvandlede". Dette er godt udtrykt; thi vi

*) Vore menneskelige Legemer undergaar stadig Forandring. Videnskaben erklærer, at der paa syv Aar foregaar en fuldstændig Forandring i de Atomer, hvoraf vore Legemer bestaar. Saaledes vil den lovede Forvandling fra menneskelige til aandelige Legemer ikke tilintetgøre hverken vor Hukommelse eller vor Identitet, men vil forøge deres Kraft og Omfang. Det samme guddommelige Sind, som nu er vort, med den samme Hukommelse, de samme Tænkeevner o. s. v., vil da finde sine Kræfter udstrakte til umaalelige Højder og Dybder i Overensstemmelse med det nye, aandelige Legeme; og Hukommelsen vil følge hele vort Levnedsløb fra vor tidligste menneskelige Barndom, og ved Modsætningen vil vi være i Stand til fuldt ud at forstaa den herlige Belønning for vort Offer. Men dette kunde ikke være Tilfældet, dersom det Menneskelige ikke var et **Billede af det Aandelige.**

kan ikke omskabe os selv. Enten hengiver vi os til at blive ligedannede med Verden ved verdslige Indflydelser, Verdens Aand omkring os, eller ogsaa overgiver vi os til Guds Vilje, den hellige Vilje eller Aand, for at blive omdannede ved himmelsk Indflydelse, udøvet gennem Guds Ord. Du, som er indviet, til hvilke Indflydelser overgiver du dig? De omskabende Indflydelser leder til Ofre og Lidelser i den nærværende Tid, men Enden er herlig. Dersom du udvikles under disse omskabende Indflydelser, prøver du daglig, hvad der er Guds gode, velbehagelige og fuldkomne Vilje.

Maa saadanne, som har lagt sit Alt paa Offeralteret, stadig have klart for sig, at medens Guds Ord indeholder baade jordiske og himmelske Løfter, tilhører dog kun de sidste os. Vor Skat er i Himlen; lad ogsaa vore Hjerter stadig være dér. Vort Kald er ikke blot til at vinde aandelig Natur, men den højeste Grad af aandelig Natur, den guddommelige — „saa meget ypperligere end Englene". (2 Pet. 1, 4; Heb. 1, 4.) Dette himmelske Kald er begrænset til Evangeliets Tidsalder; det udgik aldrig før og vil ophøre ved dens Slutning. Et jordisk Kald, der dog kun blev ufuldkommen forstaaet, udgik før det himmelske Kald, og det er sagt os, at det vil blive fortsat efter Evangeliets Tidsalder. Liv (for dem, der genoprettes som menneskelige Væsner) og Udødelighed (det Klenodie, Kristi Legeme kæmper for) er begge bleven bragte for Lyset i denne Tidsalder. (2 Tim. 1, 10.) Den menneskelige og den aandelige Natur vil begge blive herlige i sin Fuldkommenhed, dog adskilte og forskellige. Et ikke ubetydeligt Træk ved Guds fuldendte Værks Herlighed vil være alle Tings, levendes og livløses, skønne Afveksling, og dog vidunderlige Harmoni — indbyrdes Harmoni og Harmoni med Gud.

ELLEVTE KAPITEL.

DE TRE VEJE: DEN BREDE VEJ, DEN SNEVRE VEJ OG ALFARVEJEN.

Den brede Vej til Fordærvelsen. — Den snevre Vej til Livet. — Hvad er Liv? — Den guddommelige Natur. — Den guddommelige og den menneskelige Naturs Forhold til hinanden. — Belønningen ved Enden af den snevre Vej. — Det høje Kald indskrænket til Evangeliets Tidsalder. — Vanskeligheder og Farer paa den snevre Vej. — Hellighedens Alfarvej.

„VID er Porten til Fordærvelsen [Ødelæggelsen] og bred den Vej, som fører did, og mange er de, som gaar ind igennem den [Port]. Hvor snever er Porten til Livet! hvor vanskelig den Vej, der fører derhen, og hvor faa er de, som finder den!" — Matt. 7, 13. 14. Diaglott-Oversættelsen.

„Og der skal være Bane og Vej [eng. m. fl. Overs.: „en Alfarvej"], og den skal kaldes den hellige Vej; ingen Uren skal gaa paa den, men den hører dem til; ingen Vejfarende, end ikke Daarer, skal fare vild. Der skal ingen Løve være, og intet rivende Dyr skal komme op paa den, de skal ikke findes der; men Genløste skal vandre der." — Es. 35, 8. 9.

Saaledes taler Skriften om tre Veje: den „brede Vej", den „snevre Vej" og „Alfarvejen".

Den brede Vej til Fordærvelsen.

Denne Vej er benævnet saaledes, fordi den er den letteste for den degenererede Menneskeslægt. Før seks Tusind Aar siden, da Adam (og Slægten repræsenteret i ham) som Synder blev fordømt til Ødelæggelse, betraadte han denne Vej, og efter 930 Aars Forløb naaede han dens Slutning — Ødelæggelse. Alt som Aar og Aarhundreder er henrundne, er den nedadgaaende Vej bleven mere og mere glat, og Slægten har med voksende Fart ilet Undergangen i Møde, idet Vejen for hver Dag, der gaar, bliver mere glat, slimet og slibrig formedelst Synden. Og ikke blot bliver Vejen stadig mere slibrig, men Menneskeslægtens Modstandskraft tager daglig af, saa at Menneskets Gennemsnitslevetid nu kun er omkring 30 Aar. Mennesker naar nu Vejens Ende — Ødelæggelse — ni Hundrede Aar hurtigere end det første Menneske.

I seks Tusind Aar har Slægten stadig fulgt den brede, nedadgaaende Vej. Kun forholdsvis faa har prøvet paa at vende om. At vende helt tilbage til Udgangspunktet og naa den oprindelige Fuldkommenhed har i Sandhed været umuligt, om end nogles Anstrengelser for at gøre dette har været prisværdige og ikke uden gavnlige Følger. I seks Tusind Aar har Synden og Døden hersket uden Skaansel over Menneskeslægten og drevet den ned ad denne brede Vej til Ødelæggelse. Og ikke før end i Evangeliealderen blev der bragt for Lyset en Udvej til at undslippe. Skønt der i de foregaaende Tidsaldre kom svage Haabets Glimt til Syne i Skygger og Forbilleder, som med Glæde hilstes og tilegnedes af nogle faa, blev dog ikke Liv og Uforgængelighed bragt for Lyset før vor Herres og Frelsers, Jesu Kristi, Fremtræden og Apostlernes Forkyndelse af de gode Tidender om

Genløsning og Syndernes Forladelse samt en deraf følgende Oprejsning fra Ødelæggelsen. (2 Tim. 1, 10.) Jesu og Apostlernes Lærdomme bringer Liv for Lyset — en Genoprettelse til Liv, som vil blive tilgængelig for hele Menneskeslægten, og som er bygget paa Genløserens Fortjeneste og Offer; de viser ogsaa, at dette er Betydningen af mange af det gamle Testamentes Forbilleder. De bringer ogsaa for Lyset Udødelighed, Maalet for Evangeliemenighedens Opadkaldelse.

Skønt der ved Evangeliet er bleven bragt for Lyset en Udvej til at komme bort fra Undergangens brede Vej, giver Menneskehedens store Masser dog ikke Agt paa de gode Tidender, fordi de er fordærvede af Synden og forblindede af Satan. De, som nu med Taknemmelighed modtager Løftet om Liv, Genoprettelse til menneskelig Tilværelse gennem Kristus, faar Underretning om en ny Vej, som er bleven aabnet, ad hvilken offerviede Troende kan naa op over den menneskelige Natur og blive forvandlede til en højere — den aandelige. Denne nye Vej, der er „indviet for os", det kongelige Presteskab (Heb. 10, 20), kaldte Herren

„Den snevre Vej til Livet."

Herren fortæller os, at det er grundet paa denne Vejs Sneverhed, at de mange foretrækker at blive paa den brede Vej til Fordærvelse. „Trang [vanskelig] er den Port, og snever er den Vej, som fører til Livet, og der er kun faa, som finder den."

Lad os, før vi betragter denne Vej og dens Farer og Vanskeligheder, lægge Mærke til Maalet, hvortil den leder, nemlig Livet. Som vi allerede har set, kan man eje Liv paa forskellige Tilværelsestrin, højere saa vel som lavere end det menneskelige. Liv er et vidtomfattende Begreb, men

her bruger Herren det om den højeste Form af Liv, der tilhører den guddommelige Natur — Udødelighed — det Klenodie, Han indbød os til at løbe for. Hvad er Liv? Vi føler det ikke alene i os selv, men vi ser dets Virksomhed i Dyreskabelsen, ja selv i Plantevæksten, og vi har hørt om dets Tilværelse i højere, englelige og guddommelige Former. Hvorledes skal vi forklare et saa omfattende Begreb?

Skønt vi maaske ikke er i Stand til at opdage de skjulte Livskilder i alle, kan vi dog trygt antage, at det guddommelige Væsen, Jehova, er den store Urkilde til alt Liv, hvorfra alle disse smaa Kilder bliver forsynede. Alt levende udspringer fra Ham og er afhængigt af Ham for Liv. Alt Liv, enten det er i Gud eller i Hans Skabninger, er det samme; det er en virkende Kraft, ikke en Substans. Det er et Princip, som b o r i Gud, men som i Hans Skabninger er en F ø l g e af visse Aarsager, som Gud har bestemt, og Han er derfor Aarsagen, Ophavet eller Kilden til deres Liv. Derfor er Skabningen i ingen Henseende en Del eller et Skud af Skaberens Væsen eller Natur, hvad nogle tror, men den er Hans Hænders Værk, udstyret med Liv.

Naar vi klart forstaar, at det kun er i den guddommelige Natur, Livet er uafhængigt, ubegrænset, uudtømmeligt, stedse vedvarende og hverken frembragt eller beroende af Omstændighederne, indser vi, at Jehova nødvendigvis er hævet over de fysiske Love og livsopholdende Midler, som af Ham er bestemte til at opholde Hans Skabningers Liv. Det er denne den guddommelige Natur alene tilhørende Egenskab, som er betegnet ved Udtrykket U d ø d e l i g h e d. Som vist i det foregaaende Kapitel, betyder „u d ø d e l i g" sikker mod Død, følgelig ogsaa sikker mod Sygdom og Lidelse.

Virkeligheden kan U d ø d e l i g h e d bruges som

ensbetydende med G u d d o m m e l i g h e d. Fra den guddommelige, udødelige Kilde udgaar alt Liv og al Velsignelse, al god og al fuldkommen Gave, ligesom Jorden faar sit Lys og sin Livskraft fra Solen.

Solen er Jordens store Lyskilde, der oplyser alt og frembringer mangfoldige Farvenuancer og Lysafskygninger alt efter den Genstands Beskaffenhed, hvorpaa den skinner. Det samme Sollys skinner paa en Diamant, en Mursten og forskellige Slags Glas, men hvilken slaaende Forskel i Virkningerne! Lyset er det samme, men Genstandene, paa hvilke det skinner, er forskellige i sin Evne til at modtage og forplante det. Saaledes ogsaa med Livet; det flyder altsammen fra én uudtømmelig Kilde. Østersen har Liv, men dens Organisme er en saadan, at den ikke kan gøre Brug af meget Liv, ligesom en Mursten ikke kan genspejle meget af Solens Lys. Saaledes ogsaa med [illegible] højere Livsformer: Kvæg, Fiske og Fugle. Ligesom de forskellige Glassorter genspejler Sollyset forskellig, saaledes viser disse forskellige Skabninger paa forskellig Maade de forskellige organiske Kræfter, de besidder, naar Livet gennemstrømmer deres Organismer.

Den slebne Diamant er saa modtagelig for Lyset, at den ser ud, som om den ejede Lyset i sig selv og selv var en lille Sol. Saaledes med Mennesket, et af Guds Skabnings Mesterværker, skabt kun „lidet ringere end Englene". Det blev dannet saa fuldkomment, at det kunde modtage og vedligeholde Livet ved Brugen af de Midler, Gud forsynede det med, uden at miste sin Kraft. Saaledes var Adam før Faldet herligere end nogen anden jordisk Skabning, ikke paa Grund af nogen Forskel i det indplantede L i v s p r i n c i p, men paa Grund af en herligere O r g a n i s m e. Lad os dog

huske paa, at ligesom Diamanten ikke kan genspejle Lyset, undtagen Solen skinner paa den, saaledes kan heller ikke Mennesket eje eller nyde Livet, med mindre Livsforsyningen fortsættes. Mennesket har ikke iboende Liv; det er ikke mere en Livskilde, end Diamanten er en Lyskilde. Og den Omstændighed, at Døden er kommen over hele vor i Synd faldne Slægt, er Bevis nok for, at vi ikke ejer noget uudtømmeligt Forraad af Liv i os selv — at vi ikke er udødelige.

Gud havde ordnet det saa, at Mennesket i Edens Have skulde have Adgang til livsopholdende Træer; og Paradiset, i hvilket det var sat, var overflødig forsynet med „allehaande Træer", gode at æde af og lystelige at se til. (1 Mos. 2, 9. 16. 17.) Blandt Livets Træer, gode at æde af, var ét forbudt Træ. Medens det en Tid var Mennesket forbudt at æde af Kundskabens Træ, havde det dog frit Lov til at æde af Træer, der fuldkomment vedligeholdt Livet, og først efter Overtrædelsen blev det afskaaret fra disse Træer, for at Dødsstraffen derved kunde iværksættes. — 1 Mos. 3, 22.

Saaledes sees Menneskeslægtens Herlighed og Skønhed at være afhængig af den fortsatte Livsforsyning, ligesom Diamantens Skønhed er afhængig af en stadig Forsyning af Sollys. Da Synden berøvede Menneskeslægten Retten til Liv, og Forsyningen blev holdt tilbage, begyndte Ædelstenen øjeblikkelig at tabe sin Funklen og Skønhed, og tilsidst berøves den det sidste Spor deraf i Graven. Dens Herlighed smuldrer hen som mølædt. (Ps. 39, 12.) Ligesom Diamanten mister sin Skønhed og Glans, naar Lyset unddrages den, saaledes mister Mennesket Livet, naar Gud unddrager det Livsforsyningen. „Et Menneske opgiver Aanden [Livet], og hvor er det da?" (Job 14, 10.) „Er hans Børn i Ære, da ved han det ikke, og om de er ringe, da mærker han ikke til det." (Vers 21.) „Thi der er hverken Gerning eller Kundskab eller Klogskab eller Visdom i Dødsriget [Graven], hvor du farer hen." (Præd. 9, 10.) Men siden der er bleven fundet en Genløsning, siden Dødens Straf er bleven betalt af Genløseren, skal Ædelstenen faa sin Skønhed igen og paany fuldkomment genspejle Skaberens Billede, naar Retfærdighedens Sol opgaar med Lægedom under sine Vinger. (Mal. 4, 2.) Det er paa Grund af Syndofferet, Kristi Offer, at „alle de i Gravene skal komme frem". Der skal blive en Genoprettelse af alle Ting. Først skal alle faa en Lejlighed til eller et Tilbud om Genoprettelse, og tilsidst skal alle, der vil lyde Genløseren, opnaa menneskelig Fuldkommenhed.

Dette er dog ikke den Belønning, Jesus hentyder til som den snevre Vejs Maal. Fra andre Skriftsteder lærer vi, at den Belønning, som er lovet dem, der vandrer paa den snevre Vej, er „den guddommelige Natur" — iboende Liv, Liv i den højeste Grad, som kun den guddommelige Natur kan eje det — Udødelighed. Hvilket Haab! Tør vi stræbe efter en saadan ophøjet Herlighed? Uden en bestemt og tydelig Indbydelse dertil kunde sikkert ingen med Rette stræbe derefter.

Fra 1 Tim. 6, 14—16 lærer vi, at den udødelige eller guddommelige Natur oprindelig tilhørte Jehova alene. Vi læser: „Som den Salige og alene Mægtige, Kongernes Konge og Herrernes Herre, skal vise i sin Tid [i Tusindaarsriget], Han, som ene har Udødelighed, som bor i et Lys, hvortil ingen kan komme, hvem intet Menneske har set eller kan se." Alle andre Væsner: Engle, Mennesker, Kvæg, Fugle, Fisk o. s. v., er kun Kar, som hver især indeholder sit Maal af Liv, og de er alle forskellige med Hensyn til Karakter, Evner og Egen-

skaber i Overensstemmelse med den Organisme, det har behaget Skaberen at give enhver.

Endvidere lærer vi, at Jehova, som oprindelig var den eneste, der havde Udødelighed, har højt ophøjet sin Søn, vor Herre Jesus, til den samme guddommelige, udødelige Natur; derfor er Han nu Faderens udtrykte Billede. (Heb. 1, 3.) Saaledes læser vi: „Ligesom Faderen har **Liv i sig selv** [Guds Forklaring af „Udødelighed" — Liv i sig selv — ikke hentet fra andre Kilder, ikke afhængigt af Omstændigheder, men uafhængigt, iboende Liv], saaledes har Han ogsaa givet Sønnen at have **Liv i sig selv**." (Joh. 5, 26.) Siden Jesu Opstandelse er altsaa to Væsner udødelige; og, forunderlige Naade! det samme Tilbud er gjort Lammets Brud, som udvælges i Løbet af Evangeliealderen. Dog vil ikke hele den store Skare, der kun af Navn udgør Menigheden, faa dette store Klenodie, men kun den „lille Hjord" af Sejervindere, som løber saaledes, at de kan opnaa det; de, som følger tæt i Mesterens Fodspor; de, der lig Ham vandrer ad Opofrelsens snevre Vej lige til Døden. Naar disse i Opstandelsen bliver fødte fra de Døde, vil de faa den guddommelige Natur og Skikkelse. Denne Udødelighed, den uafhængige, selvbestaaende, guddommelige Natur, er det Liv, hvortil den snevre Vej fører.

Denne Klasse vil ikke blive oprejst af Graven som menneskelige Væsner, thi Apostelen forsikrer os om, at skønt der i Graven bliver saaet naturlige Legemer, vil der dog oprejses aandelige Legemer. Alle af denne Klasse skal „forvandles", og lige saa sikkert som de engang bar Billedet af den jordiske, menneskelige Natur, skal de ogsaa bære den himmelskes Billede. Men „vi ved endnu ikke, hvad vi skal vorde" — hvad et aandeligt Legeme er; men „vi ved, at naar Han aabenbares, skal vi

blive lig Ham" og faa Del i „den Herlighed, som skal aabenbares". — 1 Joh. 3, 2; Kol. 1, 27; 2 Kor. 4, 17; Joh. 17, 22; 1 Pet. 5, 10; 2 Tess. 2, 14.

Ikke blot er dette høje Kald til en Naturforandring udelukkende indskrænket til Evangeliealderen, men det er det eneste Tilbud, der er givet i denne Tidsalder. Derfor indeslutter Herrens i Begyndelsen af dette Kapitel anførte Ord alle dem paa den brede Vej til Undergang, hvilke ikke er paa Vejen til det eneste nu tilbudte Klenodie. Alle andre er endnu paa den brede Vej; kun disse har endnu undflyet den Dødsdom, som hviler over Verden. Paa Grund af sin Snæverhed finder denne den eneste Vej til Liv, der nu er aabnet, kun faa, som bryder sig om at vandre ad den. Størstedelen af Menneskeslægten foretrækker i sin Svaghed Selvtilfredsstillelsens brede, lette Vej.

Skønt den snevre Vej ender i Liv, i Udødelighed, kunde den godt kaldes en Dødens Vej, eftersom dens Klenodie vindes gennem Opofrelse af den menneskelige Natur lige til Døden. Det er den trange Vej gennem Død til Liv. Idet de Indviede regnes frie fra den adamitiske Skyld og fra Dødsstraffen, overgiver eller ofrer de frivillig hine menneskelige Rettigheder, som regnes for deres, og som de i Virkeligheden vilde have faaet i sin Tid sammen med Verden i Almindelighed. Ligesom „Mennesket Kristus Jesus" nedlagde eller ofrede sit Liv for Verden, saaledes bliver disse Hans Medofrere. Ikke saaledes at forstaa, at Hans Offer var utilstrækkeligt, og at de andres var nødvendigt; men skønt Hans er helt tilstrækkeligt, faar disse dog Lov til at tjene og lide med Ham for at blive Hans Brud og Medarvinger. Altsaa, medens Verden er under Dødens Fordømmelse og dør med Adam, siges denne „lille Hjord" at

dø med Kristus, idet de paa den allerede beskrevne Maade opofrer det, som er dem tilregnet ved Tro. De ofrer og dør med Ham som menneskelige Væsner for at faa Del med Ham i den guddommelige Natur og Herlighed; thi vi tror, at dersom vi er døde med Ham, skal vi ogsaa leve med Ham. Dersom vi lider med Ham, skal vi ogsaa herliggøres med Ham. — Rom. 8, 17; 2 Tim. 2, 11. 12.

I Begyndelsen af Tusindaarsriget vil de, der nu vandrer paa den snevre Vej, have vundet det store Klenodie, for hvilket de løb: Udødelighed; og saaledes iklædte den guddommelige Natur og Magt vil de være beredte til det store Værk at genoprette og velsigne Verden i Løbet af hin Tidsalder. Ved Afslutningen af Evangeliealderen vil den snevre Vej til Udødelighed blive lukket, fordi den udvalgte „lille Hjord", som den var bestemt til at prøve, da vil være fuldtallig. „Nu er den behagelige Tid" — den Tid, da de, der fremstiller sig som Ofre, og som kommer paa Grundlag af Jesu Fortjeneste og dør med Ham, er velbehagelige for Gud — et vellugtende Offer. Døden som den adamitiske Straf vil ikke blive tilladt for evigt; den skal afskaffes i Løbet af Tusindaarsriget; som et Offer er det kun i Løbet af Evangeliets Tidsalder den er velbehagelig og bringer Belønning.

Det er kun som „nye Skabninger", at de Hellige i denne Tidsalder er paa Vej til Livet; og kun som menneskelige Væsner er vi indviede til Ødelæggelse som Ofre. Dersom vi som menneskelige Skabninger dør med Kristus, skal vi leve med Ham som nye, aandelige Væsner. (Rom. 6, 8.) Guds Sind i os, det forandrede Sind, er den nye Naturs Spire.

Det nye Liv kan let kvæles; og Paulus forsikrer os om, at dersom vi efter at være avlede af Aanden gennem Sandheden lever efter Kødet, skal vi dø (miste vort Liv), men dersom vi ved Aanden døder Kødets Gerninger (den menneskelige Naturs Tilbøjeligheder), skal vi leve (som nye Skabninger); thi de, som drives af Guds Aand, er Guds Børn. (Rom. 8, 13. 14.) Dette er en Tanke af yderste Vigtighed for alle Indviede; thi dersom vi har indgaaet Pagt med Gud om at opofre den menneskelige Natur, og dersom hint Offer blev antaget af Ham, er det unyttigt at forsøge paa at tage det tilbage. Det menneskelige er nu regnet af Gud som dødt og maa virkelig dø for aldrig mere at blive genoprettet. Alt, hvad der altsaa kan vindes ved at vende tilbage for at leve efter Kødet, er en lille Smule menneskelig Tilfredsstillelse paa Bekostning af den nye, aandelige Natur.

Der er imidlertid mange Indviede, som attraar Klenodiet, og som er bleven avlede af Aanden, men som til Dels bliver overvundne af Verdens Tillokkelser, Kødets Lyster og Djævelens Kunstgreb. De taber delvis Klenodiet af Syne og prøver paa at vandre ad en Mellemvej — at beholde baade Guds Gunst og Verdens Gunst, idet de glemmer, at Verdens Venskab er Guds Fiendskab (Jak. 4, 4), og at Reglerne for dem, der er med i Løbet for Klenodiet, er: Elsk ikke Verden, søg ikke Ære af hverandre, men den Ære, som kommer fra Gud alene. — 1 Joh. 2, 15; Joh. 5, 44.

Disse, som elsker den nærværende Verden, men som ikke helt har forladt Herren eller ringeagtet sin Pagt, faar Revselse og Renselse gennem Trængselens Ild. Som Apostelen udtrykker det, overgives de til Satan til Kødets Fordærvelse, for at Aanden (den nylig avlede Natur) kan blive frelst paa vor Herres Jesu Dag. (1 Kor. 5, 5.) Og om de bliver ret paavirkede af Tugten, vil de tilsidst blive

optagne i den aandelige Tilstand. De vil faa evigt, aandeligt Liv, som Englene har det, men vil miste Udødelighedsklenodiet. De vil tjene Gud i Hans Tempel og staa foran Tronen med Palmer i Hænderne (Aab. 7, 9—17); men skønt denne Stilling vil blive herlig, vil den dog ikke blive saa herlig som den „lille Hjords", Sejervindernes, thi disse Sidste vil blive Konger og Prester for Gud og sidde med Jesus paa Tronen som Hans Medarvinger, Hans Brud, og kronet med Udødelighed ligesom Han.

Vor Vej er knudret, stejl og trang, og hvis der ikke Skridt for Skridt blev skænket os Kraft paa Rejsen, kunde vi aldrig naa Maalet. Men vor Høvdings Ord er opmuntrende: Vær frimodig, jeg har overvundet; Min Naade er dig nok, thi min Kraft fuldkommes i Skrøbelighed. (Joh. 16. 33; 2 Kor. 12, 9.) Denne Vejs Vanskeligheder har til Opgave at virke adskillende for at hellige og lutre et „Ejendomsfolk" til at være „Guds Arvinger og Jesu Kristi Medarvinger". Lad os med disse Ting for Øje træde frimodig frem for Naadens Trone, for at vi kan erholde Barmhjertighed og finde Naade til betimelig Hjælp, medens vi strider Troens gode Strid og griber „Herlighedens Krone" — Udødelighed, den guddommelige Natur. — 2 Tim. 4, 8; 1 Pet. 5, 4.

Hellighedens Alfarvej.

Medens Evangeliealderens særlige Haab er saa overvættes herligt og Vejen dertil i tilsvarende Grad vanskelig — trang og omgivet af Besværligheder og Farer ved hvert Trin — saa at kun faa finder den og opnaar det store Klenodie ved dens Maal, vil den nye Tingenes Orden i den kommende Tidsalder blive helt anderledes. Eftersom der vil blive fremholdt et andet Haab, vil ogsaa en anden

Vej lede dertil. Vejen til Udødelighed har været en Vej, som krævede Opofrelse af ellers lovlige og tilbørlige Forhaabninger, Bestræbelser og Ønsker — Opofrelse af Menneskenaturen for evigt. Men Vejen til menneskelig Fuldkommenhed, til Genoprettelse, som er Verdens Haab, kræver kun Aflæggelse af Synden — ikke Opofrelse af menneskelige Rettigheder og Privilegier, men disses tilbørlige Benyttelse. Den vil føre til personlig Renselse og til Genoprettelse til Guds Billede, saaledes som Adam havde det, før Synden kom ind i Verden.

Vejen tilbage til virkelig menneskelig Fuldkommenhed vil blive gjort meget jævn og let, ja saa jævn, at ingen kan tage fejl af den; saa jævn, at „den Vejfarende og de, der er ubekendte med Vejen, ikke skal fare vild" (Es. 35, 8; Leesers Overs.); saa jævn, at ingen vil behøve at lære sin Næste og sige: Kend Herren; thi de skal alle kende Ham, fra den Mindste til den Største. (Jer. 31, 34.) (I Stedet for at være en snever Vej, som kun faa kan finde, er den kaldt „en Alfarvej", d. v. s. en offentlig Landevej — ikke en trang, stejl, knudret, besværlig, af Hindringer omgivet Sidevej, men en Vej, der er særlig bekvemt indrettet til at færdes paa — særlig anlagt for de Rejsendes Behagelighed og Bekvemmelighed.) Versene 8 og 9 viser, at det er en offentlig Vej, aaben for alle de Genløste — altsaa hvert Menneske. Ethvert Menneske, for hvem Kristus døde, og som vil anerkende og benytte sig af de Lejligheder og Velsignelser, der blev købte med det dyrebare Blod, maa gaa op ad denne Hellighedens Alfarvej til det store Maal: fuldkommen Genoprettelse til menneskelig Fuldkommenhed og evigt Liv.

Disse vil heller ikke blive regnede for at være retfærdiggjorte og faa en tilregnet Helligheds- og Fuldkommenhedsstilling i Guds Øjne, men naar de træder ind paa denne Hellighedens Alfarvej, kan de ved

Stræben og Lydighed opnaa virkelig Fuldkommenhed, og i den Hensigt vil alt blive gunstig ordnet af deres Genløser, som da regerer. Hver enkelt vil ved det nye Riges vise og fuldkomne Styrelse faa al den Hjælp, han trænger til. Som nogle vil kunne indse, er dette det lovmæssige Resultat af Genløsningen. Eftersom vor Herre, Mennesket Kristus Jesus, gav sig selv til en Genløsning for alle og ønsker, at alle skal komme til Sandhedens Erkendelse og derved til virkelig Fuldkommenhed, hvorfor indretter Han da ikke straks en god og bred Alfarvej for alle? Hvorfor fjerner Han ikke Hindringerne, Snublestenene, Faldgruberne og Snarerne? Hvorfor ikke hjælpe Synderen tilbage til fuld Harmoni med Gud i Stedet for at gøre Vejen snever, ujævn, tornefuld, vanskelig at finde og endnu vanskeligere at vandre paa? Nogle har faaet meget forvirrede Begreber om dette Emne, fordi de ikke rettelig deler Sandhedens Ord og ikke ser, at den nuværende snevre Vej fører til et særligt Maal og er bestemt til at prøve og udsøge en lille Hjord af Medarvinger, Kristi Legeme, som, naar det er udvalgt og ophøjet med sit Hoved, skal velsigne alle Folkeslag. Idet de ikke ser Guds Plan, prøver mange paa at forkynde en Hellighedens Alfarvej, en let Vej til Liv, i den nuværende Tidsalder, medens ingen saadan Vej findes, og de forvirrer og sammenblander hele Sagen for at faa Kendsgerningerne og Skriften til at passe med sine fejlagtige Teorier. Paa den Alfarvej, der snart skal aabnes, vil kun syndige Ting blive forbudte, medens de, som færdes paa den snevre Vej, maa fornegte sig selv og opofre mange Ting, som ikke er syndige, saa vel som stadig stride imod nærliggende Synder. Denne sidste er en Opofrelsens Sti, medens derimod den kommende Tidsalders Vej vil blive en Retfærdighedens Alfarvej.

Om denne Alfarvej hedder det betegnende i Billedsprog: „Ingen Løve skal være der, og intet rivende Dyr skal komme op paa den, de skal ikke findes der.“ (Es. 35, 9.) Hvor mange frygtelige Løver er der ikke nu paa deres Vej, som ellers vilde være glade ved at forlade Syndens Veje og følge Retfærdighed! En saadan Løve er den forvendte offentlige Mening, som afholder mange fra at vove at adlyde Samvittighedens Tilskyndelser i dagligdags Ting saasom Klædedragt, Ordningen af Hjem og Forretning o. s. v. Fristelse til stærke Drikke er en anden Løve, som hindrer Tusinder, der vilde være glade ved at se den fjernet. Afholds- og Maadeholdssagens Forkæmpere har nu et Herkulesarbejde for sig, som kun den næste Tidsalders Regerings Myndighed og Magt kan udføre; og det samme kan siges om andre prisværdige Bestræbelser for at forbedre Moralen. „Intet rivende Dyr skal komme op paa den.“ Ingen Kæmpesammenslutninger, organiserede for at fremme selviske, personlige Interesser paa Bekostning af det almene Vel, vil blive taalte. „Ingen skal gøre noget Ondt, og ingen skal fordærve noget paa hele mit hellige Bjerg“ (Rige), siger Herren. (Es. 11, 9.) Skønt der vil være Vanskeligheder at arbejde imod ved at overvinde Hang til det Onde o. s. v., vil den dog, i Sammenligning med denne Tidsalders snevre Vej, være en let Vej. Stenene (Snublestenene) skal alle ryddes af Vejen, og Sandhedens Banner skal opløftes for Folket. (Es. 62, 10.) Uvidenhed og Overtro vil høre Fortiden til, og Retfærdighed vil faa sin tilbørlige Løn, medens det Onde vil faa sin fortjente Gengældelse. (Mal. 3, 15. 18.) Ved gavnlige Revselser, passende Opmuntringer og en klar Undervisning vil Menneskene som tilbagevendende fortabte Sønner og Døtre blive oplærte og opdragne til den herlige Fuldkommenhed, hvorfra

Fader Adam faldt. Saaledes skal „Herrens Genløste vende tilbage [fra Ødelæggelse — ad Hellighedens herlige Alfarvej] med Frydesang, og evig Glæde er der over deres Hoved; Fryd og Glæde skal de naa, og Sorg og Suk skal fly.“ (Es. 35, 10.) Herren hentydede kun til to af disse Veje, fordi den tredje endnu ikke skulde aabnes — ganske som Han, da Han forkyndte de gode Tidender, sagde: „Idag er dette Skriftens Ord gaaet i Opfyldelse for eders Øren“, men undlod at nævne „Hævnens Dag“, fordi dens Tid endnu ikke var kommen. (Sammenlign Luk. 4, 19 med Es. 61, 2.) Nu derimod, da den trange Vej nærmer sig sin Afslutning, begynder den herlige Retfærdighedens Alfarvej at sees mere og mere tydelig i Lyset af den gryende Dag.

Vi har saaledes fundet en „bred Vej“, paa hvilken Størstedelen af Menneskene nu vandrer, bedragne af „denne Verdens Fyrste“ og drevne af forvendte Tilbøjeligheder. Vi har fundet, at det var ved „ét Menneskes Ulydighed“ at den blev aabnet og vor Slægt begyndte at gaa ned ad den med rivende Fart. Vi har fundet, at Hellighedens Alfarvej skal aabnes af Herren, som gav sig selv til en Genløsning for alle og genløste alle fra den Ødelæggelse, hvortil den „brede Vej“ fører, og at den i sin Tid vil blive tilgængelig og let for alle de Genløste, som Han købte med sit eget dyrebare Blod. Vi har endvidere fundet, at den „trange Vej“ er en særlig Vej, der fører til et særligt Klenodie og er gjort særlig trang og vanskelig — til en Prøve og Opdragelse for dem, der nu udvælges til at faa guddommelig Natur og arve Riget med Jesus. De, der har dette Haab — de, der ser dette Klenodie — kan agte alle andre Haab som Tab og Skarn i Sammenligning dermed.

TOLVTE KAPITEL.

FORKLARING AF KORTET OVER TIDSALDRENES PLAN.

Tidsaldrene. — Høsttiderne. — Virkelig og tilregnet Stilling. — Vor Herres Jesu Livsløb. — Hans Efterfølgeres Løb. — Tre Klasser i Navnkirken. — Adskillelse i Høstens Tid. — Den salvede Klasse herliggjort. — Den store Trængsels Klasse. — Klinten brændt. — Verden velsignet. — Udfaldet herligt.

FORAN i Bogen findes et Kort, der fremstiller Guds Plan for Verdens Frelse. For at lette Forstaaelsen af Emnet har vi ved dette Kort søgt at anskueliggøre Guds Plans fremadskridende Karakter og de efter hinanden følgende Skridt, som alle de maa tage, der nogensinde kommer til at opnaa den fuldstændige „Forvandling“ fra den menneskelige til den guddommelige Natur.

Først har vi et Omrids af de tre store Husholdninger **A**, **B**, **C**. Den første af disse, **A**, varede fra Menneskets Skabelse til Vandfloden; den anden, **B**, fra Vandfloden til Begyndelsen af Kristi tusindaarige Regering ved Hans andet Komme; og den tredje, eller „Husholdningen i Tidernes Fylde“, **C**, varer fra Begyndelsen af Kristi Regering til ud i „kommende Tidsaldre“. (Ef. 1, 10; 2, 7.) Der er ofte hentydet til disse tre store Husholdninger i Skriften: **A** er kaldt „den Verden, som da var“; **B** er af vor Herre Jesus kaldt „denne Verden“, af Paulus „den nærværende onde Verden“ og af Peter

„den Verden, som nu er". C er kaldt „den tilkommende Verden, hvori Retfærdighed bor", i Modsætning til den nuværende onde Verden. Nu hersker det Onde, og de Retfærdige lider; men i den tilkommende Verden vil det Omvendte blive Tilfældet: Retfærdighed vil da herske, og de, der gør Uret, vil lide, og tilsidst vil alt Ondt blive tilintetgjort.

Guds Plan med Hensyn til Menneskene har et tydeligt og særskilt Omrids for hver af disse tre store Husholdninger, Tidsrum eller „Verdener"; dog er hvert af dem kun en Del af den ene store Plan, som, naar den er fuldført, vil aabenbare Guds Visdom, men betragter man disse Dele hver for sig, fremtræder deres dybe Betydning ikke. Eftersom den første „Verden" („Himle og Jord" eller hin Tingenes Orden) forgik ved Vandfloden, følger det, at den maa have været en fra „den nærværende onde Verden" forskellig Ordning, om hvilken sidste vor Herre sagde, at Satan er dens Fyrste; derfor var den nærværende onde Verdens Fyrste ikke Fyrste over den Verden, der var før Vandfloden, selv om han heller ikke da var uden Indflydelse. Forskellige Skriftsteder kaster Lys over Guds Handlemaade i Løbet af den Tid, og derved faar vi et klart Indblik i Hans Plan som et Hele. Det fremgaar af disse, at den første „Verden" eller Husholdningen før Vandfloden var under særlig Opsyn af Engle, som havde faaet Tilladelse til at forsøge, hvad de kunde gøre for at oprejse den faldne og fordærvede Slægt. Da Gud tillod dem at forsøge, var de uden Tvivl ivrige for at gøre det; thi deres Sang og Glædesjubel over Skabelsens Værk (Job 38, 7) viser, at de var interesserede. At Engle havde Tilladelse til at herske i denne første Tidsperiode, skønt det ikke bragte noget godt Resultat, antydes af alle Skriftsteder, der taler om den Tid, og den

samme Slutning kan man drage af Apostelens Bemærkning, naar han, idet han stiller den nuværende Husholdning i Modsætning til den fortidige og fremtidige, siger (Heb. 2, 5): „Thi ikke Engle har Han underlagt den kommende Verden." Nej; den Verden skal være under vor Herres Jesu og Hans Medarvingers Kontrol; og derfor vil der ikke alene blive en retfærdigere Styrelse, end der er i den „nærværende onde Verden", men Resultaterne vil ogsaa blive bedre, end de var i den første Verden eller Husholdning, der var under „Engles Røgt"; thi disses Udueligbed til at føre Slægten tilbage sees klart af den Kendsgerning, at Menneskets Ondskab blev saa stor, at Gud i sin Vrede og retfærdige Harme med en Vandflod ødelagde hele den dalevende Slægt med Undtagelse af otte Personer. — 1 Mos. 7, 13.

I Løbet af den „nærværende onde Verden" har Mennesket faaet Lov til at prøve paa at styre sig selv; men paa Grund af Faldet er det under Kontrol af Satan, „denne Verdens Fyrste", imod hvis hemmelige Rænker og Kunstgreb det forgæves har kæmpet i sine Anstrengelser for at styre sig selv i den lange Tid fra Vandfloden til den nuværende Tid. Denne Regering, som Mennesket har forsøgt at gennemføre under Satan, vil ende i den største Trængselstid, som Verden nogensinde har kendt. Og saaledes vil der være skaffet Bevis ikke alene for det frugtesløse i Englenes Forsøg paa at redde Slægten, men ogsaa i Menneskenes egne Anstrengelser for at opnaa tilfredsstillende Tilstande.

Den anden af disse store Husholdninger, **B**, bestaar af tre særskilte Tidsaldre, som hver især er et Trin opad og fremad i Guds Plan.

Tidsalder **D** var den, i Løbet af hvilken Gud handlede paa særskilt Maade med saadanne Stamfædre som Abraham, Isak og Jakob.

Tidsalder **E** er den jødiske Tidsalder eller den Periode, der følger efter Jakobs Død, i Løbet af hvilken alle hans Efterkommere blev behandlede af Gud som Hans særlige Ejendom — „Hans Folk". Disse viste Han særlig Yndest og erklærede: „Eder alene har jeg kendt [vedkendt mig] af alle Jordens Slægter." (Amos 3, 2.) Som en Nation betragtede var disse Forbilleder paa den kristne Menighed, det hellige Folk, Ejendomsfolket. De Forjættelser, der var givet dem, var Forbilleder paa de „bedre Løfter", der er givet til os. Deres Rejse gennem Ørkenen til Løftets Land var Forbillede paa vor Rejse gennem Syndens Ørken til det himmelske Kanaan. Deres Ofre retfærdiggjorde dem paa forbilledlig Vis, ikke virkelig; thi Blodet af Okser og Bukke kan aldrig borttage Synder. (Heb. 10, 4.) Men i Evangeliealderen, **F**, har vi de „bedre Ofre", som gør Forsoning for hele Verdens Synder. Vi har det „kongelige Presteskab", bestaaende af alle dem, der ofrer sig selv til Gud som „levende Ofre", hellige og velbehagelige gennem Jesus Kristus, som er Hovedet eller „vor Bekendelses Ypperstepræst". (Heb. 3, 1.) I Evangeliealderen finder vi de Virkeligheder, hvoraf den jødiske Tidsalder og dens Gudstjenester og Anordninger var Skygger. — Heb. 10, 1.

Evangeliealderen, **F**, er den Periode, i Løbet af hvilken Kristi Legeme kaldes ud af Verden og ved Tro ser Livsens Krone og de overmaade store og dyrebare Forjættelser, hvorved de (ved Lydighed mod Kaldet og dets Fordringer) kan blive delagtige i den guddommelige Natur. (2 Pet. 1, 4.) Det Onde har endnu Tilladelse til at regere over eller styre Verden, for at disse ved Berøring dermed kan blive prøvede, og for at det kan sees, om de er villige til at opgive den menneskelige Natur med dens Forrettigheder og Velsignelser som et levende Offer, idet de ligedannes med Jesu Død, for at de kan blive agtede værdige til at blive lig Ham i Hans Opstandelse. — Ps. 17, 15.

Den tredje store Husholdning, **C**, vil bestaa af mange Tidsaldre — „de tilkommende Tidsaldre". Den første af disse, Tusindaarsrigets Tidsalder (Millenniet), **G**, er den eneste, hvorom vi har faaet bestemt Underretning. Det er de tusind Aar, i hvilke Kristus vil regere over og derved velsigne alle Jordens Slægter samt fuldføre „alle Tings Genoprettelse, hvorom Gud har talt ved alle sine hellige Profeters Mund". (Ap. G. 3, 19—21.) I Løbet af den Tidsalder vil Synden og Døden for evigt blive udslettede; thi „Kristus maa regere, indtil Han har lagt alle Fiender under sine Fødder. . . . Den sidste Fiende, som tilintetgøres, er Døden" — den adamitiske Død. (1 Kor. 15, 25. 26.) Det vil blive den store Genopbyggelsestid. Menigheden, Jesu Brud, Hans Legeme, vil være forenet med Ham i denne Regering, saa som Han lovede, sigende: „Den, som sejrer, vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom jeg har sejret og sidder med min Fader paa Hans Trone." — Aab. 3, 21.

„De tilkommende Tidsaldre", **H**, der følger efter den store Genopbyggelsesperiode, skal være Fuldkommenhedens, Velsignelsens og Lykkens Tidsaldre; men med Hensyn til, hvad der skal udrettes i de Tider, er Skriften taus. Saa længe i Forvejen er det nok for os at vide, at de vil være Herlighedens og Lyksalighedens Tidsaldre under guddommelig Yndest.

Hver af disse Husholdninger har sine særskilte, bestemte Tider for Begyndelsen og Udviklingen af sit Værk, og hver af dem ender med en Høst, der aabenbarer dens Frugter. Høsten ved Slutningen af den jødiske Tidsalder var et Tidsrum af 40 Aar og varede fra Begyndelsen af Jesu Virksomhed, da Han blev salvet af Gud med Aanden (Ap. G.

10, 37. 38), Aar 29, indtil Jerusalems Ødelæggelse, Aar 70. I denne Høst endte den jødiske Tidsalder, og Evangeliealderen begyndte. Disse Husholdninger gik over i hinanden, som Kortet viser.

Den jødiske Tidsalder endte i én Forstand, da Herren efter $3^1/_2$ Aars Virksomhed forkastede hin Nation, sigende: „Eders Hus lades eder øde.“ (Matt. 23, 38.) Dog blev der vist dem Gunst i $3^1/_2$ Aar efter dette, derved at Evangeliekaldet indskrænkedes til dem — i Harmoni med Profetens Erklæring (Dan. 9, 24. 27) om de 70 (Aars)-Uger, hvorunder der skulde vises dem Gunst, og om, at Messias i Midten af den sidste Uge skulde udryddes (dø), men ikke for sig selv. „Kristus døde [ikke for sig selv, men] for vore Synder“ og bragte derved Slagtoffer og Madoffer til at ophøre i Midten af Ugen — $3^1/_2$ Aar før Udløbet af de 70 Pagtsuger af jødisk Gunst. Da det sande Offer var blevet bragt, kunde de forbilledlige Ofre selvfølgelig ikke længere anerkendes af Jehova.

I en fuldere Forstand afsluttedes altsaa den jødiske Tidsalder med Enden af den 70de Uge eller $3^1/_2$ Aar efter Korset — hvorefter Evangeliet ogsaa blev prædiket for Hedningerne, begyndende med Kornelius. (Ap. G. 10, 45.) Dette afsluttede deres Tidsalder, hvad Guds Gunst og Anerkendelse af den jødiske Menighed angaar; deres nationale Tilværelse endte i den store Trængselstid, som fulgte efter.

I Tiden for den jødiske Høst tog Evangeliealderen sin Begyndelse. Denne Tidsalders Formaal er at kalde, udvælge og prøve „Guds Kristus“ — Hoved og Legeme. Dette er Aandens Husholdning, derfor er det rigtigt at sige, at Evangeliealderen begyndte ved Jesu Salvelse „med den hellige Aand og med Kraft“, da Han blev døbt. (Ap. G. 10, 38; Luk. 3, 22; 4, 1. 18.) I Henseende til Menigheden, Hans Legeme, begyndte den $3^1/_2$ Aar senere.

En „Høst“ danner ligeledes Slutningen af Evangeliealderen, i hvilken atter to Tidsaldre gaar over i hinanden — Evangeliealderen ender og Genoprettelsens eller Tusindaarsrigets Tidsalder begynder. Evangeliealderen afsluttes i forskellige Afsnit ligesom dens Forbillede eller „Skygge“, den jødiske Tidsalder. Ligesom dengang de første syv Aar af Høsten var særlig helliget til Arbejde i og for Israel efter Kødet og var Naadeaar, saaledes finder vi ogsaa nu afmærket en lignende Periode af syv Aar, som har den samme Betydning for Evangeliemenigheden, og som efterfølges af en Tid af Trængsel („Ild“) for Verden som en Straf for Ugudelighed og som en Forberedelse for Retfærdighedens Regering; men herom mere en anden Gang.

Stien til Herlighed.

K, L, M, N, P, R fremstiller hver et forskelligt Trin. **N** er den fuldkomne Menneskenaturs Stade. Adam var paa dette Stade, før han syndede; men fra det Øjeblik af, han var ulydig, faldt han ned til Fordærvelsens og Syndens Stade, **R**, paa hvilket alle hans Efterkommere er fødte. Dette svarer til den „brede Vej“, som fører til Ødelæggelse. **P** betegner den forbilledlige Retfærdiggørelses Stade, regnet som bragt i Stand ved Lovens Ofre. Det var ikke virkelig Fuldkommenhed, thi „Loven gjorde intet fuldkomment“. — Heb. 7, 19.

N fremstiller ikke blot den menneskelige Fuldkommenheds Stade, som engang indtoges af det fuldkomne Menneske, Adam, men ogsaa alle retfærdiggjorte Menneskers Standpunkt. „Kristus døde for vore Synder efter Skrifterne“, og som Følge deraf er alle, som tror paa Kristus — alle, som

modtager Hans fuldkomne og fuldbragte Værk som sin Retfærdiggørelse —, formedelst Tro regnede af Gud som retfærdiggjorte, som om de var fuldkomne Mennesker, som om de aldrig havde været Syndere. I Guds Øjne er da alle, som modtager Kristus som sin Genløser, regnede som staaende paa den menneskelige Fuldkommenheds Stade, N. Dette er det eneste Standpunkt, fra hvilket Mennesket kan nærme sig Gud eller have Samfund med Ham. Alle, som staar paa dette Stade, kaldes Sønner — menneskelige Sønner. Adam var saaledes en Søn (Luk. 3, 38) og havde Samfund med Gud, før han blev ulydig. Alle, som modtager vor Herres Jesu fuldbragte Genløsningsværk, er regnede som genoprettede til den oprindelige Renhed, og som en Følge deraf har de Samfund med Gud.

I Løbet af Evangeliealderen har Gud givet de retfærdiggjorte Mennesker et særligt Tilbud, idet de er bleven lovede, at de paa visse Betingelser kan erfare en Naturforandring, at de kan ophøre at være jordiske, menneskelige Væsner og blive himmelske, aandelige Væsner, lig Kristus, deres Genløser. Nogle Troende — retfærdiggjorte Mennesker — er tilfredse med den Glæde og Fred, de kan faa ved at tro sine Synders Tilgivelse, og derfor giver de ikke Agt paa den Stemme, der kalder dem til at komme højere op. Andre, som er grebne af Guds Kærlighed, saaledes som den er aabenbaret i deres Genløsning fra Synd, og som føler, at de ikke er sine egne, fordi de er dyrt købte, siger: „Herre, hvad vil Du, at jeg skal gøre?“ Saadanne har Herrens Svar gennem Paulus, som siger: „Jeg besværger eder, Brødre, ved Guds Barmhjertighed, at I fremstiller eders Legemer som et levende, helligt og Gud velbehageligt Offer, hvilket er eders fornuftige Gudsdyrkelse.“ (Rom. 12, 1.) Hvad mener Apostelen med saaledes at tilskynde os til at fremstille os selv som levende Ofre? Han mener, at vi skal indvie enhver Evne og ethvert Talent, vi ejer, til Guds Tjeneste, saa at vi herefter ikke mere lever for os selv, heller ikke for vore Venner eller for vor Familie, heller ikke for Verden eller for noget andet end for lydigt at tjene Ham, som købte os med sit eget dyrebare Blod.

Men eftersom Gud ikke vil antage forbilledlige Ofre, der havde nogen Lyde eller Ufuldkommenhed, og eftersom vi alle blev Syndere i Adam, kan vi da være velbehagelige Ofre? Paulus viser, at det kun er, fordi vi er hellige, at vi er velbehagelige Ofre. Vi er ikke hellige paa samme Maade som Jesus, der ikke vidste af Synd, thi vi hører til den dødsdømte Slægt; ikke heller fordi det helt er lykkedes os at opnaa Fuldkommenhed i Vandel; thi vi mener ikke om os selv, at vi har naaet den Fuldkommenhed, hvortil vi er kaldede; men vi har denne Skat i skøre og utætte Lerkar, for at vor endelige Fuldkommenheds Herlighed maa sees at være af Guds Gunst og ikke af vor egen Dygtighed. Men naar vi som Ofre er hellige og velbehagelige for Gud, saa er dette en Følge af, at Gud frit har retfærdiggjort os fra al Synd formedelst vor Tro paa Kristi Offer for vor Skyld.

Saa mange, som paaskønner og adlyder dette Kald, glæder sig over at blive agtede værdige til at lide Forsmædelse for Kristi Navns Skyld og har ikke de synlige Ting for Øje, men de usynlige — „Livets Krone“ — „det Klenodie, der hører til vort Kald herovenfra i Kristus Jesus“, og „den Herlighed, der skal aabenbares paa os“. Fra det Øjeblik af, da disse indvier sig til Gud, bliver de ikke længere regnede som Mennesker, men som avlede af Gud gennem Sandhedens Ord — ikke længere menneskelige, men aandelige Børn. De er nu et

Trin nærmere Klenodiet, end da de først troede. Men deres aandelige Væsen er endnu ufuldkomment; de er kun avlede, endnu ikke fødte af Aanden. De er aandelige Børn i Fostertilstand, paa Trin **M** — Aandsavlingens Stade. Fordi de er avlede af Aanden, er de ikke længere regnede som menneskelige, men som aandelige Væsner; thi den menneskelige Natur, der engang var deres, engang var retfærdiggjort, har de nu givet hen eller regnet som død — et levende Offer, helligt, velbehageligt for og antaget af Gud. De er nu nye Skabninger i Kristus Jesus: det Gamle (menneskelige Forhaabninger, Vilje og Tragten) er forgangent, og alt er blevet nyt; thi „I er ikke kødelige, men aandelige, saafremt Guds Aand bor i eder". (2 Kor. 5, 17; Rom. 8, 9.) „Dersom I er avlede af Aanden, er I (som menneskelige Væsner) døde, og eders Liv er skjult med Kristus i Gud."

Trin **L** fremstiller den fuldkomne aandelige Tilværelses Tilstand; men før Trin **L** kan naaes, maa vor Pagts Betingelser være opfyldte. Det er én Ting at indgaa Pagt med Gud om, at vi vil afdø fra alt menneskeligt, og en anden Ting at opfylde den Pagt helt igennem vor jordiske Løbebane — holde „Legemet under" (dødt), holde vor egen Vilje ude af Betragtning og kun udføre Herrens Vilje. Indtrædelsen paa Trin **L** kaldes Fødsel og er den fulde Indgang til Liv som Aandevæsen. Hele Menigheden vil træde ind paa dette Plan, naar den samles ud af Verden i Evangeliealderens „Høst" eller Ende. „De Døde i Kristus skal opstaa først." Derpaa skal vi, som er i Live og bliver tilbage, forandres i et Øjeblik — gøres til fuldkomne Aandevæsner med Legemer, der er lig Kristi Herligheds Legeme (thi „det bør dette Dødelige at iføres Udødelighed"). Naar da det Fuldkomne er kommet, skal det, som er stykkevis

(den avlede Tilstand, med Kødets forskellige Hindringer, som vi nu er underkastede) være forsvundet.

Men der er endnu tilbage et Trin, som fører endnu videre end til Fuldkommenhed i aandelig Tilværelse, nemlig til „den Herlighed, som skal følge" — Trin **K**. Vi hentyder ikke her til en Personlighedens Herlighed, men til en Magtens eller Embedets Herlighed. At naa Trin **L** bringer fuld personlig Herlighed, d. v. s. herlig Tilværelse i Kristi Lighed. Men efter at vi er saaledes fuldkommede og gjort fuldstændig lig vor Herre og vort Hoved, skal vi blive delagtige med Ham i Magtens og Embedets „Herlighed" — sidde med Ham paa Hans Trone, ligesom Han, efter at være bleven fuldkommet ved sin Opstandelse, blev ophøjet til Majestætens højre Haand i det Høje. Saaledes skal vi indtræde i den evige Herlighed, Trin **K**.

Lad os nu omhyggelig studere Kortet og mærke os dets Fremstilling af de forskellige Træk i Guds Plan. I disse Illustrationer benytter vi Pyramidefiguren til at fremstille Fuldkommenhed, fordi den passer godt dertil, og fordi der øjensynlig hentydes til den i Skriften.

Adam var et fuldkomment Væsen, Pyramide **a**. Læg Mærke til dens Stilling — paa Trin **N**, som fremstiller menneskelig Fuldkommenhed. Paa Trin **R**, Syndens og Ufuldkommenhedens Trin eller Fordærvelsens Stade, findes Pyramiden uden Top, **b**, en ufuldkommen Figur, der fremstiller den faldne Adam og hans Efterkommere — fordærvede, syndige og fordømte.

Abraham og andre paa den Tid, hvilke var retfærdiggjorte (d. v. s. regnede for fuldkomne) formedelst Tro, er fremstillede ved en Pyramide (**c**) paa Trin **N**. Abraham var et Medlem af den fordærvede menneskelige Familie, og af Naturen hørte han ligesom de Øvrige hjemme paa Trin **R**; men

Paulus siger os, at Abraham blev retfærdiggjort ved Tro, d. v. s. han blev paa Grund af sin Tro regnet af Gud som en syndfri og fuldkommen Mand. Dette løftede ham i Guds Øjne op over den fordærvede, syndige Menneskeverden til Trin **N**; og skønt han i Virkeligheden endnu var ufuldkommen, blev han dog optagen i den Yndest, Adam havde tabt, nemlig Samfund med Gud som „**Ven**". (Jak. 2, 23.) Alle paa Fuldkommenhedens (Syndfrihedens) Trin (**N**) er Guds Venner, og Han er deres Ven; men Syndere (paa Trin **R**) er Guds Fiender — „Fiender formedelst onde Gerninger".

Efter Vandfloden var Menneskeslægten, fremstillet ved Fig. **d**, endnu paa Trin **R** — endnu i Fiendskab — hvor den forbliver, indtil Evangelie-Meningheden er udsøgt og Tusindaarsrigets Tidsalder begynder.

„Israel efter Kødet" var i den jødiske Tidsalder, da de forbilledlige Ofre af Okser og Bukke rensede dem (ikke virkeligt, men forbilledligt, „thi Loven gjorde intet fuldkomment" — Heb. 7, 19), paa forbilledlig Vis retfærdiggjorte, derfor staar de (e) paa Trin **P**, den forbilledlige Retfærdiggørelses Plan, som varede fra Lovens Indførelse paa Sinai Bjerg, indtil Jesus gjorde Ende paa Loven ved at nagle den til sit Kors. Dér endte den forbilledlige Retfærdiggørelse ved Indførelsen af de „bedre Ofre" (Heb. 9, 23) — bedre end de jødiske Forbilleder —, som virkelig „borttager Verdens Synd" og „gør dem [virkelig] fuldkomne, som kommer til dem". — Heb. 10, 1.

Den Prøvelsens og Trængselens Ild, hvorigennem det kødelige Israel gik, da Jesus var nærværende og sigtede dem og samlede Hveden, de „sande Israeliter", ud af deres Navnkirke, og da Han, efter at have udskilt Hveden, „opbrændte Avnerne [den forkastede Del af **Systemet**] med

uslukkelig Ild", er fremstillet ved Fig. **f**. Det var en Trængselstid, som de var ude af Stand til at afvende. Se Luk. 3, 17; 21, 22; 1 Tess. 2, 16.

Jesus var ved Trediveaarsalderen en fuldkommen, moden Mand (g). Han havde forladt den aandelige Tilstands Herlighed og var bleven et Menneske, for at Han ved Guds Naade skulde smage Døden for alle Mennesker. Guds Lovs Retfærdighed er absolut: Øje for Øje, Tand for Tand og Liv for Liv. Det var nødvendigt, at et fuldkomment Menneske skulde dø for Menneskeslægten, fordi Retfærdighedens Fordringer ikke kunde blive tilfredsstillede paa anden Maade. En Engels Død kunde lige saa lidt betale Straffen og befri Mennesket som Blodet af „Okser og Bukke, der aldrig kan borttage Synder". Derfor blev Han, der er kaldt „Guds Skabnings Begyndelse" et Menneske, Han „blev Kød", for at Han kunde give den Løsepenge (tilsvarende Pris), som kunde genløse Menneskeslægten. Han maa have været et fuldkomment Menneske, ellers kunde Han ikke have gjort mere end ethvert andet Medlem af den faldne Slægt for at betale Købesummen. Han var „hellig, pletfri, ubesmittet og adskilt fra Syndere". Han tog den samme Skikkelse eller Form som Syndere har — „syndigt Køds Lignelse" — den menneskelige Skikkelse. Men Han tog den i dens Fuldkommenhed; Han tog ikke Del i dens Synd eller i dens Ufuldkommenhed, uden for saa vidt som Han frivillig delte nogles Sorger og Smerter under sin Virksomhed, idet Han tog deres Smerter og Lidelser og gav dem Del af sin Livskraft og Sundhed og Styrke. Der staar skrevet, at „Han tog vore Sygdomme og bar vore Skrøbeligheder" (Es. 53, 4), og „en Kraft [Liv, Livskraft] udgik fra Ham og helbredede dem alle". — Mark. 5, 30; Luk. 6, 19; Matt. 8, 16. 17.

Da Han blev funden i Skikkelse som et (fuldkomment) Menneske, fornedrede Han sig selv og blev lydig til Døden. Han fremstillede sig for Gud, sigende: „Se, jeg kommer (i Bogens Rulle er det skrevet om mig) for at gøre, o Gud, din Vilje“ — og Han betegnede sin Indvielse ved en Vanddaab. Da Han saaledes fremstillede sig selv, indviede sit Liv, var Hans Offer helligt (rent) og velbehageligt for Gud, som viste sin Antagelse deraf ved at fylde Ham med sin Aand og Kraft — da den Helligaand kom over Ham og saaledes salvede Ham.

Denne Fylden med Aanden var Avlingen til en ny Natur — den guddommelige — som fuldt ud skulde udvikles eller fødes, naar Han havde fuldbragt sit Offer — Opofrelsen af den menneskelige Natur. Denne Avling var et Trin opad fra menneskelige Tilstande og er fremstillet ved Pyramide **h** paa Trin **M**, Aandsavlingens Stade. Paa dette Trin tilbragte Jesus $3^1/_2$ Aar af sit Liv, indtil Hans menneskelige Tilværelse endte paa Korset. Efter at have været død i tre Dage blev Han oprejst til Liv — til aandelig Tilværelses Fuldkommenhed (**i**, Trin **L**), født af Aanden — „den Førstefødte fra de Døde“. „Det, som er født af Aanden, er Aand.“ Jesus var derfor ved og efter sin Opstandelse en Aand — et Aandevæsen — og ikke længere et menneskeligt Væsen i nogen Forstand.

Sandt nok, Han havde efter sin Opstandelse Evne til at fremstille sig synlig som et Menneske, og Han aabenbarede sig saaledes for at kunne undervise sine Disciple og bevise for dem, at Han ikke længere var død; men Han var ikke et Menneske og var ikke længere under menneskelige Vilkaar, men kunde gaa og komme som Vinden (selv naar Dørene var lukkede), og ingen kunde sige, hvorfra Han kom, eller hvor Han gik hen. „Saaledes er hver den, der er født af Aanden.“ — Joh. 3, 8. Sammenlign 20, 19. 26.

Fra det Øjeblik af, da Han ved sin Daab indviede sig til Offer, blev det Menneskelige regnet for dødt; og derfra regnedes Begyndelsen til den nye Natur, som blev fuldkommet ved Opstandelsen, naar Han naaede den aandelige Fuldkommenheds Trin, **L**, og opstod med et aandeligt Legeme.

40 Dage efter sin Opstandelse steg Jesus op til Majestæten i det Høje — den guddommelige Herligheds Trin, **K** (Pyramide **k**). I Løbet af Evangeliealderen har Han været i Herlighed (**l**), siddet med Faderen paa Hans Trone og været Hoved over sin Menighed paa Jorden — dens Styrer og Vejleder. I Løbet af hele Evangeliealderen er Menigheden bleven udviklet, opdraget og prøvet, i den Hensigt, at den ved Tidsalderens Slutning eller Høst kan blive Hans Brud og Medarving. Derfor har den Samfund i Hans Lidelser, for at den ogsaa kan blive herliggjort med Ham (Trin **K**), naar den rette Tid kommer.

Menighedens Trin til Herlighed er de samme som dens Leders og Herres, Han, som har „efterladt os et Eksempel, for at vi skal efterfølge Hans Fodspor“ — med Undtagelse af at Menigheden begynder fra et lavere Stade. Vi har set, at Jesus, naar Han kom til Verden, befandt sig paa den menneskelige Fuldkommenheds Trin, **N**, medens alle vi, som tilhører den adamitiske Slægt, er paa et lavere Trin, **R** — Syndens, Ufuldkommenhedens og Gudsfiendskabets Plan. Det, som altsaa først er nødvendigt for os, er at blive retfærdiggjorte og saaledes naa Trin N. Hvorledes opnaaes dette? Er det ved gode Gerninger? Nej, Syndere kan ikke gøre gode Gerninger. Vi havde intet at rose os af for Gud, men „Gud viser sin

Kærlighed til os derved, at Kristus døde for os, da vi endnu var Syndere." (Rom. 5, 8.) Det Vilkaar, paa hvilket vi kommer op paa Retfærdiggørelsens eller det fuldkomne Menneskeliges Trin, er altsaa, at Kristus døde for vore Synder, genløste os og „formedelst Troen paa Hans Blod" løftede os op til det fuldkomne Trin, hvorfra alle faldt i Adam. „Vi bliver retfærdiggjorte [løftede op til Trin N] formedelst Tro." Og „retfærdiggjorte ved Tro har vi Fred med Gud" (Rom. 5, 1) og er ikke længere regnede af Gud som Fiender, men som retfærdiggjorte menneskelige Sønner paa det samme Plan som Adam og vor Herre Jesus, undtagen at de var virkelig fuldkomne, medens vi kun er regnede saaledes af Gud. Denne tilregnede Retfærdighed tilegner vi os gennem Tro paa Guds Ord, som siger os, at vi er „købte", „genløste", „frit retfærdiggjorte fra alt". Vi er i Guds Øjne lydeløse, pletfrie og hellige i Kristi Retfærdigheds Klædebon, der er tilregnet os ved Tro. Vore Synder indvilgede Han i at faa sig tilregnede, for at Han kunde bære vor Straf for os, og Han døde for vor Skyld, som om Han var Synderen. Hans Retfærdighed tilregnes som en Følge deraf alle, som tager imod Hans Genløsning, og den bringer med sig alle de Rettigheder og Velsignelser, som de oprindelig ejede, før Synden kom ind. Den genopretter os til Liv og til Samfund med Gud. Dette Samfund kan vi straks have ved at udøve Tro, og Liv og fuldere Samfund og Glæde tilsikres os — i Guds „belejlige Tid".

Men husk, at skønt Retfærdiggørelse er en velsignet Ting, forandrer den dog ikke vor Natur*); vi er fremdeles menneskelige Væsner. Vi er frelste fra den elendige Tilstand at være Syndere og fremmede for Gud, og i Stedet for at være menneskelige Syndere er vi menneskelige Sønner; og fordi vi nu er Sønner, taler Gud til os som til saadanne. I Løbet af Evangeliealderen har Han udkaldt den „lille Hjord" af „Medarvinger", sigende: „Min Søn, giv mig dit Hjerte" — d. v. s.: giv dig selv, alle dine menneskelige Kræfter, din Vilje, dine Talenter, dit alt til mig, ligesom Jesus har givet dig et Eksempel, og jeg vil gøre dig til en Søn paa et højere Trin end det menneskelige. Jeg vil gøre dig til en aandelig Søn med et aandeligt Legeme lig den opstandne Jesus — „Faderens udtrykte Billede". Dersom du vil opgive alle jordiske Forhaabninger, Ønsker, Begær o. s. v., helt indvie den menneskelige Natur og bruge den op i min Tjeneste, vil jeg give dig en højere Natur end de Øvrige af din Slægt, jeg vil gøre dig „delagtig i den guddommelige Natur" — „Guds Arving og Jesu Kristi Medarving, dersom du lider med Ham, for at du ogsaa kan blive herliggjort med Ham".

De, som ret værdsætter dette i Evangeliet fremsatte Klenodie, aflægger med Glæde enhver Byrde og løber med Taalmodighed paa den anviste Bane for at vinde det. Der blev ikke spurgt efter vore Gerninger til at sikre vor Retfærdiggørelse; vor

*) Ordet Natur er brugt i en uegentlig Betydning, naar der siges om et Menneske, at det er ondt af Naturen. Strengt taget er intet Menneske ondt af Naturen. Menneskenaturen er „saare god", et jordisk Billede af den guddommelige Natur. Hvert Menneske er altsaa af en god Natur, men Vanskeligheden ligger i, at den gode Natur er bleven fordærvet. Det er altsaa unaturligt for et Menneske at være ond, brutal o. l., og naturligt for det at være Gud lig. Det er i denne dets oprindelige Betydning, at vi ovenfor har brugt Ordet Natur. Vi retfærdiggøres ved Kristus til en fuld Tilbagevenden til alle de Forrettigheder, der tilhører Menneskenaturen — Guds jordiske Billede.

Herre Jesus gjorde hele det Værk, der kunde gøres i det Øjemed, og da vi ved Tro modtog Hans fuldbragte Værk, blev vi retfærdiggjorte, løftede op til Trin **N**. Men saafremt vi nu vil gaa videre, kan vi ikke gøre det uden Gerninger. Sandt nok, vi maa ikke miste vor Tro, ellers vil vi dermed miste vor Retfærdiggørelse; men som retfærdiggjorte og vedblivende i Troen er vi (gennem den Naade, der er os givet ved vor Avling af Aanden) i Stand til at bære Frugt og gøre Gerninger, der er velbehagelige for Gud. Og Gud fordrer dette; thi dét er Ofret, vi indgik Pagt om at bringe. Gud fordrer, at vi skal vise vor Paaskønnelse af det store Klenodie ved for det at give alt, hvad vi har og er, ikke til Mennesker, men til Gud — et helligt og for Ham gennem Kristus velbehageligt Offer — vor fornuftige Gudsdyrkelse.

Naar vi fremstiller alle disse Ting, siger vi: Herre, hvorledes vil Du, jeg skal give Dig dette, mit Offer, min Tid, mine Talenter, min Indflydelse o. s. v.? Naar vi søger i Guds Ord efter Svaret, hører vi Hans Røst belære os om at overgive vort alt til Ham, ligesom vor Herre Jesus gjorde, ved at gøre godt imod alle Mennesker, eftersom vi har Lejlighed, men mest imod Troens Husfolk — idet vi fremsætter aandelig eller naturlig Føde for dem, klæder dem med Kristi Retfærdighed eller med jordiske Klæder, alt eftersom vi har Evne dertil eller de har Trang dertil. Naar vi har offerviet alt, bliver vi avlede af Aanden, og da har vi naaet Trin **M**. Og nu vil vi ved den os givne Kraft, om vi gør Brug af den, være i Stand til at udføre hele vor Pagt og blive Sejervindere, ja mere end Sejervindere ved Ham (Hans Kraft eller Aand), som elskede os og købte os med sit dyrebare Blod. Men naar du saaledes vandrer i Jesu Fodspor, da

„Tænk aldrig, Striden er fuldendt,
og at du Ro har fundet.
Dit Værk vil ikke være endt,
før du har Kronen vundet."

Kronen vil være vunden, naar vi, ligesom vor trofaste Broder Paulus, har stridt den gode Strid og fuldkommet Løbet, men ikke før. Indtil da maa Luen og Røgelsen af vort Offer (vort Arbejde og vor Tjeneste) daglig stige op — et Offer med sød Duft for Gud, velbehagelig gennem Jesus Kristus, vor Herre.

De af denne sejervindende Klasse, som „sover", vil blive oprejste som Aandevæsner, Trin **L**, og de af den samme Klasse, som lever og forbliver indtil Herrens Komme, vil blive „forvandlede" til det samme Trin af aandelig Tilværelse og vil ikke komme til at sove et Øjeblik, skønt „Forvandlingen" vil gøre Opløsningen af Lerkarret nødvendig. Disse vil da være fuldt fødte af Aanden — ikke længere svage, jordiske, dødelige, forgængelige Væsner, men himmelske, aandelige, uforkrænkelige, udødelige Væsner. — 1 Kor. 15, 44. 52.

Vi ved ikke, hvor længe det vil vare efter deres „Forvandling" eller Fuldkommengørelse som Aandevæsner (Trin **L**), før de som en hel og fuldtallig Skare vil blive herliggjorte (Trin **K**) med Herren og forenede med Ham i Magt og stor Herlighed. Denne fulde Herliggørelse og Forening af hele Kristi Legeme med sit Hoved er, forstaar vi, „Lammets Bryllup" med sin Brud, naar hun fuldt ud skal indgaa til sin Herres Glæde.

Se igen paa Kortet; **n**, **m**, **p**, **q** betegner fire forskellige Klasser, som i Forening udgør Navnkirken som et Hele, hvilken gør Fordring paa at være Kristi Legeme. Klasserne **n** og **m** er begge paa Aandsavlingens Trin, **M**. Disse to Klasser har

bestaaet gennem hele Evangeliealderen; begge indgik Pagt med Gud om at blive levende Ofre; begge blev „antagne i den Elskede“ og avlede af Aanden som „nye Skabninger“. Forskellen mellem dem er denne: **n** fremstiller dem, som opfylder sin Pagt og er døde med Kristus med Hensyn til jordisk Vilje, Higen og Tragten, medens **m** fremstiller den store Skare af aandsavlede Børn, som har indgaaet Pagt, men som desværre gyser tilbage fra at fuldføre den. Klassen **n** bestaar af de Sejervindere, som vil blive Kristi Brud og sidde med Herren paa Hans Trone i Herlighed — Trin **K**. Dette er den „lille Hjord“, hvem det er Faderen velbehageligt at give Riget. (Luk. 12, 32.) De, der hører til Klasse **m**, gyser tilbage for den menneskelige Viljes Død, men Gud elsker dem dog og vil derfor ad Modgangs og Trængsels Vej bringe dem til Trin **L**, den aandelige Fuldkommenheds Trin. Men de vil have mistet Retten til Trin **K**, Herlighedens Trone, fordi de ikke blev Sejervindere. Om vi sætter Pris paa vor Faders Kærlighed, om vi ønsker Herrens Bifald, om vi attraar at blive Lemmer paa Hans Legeme, Hans Brud, og sidde paa Hans Trone, maa vi trofast og villigt fuldføre vor Pagt om Offer.

Størstedelen af Navnkirken er betegnet ved Afsnit **p**. Læg Mærke til, at de ikke er paa Trin **M**, men paa Trin **N**. De er retfærdiggjorte, men ikke helliggjorte. De er ikke fuldt indviede til Gud og derfor ikke avlede til aandelige Væsner. De staar dog højere end Verden, fordi de modtager Jesus som sin Genløser fra Synd; men de har ikke modtaget denne Tidsalders høje Kald til at blive en Del af Guds aandelige Familie. Om de bliver i Troen og fuldt ud underkaster sig Kristi Riges retfærdige Love i Genoprettelsestiderne, vil de tilsidst opnaa Lighed med det fuldkomne jordiske Menneske, Adam. De vil faa alt det tilbage, der gik tabt i ham. De vil opnaa den samme menneskelige Fuldkommenhed baade med Hensyn til Sind, Moral og Legeme og vil atter være i Guds Billede, ligesom Adam var; thi de blev genløste til alt dette. Og deres Stilling som Retfærdiggjorte (Trin **N**) — som dem, der har hørt om og troet paa Frelsen i Kristus — er en særlig Velsignelse, som de ved Tro nyder forud for Verden i Almindelighed (thi alle skal bringes til en nøjagtig Kundskab om Sandheden i Tusindaarsriget). Disse vil imidlertid have Fordelen af at have begyndt tidligere og af at have gjort nogle Fremskridt i den rigtige Retning. Men Klasse **p** undlader dog at tilegne sig den virkelige Fordel af denne tilregnede Retfærdiggørelse nu i Tiden. Den gives nu i den særlige Hensigt at sætte nogle i Stand til at ofre velbehagelige Ofre og at blive af Klasse **n** som Lemmer paa „Kristi Legeme“. De, der hører til Klasse **p**, modtager Guds Naade (Retfærdiggørelsen) „forgæves“ (2 Kor. 6, 1); de undlader at bruge den til at gaa videre og fremstille sig som velbehagelige Ofre i Løbet af den Tid, da Ofre er velbehagelige for Gud. De, der hører til denne Klasse, er af Apostelen kaldt „Brødre“, skønt ikke „Hellige“, ikke Lemmer paa det indviede „Legeme“. (Rom. 12, 1.) I samme Forstand vil hele Slægten, naar den er genoprettet, for bestandig være Kristi Brødre og Guds Børn, skønt af en anden Natur. Gud er Fader for alle (paa ethvert Trin og af enhver Natur), der er i Harmoni med Ham.

En anden Klasse, der staar i Forbindelse med Navnkirken, men som aldrig troede paa Jesus som Offer for sine Synder, og som følgelig ikke er retfærdiggjort — ikke paa Trin **N** — er fremstillet under Trin **N**, ved Afsnit **q**. Disse er „Ulve i Faareklæder“; dog kalder de sig selv Kristne og er anerkendte som Medlemmer af Navnkirken. De

tror ikke i Virkeligheden paa Kristus som sin Genløser; de hører til paa Trin **R**; de er en Del af Verden og hører ikke til Menigheden, men gør den stor Skade. I denne blandede Tilstand, med disse forskellige Klasser, **n**, **m**, **p** og **q**, imellem hverandre og alle kaldende sig Kristne, har Kirken været hele Evangeliealderen igennem. Som Herren forudsagde, er (det uegentlige) Himmeriges Rige (Navnkirken) lig en Ager, tilsaaet med Hvede og Klinte. Og Han sagde, at Han vilde „lade dem begge vokse tilsammen indtil Høsten", Tidsalderens Ende. I Høstens Tid vil Han sige til Høstfolkene („Englene" — Budbærerne): Samler Klinten sammen og binder den i Knipper til at brænde, men samler Hveden i min Lade. — Matt. 13, 38. 41. 49.

Disse Herrens Ord viser os, at medens det var Hans Mening, at begge skulde vokse op sammen i Løbet af denne Tidsalder og anerkendes som Medlemmer af Navnkirken, var det ogsaa Hans Mening, at der skulde komme en Tid, da disse forskellige Elementer skulde skilles og de, der er den sande Menighed, Hans Hellige (**n**), hvem Gud kender og vedkender sig, skulde aabenbares. — Matt. 13, 39.

I Løbet af Evangeliealderen har den gode Sæd vokset op og ligeledes Klinten eller Efterligningerne. „Den gode Sæd er Rigets Børn", de aandelige Børn, Klasserne **n** og **m**, medens „Klinten er den Ondes Børn". Alle af Klasse **q** og mange af Klasse **p** er derfor „Klinte"; thi „ingen kan tjene to Herrer"; og „dens Tjenere er I, hvem I lyder". Eftersom de, der tilhører Klasse **p**, ikke indvier sin Tjeneste og sine Talenter til Herren, som købte dem — en fornuftig Gudsdyrkelse — giver de uden Tvivl meget af sin Tid og sine Talenter til at modstaa Gud og er derfor i Fiendens Tjeneste.

Læg nu paa Kortet Mærke til Evangeliealderens Høst eller Ende; læg Mærke til de to Dele, hvori den er afdelt — 7 Aar og 33 Aar, et nøjagtigt Sidestykke til den jødiske Tidsalders Høst. Denne Høst skal, ligesom den jødiske, først være en Trængsels- og Sigtelsestid for Menigheden og derefter en Vredens Tid eller en Tid for Udgydelsen af de „syv sidste Plager" over Verden, indbefattende Navnkirken. Den jødiske Menighed og dens Erfaringer paa det kødelige Stade var „Skyggen" eller Forbilledet af Evangeliemenigheden og dens Erfaringer paa det aandelige Stade. Det, som prøvede det kødelige Israel i deres Tidsalders Høst, var **den Sandhed**, der da blev fremstillet for dem. Den Sandhed, der dengang var Mad i rette Tid, var Sigden, der skilte de „sande Israeliter" fra den jødiske Navnmenighed; og af den sande Hvede var der kun en Haandfuld, sammenlignet med Bekenderne. Saaledes er ogsaa denne Tidsalders Høst. Evangeliealderens Høst er ligesom den jødiske Høst under Overopsyn af den store Høstherre, vor Herre Jesus, som da maa være nærværende. (Aab. 14, 14.) Hans første Arbejde i denne Tidsalders Høst vil være at adskille de Sande fra de Falske. Paa Grund af Navnkirkens blandede Tilstand kalder Herren den for „Babylon" — Forvirring; og Høsten er Tiden til at adskille de forskellige Klasser i Navnkirken og at modne og fuldkomme **n**-Klassen. Hvede vil blive skilt fra Klinte, moden Hvede fra umoden o. s. v. De, der tilhører Klasse **n**, er en „Førstegrøde" af Hveden, og efter at være udskilte vil de i sin Tid blive Kristi Brud og for evigt være med og lig sin Herre.

Denne lille Floks Adskillelse fra Babylon er vist ved Fig. **s**. Den er paa Vej til at blive é t med Herren, til at bære Hans Navn og dele Hans Herlighed. Den herliggjorte Kristus, Hoved og Legeme, er vist ved Fig. **w**. Fig. **t**, **u** og **v** betegner Baby-

lon — Navnkirken —, der falder og knuses i „Trængselstiden“ paa „Herrens Dag“. Skønt dette kan synes at være en frygtelig Skæbne, vil det dog i Virkeligheden være til stor Nytte for al den sande Hvede. Babylon falder, fordi det ikke er, hvad det paastaar at være. Navnkirken indeholder mange Hyklere, som har forenet sig med den paa Grund af dens ansete Stilling i Verdens Øjne, og som ved sin Opførsel gør Babylon til en Stank i Verdens Næse. Herren har altid kendt deres sande Karakter, men ifølge sit Forsæt lader Han dem staa indtil Høsten, da Han vil „sanke af [eller ud fra] sit Rige [sin sande Menighed — og binde i Knipper] alle Forargelser og dem, som gør Uret, og kaste dem i Ildovnen [Trængsel, ødelæggende for deres Navnsystem og falske Bekendelse]. . . . Da skal de Retfærdige [Klasse **n**] skinne som Solen i sin Faders Rige.“ (Matt. 13, 41—43.) Den Trængsel, der kommer over Menigheden, vil i høj Grad foraarsages af den om sig gribende Vantro og Spiritisme af forskellig Art, hvilket vil blive haarde Prøver for Babylon, fordi det holder fast ved mange Lærdomme, som modsiger Guds Ord. Ligesom Kristi Kors i den jødiske Høst var en Snublesten for Jøden, der ventede Herlighed og Magt, og en Daarskab for den verdsligvise Græker, saaledes vil det i denne Evangeliealders Høst atter blive en Snublesten og en Forargelses-Klippe.

Enhver, der paa Kristus har bygget med noget andet end Guld, Sølv og Sandhedens dyrebare Stene, vil være ilde stedt i Vredens („Ildens“) Tid; thi alle menneskelige Overleveringers Træ, Hø og Straa vil blive fortæret. De, som har bygget med de rette Materialer, og som derfor ejer den rette Karakter, er betegnede ved Fig. **s**, medens **t** betegner den „store Skare“, som vel er avlet af Aanden, men som har bygget med Træ, Hø og Straa —

Hvede, men ikke fuldt moden paa den Tid, Førstegrøden (**s**) indsamles. De (**t**) gaar Glip af Tronens og den guddommelige Naturs Klenodie, men vil tilsidst opnaa at blive fødte som Aandevæsner af en lavere Orden end den guddommelige Natur. Skønt disse virkelig er indviede, er de dog overvundne af Verdens Aand i saa stor Udstrækning, at de undlader at give sit Liv som Offer. Endog i „Høsten“, naar de levende Medlemmer af Brudeklassen adskilles fra andre gennem Sandheden, vil alle andres Øren, **t**-Klassens indbefattede, være tunghøre. De vil være sene til at tro og sene til at handle i denne Adskillelsestid. De vil uden Tvivl blive meget nedtrykte, naar de senere hen forstaar, at Bruden er bleven fuldkommet og forenet med sin Herre, og at de, fordi de var sløve og overbebyrdede, har mistet det store Klenodie. Men Skønheden i Guds Plan, som de da vil begynde at kende som en Kærlighedens Plan baade for dem og for hele Menneskeslægten, vil ganske stille deres Sorg, og de vil udbryde: „Halleluja! Thi Herren Gud, den Almægtige, regerer. Lad os glæde og fryde os og give Ham Æren, thi Lammets Bryllup er kommet, og Hans Brud har gjort sig rede.“ (Aab. 19, 6. 7.) Læg ogsaa Mærke til, hvor rigelig Herren har sørget for dem. Det Budskab sendes dem: Skønt I ikke er Lammets Brud, faar I alligevel være nærværende ved Bryllupsnadveren — „Salige er de, der er kaldte til Lammets Bryllupsnadver.“ (Vers 9.) Denne Skare vil i sin Tid gennem Herrens Tugtelser komme i fuld Harmoni med Ham og Hans Plan, og den vil tvætte sine Klæder, for at den tilsidst kan naa en Stilling (**y**) paa det aandelige Stade **L**, næst efter Bruden (**x**). — Aab. 7, 14. 15.

Trængselstiden for Verden vil komme efter at Babylon er begyndt at falde og opløses. Det

vil blive en Omstyrtelse af al menneskelig Samfunds- og Regeringsorden, og den vil berede Verden for Retfærdighedens Regering. Under Trængselstiden vil det kødelige Israel (e), som skulde være forkastet, indtil Hedningernes Fylde er gaaet ind, blive genindsat i Guds Gunst, og Evangeliemenigheden eller det aandelige Israel vil blive fuldkommet og herliggjort. I Tusindaarsrigets Tidsalder vil Israel være den første Nation paa Jorden, i Spidsen for alle paa det jordiske Tilværelsestrin, og alle de Lydige vil lidt efter lidt blive førte til Harmoni og Enhed med dem.

Israels Genoprettelse til fuldkommen menneskelig Natur saa vel som Genoprettelsen af Verden i Almindelighed vil blive et gradvist Arbejde og fordre hele Tusindaarsalderen til sin fulde gennemførelse. I Løbet af Kristi tusindaarige Regering vil den adamitiske Døds Følger efterhaanden blive opslugte eller tilintetgjorte. Dens forskellige Stadier — Sygdom (Lidelse, Svaghed) saa vel som Graven — skal bøje sig for den store Genløsers Magt, indtil den store Pyramide paa vort Kort ved den Tidsalders Slutning vil være fuldstændig. Kristus-Personen (x) vil være Hovedet for alle Ting — for den store Skare, for Englene og for Menneskene — næst efter Faderen; næst i Orden eller Rang vil den store Skare være, Aandeväsner (y), og dernæst Engle; derpaa Israel efter Kødet (z), kun indbefattende sande Israeliter, i Spidsen for jordiske Nationer; derefter hele Slægten (w), genoprettet til Fuldkommenhed ligesom dens Hoved, Adam, var, før han syndede. Denne Genoprettelse vil lidt efter lidt blive fuldført i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder — Genoprettelsestiderne. Nogle vil dog blive udryddede af Folket; for det første alle, som under fuldt Lys og Lejlighed i ét Hundrede Aar negter at gøre Fremskridt i Retning

af Retfærdighed og Fuldkommenhed (Es. 65, 20); og for det andet de, som efter at være naaet frem til Fuldkommenhed viser sig utro i den endelige Prøve ved Tusindaarsrigets Slutning. (Aab 20, 9.) Saadanne dør den anden Død, hvorfra der ikke er lovet nogen Opstandelse eller Genoprettelse. Kun én fuld personlig Prøve bliver tilstaaet. Kun én Genløsning vil nogensinde blive givet. Kristus dør ikke mere.

Naar vi ser paa vor Faders store Plan for Menighedens Ophøjelse og den derigennem til Israel og til alle Jordens Slægter flydende Velsignelse ved, at alle Ting bliver genoprettede, minder det os om Englenes Sang: „Ære være Gud i det Højeste; Fred paa Jorden og i Mennesker en Velbehagelighed!“ Dette vil være Guds Plans Fuldendelse — „at samle alt i Kristus“. Hvem vil da sige, at Guds Plan er mislykket? Hvem vil da sige, at Han ikke har vendt Ondt til Godt og bragt baade Engles og Djævles Vrede til at berede sig Pris?

Billedet af en Pyramide egner sig ikke alene godt til at fremstille fuldkomne Væsner, men det tjener endvidere det Formaal at fremstille hele Skabningens Enhed, saaledes som den vil være, naar Guds Plan er fuldendt, naar alle Tings Harmoni og Fuldkommenhed vil være opnaaet under Ledelse af Kristus, som er Hovedet, ikke blot for Menigheden, Hans Legeme, men for alle Ting i Himmel og paa Jord. — Ef. 1, 10.

Kristus Jesus var „Begyndelsen“, „Hovedet“, „Topstenen“, „Hovedhjørnestenen“ [den øverste Sten] paa denne storslaaede Bygning, som endnu kun er begyndt; og i Harmoni med Topstenens Linier og Vinkler maa hver Understen føjes ind. Lige meget hvor mange Slags Stene, der er i Bygningen, lige meget hvor mange forskellige Naturer, der end er blandt Guds Sønner, jordiske og himmelske, maa

de alle, for at være evigt velbehagelige for Ham, ligedannes med Hans Søns Billede. Alle, som vil høre til denne Bygning, maa være i Besiddelse af den Aand, der var saa fremtrædende hos Jesus — den Aand, der viser Lydighed imod Gud og Kærlighed til Ham og alle Hans Skabninger; den Aand, der er Opfyldelsen af Loven: Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, Sind, Sjæl og Styrke, og din Næste som dig selv.

Efter Guds Ords Beskrivelse af denne Samling af alt under ét Hoved, baade det i Himlen og det paa Jorden, blev Kristus Jesus, Hovedet, først udvalgt; dernæst Menigheden, som er Hans Legeme. Engle og andre aandelige Klasser vil være de næste i Rækkefølge; derpaa de Værdige af Israel og Verden. Begyndende med den højeste vil Ordningen skride fremad, indtil alle, som vil, er bragte til Harmoni og Énhed.

Én Ejendommelighed er det, at denne prøvede Hovedhjørnesten er lagt først og er kaldt en Grundvolds-Sten. Dette anskueliggør den Kendsgerning, at Grundvolden for alt Haab med Hensyn til Gud og Retfærdighed er lagt, ikke paa Jorden, men i Himlen. Og de, der bygges op under og forenes med denne himmelske Grundvold, holdes fast til den ved himmelsk Tiltrækningskraft og himmelske Love. Og skønt denne Ordning er aldeles den modsatte af den, der gælder for en jordisk Bygning, hvor passende er det saa dog ikke, at den Sten, i hvis Lighed hele Bygningen skal dannes, skulde lægges først. Og hvor passende ogsaa at finde, at vor Grundvold er lagt oventil, ikke nedentil; og at vi som levende Stene „opbygges til Ham i alle Ting“. Saaledes vil Værket skride fremad i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder, indtil hver Skabning af hver Natur i Himlen og paa Jorden vil prise og tjene Gud i Overensstemmelse

med den fuldkomne Lydigheds Rettesnor. Universet vil da være rent; thi paa den Dag skal det ske, „at den Sjæl, som ikke vil høre den Profet, skal udryddes af Folket“ — i den anden Død. — Ap. G. 3, 22. 23.

Tabernaklet i Ørkenen.

Den samme Lærdom, som er fremstillet paa Kortet over Tidsaldrene, har vi ogsaa her i dette af Gud forordnede Forbillede, hvis Lærdomme senere vil blive fuldstændigere undersøgte. Vi stiller det Side om Side med Kortet, for at det tilbørlig kan forstaaes og sees, at de forskellige Trin til det Allerhelligste nøjagtig svarer til de Trin, som vi allerede i Enkeltheder har undersøgt. Udenfor Tabernaklets Forgaard ligger hele Verden i Synd paa Fordærvelsens Trin, **R**. Naar vi gaar gennem „Porten“ ind i „Forgaarden“, bliver vi troende eller retfærdiggjorte Mennesker, Trin **N**. De, som skrider frem til Offervielse, gaar hen til Tabernaklets Dør, og naar de træder ind (Trin **M**), bliver de Prester. De styrkes ved „Skuebrødet“, oplyses ved „Lysestagen“ og sættes i Stand til at ofre velbehagelig Røgelse for Gud ved Jesus Kristus paa „Guldalteret“. Tilsidst, i den første Opstandelse, træder de ind i den fuldkomne aandelige Tilstand eller det „Allerhelligste“ (Trin **L**) og forenes derpaa med Jesus i Rigets Herlighed, Trin **K**.

En bedre Dag.

Her jeg venter, venter stadig
efter Dagen skøn og fri,
efter Lyset bag de Skygger,
der omgir min Ørkensti.
Ja, en Glædesdag det bliver,
som ej kendtes før paa Jord,
naar Guds Krist paa Davids Trone
leder alt i Retfærds Spor.

Alle Fortidens Profeter
har dens Glans i Fjernsyn set
og har talt i høje Toner
om dens Fred og Herlighed.
De sov hen i hine Dale,
hvor de trætte vandred' om;
snart vil de med Sejerssange
komme til Guds Helligdom.

End er Verden fuld af Onder,
Sorg og Suk er Dagens Skik;
Syn af Usselhed og Kummer
taareslører tidt mit Blik.
Natten over Jorden ruger,
Ondt og Uret raader her;
dog jeg venter, thi fremfor mig
straaler Morg'nens Rosenskær.

Ja, jeg venter, haaber, beder:
Bring Messiasriget ind!
Thi jeg ved, Hans Retfærdsstyre
vil paa Sandhed lægge Vind.
Verdens Glæder mig ej lokker;
til hin Dag min Hu nu staar.
Verdens Pragt mig ej fortryller,
da mig Dagens Straaler naar.

TRETTENDE KAPITEL.

DENNE VERDENS RIGER.

Det første Herredømme. — Hvorledes det gik tabt. — Dets Genløsning og Genoprettelse. — Guds forbilledlige Rige. — Magtraneren. — Det nuværende Herredømmes to Sider. — De nuværende Øvrigheder beskikkede af Gud. — Nebukadnezars Syn. — Daniels Syn og Udtydningen. — Denne Verdens Riger set fra et andet Standpunkt. — Menighedens rette Forhold til de nuværende Regeringer. — Regenters formentlig gudgivne Ret kortelig undersøgt. — Kristenhedens Paastande falske. — Bedre Ting at forvente i det femte Verdensrige.

I det første Kapitel af den guddommelige Aabenbaring udtaler Gud sin Hensigt med sin jordiske Skabning og dens Hersker: „Og Gud sagde: Lad os gøre Mennesker i vort Billede, efter vor Lignelse, og de skal herske over Havets Fiske og over Himlens Fugle og over Kvæget og over al Jorden og over alt Kryb, som rører sig paa Jorden. Og Gud skabte Mennesket i sit Billede; i Guds Billede skabte Han det; Mand og Kvinde skabte Han dem. Og Gud velsignede dem. Og Gud sagde til dem: Vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden og gør eder den underdanig, og hersker over Havets Fiske og over Himlens Fugle og over alt Levende, som rører sig paa Jorden."

Saaledes blev Herredømmet over Jorden lagt i Hænderne paa Menneskeslægten, repræsenteret i det første Menneske, Adam, der var fuldkommen

og derfor fuldt ud skikket til at være Herre, Hersker eller Konge over Jorden. Dette Hverv at være frugtbare og opfylde og underlægge sig og have Herredømme over Jorden blev ikke givet til Adam alene, men til hele Menneskeslægten: „De skal herske" o. s. v. Dersom Menneskeslægten var forbleven fuldkommen og syndfri, vilde dette Herredømme aldrig være gledet den ud af Hænderne.

Man vil lægge Mærke til, at der ved dette Hverv ikke er givet noget Menneske Herredømme eller Myndighed over Medmennesker, men der er givet hele Slægten Herredømme over Jorden for at opdyrke den og gøre Brug af dens Frembringelser til det almene Bedste. Ikke alene stilles Plantevæksten og Mineralrigdommene saaledes til Menneskets Raadighed, men ogsaa al Dyrelivets Mangfoldighed staar til dets Tjeneste. Havde Slægten forblevet fuldkommen, og havde den gennemført denne Skaberens oprindelige Bestemmelse, vilde det, efterhaanden som den voksede i Antal, være blevet nødvendigt for Menneskene at raadføre sig med hverandre og ordne sine Bestræbelser systematisk samt udfinde Veje og Midler til en retfærdig og vis Fordeling af de fælles Velsignelser. Og eftersom det, paa Grund af deres store Mængde, i Tidens Løb vilde være blevet umuligt for alle at mødes og raadslaa sammen, vilde det være blevet nødvendigt for forskellige Klasser at udvælge nogle til at repræsentere dem, udtale deres fælles Meninger og handle paa deres Vegne. Og dersom alle Mennesker var fuldkomne med Hensyn til Sind, Moral og Legeme, dersom hvert Menneske elskede Gud og Hans Anordninger over alt andet og sin Næste som sig selv, vilde en saadan Ordning ikke have foraarsaget Rivninger.

Saaledes ser vi, at Skaberens oprindelige Bestemmelse med Hensyn til Jordens Regeringsform var, at den skulde være republikansk, en Styrelse, hvori hver enkelt vilde faa Del, hvori hvert Menneske vilde være Selvhersker og i enhver Henseende fuldt ud skikket til at udføre sine Pligter baade til sit eget og til det almene Vel.

Dette Herredømme over Jorden, der saaledes var skænket Mennesket, havde kun én Betingelse, hvorpaa dets evige Vedvaren beroede, og det var, at denne af Gud skænkede Herskermagt altid skulde udøves i Harmoni med Universets øverste Hersker, hvis eneste Lov, kort sammenfattet, er Kærlighed. „Kærligheden er Lovens Fylde." „Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, hele din Sjæl, hele dit Sind; . . . og du skal elske din Næste som dig selv." — Rom. 13, 10; Matt. 22, 37—40.

Angaaende denne store Gunst, der er skænket Mennesket, priser David Gud og siger: „Du har gjort ham lidt ringere end Englene; med Ære og Hæder har Du kronet ham; Du gjorde ham til Hersker over Dine Hænders Gerninger." (Ps. 8, 6. 7.) Dette Herredømme, der blev givet Menneskeslægten i Adam, var den første Oprettelse af Guds Rige paa Jorden. Mennesket udøvede saaledes Herredømme som Guds Repræsentant. Men ved sin Ulydighed mod den øverste Hersker forspildte Mennesket ikke alene sit Liv, men ogsaa alle sine Rettigheder og Privilegier som Guds betroede Hersker over Jorden. Det var fra den Stund af en Oprører, styrtet fra Tronen og dømt til Døden. Nu forsvandt Guds Rige i Hast fra Jorden og er ikke senere blevet oprettet, undtagen en kort Tid paa forbilledlig Vis i Israel. Skønt Mennesket i Eden mistede sin Ret til Liv og Herredømme, blev det dog ikke pludselig berøvet denne Ret; og saa længe det dødsdømte Liv varer, har Mennesket Tilladelse til at øve Herredømme over Jorden efter sine egne Begreber og sin egen Dygtighed, indtil

Guds rette Tid kommer, da Han, hvis Ret det er, skal tage det Herredømme i Besiddelse, som Han købte.

Ved sin Død genløste eller købte Jesus ikke blot Mennesket, men ogsaa hele dets oprindelige Arv, indbefattende Herredømmet over Jorden. Eftersom Han har købt dette, er Retten nu Hans; Han er nu den retmæssige Ejer, og i sin Tid — om ikke længe — vil Han tage sin Ejendom i Besiddelse. (Ef. 1, 14.) Men ligesom Han ikke købte Mennesket for at holde det som sin Slave, men for at Han kunde genoprette det til dets forrige Tilstand, saaledes ogsaa med Jordens Herredømme: Han købte det og alle Menneskets oprindelige Velsignelser i den Hensigt at give dem tilbage til Mennesket, naar det atter er i Stand til at bruge dem i Overensstemmelse med Guds Vilje. Derfor vil Messias' Regering paa Jorden ikke vare ved bestandig. Den vil kun vedvare, indtil Han ved sit kraftige Jernstyre har underkuet alt Oprør og al Opsætsighed og genoprettet den faldne Slægt til dens oprindelige Fuldkommenhed, hvorved den vil blive fuldt ud i Stand til paa rette Maade at udøve Herredømme over Jorden, som Bestemmelsen oprindelig var. Naar dette er skeet, vil Guds Rige atter være paa Jorden, som da er underlagt Mennesket, Guds forordnede Repræsentant.

I Løbet af den jødiske Tidsalder organiserede Gud Israels Folk som sit Rige under Moses og Dommerne — en Art Republik —, men dette Rige var kun forbilledligt. Og det mere enevældige Styre, der senere blev indført, især under David og Salomon, var i nogle Henseender et Forbillede paa det forjættede Rige, naar Messias skal regere. Ulig de omboende Nationer havde Israel Jehova til Konge, og deres Herskere tjente under Ham, hvad vi kan se af Ps. 78, 70. 71. Dette er ganske tydelig stadfæstet i 2 Krøn. 13, 8 og i 1 Krøn. 29, 23, hvor Israel er kaldt „Herrens Rige", og hvor der siges, at Salomon „sad paa Herrens Trone som Konge i Davids, sin Faders, Sted", som sad paa den samme Trone (udøvede det samme Herredømme) i de foregaaende 40 Aar som Sauls, den første Konges, Efterfølger.

Naar Israels Folk syndede mod Herren, tugtede Han dem gentagne Gange, indtil Han tilsidst borttog deres Rige aldeles. Zedekias var den sidste af Davids Linie, som regerede, og i hans Dage blev Kongespiret borttaget. Da blev Guds forbilledlige Rige omstyrtet.

Guds Afgørelse i Sagen er udtrykt i de Ord: „Du Vanhellige, Ugudelige, du Israels Fyrste, hvis Dag er kommen paa den Misgernings Tid, som bringer Undergang! Saa siger den Herre, Herre: Tag Huen bort og løft Kronen af! Hvad der nu er, skal ikke være mere. . . . Jeg vil vende op og ned, op og ned, op og ned paa det; heller ikke ved dette skal det blive, indtil Han kommer, hvem Retten tilhører, og jeg giver Ham den." (Ezek. 21, 25—27.) I Overensstemmelse med denne Profeti kom Babylons Konge imod Israel, tog Folket til Fange og bortførte deres Konge. Skønt deres nationale Eksistens senere blev genoprettet af Mederen Cyrus, stod de dog under og svarede Skat til de efter hinanden følgende Riger, det medo-persiske, det græske og det romerske, lige indtil de fuldstændig blev ødelagte som et Folk Aar 70 e. K., og siden har de været adspredte blandt alle Nationer.

Israels Rige er det eneste, som Gud siden Faldet nogensinde har anerkendt for paa nogen Maade at have repræsenteret Hans Regering, Love o. s. v. Der havde været mange Nationer før dem, men ingen anden kunde med Rette paastaa, at Gud var dens Grundlægger, eller at dens Fyrster var

Guds Repræsentanter. Da Kronen blev tagen fra Zedekias og Israels Rige omstyrtedes, blev det besluttet, at dette skulde forblive saaledes, indtil Kristus, Verdens retmæssige Arving, skulde komme for at gøre Fordring paa Kronen. Deraf kommer det, at alle andre Riger, der udøver Magt i Tiden indtil Guds Riges Oprettelse, er brændemærkede som „denne Verdens Riger" under „denne Verdens Fyrste"; og derfor er det en falsk Paastand, naar de siger sig at være Guds Riger. Guds Rige blev ikke „oprettet" ved Kristi første Komme. (Luk. 19, 12.) Fra den Tid af har Gud fra Verden udvalgt dem, som skal agtes værdige til at regere med Kristus som Medarvinger til hin Trone. Først ved sit andet Komme vil Kristus tage Riget, Magten og Herligheden og regere som alles Herre.

Alle Riger undtagen Israels er i Skriften kaldt hedenske Riger — „denne Verdens Riger" under „denne Verdens Fyrste" — Satan. Da Guds Rige kuldkastedes i Zedekias' Dage, blev Verden uden nogen Regering, som Gud kunde bifalde, eller hvis Love og Anliggender Han særlig havde Tilsyn med. Gud anerkendte vel indirekte de hedenske Regeringer, idet Han offentlig erklærede (Luk. 21, 24) som sin Bestemmelse, at hedenske Regeringer i Mellemtiden skulde øve Herredømme over Jerusalem og over Verden.

Denne Mellemtid mellem Guds Spirs og Regerings Bortfjernelse fra Zedekias og disses Genoprettelse i større Magt og Herlighed i Kristus kaldes i Skriften „Hedningernes Tider". Og disse „Tider" eller Aar, i Løbet af hvilke „denne Verdens Riger" har faaet Lov at herske, er fastsatte og afgrænsede, og ligeledes er Tiden for Genoprettelsen af Guds Rige under Messias fastsat og afgrænset i Skriften.

Onde som disse hedenske Regeringer har været, blev de dog tilladte eller „beskikkede" af Gud i en vis Hensigt. (Rom. 13, 1.) Deres Ufuldkommenhed og daarlige Regering danner en Del af den almindelige Lektie om Syndens overvættes Syndighed og beviser det faldne Menneskes Udueligned til at styre sig selv, endog til sin egen Tilfredshed. Gud tillader, at de i det Væsentlige faar udføre sine egne Forsætter, saa langt de kan, undtagen hvor disse vilde gribe forstyrrende ind i Hans Planer. Hans Hensigt er, at alt tilsidst skal vendes til det Gode, og at tilsidst endog „Menneskets Vrede skal berede Ham Pris". Det Øvrige, det, der ikke vil virke noget Godt, ikke tjene noget Formaal eller yde nogen Lærdom, holder Han tilbage. — Ps. 76, 11.

Menneskets Udueligned til at oprette en fuldkommen Regering maa tilskrives dets egne Svagheder i dets faldne, fornedrede Tilstand. Disse Svagheder, som i sig selv vilde hindre menneskelige Bestræbelser for at frembringe en fuldkommen Regering, er ogsaa bleven udnyttede af Satan, som først fristede Mennesket til Utroskab mod den øverste Hersker. Satan har stadig draget Fordel af Menneskenes Svagheder, faaet Godt til at se ud som Ondt, og Ondt som Godt; han har stillet Guds Karakter og Planer i et falskt Lys og gjort Mennesker blinde for Sandheden. Idet han saaledes virker i Vantroens Børns Hjerter (Ef. 2, 2), har han taget dem til Fange efter sin Vilje og gjort sig selv til, hvad Herren og Apostlerne kalder Ham, — denne Verdens Fyrste eller Hersker. (Joh. 14, 30; 12, 31.) Han er ikke denne Verdens retmæssige Fyrste, men har tilranet sig Magten ved List og Svig og ved at bedrage faldne Mennesker. Det er, fordi han er en Magtraner, at han kort og godt vil blive afsat. Hvis han havde virkelig Ret til at

være denne Verdens Fyrste, vilde han ikke blive saaledes behandlet.

Man kan saaledes se, at Herredømmet over Jorden, som det for nærværende udøves, har en usynlig saa vel som en synlig Side. Den første er den aandelige, den sidste den menneskelige Side — de synlige menneskelige Riger, der for en Del er under en aandelig Fyrstes, Satans, Kontrol. Det var fordi Satan sad inde med denne Magt, at han kunde tilbyde at gøre vor Herre Jesus til den øverste synlige Hersker paa Jorden under hans Ledelse. (Matt. 4, 9.) Naar Hedningernes Tider udløber, vil begge Sider af det nuværende Herredømme ende: Satan vil blive bunden og denne Verdens Riger omstyrtede.

Den faldne, forblindede, sukkende Skabning har i Aarhundreder bevæget sig møjsommelig fremad paa denne tunge Vej, lidt Nederlag ved hvert Skridt, og selv dens bedste Bestræbelser har vist sig frugtesløse. Dog har den altid haabet paa, at den gyldne Tid, hvorom dens Vismænd har drømt, snart vilde komme. Menneskene ved ikke, at en endnu større Befrielse end den, de haaber paa og sukker efter, skal komme gennem den foragtede Nasaræer og Hans Efterfølgere, der som Guds Sønner om kort Tid skal aabenbares i stor Magt for at udfri dem. — Rom. 8, 22. 19.

For ikke at lade sine Børn i Mørke angaaende sin Tilladelse af de nuværende onde Regeringer og angaaende sit endelige Formaal at indføre en bedre Styrelse, naar disse Riger under Hans ledende Forsyn har tjent det Øjemed, i hvilket de var tilladte, har Gud gennem Profeterne givet os flere storartede Rundskue-Fremstillinger af „denne Verdens Riger“ og til vor Opmuntring hver Gang paavist deres Omstyrtelse ved Oprettelsen af sit eget retfærdige og evige Rige under Messias, Fredsfyrsten.

At Menneskenes nuværende Udøvelse af Herredømme ikke er en Følge af, at det er lykkedes dem at trodse Jehovas Vilje og Magt, men beror paa Hans Tilladelse, er vist ved Guds Budskab til Nebukadnezar, hvori Gud giver de fire store Verdensriger Babylon, Medo-Persien, Grækenland og Rom Tilladelse til at herske indtil Oprettelsen af Kristi Rige. (Dan. 2, 37—43.) Dette viser, naar deres Herredømmes Frist udløber.

Naar vi nu tager disse profetiske Billeder i Øjesyn, lad os da huske paa, at de begynder med Babylon ved den Tid, da Israels Rige, Herrens forbilledlige Rige, blev omstyrtet.

Nebukadnezars Syn af Verdensrigerne.

Til de Ting, der „tilforn er skrevne, os til Lærdom“, for at vi, som har faaet Befaling til at være de foresatte Øvrigheder underdanige, kan „have Haab ved den Taalmodighed og Trøst, som Skrifterne giver“ (Rom. 15, 4; 13, 1), hører Nebukadnezars Drøm og dens guddommelige Udtydning gennem Profeten. — Dan. 2, 31—45.

Daniel udtydede Drømmen og sagde: „Du, o Konge, skuede, og se, der var et stort Billede; dette Billede var vældigt, og dets Glans overvættes stor; det stod lige for dig, og dets Udseende var forfærdeligt. Dette Billedes Hoved var af fint Guld, dets Bryst og dets Arme af Sølv, dets Bug og dets Lænder af Kobber, dets Ben af Jern, dets Fødder dels af Jern og dels af Ler. Du skuede, indtil en Sten blev løsreven, ikke med Hænder, og den slog til Billedet paa dets Fødder af Jern og Ler og knuste dem.

Da knustes paa én Gang Jernet, Leret, Kobberet, Sølvet og Guldet, og de var som Avner fra Sommerens Tærskepladse, og Vinden tog dem, og deres Sted blev slet ikke fundet. Men Stenen, som

slog til Billedet, blev til et stort Bjerg og opfyldte hele Jorden.

Dette er Drømmen; og dens Udtydning skal vi sige Kongen. Du, o Konge, Kongernes Konge, hvem Himlens Gud har givet Riget og Magten og Styrken og Æren [dér blev de hedenske Riger eller Myndigheder beskikkede af Gud], og allesteds, hvor Menneskenes Børn, Markens Dyr og Himlens Fugle monne bo, har Han givet dem i din Haand og ladet dig herske over dem alle, — du er Hovedet af Guld.

Og efter dig skal der opkomme et andet Rige, ringere end dit [Sølv], og atter et andet, et tredje Rige af Kobber, som skal herske over al Jorden. Og et fjerde Rige skal være stærkt som Jernet; eftersom Jernet knuser og synderslaar alt, skal det som Jernet, der sønderknuser, sønderslaa og sønderknuse alle hine. Og at du skuede Fødderne og Tæerne dels af Pottemagerler og dels af Jern, det betyder, at det skal være et delt Rige, og at der skal være noget af Jernets Styrke i det, eftersom du skuede Jernet blandet med Leret. Og at Føddernes Tæer var dels af Jern og dels af Ler, det betyder, at Riget tildels skal være stærkt og tildels skrøbeligt."

Den, som er kendt med Historien, kan let blandt Jordens mange mindre Riger, som er opstaaede, komme paa Spor efter de fire Riger, der ovenfor er beskrevne af Daniel. Disse kaldes **Verdensriger** — 1) Babylon, Hovedet af Guld (Vers 38); 2) Medo-Persien, Babylons Overvinder, Brystet af Sølv; 3) Grækenland, Medo-Persiens Overvinder, Bugen af Kobber; og 4) Rom, det stærke Rige, Jernbenene og de lerblandede Fødder. Tre af disse Riger var forsvundne, og det fjerde, det romerske, svang Verdensscepteret paa den Tid, da Jesus blev født; thi vi læser: „En Befaling udgik fra Kejser

Augustus, at al Verden skulde indskrives i Mandtal." — Luk. 2, 1.

Jernriget, Rom, var langt stærkere og varede længere end dets Forgængere. I Virkeligheden bestaar Romerriget endnu, nemlig i Europas Nationer. Denne Deling vises ved Billedets ti Tæer. Leret blandet med Jernet i Fødderne betegner Sammenblandingen af Kirke og Stat. Denne Sammenblanding er i Skriften kaldt „Babylon", Forvirring. Som vi straks skal se, er Sten Symbol paa Guds sande Rige, og Babylon satte en Efterligning af Sten, nemlig Ler, i Stedet, hvilket det har forenet med de tiloversblevne Levninger af det romerske (Jern-)Rige. Og dette Blandingssystem — Kirke og Stat (Navnkirken knyttet sammen med denne Verdens Riger) — hvilket Herren kalder Babylon, Forvirring, er formasteligt nok til at kalde sig Kristenheden, d. v. s. Kristi Rige. Daniel forklarer: „Og at du skuede Jernet blandet med Leret, det betyder, at de skal blande sig ved Menneskesæd [Kirke og Verden blandet — Babylon], men de skal ikke hænge sammen, den ene med den anden, som Jernet ikke blander sig med Leret." De kan ikke blive til en ensartet Masse. „Og i disse Kongers Dage [de ved Tæerne betegnede Riger, de saakaldte „kristne Riger" eller „Kristenheden"] vil Himlens Gud oprette et Rige, som ikke skal ødelægges i al Evighed, og hvis Herredømme ikke skal overlades til noget andet Folk; det skal knuse og gøre Ende paa alle hine Riger, men selv skal det staa fast evindelig." — Dan. 2, 43. 44.

Daniel nævner ikke her Tiden for disse hedenske Rigers Ophør; det finder vi andetsteds; men enhver forudsagt Omstændighed tilkendegiver, at Enden nu er nær, ja endog lige for Døren. Pavesystemet har længe paastaaet, at det selv er det Rige, som Himlens Gud har lovet at oprette, og at

det, til Opfyldelse af denne Profeti, virkelig har knust og gjort Ende paa alle andre Riger. Sandheden er dog den, at Navnkirken blot forenede sig med jordiske Riger som Ler og Jern, og at Pavedømmet aldrig har været Guds sande Rige, men kun en falsk Efterligning deraf. Et af de bedste Beviser for, at Pavedømmet ikke ødelagde eller gjorde Ende paa de jordiske Riger, er, at de endnu eksisterer. Og nu, da Leret er blevet tørt og skørt, taber det sin Klæbeevne, og Jernet og Leret viser Tegn til Opløsning og vil hurtig knuses, naar „Stenen", det sande Rige, slaar til det.

Idet Daniel fortsætter med Udtydningen, siger han: „Eftersom du skuede, at en Sten blev løsreven fra Bjerget, ikke med Hænder, og knuste Jernet, Kobberet, Leret, Sølvet og Guldet, har den store Gud kundgjort Kongen, hvad der skal ske herefter; og fast staar Drømmen, og troværdig er dens Udtydning." — Vers 45.

Den Sten, der blev løsreven fra Bjerget uden Hænder, og som slaar og adspreder de hedenske Magter, forestiller den sande Menighed, Guds Rige. I Løbet af Evangeliets Tidsalder er dette „Sten"-Rige blevet dannet, „løsrevet", tilhugget og tildannet for sin fremtidige Stilling og Storhed — ikke ved Menneskehænder, men ved Sandhedens Magt eller Aand, Jehovas usynlige Kraft. Naar det er fuldstændigt, naar det er helt løsrevet, vil det slaa til og ødelægge denne Verdens Riger. Ikke Folket, men Regeringerne er fremstillede ved Billedet, og disse skal ødelægges, for at Folket kan blive befriet. Vor Herre Jesus kom ikke for at ødelægge Menneskers Liv, men for at frelse dem. — Joh. 3, 17.

Under Stenens Tilberedelse, medens den er ved at blive løsreven, kunde den med Henblik paa dens fremtidige Bestemmelse kaldes et vordende Bjerg; saaledes kunde Menigheden ogsaa allerede nu kaldes Guds Rige og bliver undertiden ogsaa kaldt saaledes. I Virkeligheden bliver Stenen dog ikke til et Bjerg, før den har slaaet til Billedet; og saaledes vil Menigheden i den fulde Betydning blive det Rige, der opfylder hele Jorden, naar „Herrens Dag", „Vredens Dag over Folkeslagene" eller „Trængselens Tid" er forbi, og naar alle andre Herredømmer er bleven lagte under Ham, hvem Riget og Herligheden tilhører.

Lad os komme det Løfte i Hu, som Herren gav Sejervinderne i den kristne Menighed: „Den som sejrer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Trone" — „og den, som sejrer, og som tager Vare paa mine Gerninger indtil Enden, ham vil jeg give Magt over Hedningefolkene, og han skal regere dem med et Jernspir, ligesom man knuser Lerkar, saaledes som ogsaa jeg har faaet det af min Fader." (Aab. 3, 21; 2, 26. 27; Ps. 2, 8—12.) Naar Jernspiret har udrettet sit Ødelæggelsesværk, da vil den Haand, som slog, tage fat paa at læge, og Folket vil vende om til Herren, og Han skal læge dem (Es. 19, 22; Jer. 3, 22. 23; Hos. 6, 1; 14, 4; Es. 2, 3), give dem Skønhed istedetfor Aske, Glædes Olje istedetfor Sorg, Lovprisnings Klædebon istedetfor en vansmægtet Aand. — Es. 61, 3.

Daniels Syn af Verdensrigerne.

I Nebukadnezars Syn ser vi Jordens Riger fra Verdens Standpunkt som en Udfoldelse af menneskelig Herlighed, Storhed og Magt, skønt vi ogsaa deri ser en Antydning om deres Forfald og endelige Ødelæggelse, som udtrykt ved, at der hver Gang kom en ringere Sort Metal — fra Guld ned til Jern og Ler.

Stenklassen, den sande Menighed, har under sin Udvælgelse eller Udtagelse fra Bjerget været

agtet for intet af Verden. Den er bleven foragtet og forkastet af Mennesker. De ser intet skønt i den, saa at de skulde have Lyst til den. Verden elsker, beundrer, priser og forsvarer de Herskere og Regeringer, der er fremstillede i dette store Billede, skønt den stadig er bleven skuffet, bedraget, saaret og undertrykt af dem. Verden ophøjer baade i Prosa og Poesi dette Billedes store og fremgangsrige Helte, en Aleksander, en Cæsar, en Bonaparte o. a., hvis Storhed viste sig i, at de slagtede sine Medmennesker og i sit Magtbegær gjorde Millioner til Enker og Faderløse. Og saadan er endnu den Aand, der findes i Billedets „ti Tæer", saaledes som vi for Tiden ser den lagt for Dagen i deres staaende Hære paa over tolv Millioner Mand, væbnede med enhver Art af moderne Mordredskaber til at slagte hverandre paa Befaling af „de foresatte Øvrigheder".

De Hovmodige kaldes nu lykkelige; ja, de, som øver Ugudelighed, er bleven opbyggede. (Mal. 3, 15.) Kan vi da ikke se, at dette store Billedes Ødelæggelse (ved at Stenen slaar til det) og Guds Riges Oprettelse betyder de Undertryktes Befrielse og alles Velsignelse? Skønt Forandringen for en Tid vil foraarsage Ulykke og Trængsel, vil den dog tilsidst give Retfærdigheds salige Frugt.

Men lad os nu, idet vi husker paa Forskellen med Hensyn til Standpunkter, se paa de samme Jordens fire Verdensriger fra Guds Standpunkt og deres, som er i Harmoni med Ham, saaledes som de i et Syn blev afmalede for den elskede Profet Daniel. Ligesom disse fire Verdensriger forekommer os skændige og dyriske, saaledes blev de ogsaa fremstillede for ham som fire store, vilde Rovdyr. Og for hans Øjne viste Guds kommende Rige (Stenen) sig forholdsvis herligere end i Nebukadnezars Syn. Daniel siger: „Jeg saa i mit Syn om Natten, og se Himlens fire Vinde brød frem over det store Hav. Og fire store Dyr steg op af Havet, det ene forskelligt fra det andet. Det første var som en Løve, og det havde Ørnevinger; . . . og se, et andet Dyr, det næste, [var] ligt en Bjørn; . . . og se, et andet Dyr, ligt en Parder. . . . Efter dette saa jeg i Nattens Syner, og se, et fjerde Dyr, frygteligt og forfærdeligt og overmaade stærkt; og det havde store Tænder af Jern. Det aad og knuste, og det, som blev tilovers, traadte det ned med sine Fødder; og det var anderledes end alle de Dyr, som var før det, og det havde ti Horn." — Dan. 7, 2—7.

Enkelthederne med Hensyn til de første tre Dyr — Babylon (Løven), Medo-Persien (Bjørnen) og Grækenland (Parderen) — med deres Hoveder, Fødder, Vinger o. s. v., som alt er sindbilledligt, vil vi forbigaa som noget, der er af mindre Vigtighed i vor nærværende Undersøgelse end Enkelthederne med Hensyn til det fjerde Dyr, det romerske Rige.

Om det fjerde Dyr, det romerske Rige, siger Daniel: „Efter dette saa jeg i Nattens Syner, og se, et fjerde Dyr, frygteligt og forfærdeligt og overmaade stærkt; . . . og det havde ti Horn. Jeg agtede nøje paa Hornene, og se, et andet lidet Horn skød op imellem dem, og tre af de forrige Horn blev oprykkede for det; og se, der var Øjne som Menneskeøjne paa dette Horn og en Mund, som talte store Ting." — Dan. 7, 7. 8.

Her er det romerske Rige fremstillet; og at dets Magt blev delt, er vist i de ti Horn, idet Horn er Symbol paa Magt. Det lille Horn, som opstod blandt disse, og som tilegnede sig Magten fra tre af dem og regerede blandt de øvrige, betegner Romerkirkens, Pavemagtens eller det pavelige Horns ringe Begyndelse og gradvise Tiltagen i Magt. Da

dets Indflydelse tog til, blev tre af Romerrigets Afdelinger, Horn eller Magter (Herulerne, det østlige Exarkat og Østgoterne) ryddede af Vejen for at give Plads for dets Oprettelse som en civil Magt (Horn). Dette sidste, særlig mærkelige Horn, Pavedømmet, udmærker sig ved sine Øjne (Tegn paa Forstand) og sin Mund, d. v. s. sine Udtalelser, Paastande o. s. v.

Dette fjerde Dyr, der fremstiller Rom, giver Daniel intet betegnende Navn. Medens de andre er beskrevne som lignende henholdsvis Løve, Bjørn og Parder, var det fjerde saa glubsk og hæsligt, at intet af Jordens Dyr kunde sammenlignes med det. Naar Aabenbaringens Forfatter, Johannes, i et Syn saa det samme symbolske Dyr (Regering), var ogsaa han i Forlegenhed for at finde et Navn til at beskrive det med, og tilsidst giver han det flere. Blandt andet kalder han det „Djævelen". (Aab. 12, 9.) Det er sikkert, at han valgte et meget betegnende Navn; thi Rom har, naar man ser paa det i Lyset af dets blodige Forfølgelser, sikkert været den mest djævelske af alle jordiske Regeringer. Endog i sin Omskiftelse fra at være et hedensk Rom til at blive et paveligt Rom fremviste det et af Satans væsentligste Karaktertræk; thi han paatager sig ogsaa Skikkelse af en Lysets Engel (2 Kor. 11, 14), ligesom Rom omdannede sig fra Hedenskab og gjorde Paastand paa at være kristent — Kristi Rige. *)

Efter at have beskrevet nogle Enkeltheder ved-

---

*) Den Omstændighed, at Rom er kaldt „Djævelen", modbeviser paa ingen Maade, at der findes en personlig Djævel; snarere det modsatte. Det er, fordi der findes saadanne Dyr som Løver, Bjørne og Pardere med kendte Karaktertræk, at Regeringerne lignes ved dem; og fordi der er en Djævel med kendte Karaktertræk, er det, at det fjerde Rige lignes ved ham.

rørende det sidste Dyr, det romerske, og især vedrørende dets ejendommelige eller pavelige Horn, siger Profeten, at dette Horn vilde blive Genstand for Dom, og at det vilde begynde at miste sit Herredømme, som vil blive tilintetgjort lidt efter lidt, indtil Dyret er ødelagt.

Dette Dyr, det romerske Rige, bestaar endnu i sine Horn eller Afdelinger og vil blive ihjelslaaet, naar Folkemasserne rejser sig og Regeringerne omstyrtes paa „Herrens Dag", hvilket altsammen er en nødvendig Forberedelse for den himmelske Regerings Anerkendelse. Dette fremgaar klart af andre Skriftsteder, som senere skal undersøges. Tilintetgørelsen af det pavelige Horn vil imidlertid først gaa for sig. Dets Magt og Indflydelse begyndte at aftage, da Napoleon førte Paven som Fange til Frankrig. Dengang, da hverken Pavernes Forbandelser eller deres Bønner befriede dem fra Napoleons Magt, gik det op for Nationerne, at Pavens Paastand om at eje guddommelig Myndighed og Magt var uden Grundvold. Efter dette svandt Pavedømmets verdslige Magt hurtig bort, indtil det i September 1870 mistede det sidste Spor deraf ved Victor Emanuel.

Ikke desto mindre vedblev det i al den Tid, dets „Tilintetgørelse" gik for sig, at ytre sine store, pralende Bespottelsesord. Sit sidste store Ord udtalte det i 1870, da det, kun faa Maaneder før sin Kuldkastelse, fremstillede den Erklæring, at Paverne var ufejlbare. Alt dette kommer frem i Profetien: „Jeg skuede da [d. v. s. efter at Retten mod dette „Horn" var sat, efter at dets Tilintetgørelse var begyndt] paa Grund af Lyden af de **store Ord**, som Hornet talte." — Dan. 7, 11. Eng. Overs.

Dermed er vi bragte ned til vor egen Tids Historie og har faaet at se, at hvad der er i Vente

for Jordens Riger er deres fuldstændige Ødelæggelse. Det næste i Rækkefølge beskrives ved de Ord: „Jeg skuede, indtil Dyret blev dræbt og dets Krop tilintetgjort og overgivet til at opbrændes ved Ild.“ Dette at Dyret blev dræbt og opbrændt er symbolsk ligesom Dyret selv; det betegner de nuværende organiserede Regeringers fuldstændige og haabløse Ødelæggelse. I Vers 12 bemærker Profeten en Forskel mellem dette fjerde Dyrs og dets Forgængeres Endeligt. Disse tre (Babylon, Persien og Grækenland) blev, det ene efter det andet, frataget sit Herredømme; de ophørte at have Herskermagt over Jorden; men deres Tilværelse som Nationer ophørte ikke med det samme. Grækenland og Persien har endnu noget Liv, skønt det er mange Aarhundreder, siden Verdensherredømmet blev frataget dem. Men ikke saaledes med Romerriget, det fjerde og sidste af disse Dyr. Det vil miste Herredømme og Liv paa én Gang og gaa aldeles til Grunde; og sammen med det vil de andre ogsaa forgaa. — Dan. 2, 35.

Hvilket Middel eller Redskab der end bruges, vil Aarsagen til dette Fald være den, at Jordens femte Verdensrige, Guds Rige, skal oprettes under Kristus, hvis Ret det er at tage Herredømmet. Dettes Overgang fra det fjerde Dyr, som i sin fastsatte Tid var „beskikket af Gud“, til det femte Rige under Messias, naar dets bestemte Tid er kommen, beskrives af Profeten i disse Ord: „Og se, med Himlens Skyer kom der én som [lig] en Menneskesøn, og til den Gamle af Dage kom Han hen, og man førte Ham frem for Ham. Og Ham [Kristus — Hoved og Legeme] blev givet Herredømme og Ære og Rige, og alle Folk, Slægter og Tungemaal skulde tjene Ham. Hans Herredømme er et evigt Herredømme, som ikke forgaar, og Hans Rige er et Rige, som ikke ødelægges.“ Dette ud-

tydede Engelen saaledes: „Riget og Herredømmet og Magten over Rigerne under den hele Himmel gives den Højestes Helliges Folk; dets Rige er et evigt Rige, og alle Herredømmer skal tjene og lyde det.“ — Dan. 7, 13. 14. 27.

Saaledes ser vi, at Jordens Herredømme skal lægges i Kristi Hænder af Jehova („den Gamle af Dage“), som skal lægge alt under Hans Fødder“. (1 Kor. 15, 27.) Naar Han saaledes er sat paa Guds Riges Trone, bør det Ham at regere, indtil Han har undertrykt alt Vælde og al Magt, som modsætter sig Jehovas Vilje og Lov. For at opfylde denne store Mission er det nødvendigt først at kuldkaste disse hedenske Regeringer; thi „denne Verdens Riger“ og „denne Verdens Fyrste“ vil ikke overgive sig med det Gode, men maa bindes og undertvinges med Magt. Og saaledes staar der skrevet: „For at binde deres Konger med Lænker og deres fornemme Mænd med Jernkæder, for at fuldføre foreskreven Straffedom paa dem. Dette er en Ære for alle Hans Fromme.“ — Ps. 149, 8. 9.

Naar vi saaledes betragter de nuværende Regeringer fra Herrens og fra Profeten Daniels Standpunkt og klart ser deres glubske, ødelæggende, dyriske og selviske Karakter, længes vore Hjerter efter de hedenske Regeringers Ophør, og vi ser med Glæde fremad til den velsignede Tid, da denne Tidsalders Sejervindere vil blive satte paa Tronen tillige med deres Hoved for at regere, velsigne og genoprette den sukkende Skabning. Alle Guds Børn kan sikkert af Hjertet bede med sin Herre: „**Komme Dit Rige**; ske Din Vilje paa Jorden, som den sker i Himlen!“

Ethvert af disse Riger, der er fremstillet i Billedet og ved Dyrene, eksisterede før det kom til Magten som Verdensrige. Saaledes ogsaa med Guds sande Rige; det har eksisteret længe, adskilt

fra Verden, ikke forsøgende paa at herske, men oppebiende sin Tid — den Tid, der er fastsat af „den Gamle af Dage". Og ligesom de andre maa det modtage sin Bemyndigelse og „oprettes", før det kan bruge sin Magt til at slaa eller dræbe det Dyr eller Rige, der gaar forud for det. Derfor det passende i denne Erklæring: „I disse Kongers Dage [medens de endnu har Magt] vil Himlens Gud oprette [grundlægge i Magt og Myndighed] et Rige."

Og efter at det er oprettet, skal det „knuse og gøre Ende paa alle hine Riger, men selv skal det staa fast evindelig". (Dan. 2, 44.) Hvorledes vi end venter Guds Rige, maa vi følgelig vente, at det vil blive oprettet før denne Verdens Rigers Fald, og at dets Magt og Indgriben vil foraarsage deres Omstyrtelse.

Nuværende Regeringer set fra et andet Standpunkt.

Den højeste Ret og Magt til at regere over Verden har altid tilhørt Skaberen, Jehova, lige meget hvem Han end vil give eller tillade at have underordnet Myndighed. Adam blev snart svag og hjælpeløs under Indflydelsen af de Ufuldkommenheder og Svagheder, som var et Resultat af hans Utroskab mod Kongernes Konge. Han begyndte at miste sin Herskermagt, som bestod deri, at han ved sin Viljekraft befalede over Dyreverdenen og holdt den i Lydighed. Han mistede ogsaa Herredømmet over sig selv, saa at han, naar han vilde gøre det Gode, fandt, at hans Svaghed hindrede ham deri, og at det Onde laa nær. Det Gode, som han vilde, gjorde han ikke, og det Onde, som han ikke vilde, gjorde han.

Skønt vi ikke gør Forsøg paa at undskylde vor oprørske Slægt, kan vi dog føle Sympati for dens mislykkede Anstrengelser for at styre sig selv og sørge for sit eget Velvære. Noget kan dog siges

om den Fremgang, Verden i den Henseende har haft; thi medens vi erkender disse dyriske Rigers sande Karakter, fordærvede som de har været, indrømmer vi dog, at de har været uhyre meget bedre end slet ingen — meget bedre end Lovløshed og Anarki. Skønt Anarki sandsynligvis vilde have været „denne Verdens Fyrste" velbehageligt, var det dog ikke saa for hans Undersaatter. Hans Magt er ikke uindskrænket; den er indskrænket til hvad han kan virke gennem Menneskeslægten, og hans Politik maa i stor Udstrækning rette sig efter Menneskers Begreber, Lidenskaber og Fordomme. Mennesket ønskede Selvstyre, uafhængigt af Gud; og da Gud tillod det at gøre Forsøget, greb Satan Lejligheden til at udvide sit Herredømme og sin Indflydelse. Det var saaledes ved Ønsket om at glemme Gud (Rom. 1, 28), at Mennesket udsatte sig for denne snedige og mægtige, skønt usynlige Fiendes Indflydelse; og derfor har det lige siden været nødsaget til at arbejde imod Satans Kunstgreb saa vel som imod sine egne personlige Svagheder.

Naar nu dette er Tilfældet, lad os da atter kaste et Blik paa denne Verdens Riger og betragte dem som den faldne Menneskeheds Bestræbelser for uafhængig af Gud at styre sig selv. Skønt de Enkeltes personlige Fordærvelse og Selviskhed har bøjet Rettens Gang, saa at den fulde Retfærdighed sjelden er bleven tildelt nogen under denne Verdens Riger, har det dog øjensynlig været alle Regeringers Formaal at fremme Retfærdighed og Folkenes Velvære.

I hvilken Udstrækning dette Formaal er blevet opnaaet er et andet Spørgsmaal; men dette har været alle Regeringers Paastand og de styrede Folks Hensigt, naar de har stillet sig ind under disse Regeringer og støttet dem. Og hvor Retfærdighedens Formaal er bleven groft tilsidesatte, har

Menneskemasserne enten været forblindede og bedragne med Hensyn til dem, eller ogsaa er Krige, Opstande og Revolutioner bleven Resultatet.

De mørke Gerninger, der øvedes af nedrige Tyranner, som vandt Magtstillinger i Verdens Regeringer, er ikke et sandt Udtryk for hine Regeringers Love og Institutioner; men ved at tilrane sig Magt og bruge den i lave Øjemed gav de disse Regeringer deres dyriske Præg. Enhver Regering har haft en Mængde vise, retfærdige og gode Love — Love til Beskyttelse af Liv og Ejendom, til Beskyttelse af Hjemmets og Forretningslivets Interesser, til Afstraffelse af Forbrydere o. s. v. Der har ogsaa været højere Domstole for Afgørelsen af Tvistigheder, hvor Retfærdigheden i det mindste i en vis Udstrækning er skeet fyldest; og hvor ufuldkomne de end har været, har dog Fordelene ved og Nødvendigheden af saadanne Institutioner været øjensynlig. Skønt disse Regeringer har været daarlige, vilde dog uden dem det lavere Element i Samfundet i Kraft af det større Antal, der tilhører det, have overvundet det retfærdigere og bedre Element.

Medens vi derfor indser, at disse Regeringer er dyriske (hvilket de er bleven ved, at et Flertal af uretfærdige Herskere er bleven ophøjede til Magten — dette formedelst Intriger og Bedrag af Satan, der virker gennem Menneskets Svagheder og forvendte Tilbøjeligheder og Meninger), saa anerkender vi dem dog som den stakkels faldne Menneskeslægts bedste Bestræbelser for at styre sig selv. Aarhundrede efter Aarhundrede har Gud tilladt Menneskene at anstrenge sig og at se Resultaterne. Men efter Aarhundreders Erfaringer er Resultaterne i Dag lige saa langt fra at være tilfredsstillende som nogensinde før i Verdens Historie. I Virkeligheden er Utilfredsheden mere almindelig og vidtstrakt end nogensinde før; ikke fordi der er mere Undertrykkelse og Uretfærdighed nu end før, men fordi Menneskers Øjne oplades, ved at Gud lader Kundskaben forøges.

De forskellige Regeringer, som er bleven oprettede fra Tid til anden, har lagt for Dagen Gennemsnits-Dygtigheden til Selvstyre hos det Folk, de har repræsenteret. Selv hvor der har været enevældige Regeringer, har den Omstændighed, at de er bleven taalte af det store Flertal, bevist, at de som et Folk ikke var i Stand til at grundlægge og støtte en bedre Regering, skønt der uden Tvivl altid fandtes mange enkelte Individer, som stod paa et langt højere Trin end det gennemsnitlige.

Idet vi sammenligner Verdens Tilstand nu om Stunder med dens Tilstand i tidligere Tider, finder vi en kendelig Forskel i Massernes Anskuelser. Uafhængighedsaanden er nu fremherskende, og Menneskene lader sig ikke saa let forblinde, bedrage og lede af Regenter og Politikere, og derfor vil de ikke underkaste sig tidligere Tiders Aag. Denne Forandring i den offentlige Mening er ikke gaaet gradvis for sig fra selve Begyndelsen af Menneskets Bestræbelse for at styre sig selv, men kan kun klart spores saa langt tilbage som til det 16de Aarhundrede; og den har gjort raske Fremskridt i de sidste 50 Aar. Denne Forandring er derfor ikke Resultatet af tidligere Tiders Erfaring, men det naturlige Resultat af den i den sidste Tid stedfundne Forøgelse og almindelige Udbredelse af Oplysning blandt Menneskeslægtens Masser. Forberedelsen til denne almindelige Kundskabsforøgelse begyndte med Bogtrykkerkunstens Opfindelse omkring Aar 1440 og den deraf følgende Mangfoldiggørelse af Bøger og Tidsskrifter. Denne Opfindelses Indflydelse paa den almindelige Folkeoplysning begyndte at gøre sig gældende omkring det 16de Aarhun-

drede; og de Fremskridt, der er skeet siden da, er bekendte for alle. (Massernes Skoleuddannelse er bleven en Folkesag, og Opfindelser og Opdagelser er bleven dagligdags Ting. Denne Forøgelse af Kundskab blandt Mennesker, hvilken sker efter Guds Bestemmelse og i Hans rette Tid, er en af de mægtige Indflydelser, som nu er ved at binde Satan — formindske hans Indflydelse og indskrænke hans Magt paa denne „F o r b e r e d e l s e s-Dag" for Guds Riges Oprettelse paa Jorden.)

Forøgelsen af Kundskab i enhver Retning vækker en Følelse af Selvagtelse hos Menneskene og en Forstaaelse af deres naturlige og uafhændelige Rettigheder, som de ikke længe vil tillade at blive tilsidesatte eller foragtede; de vil snarere gaa til den modsatte Yderlighed. Kast Blikket tilbage paa de henrundne Aarhundreder og se, hvorledes Nationerne har skrevet sin Misfornøjelses Historie i Blod. Og Profeterne erklærer, at der paa Grund af Kundskabens Forøgelse vil blive en endnu mere almindelig og vidtrækkende Utilfredshed, der tilsidst vil give sig Udslag i en verdensomfattende Revolution, i Omstyrtelse af al Lov og Orden; at Anarki og Ulykker over alle Klasser vil blive Resultatet; men at Himlens Gud midt i al denne Forvirring vil **oprette sit Rige**, som vil tilfredsstille alle Nationers Ønsker. Udmattede og nedslaaede paa Grund af sine egne mislykkede Forsøg, og indseende, at deres sidste og kraftigste Bestræbelser leder til Anarki, vil Menneskene med Glæde hilse den himmelske Myndighed velkommen og bøje sig derfor samt anerkende dens stærke og retfærdige Regimente. Naar Menneskenes Nød saaledes er størst, vil Guds Hjælp være nærmest; „alle Folkenes Attraa skal komme" — Guds Rige skal komme i stor Magt og Herlighed. — Hag. 2, 7. Eng. Overs.

Da Jesus og Apostlerne vidste, at dette var Guds Hensigt, modsatte de sig ikke de jordiske

Herskere i nogen Henseende. De formanede tværtimod Menigheden til at bøje sig for disse Øvrigheder, selv om de ogsaa ofte led under, at disse misbrugte sin Magt. De formanede Menigheden til at adlyde Lovene, at vise Ærbødighed mod Øvrighedspersonerne for deres Embedes Skyld, selv om de som Mennesker betragtede ikke var Agtelse værd; at betale den fastsatte Skat, og ikke gøre Modstand mod den bestaaende Lov (Rom. 13, 1—7; Matt. 22, 21), undtagen hvor den kom i Modstrid med Guds Lov. (Ap. G. 4, 19; 5, 29.) Vor Herre Jesus, Apostlerne og de første Kristne var alle lydige mod Loven, skønt de var adskilte fra og ingen Del tog i denne Verdens Regeringer.

Skønt de foresatte Øvrigheder, denne Verdens Regeringer, er beskikkede eller forordnede af Gud, for at Menneskeslægten kunde faa de nødvendige Erfaringer under dem, skulde dog Menigheden, de Indviede, som attraar Embede i Guds kommende Rige, hverken begære den Anseelse eller de Indtægter, som et Embede i denne Verdens Riger giver, ej heller modsætte sig disse Øvrigheder. Vi er det himmelske Riges Medborgere og Arvinger (Ef. 2, 19), derfor skulde vi kun gøre Fordring paa saadanne Rettigheder og Goder under denne Verdens Riger, som der tilstaaes U d l æ n d i n g e. Det er ikke vor Mission at hjælpe Verden til at forbedre sin nuværende Tilstand eller at have noget at gøre med dens Anliggender nu i Tiden. At forsøge paa at gøre det vilde blot være at spilde Kræfter; thi Verdens Løb og dets Afslutning er begge klart afmærkede i Skriften og er fuldt ud under Hans Kontrol, som i sin egen Tid vil g i v e o s Riget. Den s a n d e Menigheds Indflydelse er nu og har altid været lille — saa lille, at den vejer saa godt som intet i den politiske Vægtskaal; men om den end skulde synes stor, bør vi dog følge Herrens og Apostlernes Lærdomme og Eksempel. Da vi ved,

at det er Guds Hensigt at lade Verden fuldt ud prøve sin egen Evne til at styre sig selv, skulde den sande Menighed, skønt den er i Verden, dog ikke være af den. De Hellige skulde kun øve Indflydelse paa Verden ved at holde sig adskilte fra den og ved at lade sit Lys skinne; og saaledes, gennem deres Liv og Levned, overbeviser Sandhedens Aand Verden. Saaledes — som saadanne, der elsker Fred og Orden og derfor overholder og glæder sig over enhver retfærdig Lov og dadler Lovløshed og Synd, og endvidere som saadanne, der peger fremad til Guds forjættede Rige og de Velsignelser, der kan ventes under det, og ikke som saadanne, der blander sig i Politik og sammen med Verden lægger Planer om at vinde Magt og saaledes bliver dragne ind i Krige og Synder og den almindelige Fornedrelse — skulde Fredsfyrstens Brud i herlig Renhed være en Magt for det Gode som sin Herres Repræsentant i Verden.

Guds Menighed skulde give hele sin Opmærksomhed og Kraft hen til at prædike Guds Rige og til at fremme dets Interesser i Overensstemmelse med den i Skriften nedtegnede Plan. Dersom dette bliver udført med Troskab, vil der hverken være Tid eller Lyst til at fuske i de nuværende Regeringers Politik. Jesus havde ikke Tid til det, heller ikke Apostlerne, og lige saa lidt har de Hellige, der følger deres Eksempel, Tid dertil.

Kort efter Apostlernes Død faldt den første Menighed som et Bytte netop for denne Fristelse. Forkyndelsen om Guds kommende Rige, som skulde afskaffe alle jordiske Riger, og om den korsfæstede Kristus som Arving til hint Rige, var upopulær og førte Forfølgelser, Haan og Foragt med sig. Men nogle vilde forbedre Guds Plan ved at faa Menigheden i en Stilling, hvor den, i Stedet for at lide, kunde nyde Verdens Yndest. Ved Forbindelse med

den verdslige Magt lykkedes det. Som Resultat heraf udvikledes Pavedømmet, som med Tiden blev Nationernes Herskerinde og Dronning. — Aab. 17, 3—5; 18, 7.

Ved denne Politik forandredes alt: i Stedet for Lidelse kom Ære; i Stedet for Ydmyghed kom Hovmod; i Stedet for Sandhed kom Vildfarelse; i Stedet for at være de Forfulgte blev de Forfølgere af alle, som fordømte deres nye og uretmæssig bekomne Hæder. Snart begyndte de at opfinde nye Teorier og Spidsfindigheder for at retfærdiggøre sin Handlemaade, idet de først indbildte sig selv og derefter Nationerne, at Kristi forjættede Tusindaarsrige var kommet, og at Kristus, Kongen, var repræsenteret ved Paverne, som regerede over Jordens Konger som Hans Statholdere. Det lykkedes „Kirken“ at forføre hele Verden ved sine Paastande. „Hun gjorde alle Folkene drukne“ ved sine vildfarende Lærdomme (Aab. 17, 2) og skræmmede dem ved at lære, at evig Pine ventede alle, som modsatte sig hendes Paastande. Snart blev Europas Konger kronede og afsatte ved hendes Forordning og under hendes foregivne Myndighed.

Deraf kommer det, at Europas Riger i vor Tid gør Paastand paa at være kristne Riger og kundgør, at deres Regenter hersker „af Guds Naade“, d. v. s. enten ved Pavedømmets eller et af de protestantiske Kirkesamfunds Udnævnelse. Thi skønt Reformatorerne afstod fra mange af Pavedømmets Krav paa gejstlig Retsmagt o.s.v., holdt de dog fast paa denne Ære, som Jordens Konger var kommen til at knytte til Kristendommen. Og saaledes faldt Reformatorerne i den samme Vildfarelse og udøvede Eneherskermagt, idet de indsatte og sanktionerede Regeringer og Konger og benævnede deres Riger „kristne“, d. v. s. Kristi Riger. Vi hører saaledes ofte i vore Dage dette gaadefulde Udtryk: „den

kristne Verden" — i Sandhed gaadefuldt, naar det betragtes i Lyset af Evangeliets sande Grundsætninger. Herren sagde om sine Disciple: „De er ikke af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden." Og Paulus formaner os og siger: „Skikker eder ikke lige med denne Verden." — Joh. 17, 16; Rom. 12, 2.

Gud har aldrig givet sit Bifald til, at disse Riger skulde kaldes ved Kristi Navn. Forførte af Navnkirken sejler disse Nationer under falsk Flag, idet de foregiver at være noget, de ikke er. Disse Rigers eneste Ret, bortset fra Folkets Stemme, ligger i Guds begrænsede Bevilling, udtalt til Nebukadnezar — indtil Han kommer, hvem Retten tilhører.

Den Paastand, at disse ufuldkomne Riger, med deres ufuldkomne Love og ofte selviske og lastefulde Herskere, er „Herrens og Hans Salvedes Riger", er en grov Fornærmelse mod Kristi sande Rige, for hvilket de snart maa falde, og mod dets „Fredsfyrste" og retfærdige Herskere. — Es. 32, 1.

En anden alvorlig Skade, som hin Vildfarelse har haft til Følge, er, at Guds Børns Opmærksomhed derved er bleven draget bort fra det forjættede himmelske Rige; og at de er bleven førte til en upassende Anerkendelse af og Fortrolighed med jordiske Riger og til næsten frugtesløse Forsøg paa at indpode Kristendommens Dyder og Moral i disse vilde, verdslige Stammer, saa at Evangeliet om det sande Rige og de Haab, der danner Midtpunktet deri, er bleven tilsidesatte. Under dette Bedrags Indflydelse er nogle nu for Tiden meget ivrige efter at faa Guds Navn indført i de forenede Staters Forfatningslov, for at denne Nation derved kan blive kristen. De reformerte Presbyterianere har i Aarevis negtet at stemme eller at beklæde Embede under denne Regering, fordi den ikke er Kristi Rige. Derved anerkender de

det Upassende for Kristne i at tage Del i nogen anden Regering. Vi nærer stor Sympati for denne Tankegang, men ikke for den Slutning, at, hvis Guds Navn kom ind i Forfatningen, den Omstændighed vilde forvandle dette Rige fra at være et af denne Verdens Riger til et Kristi Rige og give dem Ret til at stemme og beklæde Embede under det. O, hvor taabeligt! Hvor stort er ikke det Bedrag, hvormed „Moderen til Skøger" har gjort alle Nationerne drukne (Aab. 17, 2. 5); thi paa lignende Maade hævdes det, at Europas Riger blev overførte fra Satan til Kristus og blev „kristne Riger".

Har man blot for Øje, at de bedste som de værste af Jordens Nationer kun er „denne Verdens Riger", hvis Regeringsfrist, som de fik fra Gud, nu er ved at udløbe, for at de kan give Plads for sin beskikkede Efterfølger, Messias' Rige, Jordens femte Verdensrige (Dan. 2, 44; 7, 14. 18. 27), saa vil det gøre meget til at befæste Sandhed og kuldkaste Vildfarelse.

Men som det nu er, faar Pavedømmets Vedtægter i denne Henseende, godkendte som de er af de protestantiske Reformatorer, passere uomtvistede blandt Kristne. Og eftersom disse bør opretholde Kristi Rige, føler de sig bundne til at kæmpe for den saakaldte Kristenheds nu faldefærdige Riger, hvis Tid næsten er udløben; og saaledes tvinges de ofte til at stille sig paa Undertrykkernes Side, i Stedet for paa Rettens og Frihedens Side — at stille sig paa denne Verdens Rigers og paa denne Verdens Fyrstes Side, i Stedet for paa Kristi kommende sande Riges Side. — Aab. 17, 14; 19, 11—19.

Verden er ved at indse, at „denne Verdens Riger" ikke er Kristus-lige, og at deres Paastand om at være beskikkede af Kristus ikke er ubestridelig. Mennesker er begyndt at bruge sin Dømmekraft i dette og lignende Spørgsmaal; og eftersom det gaar op for dem, at man i Retfærdighedens og Fredsfyr-

stens Navn har ført dem bag Lyset, vil de bringe sine Overbevisninger saa meget voldsommere i Udøvelse. I Virkeligheden er mange tilbøjelige til at slutte, at Kristendommen selv er et Bedrag og uden Grundvold, og at dens Formaal er: i Pagt med de verdslige Herskere at indskrænke Massernes Frihed.

Gid Menneskene var saa vise, at de vilde bøje sine Hjerter til at forstaa Herrens Værk og Plan! Da vilde de nuværende Riger gradvis opløses — den ene Reform vilde følge rask paa den anden, Frihed følge Frihed, og Ret og Sandhed vilde faa Overhaand, indtil Retfærdighed vilde være grundfæstet paa Jorden. Men de hverken vil eller kan gøre dette i sin nuværende faldne Tilstand; og saaledes vil enhver, væbnet med Selviskhed, kæmpe om Overtaget, og denne Verdens Riger vil gaa under i en stor Trængselstid. Om dem, som forgæves vil forsøge at fastholde et Herredømme, der ikke mere er til, naar Herredømmet er givet til Ham, hvis Ret det er, taler Herren, idet Han foreholder dem, at de kæmper imod Ham — en Strid, hvori de sikkert vil trække det korteste Straa. Han siger:

„Hvorfor larmer Hedningerne og pønser Folkene paa det, som faafængt er? Jordens Konger rejser sig, og Fyrsterne raadslaar sammen mod Herren og mod Hans Salvede [sigende]: Lad os sønderrive deres Baand og kaste deres Reb af os! Han, som troner i Himlen, ler, Herren spotter dem. Saa taler Han til dem i sin Vrede, og i sin Harme forfærder Han dem [sigende]: J e g h a r d o g i n d s a t m i n K o n g e paa Zion, mit hellige Bjerg. ... Og nu, I Konger, handler viselig! Lad eder advare, I Jordens Dommere! Tjener Herren med Frygt og jubler med Bæven! Kysser [gør eder Venner med] Sønnen [Guds Salvede], for at Han ikke skal vredes og I gaa til Grunde paa Vejen! Thi snart kunde Hans Vrede optændes. Salige er alle de, som tager sin Tilflugt til Ham!" — Ps. 2. 1—6. 10—12.

FJORTENDE KAPITEL.

GUDS RIGE.

Emnets fremskudte Plads i Bibelen. — Rigets Karakter. — Riget i Løbet af Evangeliets Tidsalder. — Falske Synsmaader rettede af Paulus. — Følgerne af falske Begreber om Riget. — De to Sider af Guds Rige. — Den aandelige Side og dens Bestemmelse. — Den jordiske Side og dens Bestemmelse. — Deres harmoniske Samvirken. — Den jordiske Sides Herlighed. — Den himmelske Sides Herlighed. — Den Pagts-Rod, fra hvilken disse Grene vokser. — Rigets jordiske Side israelitisk. — De forsvundne Stammer. — Det himmelske Jerusalem. — Israel et forbilledligt Folk. — Israels Forkastelse og Genoprettelse. — De udvalgte Klasser. — Rigets Arvinger. — Jernstyret. — Hensigten med Tusindaarsriget belyst. — Riget overgivet til Faderen. — Guds oprindelige Bestemmelse fuldt gennemført.

DEN, som ikke omhyggelig med Bibel og Bibelordbog i Haanden har undersøgt dette Emne, vil, naar han gør det, blive forundret ved at se dets fremskudte Plads i Skriften. Det gamle Testamente er fuldt af Forjættelser og Profetier, i hvilke Guds Rige og dets Konge, Messias, danner selve Midtpunktet. Det var enhver Israelits Haab (Luk. 3, 15), at Gud vilde ophøje deres Folk under Messias; og da Jesus kom til dem, kom Han som deres Konge for at opre´´ det længe lovede Guds Rige paa Jorden.

Johannes, vor Herres Jesu Forløber og Herold, begyndte sin Mission med den Forkyndelse: „Omvender eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær."

(Matt. 3, 2.) Herren begyndte sin Virksomhed med nøjagtig den samme Forkyndelse (Matt. 4, 17); og Apostlerne blev sendt ud med det samme Budskab. (Matt. 10, 7; Luk. 9, 2.) Ikke blot var Riget det Emne, hvormed Herren begyndte sin Virksomhed, men det var i Virkeligheden Hovedemnet i al Hans Forkyndelse (Luk. 8, 1; 4, 43; 19, 11); andre Emner omtaltes kun i Forbindelse dermed eller som Forklaring af dette ene Emne. Størstedelen af Hans Lignelser tjente enten til at belyse de forskellige Sider af Riget fra forskellige Standpunkter eller ogsaa til at fremhæve, at en fuld Indvielse til Gud var nødvendig for at kunne faa Del i Riget, samt til at rette Jødernes urigtige Opfattelse, at de kunde være sikre paa Riget, fordi de var Abrahams naturlige Børn og derfor naturlige Arvinger til Forjættelserne.

I sine Samtaler med sine Efterfølgere styrkede og opmuntrede Jesus deres Forventninger om et kommende Rige og sagde til dem: „Jeg beskikker eder Riget, ligesom min Fader har beskikket mig det, for at I skal æde og drikke ved mit Bord i mit Rige og sidde paa Troner og dømme [regere] de tolv Israels Stammer.“ (Luk. 22, 29. 30.) Og atter: „Frygt ikke, du lille Hjord, thi det er eders Fader velbehageligt at give eder Riget.“ (Luk. 12, 32.) Og da den, de erkendte som Konge, blev korsfæstet i Stedet for at blive kronet og sat paa Tronen, blev Hans Disciple meget skuffede. Saaledes som to af dem udtrykte det til den formentlige Fremmede paa Vejen til Emaus efter Hans Opstandelse, havde de „haabet, at det var Ham, der skulde forløse Israel“ — befri dem fra det romerske Aag og gøre Israel til Guds Rige i Magt og Herlighed. Men de var bleven saare skuffede ved de Forandringer, der havde fundet Sted Dagen før. Da oplod Jesus deres Forstand ved at vise dem ud fra Skriften, at Hans Offer allerførst var nødvendigt, før Riget kunde blive oprettet. — Luk. 24, 21. 25—27.

Gud kunde have givet Jesus Herredømmet over Jorden, selv om Mennesket ikke var blevet genløst; thi „den Højeste har Magt over Menneskenes Rige, og Han giver det til hvem, Han vil“. (Dan. 4, 32.) Men Gud havde et Formaal, der var herligere end at det kunde gennemføres ved en saadan Plan. Et saadant Rige kunde have bragt Velsignelser, som, hvor gode de end var, kun vilde have været timelige, eftersom hele Menneskeslægten var under Dødsdom. For at Hans Riges Velsignelser kunde blive evige og fuldkomne, maatte Slægten først genløses fra Døden og saaledes paa lovlig Vis befries fra den Fordømmelse, som kom over alle i Adam.

At Jesus ved at udlægge Profetierne genoplivede Disciplenes Haab om et kommende Rige, fremgaar tydelig deraf, at de senere, da Han var ved at forlade dem, spurgte: „Herre, vil Du paa denne Tid oprette Riget for Israel?“ Skønt Hans Svar ikke var aldeles tydeligt, modsagde det dog ikke deres Haab. Han sagde: „Det tilkommer ikke eder at vide Tider eller Stunder, som Faderen har fastsat i sin egen Magt.“ — Ap. G. 1, 6. 7.

Sandt nok, Disciplene delte i Begyndelsen hele Jødefolkets ufuldkomne Opfattelse af Guds Rige, idet de troede, at det udelukkende skulde være et jordisk Rige, ligesom mange nu til Dags tager fejl i den modsatte Retning og tror, at det udelukkende skal være et himmelsk Rige. Og mange af vor Herres Jesu Lignelser og dunkle Taler var bestemte til i sin Tid at rette disse urigtige Opfattelser. Men Han fremholdt altid Tanken om et Rige eller en Regering, som skulde oprettes paa Jorden og styre blandt Mennesker. Og ikke blot indgød Han dem Haab om at faa Del i Riget, men Han lærte dem ogsaa at bede om dets Oprettelse: —

„Komme Dit Rige, ske Din Vilje **paa Jorden**, som den sker i Himlen."

For de Verdsligvise blandt Jøderne syntes Jesus at være én Bedrager og Sværmer; og de betragtede Hans Disciple som lettroende Daarer. Hans Visdom og Takt og Hans Mirakler kunde de ikke godt negte eller give nogen rimelig Forklaring paa. Dog syntes de i sin Vantro, at Hans Paastand var altfor urimelig til, at der skulde tages Hensyn til den, naar Han fremholdt, at Han var Arving til Jorden og vilde oprette det forjættede Rige, som skulde herske over Verden, og at Hans Efterfølgere, som alle var af ringe Herkomst, vilde blive Medregenter med Ham i hint Rige. Rom, med sine øvede Krigere, sine dygtige Generaler og umaadelige Rigdomme, var Verdens Herre og blev for hver Dag mægtigere. Hvem var da denne Nasaræer? Og hvem var disse Fiskere uden Penge eller Indflydelse og med saa ringe Tilslutning blandt Folket? Hvem var disse, at de skulde tale om at oprette det længe lovede Rige, som skulde blive det største og mægtigste, Jorden nogensinde havde kendt?

I Haab om at kunne blotte den formodede Uholdbarhed i Herrens Paastande og derved at aabne Øjnene paa Hans Tilhængere spurgte Farisæerne Ham: Naar vil det Rige, som I forkynder, blive aabenbaret? Naar vil eders Soldater ankomme? Naar vil dette Guds Rige blive synligt? (Luk. 17, 20—30.) Herrens Svar vilde have givet dem en ny Tanke, hvis de ikke havde været hildede i Fordom imod Ham og været forblindede af sin egen indbildte Visdom. Han svarede, at Hans Rige aldrig vilde vise sig paa den Maade, de ventede det. Det Rige, Han forkyndte, og som Han indbød sine Efterfølgere til at blive Medarvinger til, var et usynligt Rige; de maatte ikke vente at se det. „Han svarede dem og sagde: Guds Rige kommer ikke paa den Maade, at man kan se det med sine Øjne [med ydre Opsigt]; heller ikke skal de sige: Se her eller se der er det! Thi Guds Rige er [skal være] midt iblandt eder." *) Han viste dem, kort sagt, at naar Hans Rige kom, vilde det være allesteds nærværende og allevegne mægtigt, dog ingensteds synligt. Saaledes gav Han dem en Forklaring af det aandelige Rige, Han forkyndte; men de var uberedte og tog ikke imod den. Der var nogen Sandhed i den jødiske Forventning angaaende det lovede Rige, som i sin Tid skal blive virkeliggjort, hvad vi vil vise; men Jesus sigter her til hin aandelige Side af Riget, som vil blive usynlig. Og eftersom denne Side af Riget vil blive oprettet først, vil dets Nærværelse blive usynlig og for en Tid ubemærket. Den Forrettighed at blive Arving til denne aandelige Side af Guds Rige var da og har siden under hele Evangeliealderen, som da begyndte, været det eneste Tilbud, det eneste Haab, fremholdt i vort Kald herovenfra. Derfor henførte Jesus udelukkende til det. (Luk. 16, 16.) Dette vil indsees klarere, eftersom vi skrider frem i Undersøgelsen.

Det var sandsynligvis paa Grund af denne mod Jesus stridende offentlige Mening, der især gjorde sig gældende blandt Farisæerne, at Nikodemus kom til Ham om Natten, længselsfuld efter at faa Hemmeligheden opklaret, dog øjensynlig skammende

*) Diaglott-Oversættelsen og Rotherhams Oversættelse gengiver dette ved „midt iblandt eder". Det vilde sikkert ikke stemme med nogen Teori at paastaa, at det Rige, Jesus talte om at ville oprette, vilde være „inden i" Farisæerne, hvem Han havde kaldt Hyklere og kalkede Grave. Men dette Rige vil, naar det er oprettet, være „midt iblandt" alle Klasser og regere og dømme alle.

sig for offentlig at vedgaa, at Jesu Paastande havde gjort Indtryk paa ham. Skønt Samtalen mellem Herren og Nikodemus (Joh. 3) kun er delvis berettet, giver den os dog lidt mere Indblik i, hvad Guds Rige er. Aabenbart er Samtalens Hovedpunkter gengivne, saa at vi fra disse nemt kan slutte os til Samtalens Gang i dens Helhed, og vi kan med Rimelighed omskrive den saaledes:

Nikodemus: „Rabbi, vi véd, at Du er en Lærer, sendt fra Gud; thi ingen kan gøre de Tegn, som Du gør, uden at Gud er med ham." Dog synes det mig, at nogle af dine Erklæringer er selvmodsigende, og jeg kommer for at bede om en Forklaring. Du og Dine Disciple gaar for Eksempel omkring og forkynder: „Himmeriges Rige er kommet nær"; men Du har hverken Hær eller Rigdom eller Indflydelse, og efter det Ydre at dømme er denne Paastand usand. I dette Stykke synes Du at bedrage Folket. Farisæerne holder Dig i Almindelighed for en Bedrager, men jeg er sikker paa, at der maa være noget sandt i, hvad Du lærer, „thi ingen kan gøre de Tegn, som Du gør, uden at Gud er med ham". Hensigten med mit Besøg er at spørge: Af hvad Art er det Rige, som Du forkynder, og hvorfra kommer det? Hvornaar og hvorledes vil det blive oprettet?

Jesus: Din Begæring om at faa fuld Forstaaelse af Himmeriges Rige kan ikke nu blive opfyldt til din Tilfredshed; ikke fordi jeg ikke har fuld Kendskab til det, men fordi du i din nuværende Tilstand ikke vilde kunne forstaa eller værdsætte det, dersom jeg fuldt ud forklarede dig det. „Uden nogen bliver avlet*) ovenfra, kan han ikke

*) Det græske Ord gennao (og de deraf afledede Ord) er undertiden oversat med avlet og undertiden med født. Det indeholder i Virkeligheden begge Begreber og burde oversættes med det ene eller det andet

se [græsk eidon,**) kende, være kendt med] Guds Rige."

Selv mine Disciple har endnu kun meget ubestemte Begreber om Karakteren af det Rige, de forkynder. Jeg kan ikke fortælle dem det, af samme Grund som jeg ikke kan fortælle dig det; og af samme Grund vilde de ikke kunne forstaa det. Men, Nikodemus, én Ejendommelighed ved Guds Handlemaade er, at Han fordrer Lydighed mod det Lys, man allerede har, før Han giver mere Lys; og ved Udvælgelsen af dem, som skal agtes værdige til at faa Del i Riget, kræves det, at de lægger Tro for Dagen. De maa være villige til at følge Guds Ledelse Skridt for Skridt, idet de ofte kun kan se det næste Skridt klart. De vandrer i Tro og ikke i Beskuelse.

Nikodemus: Men jeg forstaar Dig ikke. Hvad

af disse to Ord efter Meningen med det Sted, hvor det forekommer. De to Begreber Avling og Fødsel ligger altid i Ordet, saa at naar det ene nævnes, er det andet altid underforstaaet, ligesom Fødsel altid er en naturlig Følge af Avling, og Avling den naturlige Forudsætning for Fødsel. Naar den Handlende, hvortil Ordet gennao er knyttet, er af Hankønnet, skulde det altid oversættes med avlet; naar af Hunkønnet født. Saaledes skulde gennaoi 1 Joh. 2, 29; 3, 9; 4, 7; 5, 1. 18 oversættes med avlet, fordi Gud (Hankøn) er den Handlende. Undertiden afhænger imidlertid Oversættelsen af Handlingens Natur, hvad enten den Handlende er af Hankøn eller Hunkøn. Naar det saaledes er brugt i Forbindelse med ek, der betyder fra eller ud af, skulde det oversættes født. 1 Joh. 3, 5. 6 skal altsaa gennao oversættes med født, som angivet ved Ordet ek — „af Vand", „af Kød", „af Aand".

**) Dette samme græske Ord er oversat med overveje i Ap. G. 15, 6. „Apostlerne og de Ældste kom sammen for at overveje [kende eller forstaa] Sagen." Det samme Ord er oversat med se i Rom. 11, 22. „Se [kend, forstaa] derfor Guds Godhed og Strenghed;" ogsaa i 1 Joh. 3, 1: „Se [kend, forstaa], hvor stor en Kærlighed Faderen har bevist os."

mener Du? „Hvorledes kan et Menneske avles, naar han er gammel? kan han vel anden Gang komme ind i sin Moders Liv og fødes?“ Eller mener Du, at den Omvendelse, som „Johannes den Døber“ prædiker om, og som betegnes ved Daaben i Vand, paa en eller anden Maade er en sindbilledlig Fødsel? Jeg har lagt Mærke til, at Dine Disciple prædiker og døber paa lignende Maade. Er dette den nye Fødsel, som er nødvendig for dem, der skal se eller komme ind i Riget?

Jesus: Vort Folk er et helliget Folk, et Folk, der staar i Pagtsforhold til Gud. De blev alle døbte til Moses i Havet og i Skyen, da de forlod Ægypten. Gud antog sig dem i Moses, deres Pagts Midler, paa Sinai. Men de har glemt sin Pagt; nogle lever som aabenbare Syndere og Toldere, og mange andre er selvretfærdige Hyklere. Derfor prædiker Johannes og mine Disciple Anger og Bod — en Tilbagevenden til Gud og til Erkendelse af den indgaaede Pagt; og Johannes' Daab betegner denne Anger og Omdannelse af Hjerte og Liv — ikke den nye Fødsel. Men har du ikke mere end dette, vil du aldrig se Riget. Med mindre du, foruden den Reformation, som Johannes' Daab betegner, bliver avlet og født af Aanden, kan du ikke se Riget. Omvendelse vil bringe dig tilbage til en retfærdiggjort Tilstand; i den Stilling vil du hurtig være i Stand til at anerkende mig som Messias, Moses' Modbillede; og naar du saaledes overgiver dig til mig, vil du blive avlet af Faderen til et nyt Liv (til den guddommelige Natur), som, hvis det udvikles og bliver fuldmodent, vil være dig en Sikkerhed for, at du i den første Opstandelse bliver født som en ny Skabning, et Aandevæsen; og som et saadant skal du ikke alene se, men ogsaa faa Del i Guds Rige.

Den Forandring, der vil foregaa ved denne nye Fødsel af Aanden, er i Sandhed stor, Nikodemus; thi det, som er født af Kødet, er Kød, og det, som er født af Aanden, er Aand. Du maa derfor ikke undre dig over, hvad jeg først sagde, at du maa avles ovenfra, før du kan forstaa, kende og værdsætte de Ting, som du spørger om. „Forundre dig [derfor] ikke over, at jeg sagde til dig: Det bør eder at fødes paany.“ Forskellen mellem din nuværende Tilstand, født af Kød, som du er, og deres Tilstand, som er fødte af Aanden, og som skal komme ind i eller udgøre det Rige, jeg forkynder, er meget stor. Lad mig anvende et Billede, hvorved du kan faa noget Begreb om de Væsner, som, naar de er fødte af Aanden, vil udgøre Riget: „Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens Susen; men du ved ikke, hvorfra den kommer, eller hvor den farer hen; saaledes er hver den, som er født af Aanden.“ Naar Vinden blæser hid og did, kan du ikke se den, skønt den øver Indflydelse rundt omkring dig. Du ved ikke, hvorfra den kommer, eller hvor den farer hen. Det er saa godt et Billede, som jeg kan give dig, af dem, der vil blive fødte af Aanden i Opstandelsen, dem, som vil indgaa i eller udgøre det Rige, som jeg nu forkynder. De vil alle være lige saa usynlige som Vinden, og Mennesker, der ikke er fødte af Aanden, vil hverken vide, hvorfra de kommer, eller hvor de farer hen.

Nikodemus: „Hvorledes kan dette ske?“ — usynlige Væsner!?

Jesus: „Er du en Israels Lærer og ved ikke dette?“ — at Aandevæsner kan være nærværende og dog usynlige? Har du, som forsøger at lære andre, aldrig læst om Elisa og hans Tjener eller om Bileams Æsel og de mange andre Tilfælde i Bibelen, som belyser dette, at Aandevæsner kan være nærværende blandt Mennesker og dog usynlige? Du

hører tilmed til Farisæerne, som bekender, at de tror paa Engle som aandelige Væsner. Men dette er et Eksempel paa, hvad jeg først sagde dig: Uden at nogen bliver avlet ovenfra, kan han ikke se [kende, blive bekendt med eller forstaa som rimeligt] Guds Rige og de forskellige Ting, som staar i Forbindelse dermed.

Dersom du vil indgaa i og blive Medarving med mig i det Rige, jeg forkynder, maa du følge Lyset Skridt for Skridt. Naar du gør det, vil der komme mere Lys, og det lige saa hurtig som du er beredt for det. Jeg har forkyndt de Ting, som nu bør vides, og som du kan forstaa, og har udført Mirakler, og du anser mig for at være en Lærer, kommen fra Gud, men du har ikke handlet efter din Tro og er ikke aabenlyst bleven min Discipel og Efterfølger. Du maa ikke vente at faa mere at se, før du handler efter alt det, du ser; da vil Gud give dig mere Lys og Klarhed for det næste Skridt. „Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler det, vi ved, og vidner det, vi har set, og I [Farisæere] modtager ikke vort Vidnesbyrd. Har jeg sagt eder de jordiske Ting, og I ikke tror, hvorledes skal I da tro, om jeg siger eder de himmelske?“ Det vilde være til ingen Nytte, om jeg forsøgte at fortælle dig om himmelske Ting, thi du vilde ikke blive overbevist, og min Forkyndelse vilde forekomme dig endnu mere taabelig. Dersom det, jeg har fortalt dig, og som har været af en jordisk Beskaffenhed eller belyst ved jordiske Ting, som du kunde forstaa og ogsaa virkelig forstaar, ikke har overbevist dig saa meget, at du aabenlyst vil blive min Discipel og Efterfølger, vilde det ikke være mere overbevisende for dig, om jeg fortalte dig de himmelske Ting, som du intet kender til; thi ingen er nogensinde faret op til Himlen, derfor vil der ikke være nogen, der kan bekræfte mit Vidnesbyrd. Alene jeg, som kom ned fra Himlen, kan forstaa de himmelske Ting. „Ingen er faren op til Himlen, uden den, som fór ned fra Himlen, Menneskesønnen.“ *) Kundskab om de himmelske Ting kan man kun faa, efter at man er avlet af Aanden; og de himmelske Ting selv kan man først modtage, efter at man er født af Aanden som Aandevæsen.

Det krævede saaledes Taalmodighed fra Herrens Side at forklare Rigets Beskaffenhed for dem, hvis Fordomme og Opdragelse hindrede dem i at tilegne sig andet end fordrejede Opfattelser, og dette endog kun af dets jordiske Side. Ikke desto mindre fortsattes Udvælgelsen af en Klasse, skikket til at blive delagtig i Messias' Rige, skønt kun nogle faa blev udvalgte fra Israel, hvem det udelukkende blev tilbudt i syv Aar. Det gik som Gud havde forudset: Fordi de var uberedte til at modtage Riget og ikke bøjede sig ind under de stillede Betingelser, blev de, som et Folk betragtet, frataget det Privilegium at blive delagtige i Messias' Rige. Kun en „Levning“ af dem fik Del deri, og det blev givet til Hedningerne, for at der af dem kunde udtages „et Folk for Hans Navn“. Og af disse er der ogsaa kun en Levning, en „lille Hjord“, som værdsætter Privilegiet og agtes værdig til Medarveret i Hans Rige og Herlighed.

Bedrøvelig har den i den navnkristne Kirke indførte Vildfarelse været, som fremstiller dette forjættede Rige som kun betydende Navnkirken i dens nuværende Tilstand og dets Gerning som kun et Naadeværk i de Troendes Hjerter; og til en saadan Yderlighed er denne Vildfarelse bleven ført, at Navnkirkens nuværende vanhellige Forbindelse og Regering med Verden af mange ansees for at

*) Ordene „som er i Himlen“ (Vers 13) findes ikke i de ældste og paalideligste Bibelhaandskrifter.

være Guds Riges Regering paa Jorden. I én Forstand er ganske vist Menigheden nu Guds Rige, og et Naadeværk udføres nu i de Troendes Hjerter; men at anse dette for at være det Hele og at negte, at et virkeligt, fremtidigt Guds Rige skal oprettes under hele Himlen, i hvilket Guds Vilje vil ske som den sker i Himlen, det er at tage Indhold og Mening ud af de stærkeste og tydeligste Løfter, der er fremsatte af Herren, Apostlerne og Profeterne for vor Opmuntring og Hjælp til at overvinde Verden.

I Herrens Lignelser er Menigheden hyppig kaldt Riget; og Apostelen taler om det som det Rige, over hvilket Kristus nu regerer, idet han siger, at Gud udfriede os af Mørkets Magt og overførte os i sin elskelige Søns Rige. Vi, som modtager Kristus nu, anerkender Hans købte Herskerret og viser Ham taknemmelig og frivillig Lydighed, før Han med Magt opretter sit Rige i Verden. Vi indser Forskellen mellem de retfærdige Love, som Han vil tvinge igennem, og det Mørkets Regimente, som opretholdes af Magtraneren, der nu i Tiden er denne Verdens Fyrste. Tro paa Guds Løfter stiller os saaledes i et nyt Undersaat-Forhold: vi betragter os selv som den nye Fyrstes Undersaatter og, ved Hans Gunst, som Medarvinger med Ham til det Rige, der snart skal oprettes i Magt og stor Herlighed.

Men denne Kendsgerning tilintetgør paa ingen Maade Forjættelserne om, at Kristi Rige skal være „fra Hav til Hav og fra Floden til Jordens Ender" (Ps. 72, 8); at alle Folkeslag skal tjene og adlyde Ham, og at hvert Knæ skal bøje sig for Ham, deres, som er i Himlen og paa Jorden. (Dan. 7, 27; Fil. 2, 10.) Tværtimod stadfæstes disse Løfter ved den „lille Hjords" Udvælgelse, der nu finder Sted. Naar man omhyggelig ransager Herrens Lignelser, vil man finde, at de klart lærer, at Guds Riges Komme eller Oprettelse i Magt er fremtidig og selvfølgelig ikke vil finde Sted, før Kongen kommer. Lignelsen om den højbaarne Mand, der drog til et Land langt borte for at modtage et Rige og saa komme igen o. s. v. (Luk. 19, 11—15), viser saaledes klart, at Rigets Oprettelse er henlagt til Tiden for Kristi Genkomst. Og det Budskab, som Herren mange Aar efter sendte til Menigheden, var: „Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livsens Krone." (Aab. 2, 10.) Heraf fremgaar det klart, at de Konger, der skal regere med Ham, ikke vil blive kronede eller komme til at regere med Ham i dette Liv.

Menigheden er derfor nu i Tiden ikke Guds Rige i Magt og Herlighed, men Guds Rige i Fostertilstand. Alt, hvad det nye Testamente siger herom, stemmer overens med dette. Himmeriges Rige lider nu Overlast fra Verdens Side; Kongen blev mishandlet og korsfæstet; og den, der vil følge i Hans Fodspor, maa lide Forfølgelse og Overlast i en eller anden Form. Som man vil lægge Mærke til, er dette kun sandt om den virkelige Menighed og ikke om Navnkirken. Men det Løfte er fremholdt, at om vi (Menigheden, Riget i Fostertilstand) nu lider med Kristus, skal vi ogsaa i sin Tid, naar Han tager sin store Magt og regerer, herliggøres og regere med Ham.

Jakob (2, 5) fortæller os i Overensstemmelse med Herrens Lærdom, at Gud har udvalgt de efter denne Verdens Maalestok Fattige og Foragtede, ikke til at regere nu, men til at blive „Arvinger til det Rige, Han har lovet". Herren siger: „Hvor vanskelig skal de, som har Rigdom, komme ind i Guds Rige." (Mark. 10, 23.) Det er tydeligt, at Han ikke mener Navnkirken, som nu regerer med Verden; thi de Rige presses ligefrem derind.

Peter formaner Rigets Arvinger til Taalmodighed, Udholdenhed, Dyd og Tro, idet han siger: „Derfor, Brødre, læg Vind paa at gøre eders Kaldelse og Udvælgelse fast; thi naar I gør disse Ting, skal I ingensinde falde; thi paa denne Maade skal der rigelig gives eder Indgang i vor Herres og Frelsers Jesu Kristi evige Rige.“ — 2 Pet. 1, 10. 11.

Paulus' Udsagn i Rom. 14, 17 formodes af nogle at henvise til et billedligt Rige; men Sammenhængen viser klart, at dette Sted simpelt hen betyder: Vi, Brødre, som nu er overførte i Guds elskelige Søns Rige, har visse Friheder med Hensyn til vor Føde o. s. v., som vi ikke havde som Jøder under Loven (Vers 14); dog lad os hellere undlade at bruge denne Frihed, hvis det bringer Brødre, som endnu ikke forstaar dette, til at snuble og saare sin Samvittighed. Lad os ikke ved vor Frihed med Hensyn til Mad bringe den Broder i Fortabelse, for hvem Kristus er død; men lad os huske paa, at Rigets Privilegier baade nu og i Fremtiden bestaar i langt større Velsignelser end Frihed med Hensyn til Mad, nemlig i vor Frihed til at handle ret, vor Fred med Gud gennem Kristus og vor Glæde ved at være delagtige i Guds hellige Aand. Disse Rigets Friheder er (nu og altid) saa store, at den mindre Frihed med Hensyn til Mad godt kan opofres nu til Bedste for vor Broder.

Alt, hvad vi finder i Bibelen om dette Emne, modsiger altsaa den Tanke, at Forjættelserne om Riget skulde være bedragelige Sagn, eller at disse Forjættelser er opfyldte paa os i vor nuværende Tilstand.

Hos de første Kristne var Løfterne om Rigets Ære og om Medarveret med Herren stærke Tilskyndelser til Troskab under nærværende Prøvelser og Forfølgelser, som det forud var blevet dem sagt, at de kunde vente; og af alle de trøstende og opmuntrende Ord i Aabenbaringen, givet til de syv Menigheder, straaler intet klarere og kraftigere end disse: „Den, som sejrer, vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom jeg har sejret og sidder med min Fader paa Hans Trone;“ og: „Den, som sejrer, vil jeg give Magt over Hedningerne.“

Disse er Løfter, som ikke med Rimelighed kan mistydes saaledes, at de skulde henføre til et Naadeværk i Hjertet, og heller ikke til en Regering over Hedningerne i dette Liv, eftersom de, der vil sejre, maa gøre det ved at dø i Tjenesten og saaledes vinde Rigets Hæder. — Aab. 20, 6.

Men Menneskenaturen søger at undgaa Lidelse og er altid Rede til at gribe efter Ære og Magt; derfor finder vi, at der selv paa Apostlernes Tid var nogle i Menigheden, som var tilbøjelige til at knytte Forjættelserne om fremtidig Ære og Magt til dette Liv, og de begyndte at handle, som om de troede, at den Tid allerede var kommen, da Verden skulde ære og endog adlyde Menigheden. Apostelen Paulus søgte at rette denne Vildfarelse, da han vidste, at saadanne Tanker vilde have en skadelig Indflydelse paa Menigheden ved at avle Hovmod og lede bort fra Opofrelse. Lidt ironisk siger han til dem: „I er allerede blevne mætte; I er allerede blevne rige; I er blevne Herrer uden os.“ Og saa føjer han alvorlig til: „Ja, gid I var blevne Herrer, for at vi [forfulgte Apostler] kunde herske sammen med eder.“ (1 Kor. 4, 8.) De nød sin Kristendom ved at søge at faa saa megen Ære som mulig ud af og ved den; og Apostelen vidste godt, at trofaste Efterfølgere af Herren ikke kunde være i en saadan Tilstand. Derfor minder han dem om, at dersom den saa længe ventede Regering virkelig var begyndt, vilde ogsaa han have regeret, ligesaa vel som de, og om den Kends-

gerning, at han for sin Troskabs Skyld maatte lide for Sandheden, hvilket var et Bevis for, at deres Regering var for tidlig og mere en Snare end en Herlighed. Derpaa tilføjer han med et Stænk af Ironi: „Vi [Apostler og tro Tjenere] er Daarer for Kristi Skyld, men I er kloge i Kristus; vi er skrøbelige, men I stærke; I er hædrede, men vi foragtede.“ Jeg skriver ikke dette blot for at skamme eder ud; jeg har en bedre og ædlere Hensigt, nemlig at advare eder; thi nuværende Ære er ikke Vejen til den Herlighed og Ære, som skal aabenbares; men nuværende Lidelse og Selvfornegtelse er den trange Vej til Herlighed, Ære, Udødelighed og Medarveret i Riget. Derfor besværger jeg eder: vorder mine Efterfølgere. Lid og bliv forhaanede og forfulgte nu, for at I kan faa Del med mig i Livets Krone, som Herren, den retfærdige Dommer, vil give mig paa hin Dag; dog ikke mig alene, men ogsaa alle dem, som har elsket Hans Aabenbarelse. — 1 Kor. 4, 10—17; 2 Tim. 4, 8.

Men efter at den første Menighed trofast havde udholdt en stor Del Forfølgelse, begyndte der at fremkomme Anskuelser, som gik ud paa, at Menighedens Mission var at besejre Verden, oprette Himmeriges Rige paa Jorden og herske over Nationerne før Herrens andet Komme. Dette lagde Grundvolden til verdsligt Rænkespil, ydre Glimmer, Pragt og Ceremonier i Menigheden, hvilket var bestemt til at gøre et fængslende og ærefrygtindgydende Indtryk paa Verden; og dette ledte Skridt for Skridt til Pavedømmets store Paastand om, at det som Guds Rige paa Jorden havde Ret til at fordre Respekt for og Lydighed mod sine Love og Embedsmænd af hver Slægt, Nation og Tungemaal. Under denne falske Paastand (og man syntes at bedrage sig selv saa vel som andre) indsatte og afsatte Pavedømmet en Tid lang Europas Konger, og det gør endnu Fordring paa den Rettighed, skønt det er ude af Stand til at tvinge den igennem.

Den samme Tanke er gennem Pavedømmet kommen til Protestantismen, som ogsaa paastaar, skønt mindre bestemt, at Menighedens Regering paa en eller anden Maade nu skrider fremad; og ligesom Korintierne er dens Tilhængere „mætte“ og „rige“ og regerer som „Herrer“, saaledes som Herren tydelig beskrev det. (Aab. 3, 17. 18.) Saaledes er det gaaet til, at de, der kun af Navn er Medlemmer i Menigheden — de, der ikke er virkelig omvendte, ikke sand Hvede, men Klinte, blotte Efterlignere af Hveden — er langt flere end Kristi sande Disciple. Og disse er meget imod enhver virkelig Opofrelse og Selvfornegtelse; de lider ikke Forfølgelse for Retfærdigheds (Sandheds) Skyld og holder sig i det højeste kun til den ydre Skik at faste o. s. v. i Stedet. De regerer virkelig sammen med Verden og bereder sig ikke til Delagtighed i det virkelige Rige, som skal oprettes af Herren ved Hans andet Komme.

For enhver omhyggelig Iagttager er der en aabenbar Uoverensstemmelse mellem dette Standpunkt og Jesu og Apostlernes Lære. De lærte, at der intet Rige kan være, før Kongen kommer. (Aab. 20, 6; 3, 21; 2 Tim. 2, 12.) Som Følge deraf maa Himmeriges Rige lide Overlast, indtil den Tid, da det skal oprettes i stor Magt og Herlighed

De to Sider af Guds Rige.

Skønt det er sandt, hvad Herren sagde, at Guds Rige ikke kommer — ikke i Begyndelsen fremtræder — med ydre Opsigt, skal det dog i sin Tid blive aabenbaret for alle ved ydre, synlige og umiskendelige Tegn. Naar det fuldt ud er oprettet,

vil det bestaa af to Dele: en aandelig eller himmelsk Side og en jordisk eller menneskelig Side. Den aandelige vil altid være usynlig for Mennesker, eftersom de, der skal udgøre den, vil være af den guddommelige, aandelige Natur, som intet Menneske har set, eller kan se (1 Tim. 6, 16; Joh. 1, 18); dog vil dens Nærværelse og Magt blive lagt kraftig for Dagen, hovedsagelig gennem dens menneskelige Repræsentanter, som vil udgøre den jordiske Side af Guds Rige.

De, som vil komme til at udgøre den aandelige Side af Riget, er Evangeliealderens Sejervindere — Kristus, Hoved og Legeme — herliggjorte. Deres Opstandelse og Ophøjelse til Magt gaar forud for alle andres, fordi det er igennem den Klasse, at alle andre skal velsignes. (Heb. 11, 39. 40.) Deres er den *første Opstandelse*. (Aab. 20, 5.*) Den store Gerning, der forestaar denne herlige salvede Skare — Kristuspersonen — nødvendiggør dens Ophøjelse til den guddommelige Natur; **kun** guddommelig Magt kan fuldføre den. **Den har en** Gerning, som ikke alene omfatter denne **Verden,** men alle Ting *i Himlen og paa Jorden* — blandt aandelige saa vel som blandt menneskelige Væsner. — Matt. 28, 18; Kol. 1, 20; Ef. 1, 10; Fil. 2, 10; 1 Kor. 6, 3.

*) I dette Vers er Ordene: „*Men de andre Døde blev ikke levende igen, før de tusind Aar var fuldendte*", uægte. De findes ikke i de ældste og paalideligste græske Haandskrifter, det sinaïtiske, de vatikanske Nr. 1209 og Nr. 1160 og heller ikke i det syriske Haandskrift. Vi maa huske, at mange Skriftsteder, som findes i de nyere Afskrifter, er *Tilføjelser*, som ikke med Rette tilhører Bibelen. Eftersom det er os befalet, at vi ikke maa lægge noget til Guds Ord, er det vor Pligt at forkaste saadanne Tilføjelser, saa snart deres Uægthed er bleven konstateret. De anførte Ord har sandsynligvis ved et Tilfælde sneget sig ind i Teksten i det femte Aarhundrede; thi intet Haandskrift af en tidligere Dato (hverken græsk eller syrisk) indeholder denne Sætning. Det var sandsynligvis fra først af blot en *Randbemærkning* af en Læser, hvorved han udtrykte sin Opfattelse af Teksten, og som senere blev optagen i selve Teksten af en Afskriver, der undlod at skelne mellem Tekst og Randbemærkning.

Forkastelsen af denne Sætning er imidlertid ikke af væsentlig Betydning for den „Plan", vi her fremsætter; thi de øvrige Døde — Verden i det Store og Hele — vil i Opstandelsen ikke straks have *Liv* i fuld Forstand — i den Forstand, som Adam ejede Liv, før han syndede og kom under Dommen: „*døende* skal du dø". Fuldkomment Liv uden Svaghed eller Hendøen er den eneste Forstand, i hvilken Gud anerkender Ordet *Liv*. Fra Hans Standpunkt set har hele Verden allerede mistet Livet, den er døende og kunde nu mere passende beskrives som *død* end *levende*. — 2 Kor. 5, 15; Matt. 8, 22.

Ordet Opstandelse (græsk: *anastasis*) betyder *Oprejsning*. Med Hensyn til Mennesket betegner det, at det skal *rejses op* til den Tilstand, hvorfra det faldt, nemlig til menneskelig Fuldkommenhed — det som gik tabt i Adam. Den Fuldkommenhed, *fra hvilken* vor Slægt faldt, er den Fuldkommenhed, *til hvilken* den lidt efter lidt vil blive oprejst i Løbet af Genoprettelsens eller Opstandelsens (Oprejsningens) tusindaarige Tidsalder. Tusindaarsrigets Tidsalder bliver ikke blot en Prøvens, men ogsaa en Velsignelsens Tidsalder, og gennem Genoprettelsen eller Opstandelsen til *Liv* skal alt, hvad der *gik tabt*, genoprettes for alle, som, naar de faar Kundskab og Lejlighed, med Glæde adlyder. Oprejsningsværket vil ske gradvis og kræve hele Tidsalderen til sin fulde Gennemførelse, skønt selve Opvækkelsen til et saadant Maal af Liv og Bevidsthed, som det, man nu har, selvfølgelig vil blive et øjeblikkeligt Værk. Følgelig vil Slægten ikke, før de tusind Aar er fuldendte, have opnaaet det fulde Maal af Liv, som gik tabt i Adam. Og eftersom alt, hvad der ikke er fuldkomment Liv, er en Tilstand af delvis Død, følger det, at — skønt de ovenfor anførte Ord ikke udgør en Del af den inspirerede Tekst — det dog vilde være fuldkommen rigtigt at sige, at *de øvrige Døde ikke vil blive levende igen* (ikke vil genvinde det tabte *Livs Fylde*), før de tusind Aar er fuldendte.

Det Værk, som skal udføres af Guds Riges jordiske Side, vil være indskrænket til Jorden og Menneskeslægten. Og de, som bliver saa højt ærede, at de faar Del deri, vil være de af Gud mest ophøjede og hædrede blandt Mennesker. Disse er den i ottende Kapitel (Side 171) omtalte Klasse, hvis Domsdag var før Evangeliealderen. Eftersom de er bleven prøvede og fundne trofaste, vil de ved Opvækkelsen ikke blive førte frem til Dom igen, men vil straks faa Belønningen for sin Trofasthed: en øjeblikkelig Opstandelse til Fuldkommenhed som Mennesker. (Andre, der ikke hører til denne eller den aandelige Klasse, vil lidt efter lidt blive oprejste til Fuldkommenhed i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder.) Saaledes vil denne Klasses Medlemmer straks være færdige for det store Værk, de som Kristi menneskelige Redskaber skal udrette, nemlig at velsigne og genoprette Resten af Menneskeslægten. Ligesom den aandelige Natur er nødvendig for Fuldførelsen af Kristi Værk, saaledes er den fuldkomne Menneskenatur egnet til den fremtidige Gennemførelse af det Værk, der skal udrettes blandt Mennesker. Disse vil tjene blandt og blive sete af Menneskene, og deres Fuldkommenheds Herlighed vil være et stadigt Eksempel og en Spore for andre til at stræbe efter at opnaa den samme Fuldkommenhed. (Og at disse gamle Værdige vil være paa den menneskelige Side af Riget og sees af Menneskeslægten er fuldt ud stadfæstet ved Jesu Ord til de vantro Jøder, som forkastede Ham. Han sagde: „I skal se Abraham, Isak og Jakob og alle Profeterne i Guds Rige." Man maa ogsaa lægge Mærke til, at Mesteren ikke sagde noget om, at Han eller Apostlerne vilde blive synlige tillige med Abraham. Det et derfor selvindlysende, at Mennesker vil se og komme i Berøring med den jordiske Side af Riget, men ikke med

den aandelige; og nogle vil uden Tvivl være saare bedrøvede ved at finde, at de forkastede saa stor en Ære.

Vi har ikke faaet tydelig og nøjagtig Underretning om Maaden for det harmoniske Samarbejde mellem disse to Sider af Riget; men i Guds Handlemaade med Israel gennem deres Repræsentanter Moses, Aron, Josva, Profeterne o. a. har vi et Billede af den Maade, hvorpaa de maaske vil samarbejde — hvorvel de kommende Aabenbaringer af den guddommelige Magt langt vil overgaa dem i den forbilledlige Tidsalder; thi den kommende Tidsalders Værk omfatter alle de Dødes Opvækkelse og de Lydiges Genoprettelse til Fuldkommenhed. Dette Værk vil nødvendiggøre Oprettelsen af en fuldkommen Regering blandt Menneskene, med Magten i Hænderne paa fuldkomne Mennesker, for at de paa ret Vis kan ordne Statsanliggenderne. Det vil kræve passende Midler af enhver Art til at fremme en god Uddannelse saa vel som filantropiske Foranstaltninger af forskellig Art. Og dette ædle Arbejde saaledes (under det samme Riges usynlige, aandelige Medlemmers Ledelse) sikkert og stadigt at hæve Slægten Trin for Trin er den høje Ære, hvortil hine gamle Værdige er beskikkede, og for hvilken de vil komme forberedte frem, kort efter at denne Verdens Riger har lidt sit endelige Skibbrud, og Satan, disses Fyrste, er bleven bundet. Og som de af Gud ansatte Repræsentanter for det himmelske Rige vil de snart blive ærede og understøttede i sin Virksomhed af alle Mennesker.

At vinde en Plads i denne jordiske Del af Guds Rige vil være at finde Tilfredsstillelse for ethvert Ønske, der kunde opkomme i et fuldkomment Menneskes Hjerte. Det vil blive en herlig og tilfredsstillende Lod lige fra Begyndelsen, og dog

vil Herligheden tiltage, alt eftersom Tiden og det herlige Værk skrider frem. Og naar det store Genoprettelsesværk ved Slutningen af de tusind Aar er blevet gennemført af Kristuspersonen (for en stor Del ved disse ædle menneskelige Medarbejderes Medvirken), naar hele Menneskeslægten (undtagen de Uforbederlige — Matt. 25, 46; Aab. 20, 9) staar godkendt for Jehovas Aasyn, uden Plet eller Rynke eller noget saadant, vil disse, som var Redskaber til Udførelsen af dette Værk, skinne blandt sine Medmennesker og for Gud og Kristus og Englene som „Stjernerne evindelig og altid". (Dan. 12, 3.) Deres Arbejde og Kærlighedsgerning vil aldrig blive glemt af deres taknemmelige Medmennesker. De vil blive bevarede i evig Erindring. — Ps. 112, 6.

Men hvor stor end denne tiltagende Herlighed vil blive for disse fuldkomne Mennesker, som vil danne Rigets jordiske Side, vil den himmelske Sides Herlighed dog blive den største. Medens de Første vil skinne som Stjernerne for evigt, vil de Sidstnævnte straale som Himmelhvælvingen — som Solen. (Dan. 12, 3.) Saavel Himlens som Jordens Ære skal lægges for Kristuspersonens Fødder. Det menneskelige Sind kan tilnærmelsesvis, men ikke klart, fatte den Herlighed, som skal aabenbares i Kristuspersonen gennem Evighedens utallige Tidsaldre. — Rom. 8, 18; Ef. 2, 7—12.

Det er gennem disse Rigets to Afdelinger, at den Forjættelse, der blev givet Abraham, vil blive virkeliggjort: „I dig og i din Sæd skal alle Jordens Slægter velsignes." „Din Sæd skal blive som Havets Sand og som Himlens Stjerner" — én jordisk og én himmelsk Sæd, begge Guds Redskaber til at velsigne Verden. Gud havde klart set og lagt Planen til begge Sider af Forjættelsen, men Abraham saa kun den jordiske. Og skønt Gud valgte Pillerne i den aandelige Klasse (Apostlerne og andre) ud af den naturlige Sæd og tilbød alle dem af dette Folk, som levede i den for det himmelske Kald bestemte Tid, den højeste Velsignelse, den aandelige, var dette dog langt ud over, hvad Abraham nogensinde kunde se i Pagten — Naade over Naade.

Paulus taler (Rom. 11, 17) om Abrahamspagten som en Rod, hvorfra Israel efter Kødet voksede som naturlige Grene, men hvori de Troende blandt Hedningerne blev indpodede, da de naturlige Grene blev afhuggede paa Grund af Vantro. Dette beviser Løftets dobbelte Opfyldelse i de to Slags Sæd, den jordiske (menneskelige) og den himmelske (aandelige), som vil komme til at danne Rigets tvende Afdelinger. Denne Pagts-Rod bærer disse to særskilte Slags Grene (den menneskelige og den aandelige Klasse med kongelig Magt), som hver især i Opstandelsen vil bære sin særegne Slags fuldkomne Frugt. Med Hensyn til Udviklingen kom de naturlige (jordiske) Regenter først, derefter de himmelske; men med Hensyn til Stillingens Højhed og Tiden for Indsættelsen i Embedet, vil den aandelige Klasse blive den første og den jordiske den sidste; og saaledes vil de Sidste blive de Første, og de Første de Sidste. — Matt. 19, 30; Luk. 13, 30; 16, 16.

Den til Abraham givne Forjættelse, hvortil Stefanus henviser (Ap. G. 7, 5), og som Israel satte sin Lid til, var jordisk; den angik Landet. Gud „lovede at give ham det til Eje", sagde Stefanus. Og Gud sagde til Abraham: „Opløft dine Øjne og se fra det Sted, hvor du er, mod Nord og mod Syd og mod Øst og mod Vest, thi hele det Land, du ser, vil jeg give dig og din Afkom evindelig. Og jeg vil gøre din Afkom som Jordens Støv, saa, dersom nogen kan tælle Jordens Støv, da skal ogsaa din Afkom kunne tælles. Staa op, drag igen-

nem Landet efter dets Længde og efter dets Bredde! thi dig vil jeg give det." (1 Mos. 13, 14—17.) Stefanus paaviser, at dette Løfte endnu maa opfyldes; thi han erklærer, at Gud „gav ham ikke Arvelod deri [i Landet], end ikke en Fodbred".

Hvad Apostelen skriver om denne samme Klasse Værdige fra den gamle Pagts Tid — deriblandt Abraham — stemmer overens med Stefanus' Erklæring om, at Forjættelsen til Abraham endnu ikke er bleven opfyldt; og han gaar videre og viser, at hine jordiske Løfter ikke kan og ikke vil blive opfyldte, før de endnu højere himmelske Løfter angaaende Kristuspersonen er bleven opfyldte. Han siger om dem: „I Tro døde alle disse uden at have opnaaet [Opfyldelsen af] Forjættelsen, ... fordi Gud forud havde udset noget bedre for os [Kristuspersonen], for at de ikke skulde fuldkommes uden os." (Heb. 11, 13. 39. 40.) Dermed er det atter paavist, at Genløseren og Genopretteren er aandelig, idet Han jo har givet det Menneskelige hen til en Genløsningsbetaling for alle, og at alle Velsignelser maa udgaa fra denne højt ophøjede aandelige Klasse, hvem der saa end maatte faa den Ære at blive dens Redskaber eller Repræsentanter.

Man kan saaledes se, at den jordiske Side af Regeringen vil bestaa af Israeliter; og dette bekræftes af de mange Profetier, som omhandler dette Folks fremskudte Plads i Guds Plan for Verdens Velsignelse, naar deres Hytte, som er falden i Støvet, atter skal opbygges, og Jerusalem blive til Lov og Pris for hele Jorden. Vi finder Udsagn fra baade Profeter og Apostler, som klart giver til Kende, at Israel som et Folk i Genoprettelsens Tider vil være det første blandt Jordens Folkeslag, som kommer i Harmoni med den nye Tingenes Orden; at det jordiske Jerusalem vil blive genopbygget paa sine gamle Grushobe, og at Israels Statsforfatning atter vil blive formet saaledes, som den var i Begyndelsen — under Fyrster eller Dommere. (Es. 1, 26; Ps. 45, 17; Jer. 30, 18.) Og hvad kunde vel være mere rimeligt end at vente, at Israel vilde være det første Folk, der med Glæde vilde hylde Profeterne og Stamfædrene, og at deres Kendskab til Loven og deres lange Optugtelse under denne skulde have forberedt dem til nu at være lærvillige og lydige under Rigets Myndighed? Og medens Israel vil være det første af Folkene, der vil blive anerkendt og velsignet, staar der ogsaa skrevet om dette Folk, at „Herren skal frelse Judas Telte først". — Sak. 12, 7.

Vi anser det ikke for at være af stor Betydning at drøfte Spørgsmaalet om, hvor Israels „forsvundne Stammer" skulde være at søge. Maaske er det sandt, maaske ikke, hvad nogle paastaar, at disse „forsvundne Stammers" Spor kan forfølges ned til visse af Nutidens civiliserede Folkeslag. Skønt nogle af de opstillede Beviser ikke er helt urimelige, er de dog som et Hele for en stor Del løse Slutninger og Gisninger. Men selv om det skulde blive klart paavist, at nogle af de civiliserede Folkeslag er Efterkommere af de forsvundne Stammer, vilde dette dog ikke være nogen Fordel for dem under det „himmelske" „Kald herovenfra", hvilket, efter Israels Forkastelse som et Folk, ikke gør nogen Forskel mellem Jøde og Græker, Træl og Fri. Skulde det nogensinde lykkes at bringe Klarhed i Sagen (hvilket der endnu ikke er), vilde det være i fuldkommen Overensstemmelse med de Profetier og Løfter, der gælder dette Folk, og som endnu venter paa at blive opfyldte i og under Rigets jordiske Afdeling.

Naturlig Hengivenhed, saa vel som en vis Grad af endnu levende Tillid til de længe uopfyldte Forjættelser, samt alle dets medfødte Fordomme, vil bidrage til, at Israel som et Hele hurtig vil antage de nye Fyrster; paa samme Tid vil deres tilvante delvise

Lydighed mod Loven ogsaa bidrage til, at de hurtig vil komme i Overensstemmelse med den nye Regerings Grundsætninger.

Ligesom Jerusalem var Herskersædet under det forbilledlige Guds Rige, saaledes vil det atter komme til at indtage den samme Stilling og blive „den store Konges Stad". (Ps. 48, 3; Matt. 5, 35.) En Stad er Sindbillede paa et Kongerige eller Herredømme, og saaledes bliver Guds Rige sindbilledlig fremstillet ved det nye Jerusalem, det nye Herredømme, som kommer ned fra Himlen til Jorden. Først vil det kun bestaa af den aandelige Klasse, Kristi Brud, som ifølge Johannes' Syn vil komme gradvis ned til Jorden, d. v. s. det kommer lidt efter lidt til Magten, efterhaanden som de nærværende Riger bliver knuste i Løbet af Herrens Dag. I sin Tid vil imidlertid den jordiske Side af denne Stad eller Regering blive oprettet; og af den vil de Værdige fra den gamle Pagts Tid blive Medlemmer. Der vil ikke blive to Stæder (Regeringer), men én Stad, én himmelsk Regering, den, som Abraham forventede, „en Stad, som har Grundvold" — en Regering, som er grundlagt paa Retfærdighed, derved at den er grundlagt paa Kristi, Genløserens, Retfærdigheds sikre Klippegrund, idet Han gav sig selv til en Genløsningsbetaling for Mennesket, samt paa den guddommelige Retfærdigheds Fasthed, der lige saa lidt kan fordømme de Genløste, som den før kunde frikende de Skyldige. — Rom. 8, 31—34; 1 Kor. 3, 11.

Herlige Fredsstad, hvis Mure betyder Frelse, Beskyttelse og Velsignelse for alle, som gaar ind i den, hvis Grundvolde, som hviler paa Retfærdighed, aldrig kan rokkes, og hvis Bygmester og Arkitekt er Gud! Det er i det Lys, som vil skinne fra denne herlige Guds Stad (Rige), at Folkeslagene skal vandre op ad Hellighedens Alfarvej til

Fuldkommenhed og fuld Harmoni med Gud. — Aab. 21, 24.*)

Naar Menneskene ved Slutningen af den tusindaarige Tidsalder opnaar Fuldkommenhed, vil de, som allerede paavist, blive optagne som Medlemmer i Guds Rige og faa fuldt Herredømme over Jorden, saaledes som det fra først af var bestemt — hvert Menneske en Hersker, en Konge. Dette fremgaar klart af Johannes' billedlige Profeti (Aab. 21, 24—26); thi i sit Syn saa han ikke alene Folket vandre i dens (Stadens) Lys, men han saa ogsaa Kongerne gaa derind i Herlighed; dog kunde ingen, som vilde besmitte den, faa Adgang. Ingen kan tilhøre den Stad (det Rige) uden først at være grundig prøvet; ingen, som øver eller finder Behag i at øve Svig og Uretfærdighed; kun saadanne, som Lammet vil indskrive som værdige til evigt Liv, og til hvem Han vil sige: „Kommer hid, I min Faders Velsignede, arver det Rige, som eder er beredt."

Man maa derfor huske paa, at skønt det bogstavelige Jerusalem uden Tvivl vil blive genopbygget og rimeligvis blive Verdens Hovedstad, er det dog i mange Profetier, som omtaler Jerusalem og dets fremtidige Herlighed, et Symbol paa Guds Rige, der skal oprettes i stor Herlighed.

Om Rigets jordiske Afdelings fremtidige Herlighed, som fremstillet i Jerusalem, taler Profeterne i glødende Udtryk: „Bryder ud, jubler tilhobe, I Jerusalems Ruiner! Thi Herren trøster sit Folk, genløser Jerusalem." „Se, jeg skaber Jerusalem til idel Jubel og dets Folk til idel Fryd." „Glæder eder med Jerusalem og jubler over hende, ... for at I maa forlyste eder ved hendes Herligheds Fylde!

* Følgende Ord er udeladte af dette Vers i de mest troværdige gamle Haandskrifter: „af de Frelste", samt „og Ære". Dette sidste Ord mangler ogsaa i Vers 26.

Thi saa siger Herren: Se, jeg bøjer Fred til hende som en Flod og Hedningernes Herlighed som en overstrømmende Bæk." „Paa den Tid skal man kalde Jerusalem Herrens Trone, og alle Folkene skal forsamle sig didhen." „Og mange Folkeslag skal gaa og sige: Kom og lad os gaa op til Herrens Bjerg [Rige], til Jakobs Guds Hus, for at Han maa lære os sine Veje, og vi vandre paa Hans Stier! Thi fra Zion [den aandelige Side] skal udgaa Lov, og Herrens Ord fra Jerusalem" — den jordiske Side. — Es. 52, 9; 65, 18; 66, 10—12; Jer. 3, 17; Es. 2, 3.

Naar vi betragter de mange dyrebare Løfter om fremtidig Herlighed, som er givet til Israel, og naar vi venter en bogstavelig Opfyldelse deraf for dette Folk, bør vi komme i Hu, at det som Folk betragtet er forbilledligt saa vel som bogstaveligt. I én Henseende var Israel Forbillede paa hele Verden, og deres Lovpagt, som lovede dem evigt Liv, dersom de holdt den, var Forbillede paa den nye Pagt, som skal oprettes med Verden i den tusindaarige og de derefter følgende Tidsaldre.

Forsoningsblodet under den forbilledlige Pagt og Presteskabet, som anvendte det for dette Folk, var Forbilleder paa den nye Pagts Blod og det kongelige Presteskab, som under Tusindaarsriget vil lade dette Blods rensende og velsignende Kraft komme hele Verden til Gode. Saaledes var Israels Presteskab Forbillede paa Kristuspersonen, og Folket Forbillede paa alle, for hvem det virkelige Offer blev bragt, og til hvem de virkelige Velsignelser vil komme — „alle Mennesker" (1 Tim. 4, 10), „hele Verden". — 1 Joh. 2, 2.

Lad os derfor komme i Hu, at skønt Fremtidens Velsignelser, ligesom det var med Fortidens, først vil komme Jøden og dernæst Hedningen til Gode, er det dog kun i Henseende til Tiden, at Jøderne vil have første Adkomst til den guddommelige Gunst; og dette vil, som vi har vist, være en naturlig Følge af deres Opdragelse under Loven, der i rette Tid vil tjene sit Øjemed: at bringe dem til Kristus. Skønt det ved Hans første Komme kun var en Levning af dem, som blev bragt til Ham ved Loven, vil det ved Hans andet Komme blive hele Folket, og som saadant vil det blive en Førstegrøde blandt Nationerne. Tilsidst vil alle de Velsignelser, der er forjættede Israel, med Undtagelse af dem, der særlig angaar de udvalgte Klasser, ikke alene faa en virkelig Opfyldelse paa dette Folk, men ogsaa en til Forbilledet svarende Opfyldelse paa alle Jordens Slægter. Under denne Regering vil Gud betale enhver efter hans Gerninger — Ære, Hæder og Fred for hvert Menneske, som gør det Gode, Jøden først og dernæst Hedningen; thi der er ingen Persons Anseelse hos Gud. — Rom. 2, 6. 10. 11.

Apostelen Paulus henleder særlig vor Opmærksomhed paa Sikkerheden af Guds Forjættelser med Hensyn til Israels Fremtid og viser, hvilke Naadegaver de gik Glip af paa Grund af Vantro, og hvilke Goder de endnu med Sikkerhed kan vente. Han siger, at det var paa Grund af Hovmod, Forhærdelse og Vantro, at Israel som et Folk ikke opnaaede det, de søgte efter — den føste Plads i Guds Yndest og Tjeneste. Paulus sigter ikke her til alle Israels Slægter fra Abrahams Tid af, men til den Slægt, som levede ved Jesu første Komme; og hans Ord kan anvendes paa alle de Israels Generationer, som har levet i Evangeliealderen, den Tidsalder, hvori den højeste Gunst er bleven tilbudt — Guds Kald herovenfra til den guddommelige Natur og Medarveret med Jesus. Denne Gunst har Israel som et Folk ikke haft Øje for eller tilegnet sig. Og skønt Gud saa til Hedningerne og

kaldte mange af dem ved Evangeliet, vil de dog ogsaa, ligesom Israel efter Kødet, gaa Glip af det himmelske Klenodie. Dog er der en Klasse, en Levning, en lille Flok blandt alle de Kaldte, som giver Agt paa Kaldet og ved Lydighed og Selvopofrelse befæster sit Kald og sin Udvælgelse. Hvad Israel som et Folk saaledes gik Glip af, og hvad den kristne Navnkirke ligeledes gaar Glip af, bliver givet til den udvalgte Klasse, det trofaste „Kristi Legeme“, udvalgt ifølge Guds Forudvidenhed ved Aandens Helliggørelse og Sandheds Tro. — 2 Tess. 2, 13; 1 Pet. 1, 2.

Men uagtet Israel ved at forkaste Messias gik Glip af denne særlige Naade, viser Paulus dog, at dette ikke betyder, at de blev helt afskaarne fra Naaden; thi de havde fremdeles den samme Ret til at blive indpodede i Kristus og opnaa de aandelige Goder, som Resten af Menneskeslægten havde Adgang til, dersom de, i den Tid Kaldelsen udgik, modtog den i Tro; thi, som Paulus siger, Gud er lige saa vel i Stand til atter at indpode dem som til at indpode vilde Grene, og lige saa villig dertil, dersom de ikke fremturer i Vantro. — Rom 11, 23. 24.

Paulus slaar endvidere fast, at skønt Israel gik Glip af den ypperste Velsignelse, „som det søgte efter“, den første Plads i Guds Rige, er der dog store Forjættelser tilbage, der i sin Tid vil blive opfyldte paa dette Folk; thi, som han slutter, Guds Gaver, Kaldelser, Pagter og Løfter skal ikke lægges uopfyldte til Side. Gud kendte Enden fra Begyndelsen af; Han vidste, at Israel vilde forkaste Messias; og Hans utvetydige Løfter til dem giver os, med denne Hans Forudvidenhed for Øje, Forvisning om, at Israel endnu vil blive brugt i Herrens Tjeneste som Hans Redskab til at velsigne Verden, skønt „Israel ikke har opnaaet, hvad det søgte efter“ — den ypperste Gunst. Paulus gaar

derpaa videre og viser, at Guds Pagts-Forjættelser til Israel var af en saadan Beskaffenhed, at de lod det staa uafgjort, hvorvidt de som et Folk skulde blive af den himmelske eller af den jordiske Sæd — hvorvidt de skulde arve og udføre den i Løfterne omtalte højere eller lavere Tjeneste. Gud holdt den højere, aandelige Gunst hemmelig indtil den bestemte Tid. De Forjættelser, der var givet Israel, omtalte kun de jordiske Goder; alligevel begunstigede Han dem med det første Tilbud om de himmelske Goder og tilbød dem saaledes mere, end Han nogensinde havde lovet. Med andre Ord: de himmelske Løfter laa skjulte i de jordiske. Disse Forjættelser kan ikke slaa fejl, siger Paulus, og det, at den skjulte Gunstbevisning blev tilbudt først, og at Israel i sin Blindhed forkastede den, gør paa ingen Maade den anden Side af Løftet ugyldig. Derfor erklærer han, at skønt Israel som et Folk er udelukket fra Naaden i den Tid, da Kristi Brud bliver udsøgt baade af Jøder og Hedninger, vil dog den Tid komme, da (efter at Befrieren, Kristus, Hoved og Legeme, er fuldstændiggjort) den guddommelige Naade vil vende tilbage til Israel efter Kødet, og den herlige Befrier vil bortvende Ugudelighed fra Jakob (Israel efter Aanden kaldes aldrig „Jakob“), og saaledes vil hele Israel blive frelst (ført tilbage til Yndest), som Profeten har skrevet. Apostelens Ord lyder:

„Thi jeg vil ikke, Brødre, at I skal være uvidende om denne Hemmelighed, for at I ikke skal tro eder selv kloge, at Forhærdelse for en Del er kommen over Israel, indtil Hedningernes Fylde er gaaet ind [indtil Tallet paa dem, som udsøges blandt Hedningerne, er blevet fuldt]. Og saa skal hele Israel vorde frelst, som skrevet er: ‚Befrieren [Kristus, Hoved og Legeme] skal komme fra Zion og afvende Ugudeligheder fra Jakob.‘ Og

‚dette er min Pagt med dem, at jeg borttager deres Synder'. Med Hensyn til Evangeliet er de vel Fiender for eders Skyld, men med Hensyn til Udvælgelsen er de [endnu] elskede for Fædrenes Skyld. Thi Naadegaverne og sit Kald fortryder Gud ikke. Thi ligesom I [Hedninger] fordum var vantro mod Gud, men nu har faaet Barmhjertighed ved deres Vantro, saaledes er og disse nu vantro, for at ved den Barmhjertighed, som er eder vederfaren, ogsaa de maa faa Barmhjertighed [gennem den herliggjorte Menighed]. Thi Gud har indesluttet alle under Ulydighed, for at Han kunde forbarme sig over alle [jfr. Rom. 5, 17—19]. O Rigdoms Dyb baade paa Guds Visdom og Kundskab!" — Rom. 11, 25—33.

Rigets Arvinger.

„Hvo skal stige op paa Herrens Bjerg [Rige], og hvo skal staa paa Hans hellige Sted [Tempel]? Den, som har uskyldige Hænder og et rent Hjerte." — Ps. 24, 3. 4.

Staden Jerusalem var bygget paa et Bjerg, der af Dalen Tyropæon er delt i to Dele — to Bjergtoppe. Dog var det kun én Stad, omgivet af én Mur, og Broer forbandt de to Bydele. Paa den højeste af disse to Bjergtoppe var Guds Tempel bygget. Dette kan forstaaes som fremstillende Foreningen af de kongelige og de prestelige Egenskaber hos den herliggjorte Menighed; eller som det eneste Guds Rige med dets to Afdelinger — det aandelige Tempel, ikke af jordisk Oprindelse, men af en ny, himmelsk eller aandelig Natur (Heb. 9,11), adskilt fra og dog forenet med den jordiske Afdeling.

David synes at henføre til disse to Afdelinger. Det var en Ære i det Hele taget at høre med til Staden, og en endnu større Ære at stige op til det hellige Tempel, da kun Presterne havde Lov til at

komme ind paa dets hellige Enemærker. Og David viser, at Renhed i Livsvandel og et ærligt Hjerte er nødvendige for alle, som ønsker at opnaa den ene eller den anden Ære. De, som ønsker at blive Medlemmer af det kongelige Presteskab, formanes til at rense sig selv, ligesom deres Bekendelses Ypperstepræst er ren, dersom de vil agtes værdige til Medarveret med Ham. Og den, som har dette Haab til Ham, renser sig selv, ligesom Han er ren. Dette er, som allerede paavist, en Renhed i Hensigt og Vilje, der tilregnes os som fuldkommen eller virkelig Renhed, idet Kristi Retfærdighed, som tilregnes os, udfylder vore uundgaaelige Mangler og vejer op imod vore uundgaaelige Svagheder, saa længe vi vandrer efter Aanden og ikke efter Kødet.

Men det maa dog ikke glemmes, at Renhed, Oprigtighed og fuldstændig Indvielse til Gud er nødvendige Betingelser for alle, der vil have Adgang til enten den ene eller den anden af Guds Riges tvende Afdelinger. Det forholdt sig saaledes med hine gamle Værdige, som kommer til at arve den jordiske Del af Riget under Kristus. De elskede Retfærdighed og hadede Uret og følte dyb Sorg og Anger, naar de blev overilede af nogen Fejl eller snublede paa Grund af Svaghed eller syndig Tilbøjelighed. Det samme har været Tilfældet med de Trofaste i Evangeliealderen, og det vil blive saaledes med alle i Tusindaarsrigets Tidsalder, naar Guds Aand, Sandhedens Aand, vil blive udgydt over alt Kød. Den Tidsalders Sejervindere vil ogsaa behøve at stræbe efter Renhed i Hjerte og Liv, dersom de i Overensstemmelse med Guds Ordning ønsker at opnaa Ret til at gaa ind i Staden — det Rige, som har været beredt for dem, fra Verdens Grundvold blev lagt — det oprindelige Herredømme genoprettet.

Jernstyret.

Mange har den fejlagtige Mening, at alle vil være godt tilfredse med Kristi tusindaarige Riges Styre, naar det er blevet indført. Men ikke saa. Dets Forordninger vil blive langt strengere end nogen tidligere Regerings, og Folkets Friheder vil blive indskrænkede i en saadan Grad, at det virkelig vil blive trykkende for mange, som nu gør højrøstede Krav paa mere Frihed. De vil blive fuldstændig afskaarne fra sin Frihed til at forføre, sværte, narre og bedrage andre. Frihed til at skade sig selv eller andre med Mad eller Drikke eller til paa nogen Maade at fordærve gode Sæder vil fuldstændig blive negtet alle. Frihed eller Tilstedelse til at gøre nogen som helst Uret vil ikke blive tilstaaet nogen. Den eneste Frihed, der vil blive tilbudt nogen, vil være Guds Børns sande og herlige Frihed — Frihed til paa alle mulige Maader at gøre det Gode mod sig selv og andre; men ingen skal gøre noget Ondt og ingen fordærve noget i hele dette hellige Rige. (Es. 11, 9; Rom. 8, 21.) Følgelig vil mange føle dette Styre haardt, da det tvinger dem til at bryde med alle deres forrige Vaner og Skikke og omstyrter de nuværende Institutioner, der er grundede paa disse urigtige Skikke og falske Begreber om Frihed. Fordi det bliver et fast og kraftigt Styre, kaldes det billedligt et Jernstyre: „Han skal regere dem med Jernspir." (Jfr. Aab. 2, 26. 27; Ps. 2, 8—12 og 49, 15.) Saaledes vil dette Ord gaa i Opfyldelse: „Jeg vil gøre Ret til Maalesnor og Retfærdighed til Lod, og Hagel [retfærdig Dom] skal bortrive Løgnens Tilflugt, og Skjulet skal Vandene [Sandheden] bortskylle", og enhver lønlig Ting skal aabenbares. — Es. 28, 17; Matt. 10, 26.

Mange vil nære Oprørstanker mod dette fuldkomne og retvise Styre, fordi de i Fortiden, under denne Verdens Fyrstes Regering, har været vante til at herske over sine Medmennesker og helt at leve paa andres Bekostning uden at yde nogen Tjeneste til Vederlag. Det er ganske naturligt, at de, som nu har levet sit Liv i selvisk Nydelse og Tilfredsstillelse, maa tugtes ofte og haardt, før de bøjer sig under Rigets Forskrifter om Upartiskhed, Retvished og Retfærdighed. (Ps. 89, 33; Luk. 12, 47. 48.) Dette vil først blive indskærpet den nulevende Slægt, og Tiden derfor er nær for Haanden. — Jak. 5.

Men, herlige Tanke! naar Livets Fyrste har sat Retfærdighedens og Retvishedens Love i Kraft ved et Jernstyre, vil Menneskehedens Masser lære, at „Retfærdighed ophøjer et Folk, men Synden er Folkenes Skændsel". (Ordsp. 14, 34.) De vil lære at indse, at Guds Plan og Love dog tilsidst er de bedste for alle, og omsider vil de lære at elske Retfærdighed og hade Ugudelighed. (Ps. 45, 8; Heb. 1, 9.) Alle, som ikke under denne Regering har lært at elske, hvad Ret er, vil blive agtede uværdige til varigt Liv og vil blive udryddede af Folket. — Ap. G. 3, 23; Aab. 20, 9; Ps. 11, 5—7.

Et evigt Rige.

„Jehova skal vorde Konge over hele Landet paa den Dag." (Sak. 14, 9.) Det Rige, som Jehova vil oprette under Kristus i Løbet af Tusindaarsrigets Tidsalder, vil blive Jehovas Rige, men det vil komme til at staa under Hans Vicekonges, Kristi, umiddelbare Ledelse, omtrent efter samme Fremgangsmaade, som den de forenede Staters Regering anvendte overfor de sydlige Stater efter Oprøret. Disse fik en Tid ikke Lov til at styre sig selv, ikke Lov til at vælge sine egne Embedsmænd, da man frygtede, at de ikke vilde rette sig efter Unionens Forfatningslove. Statholdere med fuld

Magt til at handle blev ansatte til at styre i det Øjemed at omforme disse Staters Regeringer og bringe dem tilbage til fuld Harmoni med Centralregeringen. Ligeledes vil Kristi særlige Regering over Jorden vare en begrænset Tid og finde Sted i et særligt Øjemed, og naar dette Øjemed er naaet, vil den blive afsluttet. Mennesket forspildte ved sin Ulydighed de Rettigheder, det havde faaet af Gud, deriblandt Retten til at styre sig selv i Harmoni med Jehovas Love. Gud købte ved Kristus alle disse Rettigheder tilbage og sikrede Mennesket Retten ikke alene til personligt at vende tilbage til sin forhenværende Stilling, men ogsaa at vende tilbage til sit forrige Embede som Konge over Jorden. Men at bringe Mennesket tilbage paa den Maade, som Gud har bestemt, og som bedst egner sig til at indskærpe de Lærdomme, der er indhentede gennem de nuværende Erfaringer — nemlig ved at forlange, at det selv skal anstrenge sig for at naa sin Oprejsning — vil kræve en kraftig og fuldkommen Regering. Og den Ære at fuldstændiggøre Menneskets Oprejsning, hvortil Kristus sikrede sig Retten ved sin Død, er givet Ham, og „det bør Ham at regere, indtil Han har lagt alle Fiender under sine Fødder", indtil der ikke mere findes nogen, der ikke hylder, ærer og lyder Ham. Derpaa vil Han, efter at have fuldført sin Mission med Hensyn til Menneskeslægtens Genoprettelse, overgive Riget til Gud, Faderen, og Menneskeslægten vil, som det oprindelig var Tilfældet, have direkte med Jehova at gøre. Da vil Mennesket Kristi Jesu Midlergerning være fuldt ud gennemført og det herlige Forligelsesværk fuldendt. — 1 Kor. 15, 25—28.

Naar Riget er blevet overgivet til Faderen, vil det fremdeles være Guds Rige, og Lovene vil altid vedblive at være de samme. Menneskene, som da

er fuldt genoprettede, vil være i Stand til at vise fuldkommen Lydighed efter Bogstaven saa vel som efter Aanden, medens alt, hvad Mennesket nu er i Stand til at gøre, er at vandre efter Lydighedens Aand eller at forsøge at holde Guds Lov. Den fuldkomne Lovs strenge Bogstav vilde øjeblikkelig fordømme dem til Døden. (2 Kor. 3, 6.) At vi nu regnes for antagelige, skyldes alene Kristi Genløsning.

Indtil virkelig Fuldkommenhed er naaet, er det „forfærdeligt at falde i den levende Guds Hænder". (Heb. 10, 31.) Ingen kunde nu, eller før han var virkelig fuldkommen, bestaa for den strenge Retfærdigheds Lov; alle Mennesker behøver den Naade, som skænkes fuldt og frit ved Kristi Fortjeneste og Offer. Men naar Kristus overgiver Faderen Riget, vil Han fremstille dem ulastelige for Ham, skikkede og i Stand til at nyde evig Salighed under Jehovas fuldkomne Lov. Al Frygtsomhed vil da være borte, og Jehova og Hans genoprettede Skabninger vil leve i fuldkommen Harmoni som i Begyndelsen.

Naar Kristus ved Slutningen af Tusindaarsalderen overgiver Jordens Herredømme til Faderen, vil Han gøre det ved at overdrage det til Menneskene, som da vil være Faderens Repræsentanter, og som fra først af var bestemte til denne Ære. (1 Kor. 15, 24; Matt. 25, 34.) Saaledes vil Guds Rige vare for evigt. Og saaledes læser vi i Guds Ord: „Da skal Kongen sige til dem ved sin højre Side [dem, som i Løbet af den tusindaarige Regering har opnaaet den gunstige Stilling ved Lydighed]: Kommer hid, I min Faders Velsignede [I, hvem min Fader agter saaledes at velsigne], arver det Rige, som eder er beredt, fra Verdens Grundvold blev lagt!"

Dette Rige og denne Ære, som er beredt for

Menneskene, maa man ikke forveksle med det højere Rige og den større Ære, som er beredt for Kristuspersonen, og som „Gud før Verdens Begyndelse har forud bestemt til vor Herlighed“ (1 Kor. 2, 7), og hvortil vi var udvalgte i Kristus, før Verdens Grundvold blev lagt. Og skønt Kristuspersonens særlige Mægling og Regering over Jorden engang vil ophøre, maa vi dog ikke drage den Slutning, at Kristi Herlighed, Herredømme og Magt dermed vil ophøre. O nej, Kristus er for evigt knyttet til al den guddommelige Herlighed og Magt ved Jehovas højre Haand (højeste Gunst); og Hans Brud og Medarving vil for evigt dele Hans stadig tiltagende Herlighed. Hvilke underfulde Gerninger, der endnu i andre Verdener maatte vente paa dette Jehovas højt ophøjede Redskabs Magt, vil vi ikke her komme med nogen Antydning om, men henviser blot til den guddommelige Magts Uendelighed og Virketrang samt til det ubegrænsede Verdensrum.

I hvilken Afdeling af Riget vor Interesse end samler sig, er det altsaa i Sandhed „alle Folkenes Attraa“ (Hag. 2, 7; eng. Overs.); thi under dette Rige vil alle blive velsignede. Derfor kan alle inderlig længes efter den Tid og med god Grund bede: „Komme Dit Rige; ske Din Vilje paa Jorden, som den sker i Himlen!“ Det er efter dette, hele Skabningen nu saa længe har ventet og sukket uden at vide det, — den har ventet paa Guds Børns Aabenbarelse og det Rige, som skal knuse og udrydde det Onde og velsigne og læge alle Folkene. — Rom. 8, 19; 16, 20.

FEMTENDE KAPITEL.

JEHOVAS DAG.

„Jehovas Dag“, „Hævnens Dag“, „Vredens Dag“. — En stor Trængselstid. — Dens Aarsag. — Bibelens Vidnesbyrd angaaende denne. — Dens Ild og Storm, dens Rystelse og Smeltning billedlige. — Davids Vidnesbyrd. — Aabenbaringens Vidnesbyrd. — Den nærværende Situation og Fremtidsudsigterne, som disse fremstiller sig for de to fiendtlige Lejre, Kapitalister og Arbejdere. — Et Bodemiddel, der ikke vil hjælpe. — Sløret løftet og Lys indladt netop i rette Tid. — Beviset herfor. — De Helliges Stilling under Trængselen og deres rette Holdning overfor den.

„HERRENS [Jehovas] Dag“ er Navnet paa den Tidsperiode, i Løbet af hvilken Guds Rige under Kristus gradvis vil blive „oprettet“ paa Jorden, medens denne Verdens Riger forsvinder og Satans Magt og Indflydelse over Menneskene bindes. Den er overalt beskreven som en mørk Dag, fuld af stor Trængsel, Nød og Forvirring over Menneskeslægten. Og intet Under, at en Omvæltning, der har et saadant Omfang og nødvendiggør saa store Forandringer, vil foraarsage Nød og Ulykke. Smaa Omvæltninger har foraarsaget Nød i enhver Tidsalder; og denne, der er saa meget større end nogen foregaaende Omvæltning, vil medføre en Trængselstid, hvis Lige aldrig har været, siden et Folk blev til — og ikke heller skal vorde. — Dan. 12, 1; Matt. 24, 21. 22.

Den er kaldt „Jehovas Dag“, thi skønt Kri-

stus vil være nærværende med Kongetitel og Magt som Jehovas Repræsentant og tage sig af alle Ting paa denne Trængselsdag, er det dog mere som Jehovas Feltherre, der undertvinger alt, end som Fredsfyrsten, der velsigner alle. Samtidig med at falske og ufuldkomne Synspunkter og Systemer da falder, vil den nye Konges Banner hæve sig, og tilsidst skal Han anerkendes og hyldes af alle som Kongers Konge. Profeterne fremstiller det som Jehovas Værk at oprette Kristi Herredømme: „Jeg vil give Dig Hedningerne til Arv og Jordens Ender til Ejendom.“ (Ps. 2, 8.) „I disse Kongers Dage skal Himlens Gud oprette et Rige.“ (Dan. 2, 44.) Den Gamle af Dage satte sig, og der blev ført frem for Ham én lig en Menneskesøn, og der blev givet Ham et Herredømme, for at alle Riger skulde tjene og adlyde Ham. (Dan. 7, 9. 13. 14. 22. 27.) Desuden har vi Paulus' Udsagn om, at naar Kristus har opfyldt Hensigten med sin Regering, „da skal Sønnen og selv underlægge sig Ham [Faderen], som **underlagde Ham alle Ting.**“ — 1 Kor. 15, 28.

Denne Tidsperiode er kaldt „vor Guds Hævns Dag“ og „Vredens Dag“. (Es. 61, 2; 63, 1—4; Ps. 110, 5.) Og dog er det en stor Fejltagelse at tænke, at dette skulde betyde bogstavelig Vrede eller guddommelig Ondskab. Gud har fastsat visse Love, efter hvilke Han virker, og de, som af en eller anden Aarsag kommer i Strid med disse, høster Straffen eller Vreden for sin Adfærd. Guds Raad til Menneskeslægten er stadig bleven forkastede, undtagen af nogle faa, og som vi har paavist, tillod Han, at de fik gaa sin egen Vej og glemme Gud og Hans Raad. (Rom. 1, 28.) Derpaa indskrænkede Han sin Omsorg til Abraham og Hans Efterkommere, hvilke efter sin Bekendelse ønskede Hans Vej og Hans Tjeneste. Deres Haardnakkethed som et Folk og deres Hjerters Uoprigtighed overfor Gud hindrede dem ikke alene ganske naturlig i at modtage Messias, men beredte dem lige saa naturlig til og førte dem ind i den Trængsel, som endte deres nationale Tilværelse.

Og saaledes har det Lys, som Kristi sande Menighed (de, hvis Navne er skrevne i Himlen) har fremholdt for Verden i Løbet af Evangeliets Tidsalder, i den civiliserede Verden været et Vidne om Forskellen mellem Ret og Uret, Godt og Ondt, og om en kommende Tid, i hvilken det Gode vil blive belønnet og det Onde straffet. (Joh. 16, 8—11; Ap. G. 24, 25.) Dette vilde have haft stor Indflydelse paa Menneskene, hvis de havde givet Agt paa Herrens Undervisning; men, egensindige som altid, har de kun draget liden Nytte af Skriftens Raad, og Trængselen paa Herrens Dag vil komme som en Følge af denne Forsømmelse. Tillige kan den siges at være en Følge af Guds Vrede, for saa vidt som den kommer formedelst Ringeagt for Hans Raad og som en Løn for Uretfærdighed. Set fra et andet Standpunkt er den Trængsel, der kommer over Verden, det naturlige eller følgerigtige Resultat af Synden, hvilket Resultat Gud forudsaa, og mod hvilket Hans Raad vilde have værnet Menneskene, dersom de havde fulgt dem.

Medens Guds Budskab til Menigheden har været: „Fremstiller eders Legemer som levende Ofre“ (Rom. 12, 1), har Hans Budskab til Verden været: „Hold din Tunge fra Ondt og dine Læber fra at tale Svig; vig fra Ondt og gør Godt; søg Fred og efterjag den.“ (Ps. 34, 14. 15.) Det ene som det andet af disse Budskaber har kun faa givet Agt paa. Kun en lille Flok har ofret sig; og hvad Verden angaar, har den, skønt den opslog dette Valgsprog: „Ærlighed varer længst“, i Almindelighed undladt at praktisere det. Den har snarere

givet Agt paa Begærlighedens Røst: Søg **at faa** alt hvad du kan af Rigdom, Ære og Magt i denne Verden, lige meget ad hvilken Vej du opnaar det og uden Hensyn til, at andre taber ved din Vinding. Kort sagt, Trængselen paa denne Herrens Dag vilde ikke og kunde ikke komme, dersom Guds Lovs Principer blev iagttagne i nogen nævneværdig Udstrækning. Denne Lov, kort sammenfattet, er: Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, og din Næste som dig selv. (Matt. 22, 37—39.) Det er, fordi det fordærvede eller kødelige Sind er i Modstrid med denne Guds Lov og ikke er den underdanig, at Trængselen vil komme som en naturlig Følge, ligesom Høsten efter Saaningen.

Det kødelige eller fordærvede Sind har, saa langt fra at elske sin Næste som sig selv, altid været selvisk og gridsk og har ofte ledet til Vold og Mord for selv at faa de Ting, som andre ejede. Hvorledes Selviskheden end optræder, er Principet dog altid det samme og ytrer sig kun forskelligt efter de forskellige Forhold med Hensyn til Fødsel, Opdragelse og Omgivelser. Det har været ens i alle Verdens forskellige Tidsaldre og vil vedblive, indtil der ved Messias' kraftige Jernstyre vil indtræde en saadan Forandring, at ikke Magt eller Gridskhed, men Kærlighed skal afgøre, hvad **Ret** er, og tvinge den igennem, indtil alle har haft Lejlighed til at lære at kende de store Fordele ved en Retfærdighedens og Kærlighedens Regering, sammenlignet med Selviskhedens og Magtens Styre — indtil Menneskets „Stenhjerte" under Indflydelse af Sandhedens og Retfærdighedens Solskin atter er blevet saaledes som dengang, Gud kaldte det „saare godt" — et „Kødhjerte". — Ezek. 36, 26.

Naar vi ser tilbage, kan vi uden Vanskelighed

se, hvorledes Forvandlingen fra Gud-lignende Kærlighed og Godhed til haard Selviskhed gik for sig. De Omstændigheder, der tjente til at fremme Selviskheden, mødte Mennesket, saa snart det gennem Ulydighed mistede Guds Gunst og blev uddrevet af sit paradisiske Hjem, hvor det havde haft rigelig Forsyning for ethvert Behov. Da vore dødsdømte Forældre gik ud og begyndte Kampen for Livet, søgende at forlænge sin Tilværelse til den yderst mulige Grænse, mødtes de straks af Torne og Tidsler og gold Jordbund; og det brydsomme Arbejde med disse Ting foraarsagede Træthed og Ansigts Sved, saaledes som Gud havde erklæret. Lidt efter lidt begyndte de sjælelige og sædelige Egenskaber at forkrøbles af Mangel paa Øvelse, medens de lavere Egenskaber beholdt fuldere Spillerum paa Grund af stadig Øvelse. Selvopholdelsen blev Livets højeste Formaal og Interesse; og det Arbejde, dette kostede, blev den Maalestok, efter hvilken alle andre Interesser blev vurderede, og Mammon blev Menneskenes Herre. Kan vi undres over, at Menneskeslægten under saadanne Omstændigheder blev selvisk, gridsk og begærlig, og at enhver stræbte at faa mest mulig — for det første af nødvendige Ting og for det andet af den Ære og de Nydelser, som Mammon skænkede? Det er kun den naturlige Tilbøjelighed, som Satan har draget stor Fordel af.

Idet Verden har staaet under Indflydelse af Uvidenhed, Racefordomme, Nationalstolthed o. s. v. har dens store Rigdomme i de forgangne Tidsaldre i Almindelighed været i Hænderne paa de Faa — Herskerne —, hvem Masserne ydede slavisk Lydighed som deres Nations Repræsentanter, og over hvis Rigdomme de følte en Stolthed og Interesse, som om disse havde været deres egne. Men eftersom den Tid nærmede sig, paa hvilken Jehova

havde bestemt at velsigne Verden gennem en Genløsning ved Messias, begyndte Han at løfte Uvidenhedens og Overtroens Slør gennem Nutidens Hjælpemidler og Opfindelser; og med disse kom Folkets almindelige Opløftelse og Formindskelsen af Herskernes Magt. Verdens Rigdomme er ikke længere i Kongernes, men hovedsagelig i Privatfolks Hænder.

Skønt Rigdom bringer mange Onder, bringer den ogsaa nogle Velsignelser: de Rige faar bedre Uddannelse, og derved løftes de intellektuelt over den fattigere Del af Befolkningen og bliver mere eller mindre omgivne af en Glorie eller et Skin af Fornemhed. Derfor gives der et Aristokrati, som har baade Penge og Dannelse til at støtte og hjælpe dem i deres gridske Kamp for at faa alt, hvad de kan, og for til hvilken som helst Pris at holde sig selv i første Række.

Men efterhaanden som Oplysningen breder sig og Folket drager Nytte af de Hjælpemidler til Uddannelse, som nu findes saa rigelig, begynder de at *tænke* selvstændigt; og naar Selvagtelsen og Selviskheden hos dem anspores af en *lille Smule* Lærdom — undertiden en farlig Ting —, bilder de sig ind, at de ser Veje og Midler, hvorved alle Menneskers Interesser og Omstændigheder og især deres egne kan blive fremhjulpne paa Bekostning af det Mindretal, i hvis Hænder Rigdommen nu ligger. Mange af disse tror uden Tvivl ærlig nok, at Mammonsdyrkernes modstridende Interesser (deres egne paa den ene Side og de Riges paa den anden Side) nemt og tilfredsstillende vilde kunne udjævnes; og de har uden Tvivl den Følelse, at hvis de var rige, vilde de være meget godgørende og helt villige til at elske sin Næste som sig selv. Men de bedrager aabenbart sig selv; thi der er i Virkeligheden meget faa, som i sin nuværende

Tilstand lægger et saadant Sindelag for Dagen; og den, der ikke vilde være tro i Brugen af lidt af denne Verdens Goder, vilde heller ikke være tro, dersom han havde større Rigdomme. Kendsgerningerne beviser dette; thi nogle af de mest Haardhjertede og Selviske blandt de Rige er dem, som pludselig har svunget sig op fra ringe Livsstillinger.

Skønt vi paa ingen Maade undskylder, men laster Begærlighed og gridsk Selviskhed hos alle Klasser, er det dog paa den modsatte Side kun paa sin Plads at bemærke, at de Foranstaltninger, der gøres for de Syge, Hjælpeløse og Fattige i Form af Asyler, Hospitaler, Fattighuse, offentlige Biblioteker, Skoler og forskellige andre Foretagender til Gavn og Gode for Masserne, snarere end for de Rige, hovedsagelig bliver opretholdte ved Skat og Gaver fra de Rige. Disse Samfundsinstitutioners Tilblivelse skyldes næsten altid de Godhjertede og Godgørende blandt de Rige og er noget, som de fattigere Klasser hverken har Tid og i Almindelighed heller ikke den nødvendige Uddannelse og Interesse til at bringe til en heldig Udførelse.

Ikke desto mindre sees nu om Stunder en voksende Spænding mellem de rige og de arbejdende Klasser — paa Arbejdernes Side en voksende Bitterhed, og hos de Rige en voksende Følelse af, at intet uden Lovens stærke Arm vil kunne værne om, hvad de tror er *deres Rettigheder*. Som Følge deraf drages de Rige nærmere til Regeringerne, og de arbejdende Masser, der begynder at tro, at Love og Regeringer har til Opgave at hjælpe de Rige og lægge Baand paa de Fattige, drives derved over paa Kommunismens og Anarkiets Side, fordi de mener, at deres Interesser bedst vil blive fremmede ad den Vej, og fordi de ikke indser, at

den daarligste og mest kostbare Regering er langt bedre end slet ingen.

Mange Skriftsteder viser klart, at dette vil være Beskaffenheden af den Trængsel, under hvilken nuværende civile, sociale og religiøse Systemer vil forsvinde, og at det er dertil, den forøgede Kundskab og Frihed vil føre paa Grund af Menneskets Ufuldkommenhed til Sind, Moral og Legeme. Disse Skriftsteder vil der blive henvist til paa rette Plads. Her kan vi blot henlede Opmærksomheden paa nogle faa af de mange og bemærker kun, at i mange af det gamle Testamentes Profetier, hvori Ægypten, Babylon og Israel spiller en saa stor Rolle, tilsigtedes der ikke alene en bogstavelig Opfyldelse, men ogsaa en anden og større. Forudsigelserne angaaende Babylons Fald o. s. v. maa f. Eks. ansees for i høj Grad overdrevne, dersom vi ikke anerkendte et sindbilledligt og modbilledligt Babylon saa vel som et bogstaveligt. Aabenbaringsbogen indeholder Forudsigelser, der er optegnede længe efter, at det bogstavelige Babylon var jævnet med Jorden, og derfor øjensynlig kun kan anvendes paa det sindbilledlige Babylon. Den nære Lighed mellem disse og Profeternes Ord, hvilke sidste øjensynlig er henvendte direkte til det bogstavelige Babylon, viser saaledes, at Aabenbaringens Ord i en særlig Forstand er anvendelige paa det sindbilledlige Babylon. I denne større Opfyldelse fremstiller Ægypten Verden, Babylon Navnkirken, kaldet Kristenheden, medens Israel, som allerede vist, ofte fremstiller hele Verden i dens retfærdiggjorte Tilstand, saadan som den vil blive — dens herlige kongelige Presteskab, dens hellige Leviter og dens troende og tilbedende Folk, retfærdiggjorte ved Forsoningsofret og forligte med Gud. Der er lovet Israel Velsignelser, Ægypten Plager og det stærke Babylon, at det fuldstændig og for

evig skal gaa under, som en stor Møllesten, kastet i Havet (Aab. 18, 21), for aldrig mere at genoprejses, men holdes i evig Afsky.

Apostelen Jakob peger hen paa denne Trængselsdag og siger, at den er Resultatet af Strid mellem Kapital og Arbejde: „Nu vel, I Rige: Græder og hyler over de Elendigheder, som kommer over eder! Eders Rigdom er raadnet [har mistet sin Værdi], og eders Klæder er mølædte; eders Guld og Sølv er forrustet, og deres Rust skal være til Vidnesbyrd mod eder og æde eders Kød som en Ild; I har samlet Skatte i de sidste Dage. Se, den Løn, som af eder er forholdt Arbejderne, der har høstet eders Marker, skriger, og Høstfolkenes Raab er kommen ind for Herrens, Hærskarernes Guds, Øren." (Jak. 5, 1—4.) Han tilføjer, at den Klasse, der kommer ind i Trængselen, har været vant til Overdaadighed, hvortil de hovedsagelig har faaet Midlerne paa andres Bekostning, blandt hvilke der var nogle af de Retfærdige; og af disse blev selve Livet udpresset, fordi de ikke stod imod. Apostelen formaner „Brødrene" til med Taalmodighed at bære sin Lod, hvorledes den end maatte være, idet de ser opad og venter Udfrielse ved Herren. Netop denne Tingenes Tilstand kan nu sees at nærme sig; og ude i Verden „vansmægter Menneskenes [de Vaagnes] Hjerter af Frygt og af Forventning om de Ting, som skal komme over Jorden". Alle ved, at der i vore Dage er en stadig Tilbøjelighed til at sætte Arbejdslønnen ned, undtagen hvor Priserne holdes oppe ved kunstige Midler eller ved Arbejder-Sammenslutninger, Strejker o. l.; og med Kendskab til Massernes nuværende Anskuelser kan alle se, at det kun er et Tidsspørgsmaal, naar Udholdenhedens yderste Grænse er naaet, og naar et Oprør vil være det sikre Resultat. Dette vil forurolige Pengemændene, som vil unddrage Handel og Industri

sine Kapitaler og i Stedet ophobe dem i Pengeskabe og Skatkamre, hvor de til Ejernes store Ærgrelse vil opsluge sig selv i Omkostninger til at beskytte dem, medens de ligger ledige. Dette vil til Gengæld sikkert nok frembringe Falliter, financiel Panik og Lammelse i Forretningslivet, fordi al Forretning i stor Stil nu for det meste er bygget paa Kredit. Den naturlige Følge af alt dette vil være, at Tusinder, som er afhængige af sin Løn for det daglige Brød, vil blive arbejdsløse, og at Verden vil blive fyldt med Landstrygere og Folk, hvis Fornødenheder spotter al Lov. Da vil det blive som Profeten beskriver det (Ezek. 7, 10—19), at Køberen ikke har nødig at glæde sig og Sælgeren ikke at græmme sig; thi Ulykke vil ramme hele Mængden, og der vil ingen Sikkerhed være for Ejendom. Da vil alle Hænder være svage og ude af Stand til at afvende Ulykken. De vil kaste sit Sølv paa Gaderne, og deres Guld vil blive bortfjernet. Deres Sølv og Guld vil ikke kunne befri dem paa Herrens Vredes Dag.

Man maa ikke glemme, at skønt de sidste 40 Aar af Israels Tilværelse som en Nation var en Trængselsdag, en „Hævnens Dag“ over det Folk, hvilken endte med fuldstændig Ødelæggelse af deres Nation, saa var dog deres Vredesdag kun en Skygge eller et Forbillede af en endnu større og mere vidtrækkende Trængsel over Navnkristenheden, ligesom deres fortidige Historie som et Folk i Løbet af deres Gunsttid var Forbillede paa Evangeliets Tidsalder, hvad vi senere vil give afgørende Beviser for. Alle vil da indse, hvorfor disse Profetier om Herrens Dag blev henvendt mere eller mindre direkte til Israel og Jerusalem, skønt Forbindelserne klart viser, at hele Menneskeslægten er indesluttet i de fuldstændige Opfyldelser.

Tag et andet profetisk Vidnesbyrd (Zef. 1, 7—9. 14—18): „Herren har beredt en Offerslagtning, helliget sine Indbudne. [Jfr. Aab. 19,17.] Og det skal ske paa Herrens Offerslagtnings Dag, da vil jeg hjemsøge Fyrsterne og Kongens Sønner og alle, som klæder sig i udenlandske Klæder. Og jeg vil paa den Dag hjemsøge hver den [Plyndrer], som springer over Dørtærskelen, dem, som fylder sin Herres Hus med Vold og Svig.“ [Dette viser ikke alene, at der vil blive en stor Kuldkastelse af Rigdom og Magt i denne Trængselstid, men at de, der for en Tid vil være Himlens Redskaber til at nedbryde nuværende Systemer, ogsaa vil blive straffede for sin ligesaa urigtige og uretfærdige Handlemaade; thi den kommende Trængsel vil omfatte alle Klasser og bringe Nød over alle Mennesker.]

„Nær er Herrens Dag, den store; den er nær og haster saare. Hør! Herrens Dag! Bitterlig skriger da den Vældige! En Vredes Dag er den Dag, en Nøds og Trængsels Dag, en Omstyrtelses og Ødelæggelses Dag, en Mørkes og Dunkelheds [Uvisheds og Forvarsels saa vel som en nærværende Nøds] Dag, en Skyers [Trængslers] og Mulms Dag, en Basunklangs [den syvende sindbilledlige Basuns, som lyder hele denne Trængselstid igennem — ogsaa kaldt Guds Basun, fordi den er forbundet med Tildragelserne paa denne Herrens Dag] og Hærskrigs Dag over de faste Stæder og over de høje Murtinder [højrøstede og modstridende Fordømmelser over stærke og vel forskansede Regeringer]. Og jeg vil ængste Menneskene, og de skal gaa som Blinde [famlende i Uvished, ikke vidende, hvad de skal gøre], thi mod Jehova har de syndet; og deres Blod skal udøses som Støv og deres Kød som Møg. Hverken deres Sølv eller deres Guld skal kunne redde dem paa Herrens Vredes Dag [skønt Rigdom tidligere kunde skaffe dem al Slags Bekvemmelighed og Nydelse], men

ved Hans **Nidkærheds Ild** skal hele Jorden blive fortæret; thi Han vil gøre Ende paa, ja pludselig gøre Ende paa alle dem [de Rige], der bor paa den." Denne Ødelæggelse vil tilintetgøre mange af de Rige i den Forstand, at de vil ophøre at være rige, skønt dette uden Tvivl ogsaa vil indbefatte Tabet af mange Menneskeliv.

Vi vil ikke forsøge at følge Profeterne i Enkeltheder, naar de beskriver Trængselens Dag fra forskellige Standpunkter, men vil kortelig forfølge den ovenfor af Profeten sidst henkastede Tanke, nemlig at hele Jorden skal **fortæres** ved Guds Nidkærheds **Ild**. Denne Profet hentyder atter til den samme Ild (Zef. 3, 8. 9), sigende: „Bier paa mig, siger Herren, paa den Dag, jeg rejser mig til at gøre Bytte! Thi min Dom er, at jeg samler Hedningefolk, sanker Riger sammen, udøser min Harme over dem [Rigerne], al min brændende Vrede. [Alle Nationers Folk samles nu mere og mere i én fælles Interesse: Modstand mod de nuværende Regeringer; og Resultatet vil blive en Sammenslutning af Rigerne til gensidig Beskyttelse, saa at Trængselen vil komme over alle Riger, og de vil alle falde.] Thi ved min Nidkærheds Ild skal hele Jorden blive fortæret. Thi **da** [efter Rigernes Ødelæggelse, efter at den nuværende Samfundsordning er tilintetgjort i Trængselens Ild] vil jeg give Folkene et rent Sprog [det rene Ord, ubesmittet af menneskelig Overlevering], for at de kan paakalde Herrens Navn og tjene Ham endrægtig." — Eng. Overs.

Denne Guds Nidkærheds Ild er et kraftigt Sindbillede, der fremstiller Voldsomheden af den Trængsel og Ødelæggelse, som vil omspænde hele Jorden. At det ikke er en bogstavelig Ild, fremgaar af, at Folkene bliver tilbage efter den og bliver velsignede. At disse Folk ikke er Hellige, fremgaar tydelig deraf, at de omvender sig til at tjene Herren; de Hellige er jo allerede omvendte. *)

Overalt i Skriften, hvor Jorden er omtalt i sindbilledlig Betydning, betegner den Samfundet; Bjerge betegner Riger; Himle herskende aandelige Magter; Havet de urolige, oprørske og misfornøjede Folkemasser. Ild betegner Ødelæggelse af alt, der siges at blive brændt: Klinte, Slagger, Jorden (Samfundsorganisationen) o. s. v. Og naar Svovl er føjet til Ilden i Sindbilledet, forstærker det Tanken om Ødelæggelse; thi intet er mere dødeligt for enhver Form af Liv end Svovldamp.

Hermed overensstemmer Peters sindbilledlige Profeti om Vredens Dag. Han siger: „Den Verden, som da var, forgik, idet den blev oversvømmet af Vand. [Det var ikke den bogstavelige Jord og de bogstavelige Himle, som forgik, men den

---

*) Vi nævner dette for at gendrive nogles Paastand om, at Ilden skulde være bogstavelig, og at Jorden bogstavelig skulde smelte o. s. v. For at faa dette til at passe med sin Opfattelse paastaar de, at „Folkene", som her er omtalt, er de Hellige, som, efter at Jorden er smeltet og afkølet, vil vende tilbage til den og bygge Huse og bo i dem, plante Vingaarde, æde Frugten deraf og længe glæde sig over sine Hænders Gerning. De betragter sit nuværende korte Jordeliv som en Opdragelse eller Beredelse til Arvens Modtagelse og glemmer, at det derved indvundne vilde gaa fuldstændig tabt under Oplevelserne i Luften i de tusind Aar eller mere, i Løbet af hvilke de maatte vente paa Jordens Afkøling — ifølge deres Teori. Dette er en alvorlig Fejltagelse, som kommer af en altfor bogstavelig Fortolkning af Jesu, Apostlernes og Profeternes Billeder, Lignelser, Symboler og dunkle Taler. Forfølgende den samme Fejltagelse paastaar de, at der ingen Bjerge og Have vil være efter denne Ild, idet de ikke ser, at alle disse, saa vel som Ilden, er Sindbilleder.

Husholdning og den Tingenes Tilstand, der eksisterede før Vandfloden.] Men de Himle og den Jord, som nu er [den nuværende Husholdning], opbevares ved det samme Ord [den guddommelige Myndighed] til Ilden.“ Fordi Vandet var bogstaveligt, mener nogle, at Ilden ogsaa maa være bogstavelig; men en saadan Slutning er slet ikke logisk. Guds Tempel var engang af bogstavelige Stene, men dette forhindrer ikke, at Menigheden, som er det sande Tempel, opbygges af „levende Stene“ til en aandelig Bygning, et helligt Tempel. Noas Ark var ogsaa bogstavelig, men den var et Forbillede paa Kristus og Hans Magt, som vil fornye og omskabe Samfundet.

„Herrens Dag skal komme som en Tyv om Natten [ubemærket], og da skal Himlene [de nuværende Magter i Luften, over hvilke Satan er Fyrste] forgaa med stort Bulder, og Elementerne skal komme i Brand og opløses; og Jorden [Samfundsindretningen] og alt, hvad der er paa den [Hovmod, Rang, Aristokrati, Fyrsteværdighed], skal opbrændes.“ „Himlene skal antændes og opløses og Elementerne komme i Brand og smeltes. Men vi forventer efter Hans Forjættelse nye Himle [den nye aandelige Magt, Kristi Rige] og en ny Jord“ [det jordiske Samfund organiseret paa en ny Grundvold — paa Kærlighedens og Retfærdighedens Grundvold og ikke paa Magt og Undertrykkelse]. — 2 Pet. 3, 6. 7. 10—13.

Man maa huske paa, at nogle af Apostlerne tillige var Profeter, navnlig Peter, Johannes og Paulus. Og medens de som Apostler var Guds Talerør til at udlægge forudgaaende Profeters Udsagn til Gavn for Menigheden, blev de ogsaa brugte af Gud til at forudsige kommende Ting; og efterhaanden som den rette Tid kommer for deres Profetiers Opfyldelse, bliver disse Mad i rette Tid for Troens Husfolk; og til at uddele denne oprejser Gud i sin egen Tid passende Tjenere eller Udlæggere. (Se Herrens Erklæring herom i Matt. 24, 45. 46.) Som Profeter blev Apostlerne, i Lighed med det gamle Testamentes Profeter, drevne til at skrive Ting, som de selv kun ufuldkomment forstod, fordi disse Ting ikke skulde opfyldes i deres Tid. (1 Pet. 1, 12. 13.) Deres Ord har derfor en langt dybere Betydning, end de vidste af, da de nedskrev dem. Saaledes ledes og ernæres Menigheden bestandig af Gud selv, hvem der saa end maatte være Hans Talerør eller Redskaber. En klar Forstaaelse af dette maa lede os til større Tillid og Fortrøstning til Guds Ord, til Trods for nogle af Hans Talerørs Ufuldkommenheder.

Profeten Malakias (4, 1) taler om denne Herrens Dag under det samme Sindbillede: „Dagen kommer, brændende som en Ovn; da skal alle Hovmodige og hver den, som øver Ugudelighed, være Halm; og Dagen, som kommer, skal sætte dem i Brand; ... saa den ikke levner dem Rod eller Gren.“ Stolthed og enhver anden Aarsag, af hvilken Overlegenhed og Undertrykkelse kunde springe frem, vil blive fuldstændig tilintetgjort ved denne store Trængsel paa Herrens Dag og ved de efterfølgende Tugtelser i Løbet af Tusindaarsdagen. Den sidste af disse er beskreven i Aab. 20, 9.

Men skønt Hovmod, der i alle sine Former er syndigt og afskyeligt, skal oprykkes med Rod og alle de Stolte og Ugudelige udryddes, følger dog ikke deraf, at der ikke er noget Haab om Forbedring for denne Klasse. Nej, lovet være Gud! Medens denne Guds retfærdige Vredes Ild brænder, vil Dommeren aabne Lejlighed til at rive nogle ud af Ilden (Judas 23); og kun de, der afslaar Hjælpen, vil gaa til Grunde tillige med sit Hovmod, fordi de har gjort det til en Del af sin Karakter og ikke vil omvende sig.

Af denne Dag giver samme Profet en anden Beskrivelse (Mal. 3, 1—3), i hvilken han atter under Billedet af Ild viser, hvorledes Herrens Børn vil blive rensede og velsignede og bragte nær til Ham ved at faa Vildfarelsens Slagger tilintetgjorte: „Pagtens Engel, som I begærer — se Han kommer, siger Herren, Hærskarernes Gud. Men hvo udholder den Dag, Han kommer, og hvo kan bestaa [Prøven], naar Han lader sig se? Thi Han er som en Smelters Ild.... Og Han skal sidde og smelte og rense Sølvet, og Han skal rense Levis Børn [Forbilleder paa de Troende, af hvilke de Ypperste er det kongelige Presteskab] og lutre dem som Guld og som Sølv; og de skal bringe Herren Offergaver i Retfærdighed."

Paulus hentyder til denne samme Ild og Lutringsproces, som kommer over de Troende paa Herrens Dag (1 Kor. 3, 12—15), og han gør det paa en saadan Maade, at det udelukker al Tvivl om, at denne billedlige Ild vil bevirke, at enhver Vildfarelse bliver tilintetgjort og Troen renset. Efter at have forklaret, at han kun hentyder til dem, der bygger sin Tro paa den eneste anerkendte Grundvold, Jesu Kristi fuldbragte Genløsningsværk, siger han: „Dersom nogen paa denne Grundvold bygger [Karakter] med Guld, Sølv, kostelige Stene [guddommelige Sandheder, eller] Træ, Hø, Straa [menneskelige Meningers og Overleveringers Vildfarelser], da skal enhvers Gerning [virkelige Karakter] blive aabenbar; thi **Dagen** skal klarlig vise det, efterdi den aabenbares med **Ild**; og Ilden skal prøve, hvordan enhvers Gerning [2 Pet. 1, 5—11] er." Sikkert vil selv den mest Fordomsfulde indrømme, at den Ild, der prøver en aandelig Gerning, ikke er en bogstavelig Ild. Ild er et træffende Sindbillede paa fuldstændig Tilintetgørelse af de Trosvildfarelser, der her er fremstillede ved Træ, Hø og Straa. Denne Ild vil være ude af Stand til at ødelægge den Tros- og Karakterbygning, der er opført med den guddommelige Sandheds Guld, Sølv og dyrebare Stene og grundlagt paa Kristi Genløsningsoffers Klippe.

Apostelen viser dette ved at sige: „Dersom nogens Gerning, som han byggede derpaa [paa Kristus], bliver bestaaende, skal han faa Løn. [Hans Belønning vil blive i Forhold til Hans Troskab i at bygge: i at gøre Brug af Sandheden til at udvikle en sand Karakter.] Dersom nogens Gerning bliver opbrændt, skal han lide Tab [Tab af Belønningen paa Grund af Utroskab], men selv skal han blive frelst, dog saaledes som gennem Ild" — svedet, forbrændt og skræmt. Alle, som bygger paa Kristi Genløsnings Klippegrund, er sikre; ingen, som tror paa Hans Retfærdighed som Skjul, vil nogensinde blive helt beskæmmet. Men de, som med Vilje forkaster Ham og Hans Værk efter at være kommen til en klar og fuld Kundskab derom, staar i Fare for den anden Død. — Heb. 6, 4—8; 10, 26—31.

Paa endnu en anden Maade er denne Trængsel paa Herrens Dag sindbilledlig beskrevet. Apostelen viser (Heb. 12, 26—29), at Lovpagtens Indstiftelse paa Sinai var et Forbillede paa den nye Pagts Indførelse i Verden ved Tusindaarsrigets eller Kristi Riges Begyndelse. Han siger om Forbilledet, at Guds Røst dengang rystede den bogstavelige Jord, „men nu har Han lovet og sagt: Endnu én [sidste] Gang vil jeg ryste ikke alene Jorden men ogsaa Himlen." Angaaende dette forklarer Apostelen: „Men dette [Ord]: ‚Endnu en Gang', giver til Kende, at de Ting, der rystes, skal omskiftes, efterdi de er gjorte [falske, lavede, ikke sande], for at de [Ting], der ikke rystes [kun de sande, retfærdige Ting], skal blive ved. Efterdi vi da faar et Rige, som

ikke rystes, saa lad os vise Taknemmelighed, ved hvilken vi kan tjene Gud velbehagelig, med Undseelse og Ærefrygt. Thi [som der staar skrevet] ,vor Gud er en fortærende Ild'." Vi ser saaledes, at denne Apostel bruger Billedet af Storm til at betegne Trængselen paa denne Herrens Dag, hvilken han og andre ellers beskriver under Billedet af Ild. De samme Tildragelser, som skildres under Ildsymbolet, nævnes ogsaa her: Alle Forfalskningers Bortfejning baade fra de Troende og fra Verden — Vildfarelser angaaende Guds Plan, Karakter og Ord saa vel som Samfundsforhold og Retstilstande i Verden. Det vil i Sandhed være godt for alle at blive kvit disse „gjorte" Ting, hvilke for en stor Del opkom ved Menneskets egne fordærvede Tilbøjeligheder saa vel som ved Satans, den snedige Retfærdighedsfiendes, rænkefulde List; men disse Tings Bortryddelse vil ske med stor Bekostning for alle, der har noget at gøre dermed. Det vil blive en frygtelig hed Ild, en forfærdelig Storm, en mørk Trængselsnat, som vil gaa forud for den herlige Klarhed under Retfærdighedsriget, der aldrig kan rystes, den Tusindaarsdag, paa hvilken Retfærdighedens Sol vil skinne i Glans og Kraft for at velsigne og læge den syge og døende, men genløste Verden. — Jfr. Mal. 4, 2 og Matt. 13, 43.

David, den Profet, gennem hvis Psalmer det behagede Gud at forudsige saa meget om Herrens første Komme, giver en Del levende Skildringer af denne Trængselsdag, hvormed Hans herlige Regering vil blive indført; og i sine Skildringer bruger han snart det ene og snart det andet af disse forskellige Sindbilleder: Ild, Storm og Mørke. Saaledes siger han f. Eks. (Ps. 50, 3): „Vor Gud kommer og skal ikke tie; Ild fortærer for Hans Aasyn, og omkring Ham stormer det saare." I Ps. 97, 2—6: „Skyer og Mulm er trindt omkring Ham,

Retfærdighed og Ret er Hans Trones Grundvold. Ild gaar foran Hans Aasyn og sætter Hans Fiender i Brand trindt omkring. Hans Lyn oplyser Jorderiget; Jorden ser det og bæver. Bjergene smelter som Voks for Herrens Aasyn, for al Jordens Herres Aasyn. Himlene [de nye] kundgør [da] Hans Retfærdighed, og alle Folkene ser Hans Ære." Ps. 46, 7: „Folkefærd brusede, Riger rokkedes; Han lod sin Røst høre, Jorden smeltede." Atter (Ps. 110, 2—6): „Hersk midt iblandt dine Fiender!... Herren ved din højre Haand sønderknuser Konger paa sin Vredes Dag. Han holder Dom iblandt Hedningerne, fylder op med Lig, sønderknuser Hoveder [Regenter] over den vide Jord." Atter (46, 1—6): „Gud er vor Tilflugt;... derfor frygter vi ikke, om Jorden [Samfundsordningen] omskiftes, og om Bjerge [Riger] rokkes i Havets Hjerte [opsluges af de oprørske Masser], om dets Vande bruser og skummer [er i vildt Raseri], Bjerge bæve ved dets Overmod.... Gud hjælper den [Bruden, den trofaste „lille Hjord"], naar Morgenen frembryder." Og i den samme Psalme, Vers 7—11, er den samme Tildragelse fremstillet i andre Sindbilleder: „Folkefærd brusede, Riger rokkedes; Han lod sin Røst høre, Jorden [Samfundet] smeltede. Herren, Hærskarernes Gud, er med os; Jakobs Gud er vor faste Borg." Derpaa tager han Virkningen af hin Trængselstid i Øjesyn og tilføjer: „Kommer, ser Herrens Gerninger, som har gjort Ødelæggelse paa Jorden!... Holder op [med eders forrige Gerninger, o Folk] og erkender, at jeg er Gud! Jeg skal ophøjes blandt Folkene, ophøjes paa Jorden." Den „nye Jord" eller nye Samfundsordning vil ophøje Gud og Hans Lov som staaende over og styrende alt.

Et andet Vidnesbyrd til Bevis for, at Herrens Dag vil blive en stor Trængsels- og Ødelæggelses-

dag for enhver Form af det Onde (dog ikke en Tid, da Jorden bogstavelig skal brændes), findes i Bibelens sidste sindbilledlige Profeti. Med Hentydning til denne Tid, da Herren vil tage sin store Magt og regere, skildres Stormen og Ilden saaledes: „Hedningerne er blevne vrede, og Din Vrede er kommen.“ (Aab. 11, 17. 18.) Og atter: „Og af Hans Mund udgaar der et skarpt Sverd, for at Han med det skal slaa Hedningerne; og Han skal regere dem med Jernspir, og Han træder Guds, den Almægtiges, strenge Vredes Vins Persekar.... Og jeg saa Dyret [sindbilledligt] og Jordens Konger og deres Hære forsamlede for at føre Krig mod Ham, som sad paa Hesten, og mod Hans Hær. Og Dyret blev grebet og med det den falske Profet. ... Disse to blev kastede levende i Ildsøen, der brænder med Svovl.“ — Aab. 19, 15. 19. 20.

Vi kan ikke her opholde os for at undersøge disse Sindbilleder — „Dyr“, „falsk Profet“, „Billede“, „Ildsø“, „Hest“ o. s. v. Desangaaende maa vi henvise til et efterfølgende Bind. Nu vil vi gøre opmærksom paa, at det store billedlige **Slag** og Høstningen af Jordens Vintræ, der her er beskrevet som afsluttende den nuværende Tidsalder og indledende Tusindaarsrigets Tidsalder (Aab. 20, 1—3), kun er andre Sindbilleder, der omfatter de samme store Begivenheder i Trængselen, hvilke andre Steder er kaldte Ild, Storm, Rystelse o. l. Læg i Forbindelse med Aabenbaringens billedlige Brug af Udtrykkene Slag og Vinperse ogsaa Mærke til, hvor slaaende dette stemmer med Joel 2, 9—16 og Es. 13, 1—11, hvor de samme Begivenheder skildres med lignende Billeder. Afvekslingen i de brugte Sindbilleder hjælper os til at faa en fuldere Forstaaelse af alle Sider af denne store og mærkelige Herrens Dag.

Den nuværende Stilling.

Vi forlader nu de profetiske Udsagn vedrørende hin Dag for nøjagtigere at fremstille Tingenes nærværende Udseende i Verden, saaledes som vi nu ser dem forme sig for den sig rask nærmende Kamp — en Kamp, som, naar den har naaet sit frygtelige Højdepunkt, nødvendigvis maa blive kort, ellers vilde Slægten blive udryddet. De to fiendtlige Partier i denne Kamp kan allerede skelnes. Rigdom, Anmasselse og Hovmod staar paa den ene Side, og vidt og bredt herskende Fattigdom, Uvidenhed, blind Iver og en levende Følelse af Uretfærdighed paa den anden. Drevne af selviske Bevæggrunde organiserer nu begge Parter sine Stridskræfter over hele den civiliserede Verden. Med vore af Sandheden salvede Øjne kan vi, hvor vi end kaster Blikket hen, se, at Havet og Bølgerne allerede bruser og larmer og skummer imod Bjergene, saaledes som det fremtræder i Anarkisternes og andre Misfornøjedes Trusler og Attentater; og deres Antal forøges stadig. Vi kan ogsaa se, at Rivningen mellem de forskellige Partier eller Elementer i Samfundet rask nærmer sig det Punkt, der er beskrevet af Profeterne, naar Jorden (Samfundet) vil komme i Brand og Elementerne smeltes og opløses ved den fra begge Sider frembragte Hede.

Det er selvfølgelig vanskeligt for Mennesker, paa hvilken af de stridende Partiers Side de end staar, at se paa Tingene i et Lys, der gaar imod deres egne Interesser, Vaner og Opdragelse. De Rige synes, at de har Ret til mere end sin Broderpart af denne Verdens Goder; Ret til at købe Arbejdet og enhver Vare saa billig, de kan; Ret til Frugten af sine Anstrengelser, og Ret til at bruge sin Forstand til at drive sine Forretninger

saaledes, at de selv kan faa Udbytte deraf og forøge sin Rigdom, ligegyldigt hvem der ellers af Omstændighedernes Magt tvinges til at slæbe sig gennem Livet med faa af dets Bekvemmeligheder, om end med alle dets Fornødenheder. De tænker saaledes: det er det uundgaaelige; Forsyning og Efterspørgsel er den Lov, som maa raade; Rige og Fattige har der altid været i Verden; og dersom Rigdommen blev ligelig fordelt om Morgenen, vilde nogle paa Grund af Ødselhed eller Skødesløshed være fattige inden Aften, medens andre, der er mere omhyggelige og forsigtige, vilde blive rige. Desuden vil de spørge — og deres Bevisførelse vil have sin Virkning —: Kan man vente, at Mennesker med god Forstand vil give sig i Lag med store Foretagender, hvorved de beskæftiger Tusinder af Mennesker og risikerer at lide store Tab, med mindre der var Haab om Vinding og nogen Fordel?

Haandværkeren og Arbejderen vil derimod sige: Vi ser, at skønt Arbejderne nyder flere Fordele nu end nogensinde, fordi de bliver bedre lønnede og derfor kan skaffe sig flere Bekvemmeligheder, er dette dog kun deres Ret, hvorfra de til en vis Grad længe har været udelukkede; og det er saaledes i sin Orden, at de faar en Del af Fordelene ved vor Tids Opfindelser, Opdagelser og forøgede Kundskab o. s. v. Vi anser Arbejdet for ærefuldt, og at det, naar det ledsages af god Forstand, Opdragelse, Ærlighed og faste Grundsætninger, er ligesaa hæderligt og har ligesaa mange Rettigheder som nogen anden Virksomhed. Paa den anden Side anser vi Lediggang for en Skam og en Vanære for alle Mennesker, hvilke deres Talenter eller Beskæftigelse end er. For at være skattede og værdsatte skulde alle i en eller anden Henseende være nyttige for andre. Men skønt vi indser vor nuværende

forbedrede og fremskredne Stilling med Hensyn til Oplysning, Plads i Samfundet og Indtægt, er vi dog klare over, at dette mere er et Resultat af Omstændighederne end af nogen menneskelig Plan være sig fra vor egen eller vore Arbejdsgiveres Side. Vi ser, at vore og alle Menneskers forbedrede Stilling er Følgen af den store Forøgelse af Kundskab, Opfindelser o. s. v., i Særdeleshed i de sidste 50 Aar. Disse opkom saa hurtig, at saa vel Arbejde som Kapital løftedes op af Tidevandets Flod og bragtes til et højere Niveau; og dersom vi kunde se nogen Udsigt til, at Tidevandet vilde vedblive at stige og gavne alle, vilde vi føle os tilfredse; men vi er ængstelige og urolige nu, fordi vi ser, at dette ikke er Tilfældet. Vi ser, at Tidevandet begynder at vende, og at hvorvel mange er bleven løftede højt op i Velstand deraf og har fast og sikkert Fodfæste paa Mageligheden, Overdaadighedens og Velstandens Strandbred, har Masserne dog ikke sit saaledes paa det Tørre, men staar i Fare for at blive førte lige saa langt eller maaske længere ned end nogensinde før af den nuværende Ebbe. Derfor er det, at vi er tilbøjelige til at gribe fat i noget, der kan sikre os vort nuværende Stade og vor videre Fremadskriden, før det er for sent.

For at fremstille Sagen med andre Ord: Vi (Haandværkere og Arbejdere) ser, at skønt hele Menneskeslægten i stort Maal er bleven delagtig i Nutidens Velsignelser, har dog de, der paa Grund af større Forretningstalent eller ved Arv eller Bedrageri og Uærlighed er bleven Ejere af ti Tusinder og Millioner af Kroner, ikke alene denne Fordel fremfor alle andre, men ved Hjælp af opfundne Maskiner o. s. v. kan de desuden fortsætte med at forøge sin Rigdom i Forhold til Arbejdslønnens Formindskelse. Vi indser, at med mindre vi gør noget for at beskytte det voksende Antal

Industriarbejdere mod den tiltagende Magt, som Monopolet i Forbindelse med arbejdssparende Maskiner udøver, vil den koldblodige Lov, som kaldes Forsyning og Efterspørgsel, opsluge os fuldstændig. Det er for at sikre os imod denne overhængende Ulykke, snarere end imod nuværende Vilkaar, at vi organiserer os og søger beskyttende Forordninger. Hver Dag forøges vort Antal ved naturlig Tilvækst og (i Amerika) ved Indvandring; og hver Dag forøger det arbejdssparende Maskineri. Hver Dag forøges derfor Antallet af Arbejdssøgende, medens der for hver Dag er mindre Efterspørgsel efter deres Tjeneste. Dersom derfor den naturlige Lov: Forsyning og Efterspørgsel, uhindret faar øve sit Værk, vil den snart bringe Arbejdet tilbage til, hvor det stod for et Aarhundrede siden, og vil efterlade alle vor Tids Fordele i Kapitalens Hænder. Det er dette, vi søger at afvende.

Den Kendsgerning, at mange virkelige Goder omsider kan blive til Skade, hvis de ikke holdes indenfor visse Grænser ved vise og retfærdige Love, har man for længe siden indset; men den Hurtighed, hvormed den ene Opfindelse fulgte efter den anden og den deraf følgende Efterspørgsel efter Arbejdere til at forfærdige disse arbejdssparende Maskiner, har været saa stor, at det endelige Resultat er trukket i Langdrag, og i Stedet har Verden haft en Tur for fulde Sejl — en Forhøjelse af Værdier, Løn, Rigdom, Kredit (Gæld) og Ideer —, efter hvilken Reaktionen nu efterhaanden begynder at gøre sig gældende.

I de sidste faa Aar er der bleven fabrikeret en uhyre Mængde Jordbrugsredskaber af forskellig Art, hvilke sætter én Mand i Stand til at udrette lige saa meget Arbejde som fem før. Dette har en dobbelt Virkning: For det første bliver der dyrket tre Gange saa meget Land, hvilket giver Beskæftigelse til tre af de fem Arbejdere, og saaledes nødsages de to til at søge andet Arbejde; for det andet kan de tre ved Brug af Maskiner avle lige saa stor en Afgrøde som femten uden Maskiner. Lignende eller endnu større Forandringer gennemføres i andre Virkegrene ved lignende Hjælpemidler, f. Eks. i Jern- og Staaltilvirkningen. Dennes Vækst har været saa stor, at Tallet paa dem, der arbejder dermed, er stærkt forøget, til Trods for, at Maskinerne har sat én Mand i Stand til at udrette lige meget som tolv før. Et af Resultaterne vil blive, at disse store Fabriker om meget kort Tid vil kunne levere langt mere end hvad der svarer til den nuværende enorme Efterspørgsel. Og Efterspørgselen vil sandsynligvis tage af i Stedet for stadig at tage til; thi Verden holder hurtig paa at forsynes med Jernbaner, næsten flere end der for Øjeblikket er Brug for, og de aarlige Udbedringer af disse kunde sandsynligvis besørges af mindre end Halvdelen af disse Fabriker.

Saaledes ser vi fremfor os den ejendommelige Tingenes Tilstand, at der gives en Overproduktion, som lejlighedsvis foraarsager Uvirksomhed for baade Kapital og Arbejde, medens nogle paa samme Tid mangler den Beskæftigelse, der vilde sætte dem i Stand til at forskaffe Nødvendigheds- og Luksusgenstande og derved for en Del afhjælpe Overproduktionen. Og Tilbøjeligheden til baade Overproduktion og Arbejdsløshed forøges stadig og kræver et eller andet Lægemiddel, som Samfundets Læger vel søger efter, men som Patienten ikke vil gøre Brug af.

Medens vi derfor (fortsætter Arbejderen) indser, at Konkurrencen, efterhaanden som Forsyningen begynder at overgaa Efterspørgselen, i høj Grad formindsker Udbyttet af Kapital og Maskiner og volder de Rige hele Verden over Uro ved at

formindske deres Indtægter og i nogle Tilfælde foraarsage dem virkelige Tab i Stedet for Vinding, tror vi dog, at den Klasse, der vandt mest ved Opsvinget, ogsaa burde lide mest ved Tilbageslaget, hellere end at Masserne skulde lide derunder. I den Hensigt og af den Grund sætter Arbejderne sig i Bevægelse for at opnaa følgende Resultater — om muligt ad Lovgivningens Vej, eller ved Magt og Lovløshed i de Lande, hvor Massernes Røst af en eller anden Grund ikke bliver hørt og deres Interesser ikke varetagne —:

Der bliver foreslaaet, at Arbejdstiden afkortes i Forhold til Arbejdets Strenghed eller den Grad af teknisk Færdighed, som fordres, uden at Lønnen formindskes, for paa den Maade at skaffe et større Antal Personer Beskæftigelse uden at forøge Produktionen og for saaledes at udjævne Overproduktionen ved at forsyne et større Antal med Midler til at købe for. Det foreslaaes at sætte en fast Grænse for Rentefoden og gøre den meget mindre end nu for saaledes at tvinge Laangiverne til Imødekommenhed overfor Laantagerne eller de fattigere Klasser, hvis ikke deres Kapital skal blive liggende ledig eller ruste op. Man foreslaar, at Jernbanerne enten skal være Folkets Ejendom og holdes i Drift af dets Tjenere, Embedsmændene, eller at Lovgivningen skal indskrænke Jernbaneselskabernes Privilegier, Takster o. s. v. og tvinge dem til at drive Virksomheden saaledes, at Publikum bliver bedre tjent dermed. Nu er det saaledes, at de Jernveje, der blev anlagte paa en Tid, da alt steg højt i Værdi, i Stedet for at formindske Jernbaneselskabernes Kapital i Forhold til den paa ethvert andet Handelsomraade erfarede Nedgang i Værdier, tværtimod har forhøjet de oprindelig store Aktier til det to- eller tredobbelte (sædvanlig kaldet Opspædning af Aktierne), uden at den virkelige Værdi er

bleven forøget. Deraf kommer det, at store Jernbaneselskaber vil betale Renter og Dividender paa Aktier og Gældspapirer, der gennemsnitlig repræsenterer en fire Gange saa stor Sum, som disse Jernbaner faktisk nu vilde koste nye. Og Følgen er, at Publikum lider derunder. Landmænd maa betale saa høj Fragt, at de undertiden finder det mere fordelagtigt at bruge sit Korn til Brændsel, og derved forhøjes Prisen paa Fødevarer, uden at Landmanden vinder nogen Fordel. For at bøde paa dette foreslaar man, at Jernbaneselskaberne skal betale sine Aktionærer ca. 4 % af den nuværende virkelige Værdi og ikke 4 til 8 % af det tre- eller firdobbelte af den nuværende Værdi, hvad mange af dem nu gør, idet de ved at slutte sig sammen forhindrer Konkurrence.

Vi ved godt, siger Arbejderen, at i deres Øjne, som ejer opspædede Jernbaneaktier og andre Aktier, vil denne Forringelse i Udbyttet af deres indsatte Kapital synes frygtelig og forekomme dem som Tandudtrækning, og at de vil have en Følelse af, at der bliver øvet grusom Vold mod deres Ret (?) til at bruge sit af Folket givne Privilegium til at afpresse det et umaadeligt Udbytte, baseret paa fingerede Værdier, og at de vil sætte sig imod det af al Magt. Men vi mener, at de hellere skulde være taknemmelige for, at Publikum er saa medgørligt, og at det ikke fordrer Vederlag for de Millioner af Kroner, der allerede er afvundne det. Vi føler, at Tiden er kommen for Folkets Masser til at faa en mere ligelig Del af Goderne i denne paa Velsignelser saa rige Tid; og for at dette kan ske, er det nødvendigt ved Lov at holde alle graadige Korporationer, der feder sig med Penge og Magt paa Folkets Bekostning, indenfor visse Grænser og ved Lov tvinge dem til at tjene Offentligheden paa rimelige Vilkaar. Paa ingen anden

Maade kan disse Forsynets Goder sikres Masserne. Skønt store Korporationer, der repræsenterer Kapital, kan være til megen Velsignelse og Gavn, ser vi dog daglig, at de har overskredet Nyttighedspunktet og er ved at blive Folkets Herrer, og hvis de ikke hindres deri, vil de snart bringe Arbejderne ned i Armod og Slaveri. Korporationer, der bestaar af mange mere eller mindre rige Mennesker, er rask paa Vej til at indtage samme Stilling til Almenheden i Amerika, som Storbritanniens og hele Europas Adelsmænd indtager overfor Masserne dér, kun at Korporationerne er mægtigere.

For at gennemføre vore Formaal, vedbliver Arbejderne, behøver vi Organisationer. Massernes Samvirken er nødvendig, ellers kan vi aldrig gennemføre noget mod en saa vældig Magt og Indflydelse. Og skønt vi er organiserede i Foreninger o. l., maa det ikke forstaaes saaledes, at vort Formaal er Anarki eller Uretfærdighed overfor nogen Klasse. Vi, Folkets Masser, ønsker simpelt hen at værne om vore egne og vore Børns Rettigheder ved at sætte rimelige Grænser for dem, hvis Rigdom og Magt ellers vilde knuse os — en Magt og Rigdom, der kunde blive til mere omfattende Velsignelse for alle, om den blev brugt og begrænset paa rette Maade. Kort sagt, slutter de, vi vil tvinge den gyldne Regel igennem: „Gør mod andre, hvad du vil, at andre skal gøre imod dig."

En Lykke vilde det være for alle Vedkommende, om saadanne maadeholdne og rimelige Midler vilde krones med Held; dersom de Rige vilde være tilfredse med sit nuværende Udbytte og samarbejde med Folkets store Flertal i den almindelige og varige Forbedring af alle Klassers Tilstand; dersom Arbejderne vilde stille sig selv tilfredse med rimelige Fordringer; dersom den gyldne Kærligheds- og Retfærdighedsregel saaledes kunde føres ud i Livet. Men i sin nuværende Tilstand vil Mennesker ikke iagttage denne Regel uden Tvang. Skønt maaske nogle blandt Arbejderne vilde være saa maadeholdne og retfærdige, er dog Størstedelen ikke saa; de er ud over alle Fornuftens Grænser yderliggaaende, uretfærdige og anmassende i sine Begreber og Forlangender. Enhver Indrømmelse fra Kapitalisternes Side vil kun forhøje saadanne Fordringer; og alle, som har nogen Erfaring, ved, at de uvidende Fattiges Anmasselse og Styre vil føles dobbelt haardt. Og lige saa blandt de Rige: nogle er fulde af Medfølelse for de arbejdende Klasser og vilde være glade ved at vise sin Medfølelse ved at foretage saadanne Foranstaltninger, som lidt efter lidt vilde hidføre de nødvendige Reformer; men de er kun et lille Mindretal og aldeles magtesløse i Korporationernes Forretningsdrift og for en stor Del ogsaa i sine private Forretninger. Dersom de er Købmænd eller Fabrikanter, kan de ikke forkorte Arbejdstiden eller forhøje sine Folks Løn; thi Konkurrenter vilde da undersælge dem, og Følgen vilde blive finansiel Ulykke for dem selv, deres Kreditorer og deres Arbejdere.

Saaledes ser vi den naturlige Aarsag til den store Trængsel paa denne „Jehovas Dag". Selviskhed og Blindhed for alt undtagen for egne Interesser vil raade hos de Fleste paa begge Sider af Spørgsmaalet. Arbejderne vil organisere sig og forene sine Interesser, men Selviskhed vil ødelægge Sammenslutningen; og hovedsagelig dreven af Selvhensyn vil enhver lægge Planer og virke i den Retning. Flertallet, som er uvidende og anmassende, vil vinde Overmagt, og den bedre Klasse vil staa magtesløs og ude af Stand til at vedligeholde det, som deres Intelligens organiserede. Kapitalister vil blive overbeviste om, at jo mere de giver efter, desto mere vil der blive fordret, og de vil

snart beslutte at modstaa enhver Fordring. Oprør vil blive Følgen; og i den almindelige Uro og Mistillid vil Kapitalen blive dragen bort fra offentlige og private Foretagender, Forretningsdriften vil blive hemmet, og finansiel Panik vil paafølge. Tusinder af Mennesker, der paa den Maade bliver arbejdsløse, vil tilsidst blive som rasende. Da vil Lov og Orden blive bortfejet — Bjergene vil blive opslugte i dette oprørte Hav. Saaledes vil Samfundsjorden smelte og Regeringshimlene (Kirke og Stat) forsvinde; og alle Hovmodige og alle, som øver Ugudelighed, skal være som Halm. Da vil de Mægtige græde bitterlig, de Rige vil hyle, og Frygt og Nød vil være over alle. Allerede føler vise, langtskuende Mennesker, at deres Mod svigter dem, naar de ser fremad mod de Ting, som skal komme over Verden, saaledes som Herren har forudsagt det. (Luk. 21, 26.) Som Bibelen viser os, vil Navnkirken (indbefattende alle Kirkeafdelinger) i denne almindelige Tvedragt efterhaanden blive dragen mere og mere over paa Regeringernes og de Riges Side, vil tabe meget af sin Indflydelse over Folket og tilsidst falde tillige med disse Regeringer. Saaledes vil Himlene (kirkelige Styrelser) komme i Brand og forgaa med stort Brag.

Al denne Trængsel vil kun berede Verden til at indse, at hvor vist og godt Mennesker end lægger Planer og ordner, vil dog alle deres Planer vise sig frugtesløse, saa længe Uvidenhed og Selviskhed behersker Størstedelen af Menneskeslægten. Den vil overbevise alle om, at Vanskeligheden alene kan afhjælpes ved, at der oprettes en stærk og retfærdig Regering, som vil undertvinge alle Klasser og tvinge Retfærdighedens Principer igennem, indtil Menneskers Haardnakkethed lidt efter lidt under gunstige Indflydelser vil vige Pladsen for det oprindelige Gudsbillede. Og det er netop dette, Gud

har lovet at gøre for alle ved Kristi tusindaarige Regering, som Jehova indfører ved denne Trængselsdags Tugtelser og Lærdomme. — Ezek. 11, 19; 36, 35. 36; Jer. 31, 29—34; Zef. 3, 9; Ps. 46, 9—11.

Skønt denne Trængselsdag kommer som en naturlig og uundgaaelig Følge af Menneskets faldne, selviske Tilstand og til fulde blev forudset og forkyndt af Herren, som forudsaa, at Hans Love og Formaninger vilde blive tilsidesatte af alle undtagen af nogle faa, indtil Erfaring og Tvang paanøder Lydighed, skulde dog alle, som klart indser den kommende Tingenes Tilstand, bringe sig selv og sine Sager i Orden i Overensstemmelse dermed. Saaledes siger vi til alle de Sagtmodige — til de Ydmyge af Verden saa vel som til Kristi Legeme: „Søg Herren, alle I Sagtmodige i Landet [paa Jorden], som holder Hans Lov [gør Hans Vilje]! Søg Retfærdighed, søg Sagtmodighed! Kanske I vorder skjulte paa Herrens Vredes Dag." (Zef. 2, 3.) Ingen vil fuldstændig undgaa Trængselen, men de, som søger Retfærdighed og glæder sig ved Sagtmodighed, vil have mange Fordele fremfor andre. Deres Livsvaner, Tænke- og Handlemaade saa vel som deres Sympati for det Rette, hvilket vil sætte dem i Stand til at fatte Sagernes Stilling og tillige at forstaa Bibelens Fremstilling om denne Trængsel og dens Udfald, vil altsammen gøre sit til, at de kommer til at lide mindre end andre — især af plagende Frygt og onde Anelser.

Begivenhedernes Gang paa denne Herrens Dag vil være meget bedragelig for alle, som ikke er underrettede gennem Skriften. I Sammenligning med de lange, henrundne Tidsaldre og deres langsomme Gang vil Begivenhederne nu komme pludselig, som Ild, der fortærer Avner (Zef. 2, 2); men ikke pludselig som Lyn fra en klar Himmel, hvad nogle fejlagtig venter, fordi de tror, at alt, hvad der er

skrevet om Herrens Dag, vil blive opfyldt paa en Dag paa 24 Timer. Den vil komme som „en Tyv om Natten“ i den Forstand, at dens Komme vil være listende og ikke blive bemærket af Verden i Almindelighed. Trængselen paa den Dag vil blive ligesom en Række Krampetrækninger, der bliver hyppigere og heftigere, alt som Dagen skrider frem, indtil det sidste Anfald. Apostelen tilkendegiver dette, naar han siger: — „ligesom Veerne over den Frugtsommelige.“ (1 Tess. 5, 2. 3.) Forløsningen vil først komme med Fødselen af Tingenes **nye Orden** — en ny Himmel [Kristi aandelige Styrelse] og en ny Jord [det paany organiserede Samfund], hvor Retfærdighed bor (2 Pet. 3, 10. 13) — hvor Retfærdighed og Kærlighed, i Stedet for Magt og Selviskhed, vil være Loven.

For hver Gang disse den nye Tids Fødselsveer kommer over det nuværende Samfundslegeme, vil dets Styrke og Mod være mindre og Smerterne haardere. Alt, hvad Samfundets Læger (Statsøkonomerne) kan gøre for at lindre, vil være at lette og viselig lede den uundgaaelige Fødsels Forløb: gradvis at berede Vejen for Begivenheden. De kan ikke afvende den, selv om de vilde; thi Gud har besluttet, at det skal ske. Mange af Samfundets Læger vil dog være fuldstændig uvidende om det virkelige Onde og Tilfældets Behov og presserende Beskaffenhed. Disse vil gribe til undertrykkende Forholdsregler; og eftersom hvert enkelt Trængselsanfald ophører, vil de drage Fordel deraf og forstærke de tilbageholdende Midler og vil derved forøge Angesten; og skønt de ikke længe vil kunne holde Fødselen tilbage, vil deres slette Behandlingsmaade fremskynde Patientens Død; thi den gamle Tingenes Orden vil dø under Bestræbelsen for at frembringe den nye.

Lad os lægge Apostelens kraftige Billede til

Side og tale ligefremt: Massernes Anstrengelser for at løsrive sig fra Kapitalens og Maskinernes faste Greb vil ske i Utide; Planer og Ordninger vil være ufuldstændige og utilstrækkelige, naar de Gang paa Gang forsøger at trænge igennem med Magt og sprænge „Efterspørgselens og Forsyningens“ Baand, som drager for snævre Grænser om dem. Hvert uheldigt Forsøg vil forøge Kapitalisternes Tro paa sin Evne til at holde den nye Tingenes Orden indenfor dens nærværende Grænser, indtil Organisationers og Regeringers nuværende Modstandskraft tilsidst vil naa sin yderste Grænse, Samfundsorganismens Baand briste, Lov og Orden forsvinde og vidtrækkende Anarki bringe alt det for Dagen, som Profeterne havde forudsagt om Trængselen — saa stor en Trængsel, som ikke har været fra Verdens Begyndelse indtil nu og [lovet være Gud for den tilføjede Forsikring!] heller ikke skal blive“ mere.

Israels Udfrielse fra Ægypten og fra de Plager, som kom over Ægypterne, synes at være et Billede paa Verdens Udfrielse ved én, der er større end Moses, og som Moses var Forbillede paa. Det vil blive en Udfrielse fra Satan og fra ethvert Middel, han har optænkt til at holde Menneskene i Syndens og Vildfarelsens Trældom. Og ligesom Plagerne over Ægypterne havde en forhærdende Virkning, saa snart de fjernedes, saaledes vil den midlertidige Befrielse fra Plagerne paa denne Herrens Dag tjene til at forhærde nogle, og de vil sige til de Fattige, ligesom Ægypterne sagde til Israeliterne: „Dovne er I“ og derfor misfornøjede! og de vil sandsynligvis, ligesom hine, prøve paa at gøre Byrden tungere. (2 Mos. 5, 4—23.) Men tilsidst vil saadanne, ligesom Farao i sin sidste Plages Nat, ønske, at de havde gaaet lempeligere og klogere til Værks for længe siden. (2 Mos. 12, 30—33.)

For at antyde Ligheden endnu videre minder vi om, at Trængslerne paa denne Herrens Dag er kaldte „syv Vredesskaaler“ eller „de syv sidste Plager“, og at det først er ved den sidste af disse, at det store Jordskælv (Revolution) sker, da hvert Bjerg (Rige) vil forsvinde. — Aab. 16, 17—20.

En anden Ting med Hensyn til denne Trængselsdag er, at den er kommen netop i rette Tid — Guds rette Tid. I næste Bind af dette Værk vil der blive fremført Beviser fra Lovens og de gammeltestamentlige Profeters Vidnesbyrd saa vel som fra Jesus og det nye Testamentes apostolske Profeter, hvilke klart og uomtvistelig viser, at denne Trængselsdag kronologisk ligger ved Begyndelsen af Kristi herlige tusindaarige Regering. Det er denne nødvendige Forberedelse til det kommende Genoprettelsesværk i Tusindaarsrigets Tidsalder, der fremskynder Trængselen.

Under det Ondes sekstusindaarige Herredømme og indtil den bestemte Tid for Oprettelsen af Kristi retfærdige og mægtige Regering vilde det have været til afgjort Skade for faldne Mennesker, hvis de ved en tidligere Opkomst af nuværende arbejdssparende Maskiner eller paa anden Maade havde faaet megen ledig Tid til sin Raadighed. Erfaringen har givet Anledning til det Ordsprog: „Lediggang er Moder til Lasten“, og stadfæster derved Visdommen i denne Guds Forordning: „I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød, indtil du vender tilbage til Støvet.“ Ligesom alle Guds Forordninger er ogsaa denne god og vis og til Hans Skabningers endelige Bedste. Herrens Dags Trængsel, som vi allerede ser er i Gære, bekræfter Visdommen i Guds Forordning; thi som vi har set, kommer den som Resultat af Overproduktion formedelst arbejdssparende Maskiner og af Uformuenhed hos de forskellige Samfundslag til at indrette sig efter

de nye Omstændigheder, fordi alle Parter er selviske.

Et uigendriveligt Bevis for, at dette er Guds rette Tid for Indførelsen af den nye Tingenes Orden, er, at Han nu er ved at løfte Uvidenhedens Slør og lidt efter lidt lader Kundskabens og Opfindelsernes Lys strømme ind over Menneskeslægten netop saaledes, som det engang blev forudsagt, og med de forudforkyndte Resultater. (Dan. 12, 4. 1.) Var Kundskaben kommen før, vilde Trængselen ogsaa være kommen før; og selv om Samfundet kunde have organiseret sig paany efter Stormen og Smeltningen, vilde det ikke være blevet en saadan ny Jord (Samfundsordning), hvor Retfærdighed vilde have hersket, men én, hvor Synd og Ondskab vilde have trivedes meget frodigere end før. Den ligelige Fordeling af Fordelene ved de arbejdssparende Maskiner vilde i sin Tid have hidført kortere og kortere Arbejdstid; og saaledes befriet fra sit oprindelige Sikkerhedsværn vilde det faldne Menneske med sine forvendte Tilbøjeligheder ikke have brugt sin Frihed og Tid til mental, moralsk og fysisk Forædling, men Tilbøjeligheden vilde være gaaet i Retning af Tøjlesløshed og Last, hvad de henrundne Tiders Historie beviser.

Dette, at Sløret bliver delvis løftet nu, bereder Tusinder af Bekvemmeligheder for Menneskeslægten og forskaffer derved allerede fra Begyndelsen af Genoprettelsens Tidsalder Tid til Uddannelse og moralsk og fysisk Forædling saa vel som til Forberedelser for at kunne ernære og beklæde de Skarer, der fra Tid til anden vil blive kaldt frem af Graven. Og desuden bevirker dette, at Trængselen kommer netop paa den Tid, da den vil blive til Gavn for Menneskeslægten ved at indprente den dens egen Uduelighed til at styre sig selv — netop i Tusindaarsalderens Morgengry, da Han, som gen-

løste alle, ifølge Guds Bestemmelse skal begynde at velsigne dem ved Jernspirets kraftige Styre og med fuld Kundskab og Hjælp, hvorved de kan blive genoprettede til den oprindelige Fuldkommenhed og evigt Liv.

De Helliges Pligt og Forret.

Et vigtigt Spørgsmaal opstaar med Hensyn til, hvad der er de Helliges Pligt under denne Trængsel og deres passende Holdning overfor de to stridende Klasser, der nu alt mere kommer i Forgrunden. At nogle af de Hellige vil være i Kødet i det mindste en Del af denne brændende Tid, synes muligt. Deres Stilling under den vil dog være forskellig fra andres, ikke saa meget derved, at de paa overnaturlig Maade vil blive bevarede (skønt det tydelig er lovet, at deres Brød og Vand skal være dem sikret), men derved, at de, underviste af Guds Ord, ikke vil føle den samme Angest og haabløse Rædsel, som vil sprede sig over Verden. De vil erkende Trængselen som en i Guds Plan bestemt Forberedelse til hele Verdens Velsignelse, og de vil blive opmuntrede og trøstede gennem det Hele. Dette er kraftig stadfæstet i Ps. 91; Es. 33, 2—14. 15—24.

Saaledes trøstede og velsignede ved den guddommelige Forsikring er det de Helliges første Pligt at lade Verden se, at de, midt i al den herskende Trængsel og Utilfredshed og selv medens de deler Trængselen og lider under den, dog er haabefulde, frimodige og altid glade, idet de betragter det i Guds Ord forudsagte herlige Udfald.

Apostelen har skrevet, at „Gudsfrygt med N ø j s o m h e d [Tilfredshed] er en stor Vinding"; og skønt dette altid har været sandt, vil det dog have dobbelt Kraft paa denne Herrens Dag, naar Utilfredshed er Hovedondet blandt alle verdslige Klasser.

Fra disse skulde de Hellige være en kendelig Undtagelse. Der har aldrig været en Tid, da Utilfredsheden var saa vidt udbredt; og dog har der heller aldrig været en Tid, da Mennesker nød saa mange Fordele og Velsignelser. Hvor som helst vi ser hen, enten det er i de Riges Paladser, overfyldte med Bekvemmeligheder og en Pragt, som Salomon i al sin Herlighed næsten intet kendte til, eller om vi ser ind i den driftige og maadeholdne Arbejders hyggelige Hjem, med dets Tegn paa Smag, Hygge, Kunstsans og Luksus, ser vi, at den nærværende Tid i Henseende til rigelig Forsyning mange Gange overgaar enhver anden Tid siden Skabelsen; og dog er Folket u l y k k e l i g t og utilfreds. Sagen er, at et selvisk, forvendt Hjertes Lyster ingen Grænser kender. Selviskhed har i den Grad taget alle i Besiddelse, at naar vi ser omkring os, ser vi hele Verden løbe, jage og gribe efter Rigdom. Da kun nogle faa er heldige, er alle de Øvrige misundelige og ærgerlige over, at de selv ikke er de Heldige, og alle er utilfredse og ulykkelige — mere nu end i nogen tidligere Tid.

Men de Hellige bør ingen Del tage i den Kamp. Deres Indvielsesløfte gik ud paa, at de vilde stræbe og gribe og løbe efter et højere, et himmelsk Klenodie, og derfor er de afvante fra jordisk Higen og Tragten og arbejder ikke for jordiske Ting, undtagen for at skaffe det s ø m m e l i g e og n ø d v e n d i g e; thi de efterfølger Mesterens og Apostlernes Livsvandel og Eksempel.

Derfor har de N ø j s o m h e d forenet med sin Gudsfrygt, ikke fordi de ingen Ærgerrighed har, men fordi deres Ærgerrighed er rettet mod de himmelske Ting og de derfor er optagne med at samle Skatte i Himlen og blive rige i Gud. I Betragtning heraf, og fordi de har Kundskab om Guds Planer som aabenbarede i Hans Ord, er de tilfredse

med hvad som helst, Gud end vil tildele dem af jordiske Ting.

Men, desværre, ikke alle Guds Børn indtager denne Stilling. Mange er henfaldne til den Misfornøjelse, som hersker i Verden, og de frarøver sig selv al Glæde i Livet, fordi de har forladt Herrens Fodspor og drager i Aag med Verden og derfor ogsaa vælger sin Del med den, idet de tragter efter jordiske Ting, enten de opnaar dem eller ej, og deler Verdens Misfornøjelse og gaar Glip af den Tilfredshed og Fred, som Verden ikke kan give ej heller tage.

Vi raader derfor indtrængende de Hellige til at trække sig bort fra Kampen for Penge og Ære og den dermed følgende Utilfredshed for i Stedet at stræbe efter de højere Rigdomme og den Fred, som de giver. Vi vil minde om Apostelens Ord:

„Gudsfrygt med Nøjsomhed er en stor Vinding; thi vi har intet bragt med til Verden, og det er aabenbart, at vi heller ikke kan tage noget med os derfra; men naar vi har [det Nødvendige af] Føde og Klæder, skal vi dermed lade os nøje. Men de, som vil vorde rige [enten det lykkes dem eller ikke], falder i Fristelse og Snare og mange daarlige og skadelige Lyster, som nedsænker Menneskene i Undergang og Fortabelse. Thi Pengekærhed er en Rod til alt Ondt [baade hos Rige og Fattige]; af Lyst dertil er nogle farne vild fra Troen og har gennemstunget sig selv med mange Smerter. Men du, o Guds Menneske, fly disse Ting og jag efter Retfærdighed, Gudsfrygt, Tro, Kærlighed, Taalmodighed, Sagtmodighed! Strid Troens gode Strid, grib det evige Liv, hvortil du blev kaldet og aflagde den gode Bekendelse.“ — 1 Tim. 6, 6—12.

Dersom de Hellige saaledes er Eksempler paa Nøjsomhed og glad Forventning og paa frimodig Underkastelse under nærværende Prøvelser, i sikkert Haab om den gode Tid, som skal komme, da er saadanne levende Eksempler i sig selv værdifulde Lærdomme for Verden. Og foruden dette Eksempel skulde ogsaa de Helliges Raad til dem, de lever iblandt, være i Overensstemmelse med deres Tro. De skulde have noget af Salvens og den lægende Balsams Natur i sig. Man skulde drage Fordel af Omstændighederne og henvise Verden til den gode Tid, som kommer, og forkynde den det kommende Guds Rige og paapege den virkelige Grund til de nuværende Trængsler og det eneste Lægemiddel. — Luk. 3, 14; Heb. 13, 5; Fil. 4, 11.

Den stakkels Verden sukker, ikke alene under sine virkelige, men ogsaa under sine indbildte Onder, og især under den Misfornøjelse, som er en Følge af Selviskhed, Hovmod og Ærgerrighed, hvilke volder Menneskene Uro og Bekymring, fordi de ikke fuldt ud kan tilfredsstille dem. Idet vi altsaa kan se begge Sider af Sagen, saa lad os give dem, der er villige til at høre, det Raad at være tilfredse med, hvad de har, og at vente taalmodig, indtil Gud i sin Tid og paa rette Maade bringer dem de mange Velsignelser, som Han i sin Kærlighed og Visdom har tilvejebragt.

Ved at undersøge og fremkalde Betændelse i enten virkelige eller indbildte Saar og Onder vilde vi skade dem, som vi skulde hjælpe og velsigne, og vilde saaledes øge deres Utilfredshed og derved deres Trængsel. Men ved at opfylde vor Mission og forkynde de gode Tidender om den Genløsning, der er givet for **alle**, og de paafølgende Velsignelser, som vil komme til **alle**, vil vi være Rigets sande Herolder — dets Fredssendebud. Der staar skrevet: „Hvor dejlige er paa Bjergene [Rigerne] dens Fødder [de sidste Lemmer af Kristi Legeme], som bringer godt Budskab, som forkynder Fred, som bebuder Godt.“ — Es. 52, 7.

Trængslerne paa denne „Jehovas Dag“ vil afgive

en sjelden god Lejlighed til at prædike de glade Tidender om kommende Goder; og salige er de, som vil følge i Mesterens Fodspor og være de gode Samaritanere, der forbinder Saarene og gyder Trøstens og Opmuntringens Olie og Vin deri. Den Forsikring er givet saadanne, at deres Arbejde ikke er forgæves; thi naar Herrens Domme kommer til Jorden, vil Jorderigets Beboere lære Retfærdighed. — Es. 26, 9.

Guds Børns Medfølelse maa, ligesom deres himmelske Faders, i stor Udstrækning være paa den sukkende Skabnings Side i enhver af dens Bestræbelser for Udfrielse af Trældommen; men de bør ogsaa, lig Ham, ihukomme og føle Deltagelse for dem af de stridende Klasser, hvis Ønske det er at være retfærdige og ædelmodige, men hvis Bestræbelser hemmes og hindres, ikke blot af deres faldne Naturs Svaghed, men ogsaa af deres Omgivelser i Livet og deres Forbindelse med og Afhængighed af andre. Men Guds Børn bør ikke have Sympati med nogen Klasses anmassende, umættelige Ønsker og Bestræbelser. Deres Udtalelser bør være rolige og maadeholdne og altid gaa ud paa at skabe Fred, hvor intet godt Princip er i Fare. De bør huske, at dette er Herrens Krig, og at de, hvad Politik og sociale Spørgsmaal angaar, ikke kender nogen anden virkelig Løsning end den, der er forudsagt i Guds Ord. De Indviedes Pligt er derfor først og fremmest at se til, at de ikke staar i Vejen for Jehovas Stridsvogn, og dernæst at „staa stille og se, hvordan Herren frelser", i den Forstand, at de indser, at det ikke er deres Sag paa nogen Maade at deltage i den Kamp, men at det er Herrens Værk gennem andre Redskaber. Uden at tage Hensyn til noget saadant bør de paaskynde sin egen Mission og forkynde, at Guds Rige, som er nær for Døren, er det eneste Lægemiddel og det eneste Haab for alle Klasser.

SEKSTENDE KAPITEL.

AFSLUTNINGSTANKER.

Vor Pligt overfor Sandheden. — Hvad den koster; dens Værd; dens Nytte.

I de foregaaende Kapitler har vi set, at baade Naturens og Aabenbaringens Lys klart beviser, at en fornuftbesiddende, vis, almægtig og retfærdig Gud er alle Tings Skaber, og at Han er alles øverste og retmæssige Herre; at alle Ting, baade levende og livløse, staar under Hans Kontrol, og at Bibelen aabenbarer Hans Planer og Karakter, saa langt som det har behaget Ham at afsløre disse for Menneskene. Af den har vi lært, at skønt det Onde nu hersker blandt nogle af Hans Skabninger, vil dette dog kun være Tilfældet en begrænset Tid og i en begrænset Udstrækning, og Han tillader det af vise Grunde, som Han har for Øje. Vi har ogsaa lært, at skønt Mørke nu dækker Jorden og Mulm Folkene, vil Guds Lys dog i rette Tid sprede alt Mørket, og hele Jorden vil blive fuld af Herrens Herlighed.

Vi har set, at Hans store Plan er en saadan, at den har krævet Tidsaldre til at blive gennemført, saa langt den er naaet, og behøver endnu en Tidsalder til sin Fuldførelse, samt at, under alle de henrundne mørke Tidsaldre, da det næsten saa ud, som om Gud havde glemt sine Skabninger, Hans Plan for deres fremtidige Velsignelse dog er

skredet fremad, stille men herligt, skønt Han i sin Visdom har holdt sin Plans Hemmeligheder skjulte for Menneskene i alle hine Tidsaldre. Vi har ogsaa set, at den Dag eller Tidsalder, som nu er ved at bryde frem over Verden, vil blive Verdens Domsdag, eller Prøvetid, og at alle forudgaaende Forberedelser har fundet Sted i den Hensigt, at Menneskene i Almindelighed skulde faa en saa gunstig Lejlighed som mulig, naar de hver for sig bliver stillede paa Prøve for evigt Liv. Det lange Tidsrum af seks Tusind Aar har gjort Slægten mange Gange talrigere, og dens Genvordigheder og Lidelser under det Ondes Herredømme har givet den en Erfaring, som vil blive den til stor Nytte, naar den kommer til Dommen. Og om end Slægten som et Hele har været givet hen til Lidelser i seks Tusind Aar, har de enkelte Mennesker dog gennemløbet sin Bane i nogle faa korte Aar.

Vi har set, at medens Slægten gennemgik denne nødvendige Optugtelse, sendte Gud i rette Tid sin Søn for at genløse den; og medens Størstedelen af Menneskene ikke anerkendte Genløseren i Hans Fornedrelse og ikke vilde tro, at Herrens Salvede vilde komme dem til Hjælp paa den Maade, har dog Gud blandt dem, hvis Hjerter var vendte til Ham, og som troede Hans Forjættelser, i de forløbne Tidsaldre udvalgt to Skarer til at annamme Rigets Hæder — den Hæder at blive delagtige med Gud i Udførelsen af Hans Plan. Disse to udvalgte Skarer skal, som vi har set, udgøre de to Sider af Guds Rige. Og af Profeterne lærer vi, at dette Rige snart vil blive oprettet paa Jorden; at alle Jordens Slægter under dets vise og retfærdige Styrelse vil blive velsignede med den gunstigste Lejlighed til at bevise sig værdige til evigt Liv; at der, som et Resultat af deres Genløsning med Kristi dyrebare Blod, vil blive anlagt en herlig Helligheds Alfarvej; at Herrens Genløste (hele Menneskeslægten — Heb. 2, 9) skal vandre paa den; at det vil blive en Alfarvej, der er forholdsvis let for alle, som alvorlig ønsker at blive rene og hellige; og at alle Snublestene vil være skaffede af Vejen og alle Snarer, Tillokkelser og Faldgruber fjernede; og velsignede vil alle de blive, der gaar frem ad den til Fuldkommenhed og evigt Liv.

Det er aabenbart, at denne Dom eller Regering ikke kan begynde, før Kristus, hvem Jehova har bestemt til Verdens Konge eller Regent, er kommen igen — ikke igen i Fornedrelse, men i Magt og stor Herlighed; ikke atter for at genløse Verden, men for at dømme (regere) Verden med Retfærdighed. Et Forhør kan paa ingen Maade finde Sted, før Dommeren har indtaget sin Plads og Retten givet Møde paa den fastsatte Tid, om der end før den Tid kan være foretaget et stort forberedende Arbejde. Da skal Kongen sidde paa sin Herligheds Trone, og alle Folkeslag skal forsamles for Ham, og Han skal i Løbet af den Tidsalder dømme dem efter deres Gerninger, oplukke Skrifterne for dem og fylde Jorden med Herrens Herlighed. Og efter deres Opførsel under al den Naade og Hjælp vil Han afgøre, hvilke af dem, der er værdige til evigt Liv i de Herlighedens og Glædens Tidsaldre, som skal følge. — Matt. 25, 31; Aab. 20, 11—13.

Vi har saaledes set, at Messias' andet Komme for at oprette sit Rige paa Jorden er en Begivenhed, der giver alle Klasser Grund til Haab, en Begivenhed, som, naar den forstaaes fuldt ud, vil bringe alle Hjerter Fryd og Glæde. Det er den Dag, paa hvilken Herrens „lille Hjord" af indviede Hellige har den største Grund til at glæde sig. Det er den glade Dag, da den trolovede Jomfru-Menighed med Fryd bliver Bruden, Lammets Hu-

stru, da hun kommer op fra Ørkenen, støttende sig paa sin Elskedes Arm, og indtræder i Hans herlige Arvedel. Det er den Dag, da den sande Menighed, herliggjort med sit Hoved, vil blive iklædt guddommelig Myndighed og Magt og begynde det store Arbejde for Verden, hvis Resultat vil blive alle Tings fuldkomne Genoprettelse. Og det vil blive en glad Dag for Verden, naar den store Modstander er bunden, naar de Lænker, der har holdt Slægten fast i seks Tusind Aar, er brudte, og naar Herrens Kundskab fylder hele Jorden, som Vandet dækker Havets Bund.

Kundskaben om disse Ting og Beviserne for, at de er nær, ja lige for Døren, skulde udøve en mægtig Indflydelse paa alle, men især paa Guds indviede Børn, som stræber efter den guddommelige Naturs Klenodie. Vi formaner saadanne til at opløfte sine Hoveder og fryde sig, fordi de ved, at deres Forløsning stunder til, og til at aflægge enhver Byrde og Hindring og med Taalmodighed gennemløbe den Bane, paa hvilken de er begyndt. Se bort fra Selvet og dets uundgaaelige Svagheder og Ufuldkommenheder og vid, at alle saadanne Skrøbeligheder fuldt ud er dækkede af det Fortjenstfulde i den Genløsning, som blev givet af Kristus Jesus, vor Herre, og at eders Ofre og Selvfornegtelser er velbehagelige for Gud gennem vor Genløser og Herre — og kun saaledes. Lad os huske, at den tilstrækkelige Kraft, som Gud har lovet os, og ved Brugen af hvilken vi kan blive „Sejervindere“, er skaffet til Veje i Hans Ord. Det er en Kraft, der hidrører fra Kundskab om Hans Karakter og Planer og om de Betingelser, paa hvilke vi kan blive delagtige i dem. Peter udtrykker det saaledes, naar han siger: „Naade og Fred vorde eder mangfoldig til Del, idet I kender Gud og Jesus, vor Herre! Eftersom Hans guddommelige Magt har givet os alt, som tjener til Liv og Gudsfrygt, ved Kundskaben om Ham, som kaldte os ved sin egen Herlighed og Kraft og derved har givet os de største og dyreste Løfter for at I ved disse skulde faa Del i [den] guddommelig[e] Natur.“ — 2 Pet. 1, 2—4.

Men at opnaa denne Kundskab og denne Kraft, som Gud saaledes har til Hensigt at give enhver, der jager efter det himmelske Klenodie, vil sikkert prøve Oprigtigheden af dine Indvielsesløfter. Du har indviet al din Tid og alle dine Talenter til Herren; nu er Spørgsmaalet: Hvor meget giver du deraf? Er du endnu villig til, ifølge din Indvielsespagt, at opgive alt? — at opgive dine egne Planer og Metoder og dine egne og andres Teorier for at antage Guds Plan og Maade og Tid for Udførelsen af Hans store Gerning? Er du villig til at gøre dette paa Bekostning af jordisk Venskab og Samfundsforbindelser? Og er du villig til at tage Tid, som du nu anvender paa andre Ting, for at ofre den paa Undersøgelsen af disse herlige og for de i Sandhed Indviede saa hjertekvægende Emner, idet du har fuld Bevidsthed om, at det vil koste dig denne Selvfornegtelse? Dersom ikke alt er indviet, eller dersom du kun halvt mente det, da du gav dit alt til Herren, saa vil du føle Ulyst til at ofre den nødvendige Tid og Kraft til at ransage som efter skjulte Skatte, for saaledes at opnaa den Kraft, der er nødvendig i alle de Trosprøver, som tilhører den nærværende Tid (Tusindaarsrigets Daggry) fremfor enhver anden Tid.

Men tænk ikke, at du har givet nok, naar du har givet den nødvendige Tid og Kraft til dette Studium. O nej! Din Selvopofrelses Oprigtighed vil tilfulde blive prøvet og vil godtgøre enten din Værdighed eller Uværdighed til Medlemsret i den „lille Hjord“, den sejervindende Menighed, som vil

modtage Rigets Hædersbevisninger. Dersom du giver Agt paa Ordet og modtager dets Sandheder i et godt, ædelt og indviet Hjerte, vil det skabe i dig en saadan Kærlighed til Gud og Hans Plan og et saadant Ønske om at fortælle de gode Tidender, forkynde Evangeliet, at dette herefter vil blive dit Livs altopslugende Formaal; og dette vil ikke alene i Aanden adskille dig fra Verden og fra mange Navnkristne, men det vil ogsaa lede dig til en ydre, fuldstændig Adskillelse fra saadanne. De vil anse dig for at være underlig og udelukke dig fra sit Selskab, og du vil blive foragtet og regnet som en Daare for Kristi Skyld, fordi de ikke kender os, ligesom de ikke kendte Herren. — 2 Kor. 4, 8—10; Luk. 6, 22; 1 Joh. 3, 1; 1 Kor. 3, 18.

Er du villig til at jage efter at kende Herren gennem ondt Rygte og godt Rygte? Er du villig til at forlade alt, at følge hvorhen Han end ved sit Ord maatte lede dig? — at tilsidesætte dine Venners saa vel som dine egne Ønsker? Vi haaber, at mange af de Indviede, som læser dette Bind, derigennem maa blive saa oplivede til fornyet Iver og Aandsvarme ved en klarere Forstaaelse af Guds Plan, at de vil være i Stand til at sige: „Ved Guds Naade vil vi jage efter at kende og tjene Herren, hvilket Offer det end maatte indbefatte.“ Maatte saadanne, idet de med Flid undersøger det, der er blevet fremstillet paa de foregaaende Blade, i Lighed med de ædle Berøensere (Ap. G. 17, 11), prøve det, ikke ved menneskelige Trosbekendelsers modstridende Overleveringer, men ved den eneste nøjagtige og af Gud godkendte Rettesnor — Guds eget Ord. Det er for at lette en saadan Undersøgelse, at vi har anført saa mange Skriftsteder.

Det vil være frugtesløst at prøve paa at faa den heri fremsatte guddommelige Plan til at stemme, med mange af de Meninger, man forud har hyldet

og som man har troet var bibelske, men som dog ikke er beviste at være det. Man vil lægge Mærke til, at den guddommelige Plan er komplet og stemmer overens med sig selv i alle Stykker, og at den er i fuldkommen Harmoni med den Karakter, som Bibelen tilskriver sin store Ophavsmand. Den er en vidunderlig Udfoldelse af Visdom, Retfærdighed, Kærlighed og Magt. Den bærer i sig selv Præget af overmenneskelig Oprindelse, idet den overstiger menneskelig Opfindelsesevne og næsten menneskelig Opfattelsesevne.

Uden Tvivl vil der opstaa Spørgsmaal om forskellige Punkter, der søger sin Løsning i Overensstemmelse med den heri fremsatte Plan. Omhyggeligt, eftertænksomt Bibelstudium vil hurtig besvare mange af disse tilfredsstillende; og til alle kan vi fortrøstningsfuldt sige, at intet Spørgsmaal, som kan opstilles, behøver at gaa ubesvaret hen, men kan besvares tilfredsstillende i Overensstemmelse med de heri fremsatte Anskuelser. Efterfølgende Bind vil nærmere behandle de forskellige Grene af denne ene Plan og for hvert Skridt afsløre den uforlignelige Harmoni, som Sandheden alene kan rose sig af. Og det er en Kendsgerning, at intet andet teologisk System gør Krav paa eller nogensinde har forsøgt at faa hvert Udsagn i Bibelen til at stemme med sin Fremstilling; dog intet mindre end dette hævder vi for disse Opfattelsers Vedkommende. Denne Overensstemmelse ikke alene med Bibelen, men med den guddommelige Karakter og med helliget sund Fornuft, maa allerede have tiltrukket sig den samvittighedsfulde Læsers Opmærksomhed og fyldt ham med Ærefrygt saa vel som med Haab og Tillid. Den er i Sandhed vidunderlig, dog netop hvad vi kunde vente af **Sandheden** og af Guds uendelig vise og velsignelsesrige Plan.

Og medens Bibelen saaledes fra dette Stand-

punkt lukker sig helt op og afslører vidunderlige Ting (Ps. 119, 18), virker den nærværende Dags Lys helt modsat paa de forskellige menneskelige Trosbekendelser og Overleveringer. Selv deres Tilhængere erkender, at de er ufuldkomne og misdannede, og som Følge deraf lader de dem ligge temmelig upaaagtede; og skønt man endnu hylder dem, bliver de dog for Skammens Skyld sjelden fremholdte. Og den Vanære, der knytter sig til disse menneskelige Trosbekendelser og Overleveringer, overføres ogsaa paa Bibelen, fordi man tror, at den støtter disse Tankemisdannelser som værende af guddommelig Oprindelse. Heraf kommer den Frihed, med hvilken de forskellige saakaldte fremragende Tænkere begynder at forkaste de forskellige Dele af Bibelen, som ikke svarer til deres Anskuelser. Hvor iøjnefaldende er derfor ikke Guds Forsyns Visdom, som netop paa denne Tid lukker sin i Sandhed herlige og harmoniske Plan op for sine Børn — en Plan, som ikke forkaster nogen Del af Guds Ord, men faar hver Del og hvert Punkt i Ordet til at samstemme. Naar den Tid er inde, da Sandheden skal kendes, bliver den M a d for Troens Husfolk, for at de kan vokse derved. (Matt. 24, 45.) Hvem som helst, der kommer i Forbindelse med Sandheden og forstaar dens Karakter, har derved Ansvar med Hensyn til den. Den maa enten modtages og efterleves eller forkastes og foragtes. At ignorere den fritager ikke for Ansvarlighed. Dersom vi selv antager den, har vi ogsaa Ansvar o v e r f o r d e n, fordi den er for a l l e Troens Husfolk; og enhver, som modtager den, bliver dens Skyldner, og dersom han er en tro Husholder, maa han uddele den til de andre Lemmer af Guds Familie. Lad eders Lys skinne! Dersom det atter bliver Mørke, hvor stort vil da Mørket blive! Løft Lyset op! Oprejs et Banner for Folket!

Mindre Bøger.

»**Tabernakel-Skygger af bedre Ofre**« indeholder interessante og meget vigtige Lærdomme for alle alvorlige Kristne. En indgaaende Undersøgelse af Israels forbilledlige Gudstjeneste-Anordninger og disses Modbilleder. 131 Sider. 40 Øre.

»**Hvad siger Skriften om Helvede?**« Denne lille Bog indeholder en omsorgsfuld Undersøgelse af hvert Skriftsted, hvor Ordene »Helvede« og »Dødsrige« fore kommer, og af de »Lignelser og dunkle Taler«, som i Almindelighed formodes at lære evig Pine. Pris 40 Øre.

»**Spiritismen i Bibelens Lys.**« Denne Bog har allerede været et Middel i Guds Haand til at redde mange fremstaaende »Medier« fra Spiritismens Snarer og har været et Værn mod Faren for Hundreder, som har søgt at finde Gud ved Spiritismen, idet de har været uvidende om dens virkelige Karakter, saaledes som den fremtræder i Bibelens Lys. Alle burde læse denne lille Bog for at være beredt paa at møde de svære Fristelser i denne Retning, hvilke nu mere og mere gør sig gældende. 108 Sider. 40 Øre.

»**Daggry-Sange**« indeholder 124 udvalgte Sange. 40 Øre.

Traktater til gratis Uddeling kan erholdes frit.

Man henvende sig til en af nedenstaaende Adresser:

I Amerika:

Watch Tower Bible & Tract Society,
Brooklyn, N. Y., U. S. A.

I Danmark:	I Norge
Vagttaarnets Ekspedition,	**Vagttaarnets Ekspedition,**
Ole Suhrsgade 14,	Kronprinsensgade 2,
København K.	**Kristiania.**

Nationaltrykkeriet, Kristiania, 1912